

TÜRKİYE İÇİN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN EĞİTİMİ STANDARTLARININ
OLUŞTURULMASI

Züleyha AVŞAR

DOKTORA TEZİ

Eğitim Bilimleri (Eğitim Programları ve Öğretim) Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Mustafa Sağlam

Eskişehir

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Aralık, 2012

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Züleyha AVŞAR'ın "Türkiye İçin Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartlarının Oluşturulması" başlıklı tezi 20.12.2012 tarihinde aşağıda belirtilen jüri üyeleri tarafından Anadolu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı'nda Doktora tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

	Adı-Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı)	: Prof. Dr. Mustafa SAĞLAM	.....
Üye	: Prof. Dr. Gıyasettin DEMİRHAN	.....
Üye	: Doç. Dr. Mustafa Levent İNCE	.....
Üye	: Doç. Dr. Oktay Cem ADIGÜZEL	.....
Üye	: Yard. Doç. Dr. Bahadır ERİŞTİ	.....

Prof. Dr. H. Ferhan ODABAŞI
Anadolu Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ÖZET**TÜRKİYE İÇİN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMEN EĞİTİMİ STANDARTLARININ
OLUŞTURULMASI**

Züleyha AVŞAR

Eğitim Bilimleri (Eğitim Programları ve Öğretim) Anabilim Dalı

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Aralık, 2012

Danışman: Prof. Dr. Mustafa SAĞLAM

Teknolojik gelişime bağlı olarak eğitim de dahil olmak üzere bir çok alanda hızlı bir değişim yaşanmaktadır. Bu hızlı değişim sürecine ayak uydurmaya çalışan ülkeler toplumsal sistemlerini değişen ve gelişen şartlara göre yeniden düzenleme ihtiyacı içine girmişlerdir. Toplumsal sistemlerin değişimi ise eğitim aracılığı ile olduğundan öncelikle eğitim sistemlerinin değişimi zorunlu hale gelmiştir. Böylece eğitim evrensel, alınan bilgiler ise her ülkede geçerli ve tanınır olmuştur. Bu değişimin temel belirleyicilerinden birisi öğretmenlerdir. Nitelikli bir eğitimin temel koşulu nitelikli öğretmenler yetiştirmeye bağlıdır. Öğretmen eğitiminde istenilen niteliğin sağlanması da öğretmen yetiştiren kurumların kalitesine ve öğretmen yetiştiren programların niteliğine bağlıdır. Öğretmenlerin eğitiminde kalite güvencesini sağlamak daha geniş bağlamda yükseköğretimin geliştirilmesi ve Bologna Süreci'nin takip edilmesini de kolaylaştıracaktır. Bu bağlamda araştırma, Türkiye için beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının oluşturulması amacıyla yapılmıştır. Beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları (BEÖE) ve bu standartlar altında yer alacak performans göstergeleri öğretmenlik meslek bilgisi (ÖMB) alanı ve özel alan bilgisi (ÖAB) alanı olmak üzere iki başlık altında oluşturulmuştur.

Tekil tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubunu her bir standart alanının gerektirdiği uzmanlık alanına göre üniversitelerin ilgili bölümlerinde görev yapmakta olan en az doktora seviyesinde eğitimini tamamlamış toplam 50 uzman oluşturmaktadır. Veriler, ÖMB ve ÖAB için oluşturulan standartların, bu standartlara ait açıklamaların ve standartlara ait performans göstergelerinin uygunluğu, değiştirilmesi ya da çıkartılması gereken ifadelerin olup olmadığına yönelik görüşlerini almak amacıyla araştırmacı tarafından

hazırlanan ve iki uzman tarafından anlaşılabilirliği incelenen kapalı ve açık uçlu sorular içeren anketler aracılığı ile toplanmıştır.

Toplanan verilerin çözümlenmesinde frekans hesaplamalarından yararlanılmıştır. Görüş birliği/görüş ayrılığı açısından incelenen verilere göre standart başlıkları ve bu standartlara ait performans göstergeleri için ayrıntılı bir çalışma yapılarak gerekli bulunan durumlarda çıkartma ya da düzeltmeler yapılmıştır. Araştırma sonucunda Türkiye için BEÖE standartları ÖMB standartları ve ÖAB standartları olmak üzere iki başlık altında oluşturulmuştur. ÖMB standart alanına ait dokuz standart başlığının altında 145 performans göstergesi; ÖAB standart alanına ait iki standart başlığının altında ise 45 performans göstergesi yer almaktadır. Oluşturulan standart başlıkları şu şekildedir:

A- Beden eğitimi öğretmen eğitimi öğretmenlik meslek bilgisi alanı standartları

S.1.Beden Eğitimi Dersini Planlama

S.2.Beden Eğitimi Dersi Öğretme-Öğrenme Sürecini Gerçekleştirme

S.3.Ölçme ve Değerlendirme

S.4. Öğrenciyi Tanıma

S.5. İşbirliği Yapma

S.6. Mesleki Gelişim

S.7. Sınıf Yönetimi ve Liderlik

S.8. İletişim Becerisi

S.9. Teknoloji Kullanımı

B- Beden eğitimi öğretmen eğitimi özel alan bilgisi alanı standartları

S.1.İçerik Bilgisi

S.2.Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma

Beden eğitimi öğretmen eğitiminde standart geliştirme çalışmaları anlamında büyük bir boşluğu doldurduğu düşünülen bu araştırmada ulaşılan sonuçlar bağlamında öğretmen yetiştiren kurumların öğretmen eğitiminde standart geliştirme çalışmalarına gereken önemi vermediği gözlenmiştir. Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren eğitim programlarının öğretmen adaylarına bu standartları kazandıracak şekilde yeniden yapılandırılması önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Beden eğitimi öğretmen eğitimi, standart geliştirme

ABSTRACT**CREATING INITIAL PHYSICAL EDUCATION
TEACHER EDUCATION STANDARDS FOR TURKEY**

Zuleyha AVSAR

Department of Educational Sciences Curriculum and Instruction Program

Anadolu University Graduate School of Educational Sciences

December, 2012

Supervisor: Prof. Dr. Mustafa SAGLAM

There is constant development in many fields including education due to technological developments. The countries which are trying to adapt themselves to this fast development and change process are in need to revise their social systems in accordance with developing and changing conditions. It is education which makes change possible for social systems; therefore, primarily change in educational systems is obligatory. This has made education global, and information valid and recognized in each country. Teachers are one of the determinants of this change and for this reason, training qualified teachers results in qualified education. Training qualified teachers depends on the quality of teacher training faculties and programmes. Assuring quality in teacher training will lead to developments in higher education and it will be easier to follow Bologna Process. Therefore, creating physical education teacher training standards for Turkey makes the subject of this study. Physical Education Teacher Training Standards and performance indicators under these standards are shown under two titles, one of which is professional teaching knowledge and the other is private content knowledge.

This study is based on single screening model and the sampling of the study consisted of 50 experts, who have completed at least their PhD and who are working at related departments at universities. In this study, the data has been collected via questionnaires which consisted of close and open ended questions and were prepared by the researcher. The aim of the researcher was to see the views on standards for professional teaching knowledge and private content knowledge, explanations for the standards and relevancy of performance indicators for these standards- whether there are statements to be changed or removed- and the comprehensibility of the questionnaires were examined by two experts.

Frequency measures have been used to analyze the data. A detailed study has been done for standard titles and performance indicators for these standards in terms of agreement and disagreement and some have been changed or removed when necessary. Finally, Physical Education Teacher Education (PETE) Standards are shown under two titles, one of which is professional teaching knowledge and the other is private content knowledge.

There are 145 performance indicators under nine standards titles in professional teaching knowledge standard field and there are 45 performance indicators under two standards titles in private content knowledge field. Standard titles are as follows:

A- PETE Professional Teaching Knowledge Field Standards

S.1. Planning Physical Education Course

S.2. Physical Education Course Teaching-Learning Process

S.3. Measurement And Evaluation

S.4. Getting Familiar With The Student

S.5. Cooperation

S.6. Professional Development

S.7. Classroom Management And Leadership

S.8. Communication Ability

S.9. Use Of Technology

B- PETE Private Content Knowledge Field Standards

S.1. Content Knowledge

S.2. Gaining Lifelong Sport Culture

The results of this study, which has filled a big gap in physical education teacher training standards, indicate that teacher training faculties do not pay much attention to developing standards in teacher training. It is suggested that faculties that train physical education teachers should be reconstructed so that teacher candidates will be able to gain the above mentioned standards.

Key Words: Physical Education Teacher Training, Standard development

ÖNSÖZ

Oldukça zorlu fakat bir o kadar da keyifli geçen doktora eğitimimin son aşamasına gelmiş bulunmaktayım. Eğitimimin son aşaması olmakla birlikte kariyerimin başlangıcı sayılan bu süreci Anadolu Üniversitesi'nde farklı akademisyenleri farklı akademik bakış açısıyla tanıyarak geçirmiş olmaktan mutluluk duyuyorum. Uzun yıllar verilmiş bir emeğin ürünü olarak ortaya çıkan bu tezde Türkiye İçin Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartları oluşturulmaya çalışılmıştır.

Her ne kadar araştırmacının ortaya koyduğu bir ürün olarak görülse de, bu tezin oluşmasında katkısı olan birçok insan bulunmaktadır. Öncelikle doktora eğitimim aşamasında yaşadığım birçok sıkıntıyı aşmam konusunda bana yardımcı olan, akademik özgüvenimin artması için beni cesaretlendiren, akademik bakışı ile yoğrulduğumu düşündüğüm ve tez konusunun seçiminden sonuçlandırılmasına kadar katkısını her zaman hissettiğim değerli hocam ve danışmanım Prof. Dr. Mustafa SAĞLAM'a ne kadar teşekkür etsem azdır. Tez izleme komitesinde yer alan, bu uzun yolculukta beni sıkılmadan dinleyen ve değerli katkılarıyla yanımda olduklarını hissettiren tez izleme jüri üyeleri Doç. Dr. Mustafa Levent İNCE ve Yard. Doç. Dr. Bahadır ERİŞTİ'ye teşekkür ederim. Tez savunma jürimde yer alarak değerli önerileriyle tezime katkıda bulunan Prof. Dr. Gıyasettin DEMİRHAN'a ve Doç. Dr. Oktay Cem ADIGÜZEL'e teşekkür ederim.

Doktora eğitimimin en başında Beden Eğitimi ve Spor Bölümü'nde görev yapmama rağmen Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı'nda doktora yapmak konusunda ısrarına itiraz etmeden, beni cesaretlendirerek yüreğimin götürdüğü yere gitmeme vesile olan çok değerli hocam Prof. Dr. Füsun ÖZTÜRK-KUTER'e sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Anadolu Üniversitesi'nde geçirdiğim süre içerisinde Eskişehir'e her geldiğimde bana evinin kapılarını açan ve ders çalışabilmem için her türlü konforu sunan, her türlü kahrımı çekmesinin yanı sıra tezimi de danışman edasıyla her defasında inceleyen ve çalışkanlığı ile beni kendisine hayran bıraktıran canım arkadaşım Yard. Doç. Dr. Adile Aşkın KURT'a ve yıllar sonra tekrar Eskişehir'de bulduğum ve yine evini evim gibi hissetmemi sağlayan canım arkadaşım Okt. Ayşe KARADAYI-TAŞKIRAN'a teşekkür ederim.

Doktora eğitimim esnasında arkadaşlıklarını her zaman hissettiğim ve zor zamanlarımda sürekli yardımına koşan sevgili arkadaşlarım Yard. Doç. Dr. İsmail YÜKSEL'e, Dr. Sibel DAL'a, Dr. Dilruba KÜRÜM-YAPICIOĞLU'na, Dr. Demet SEVER'e, Dr. Derya ATİK-KARA'ya, Dr. İnci Zeynep ÖZONAY'a, Öğr. Gör. Özge

ÖZER'e, Araş. Gör. Dr. Nihal TUNCA'ya, Araş. Gör. Bilge ÇAM'a, Dr. Abdullah CAN'a, Uğur ÖZDEMİR'e ve Özlem ÖZPINAR-ŞAHİN'e her türlü yardımları için sonsuz teşekkürler.

Tezimin veri toplama aşamasında uygulamalarımı içtenlikle katılan değerli öğretim üyelerine şükranlarımı sunarım.

Son olarak bu günlere gelmem için fedakarca çabalayan ve her zaman yanımda hissettiğim, varlığımı borçlu olduğum biricik annem Vasfiye AVŞAR, sevgili babam Lokman AVŞAR ve biricik ablam Zekiye AVŞAR-ZOR iyiki varsınız.

Züleyha AVŞAR

Eskişehir, 2012

ÖZGEÇMİŞ

Züleyha AVŞAR

Eğitim Bilimleri (Eğitim Programları ve Öğretim) Anabilim Dalı

Doktora

Eğitim

Yüksek Lisans	2004	Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü EPÖ Bilim Dalı
Lisans	2000	Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü
Lise	1995	Bursa Ahmet Hamdi Gökbayrak Anadolu Öğretmen Lisesi

Mesleki Tecrübe ve Akademik İlerleme

2000-2004	Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü	Araştırma Görevlisi
2004-2012	Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü	Araştırma Görevlisi
2012- ---	Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü	Araştırma Görevlisi

Seçilmiş Yayınlar

- If I Were In Your Shoes [Senin Yerinde Olsaydım] (Nisan 2011-Mayıs 2012). Turkey & EU Civil Society Dialogue II: Culture & Art Grant Scheme CSD-CA-TR0703.01-01/180 FP7-IPA -Central Finance and Cooperate Unit EU Project, Project Coordinator
- Avşar, Z. (2009). İlköğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi değerlendirme süreci ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 20(3), 81-89.
- Avşar, Z. ve Sağlam, M. (2008). How should a physical education and sport teacher be? -The opinions of primary school students. *Elementary Education Online*, 7(3), 738-747.
- Avşar, Z. ve Kuter, F. (2007). Determination of social skills level in students of Uludag University Physical Education and Sports Department. *Journal of Theory and Practice in Education*, 3(2), 197-206.

Avşar, Z. ve Alkış, S. (2007). The effect of cooperative learning “Jigsaw I” technique on student success in social studies course. *Elementary Education Online*, 6(2), 197–203.

Avşar, Z. (2004). Beden eğitimi öğretmenlerinin sosyal beceri düzeylerinin belirlenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 17(2), 111–130.

Kişisel Bilgiler ve İletişim Bilgileri

Doğum Yeri ve Yılı :Bursa - 16.03.1977

Yabancı Dil :İngilizce

Adres :Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü,
Görükle/Bursa

Tel :(532) 3331648

E-posta :zuleyha@uludag.edu.tr, zuleyhaavsar@gmail.com

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ.....	vii
ÖZGEÇMİŞ	ix
İÇİNDEKİLER.....	xi
ÇİZELGE LİSTESİ.....	xiv
ŞEKİL LİSTESİ	xvii
KISALTMALAR	xviii
BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ	1
Standart Geliştirmede Temel Kavramlar ve Açıklamaları	2
Yükseköğretimde Standart Geliştirme Çalışmaları	7
Almanya	7
Amerika Birleşik Devletleri	8
Avustralya	9
Avusturya	9
Finlandiya.....	10
Hollanda	10
İtalya	11
İsveç.....	11
Japonya.....	11
Macaristan	12
Norveç	13
Polonya.....	13

Türkiye	13
Öğretmen Eğitiminde Standart Geliştirme Süreci ve Akreditasyon	14
Amerika Birleşik Devletleri	16
Avustralya	17
İngiltere	17
Türkiye	18
Beden Eğitimi Öğretmen Eğitiminde Standart Geliştirme Çalışmaları	21
Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme	26
Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar	27
Eğitim Enstitüleri	27
Yüksek Öğretmen Okulları	29
Gençlik ve Spor Akademileri	30
Eğitim Fakülteleri	31
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları	32
Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakülteleri	32
Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirmede Diğer Uygulamalar	32
Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme Politikalarının Yasal Temelleri ..	33
Spor Şuraları	34
Milli Eğitim Şuraları	35
Sorun.....	40
Araştırmanın Amacı	43
Araştırmanın Önemi	44
Sınırlılıklar	46
Tanımlar	46
İKİNCİ BÖLÜM: İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	47
Türkiye’de Yapılan Araştırmalar	47

Türkiye Dışında Yapılan Araştırmalar	51
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM	56
Araştırma Modeli	56
Araştırmanın Çalışma Grubu	58
Verilerin Toplanması	60
Veri Toplama Aracının Hazırlanması	60
Veri Toplama Aracının Uygulanması	63
Verilerin Çözümlemesi	64
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR ve YORUMLARI	65
Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanının Standartlarına İlişkin Bulgular	65
Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanının Performans Göstergelerine İlişkin Bulgular	80
Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanının Standartlarına İlişkin Bulgular	105
Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanının Performans Göstergelerine İlişkin Bulgular	110
BEŞİNCİ BÖLÜM: SONUÇ VE ÖNERİLER	117
Sonuç	117
Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı Standart Başlıklarına ve Performans Göstergelerine İlişkin Sonuçlar	120
Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standart Başlıklarına ve Performans Göstergelerine İlişkin Sonuçlar	139
Öneriler	144
Uygulamaya Yönelik Öneriler	144
Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler	144
EKLER	146
KAYNAKÇA	227

ÇİZELGE LİSTESİ

		Sayfa No
Çizelge 1.	<i>Türkiye’de Oluşturulan Genel Öğretmen Yeterlikleri ve Beden Eğitimi Özel Alan Yeterlikleri İle Amerika Birleşik Devletleri’nde Geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartları’nın Karşılaştırılması.....</i>	25
Çizelge 2.	<i>Veri Toplama Aşamasında Görüşüne Başvurulan Uzman Sayısı ve Uzmanların Alanlarına Göre Dağılımı.....</i>	59
Çizelge 3.	<i>Önerilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartlarının Bağımsız Birer Standart Olarak Yer Almasının Uygunluğuna İlişkin Uzman Görüşleri (n=11).....</i>	66
Çizelge 4.	<i>Önerilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standart Başlıklarının Kavramsal Adlandırılmasının Doğruluğuna İlişkin Uzman Görüşleri (n=11).....</i>	69
Çizelge 5.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı Standart Başlıklarının Uzman Görüşü Öncesi ve Sonrası Durumu .....</i>	71
Çizelge 6.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartlarının Kapsamının Yeterliğine İlişkin Uzman Görüşleri (n=11).</i>	72
Çizelge 7.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı Standartlarının Kapsamlarının Uzman Görüşü Öncesi ve Sonrası Durumu.....</i>	75
Çizelge 8.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı Standartlarının Başlık ve Kapsamlarına Ait İkinci Uzman Görüşleri.....</i>	79
Çizelge 9.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Beden Eğitimi Dersini Planlama” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri (n=5).....</i>	81

Çizelge 10.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri .....</i>	85
Çizelge 11.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Ölçme ve Değerlendirme” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri .....</i>	88
Çizelge 12.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Öğrenciyi Tanıma” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri.....</i>	92
Çizelge 13.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “İşbirliği Yapma” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri.....</i>	95
Çizelge 14.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Mesleki Gelişim” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri.....</i>	98
Çizelge 15.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Sınıf Yönetimi ve Liderlik” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri.....</i>	100
Çizelge 16.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “İletişim Becerisi” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri.....</i>	102
Çizelge 17.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Teknoloji Kullanımı” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri .....</i>	104
Çizelge 18.	<i>Önerilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Standartlarının Bağımsız Birer Standart Olarak Yer Almasının Uygunluğuna İlişkin Uzman Görüşleri (n=10).....</i>	106

Çizelge 19.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Standart Başlıklarının Kavramsal Adlandırılmasının Doğruluğuna İlişkin Uzman Görüşleri (n=10).....</i>	107
Çizelge 20.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standart Başlıklarının Uzman Görüşü Öncesi ve Sonrası Durumu.....</i>	107
Çizelge 21.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Standartlarının Kapsamının Yeterliğine İlişkin Uzman Görüşleri (n=10).....</i>	108
Çizelge 22.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standartlarının Kapsamlarının Uzman Görüşü Öncesi ve Sonrası Durumu.....</i>	109
Çizelge 23.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standart Başlıkları ve Standart Kapsamları İkinci Uzman Görüşü Sonuçları.....</i>	110
Çizelge 24.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı “İçerik Bilgisi” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri (n=5).....</i>	111
Çizelge 25.	<i>Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı “Yaşam Boyu Spor Kültürü Kazandırma” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri (n=5).....</i>	115
Çizelge 26.	<i>Türkiye’de ve Türkiye Dışında Geliştirilmiş Olan Genel Öğretmen Yeterlikleri ve Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standart Başlıkları İle Bu Çalışmada Oluşturulan BEÖE Standart Başlıklarının Karşılaştırılması.....</i>	118

ŞEKİL LİSTESİ

	Sayfa No
Şekil 1. <i>Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri Performans Göstergesi Düzeyleri</i>	24
Şekil 2. <i>Araştırma Süreci</i>	56

KISALTMALAR

ASQC: American Society for Quality Control (Amerika Kalite Kontrol Derneği)

ATE: American Teacher Educators (Öğretmen Eğitimciler Birliği)

AUQA: Australian Universities Quality Agency (Avustralya Üniversiteleri Kalite Ajansı)

TEQSA: Tertiary Education Quality and Standards Agency (Yükseköğretim Kalite ve Standartları Ajansı)

BEÖE: Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi

BES: Beden Eğitimi ve Spor

BESYO: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

BÖTE: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

CATE: Council Accreditation Teacher Education (Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi)

CHEA: Council for Higher Education Accreditation (Yükseköğretim Akreditasyon Konseyi)

CHEA: Council For Higher Education Accreditation (Yükseköğretimde Akreditasyon Konseyi)

CNVSU: Comitato Nazionale per la Valutazione del Sistema Universitario (İtalya Üniversite Sisteminin Değerlendirilmesi Ulusal Komitesi)

CQAHE: Committee for Quality Assurance in Higher Education (Avustralya Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Komitesi)

CTI: Commission des Titres d'Ingenieur (Mühendislik Ünvanları Komisyonu)

ENQA: The European Association for Quality Assurance in Higher Education (Avrupa Yüksek Öğretim Kalite Güvencesi Birliği)

EOQC: European Organization for Quality Control (Avrupa Kalite Kontrol Organizasyonu)

ETF: European Training Foundation (Avrupa Eğitim Vakfı)

FH: Fachhochschule (Meslek Yüksekokulu)

FINHEEC: The Finnish Higher Education Evaluation Council (Fin Yükseköğretim Değerlendirme Konseyi)

GSGM: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü

HAC: Hungary Accreditation Committee (Macaristan Akreditasyon Komitesi)

- IEU: International Evaluation Units (İtalya Uluslararası Değerlendirme Üniteleri)
- ISO: International Organization for Standardization (Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtı)
- JUAA: Japan University Accreditation Association (Japon Üniversite Akreditasyon Birliği)
- KMK: Kültür Bakanları Konferansı (Kultusministerkonferenz)
- MCEETYA: The Ministerial Council on Education, Employment, Training and Youth Affairs (Avustralya Eğitim Bakanlığı)
- MEGEP: Milli Eğitimi Geliştirme Projesi
- NAHE: Swedish National Agency for Higher Education (İsveç Ulusal Yükseköğretim Ajansı)
- NASPE: National Association Sport & Physical Education (Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Derneği)
- NBPTS: National Board for Professional Teaching Standards (Öğretmen Eğitimi Standartları ile Profesyonel Öğretim Standartları Ulusal Kurulu)
- NCATE: National Council for Accreditation of Teacher Education (Ulusal Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi)
- NOKUT: The Norwegian Agency for Quality Assurance in Education (Norveç Eğitimde Kalite Güvence Ajansı)
- NVAO: Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders (Hollanda Akreditasyon Organizasyonu)
- PCA: Polish Centre for Accreditation (Polonya Akreditasyon Merkezi)
- PDR: Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik
- TDK: Türk Dil Kurumu
- TEAC: Teacher Education Accreditation Council (Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi)
- TSE: Türk Standartlar Enstitüsü
- TTA: Teacher Training Agency (Öğretmen Yetiştirme Bürosu)
- UKEA: United Kingdom Education Agency (İngiltere Eğitim Ajansı)
- UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
- USDE: The United States Department of Education (Amerika Eğitim Bakanlığı)

YÖDEK: Yükseköğretim Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Komisyonu

MÜDEK: Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

YÖK: Yükseköğretim Kurulu

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Küreselleşme ile birlikte ülkeler arasında ekonomik anlamda işbirliği ve rekabet anlayışı eğitim de dahil olmak üzere bir çok alanda değişme ve gelişmeyi beraberinde getirmiştir. Bu hızlı gelişim ve değişim sürecine ayak uydurmaya çalışan ülkeler toplumsal sistemlerini değişen ve gelişen şartlara göre yeniden düzenleme ihtiyacı içine girmişlerdir. Toplumsal sistemlerin değişimi ise eğitim aracılığı ile olduğu için öncelikle eğitim sistemlerinin değişimi zorunlu hale gelmiştir. Bu değişimde eğitimin, evrensel nitelikte ve bireylerin hareketliliğini destekler durumda (Rehber, 2002) olması beklenmektedir. Bu beklentinin karşılanması için, örneğin, Avrupa Birliği (AB) üyesi ve aday ülkeler arasında öğrenci ve öğretmen hareketliliğini destekleyen Erasmus, Comenius, Grundtvig vb. birçok değişim programı geliştirilmiştir. Lizbon süreci içerisinde, Avrupa'daki eğitim ve öğretim sistemlerinin kalitesinin ve etkililiğinin artırılması 2010 yılına kadar gerçekleştirilecek üç temel hedeften birisi olmuştur. Bu değişim sürecinde değişimin temel belirleyicilerinden birisi öğretmenlerdir. Nitelikli bir eğitimin temel koşulu nitelikli öğretmenler olduğundan öğretmenlik mesleğinin bir ülke için en önemli mesleklerden birisi olduğunu söylemek yanlış olmaz. Bu bağlamda Avrupa Komisyonu "Öğretmenlerin ve Eğitimcilerin Eğitim Düzeyinin İyileştirilmesi" konusunda uzmanlardan oluşan bir çalışma grubu oluşturmuştur. 2004 yılının bahar döneminde, bu uzman grubun bir alt grubu, Göstergeler ve Kriterlere İlişkin Daimi Grup ile işbirliği içerisinde, öğretmenlerin eğitimindeki gelişimi ve özellikle sürekli mesleki gelişimlerdeki iyileşmeyi ölçmek için uygun göstergelerin geliştirilmesi konusunda çalışmaya başlamıştır. Grubun önceliği, öğretmenlerin temel ve hizmetiçi eğitimlerinin değerlendirilmesi ve akreditasyonu için sistemler geliştirilmesi, öğretmenlerin eğitiminin iyileştirilmesi olarak belirlenmiştir (Eurydice, 2010). Öğretmen eğitiminde istenilen niteliğin sağlanması da öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanlarının, fiziki donanımlarının, yönetiminin, eğitim programlarının ve bu kurumlara gelen öğretmen adaylarının niteliğine bağlıdır (Erişti, 2004). Öğretmenlerin eğitiminde kalite güvencesi, daha geniş bağlamda yükseköğretimin geliştirilmesi ve Bologna Süreci'nin takip edilmesi ile yakından ilişkilidir. Avrupa Yükseköğretim Kalite Güvencesi Birliği (The European Association for Quality Assurance in Higher Education-ENQA) Avrupa'daki yükseköğretime ilişkin standartlar ve kılavuz ilkeler belirlemiş ve söz konusu standartlar ve kılavuz ilkeler 2005 yılında Bergen'de düzenlenen

Yükseköğretimden Sorumlu Bakanlar Konferansı'nda kabul edilmiştir (www.enqa.eu). ENQA, eğitim kurumlarının sundukları eğitim programları ve verdikleri akademik derecelerin kalite ve standartlarının güvencesi konusunda ortak bir politikaya ve ortak uygulamalara sahip olması gerektiğine işaret etmektedir (Eurydice, 2010). Bu yüzden kalite anlamında üzerinde durulması ve geliştirilmesi öncelikli mesleklerden birisi öğretmenlik mesleğidir. Bunun farkında olan gelişmiş ülkeler öğretmen eğitimi sistemlerine gereken önemi vermişler ve bu önem onları zamanla kalite sağlama çalışmalarına doğru yönlendirmiştir (Mentiş-Taş, 2004). Bu nedenle birçok ülkede değerlendirme, kalite sağlama ya da akreditasyon amaçlı kuruluşlar kurulmuştur (Bologna Conference, 1999). Akreditasyon sürecinin başlatılması için öncelikle yapılması gerekenlerden birisi de standartların geliştirilmesidir.

Aşağıda öncelikle standart geliştirme sürecine ilişkin önemli kavramların açıklamalarına, çeşitli ülkelerde ve Türkiye'de yükseköğretim, öğretmen eğitimi ve beden eğitimi öğretmen eğitiminde standart geliştirme çalışmalarına ve Türkiye'de beden eğitimi öğretmen eğitiminin tarihsel gelişim sürecine ilişkin açıklamalara yer verildikten sonra, araştırmanın sorunu, amacı, önemi, sınırlılıkları ile önemli tanımlar ve kısaltmalara yer verilmiştir.

Standart Geliştirmede Temel Kavramlar ve Açıklamaları

Alan yazında standart geliştirme denildiğinde akla gelen kavramlar yeterlilik (competency), (öz) yeterlik (self-efficacy), nitelik-kalite (quality), performans göstergesi (performance indicators), standart (standard) ve akreditasyon (accreditation) kavramlarıdır.

Yeterlilik (competency), bir işi ya da görevi etkili bir şekilde yapabilmek ve görevin gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmek için sahip olunması gereken yetenek, bilgi ve becerileri ifade eden bir kavramdır (Şahin, 2004; TDK, 2011). İngiltere Eğitim Ajansı (United Kingdom Education Agency-UKEA) mesleki yeterlilik kavramını bir mesleğin gerekli faaliyetlerini yerine getirmek için gerekli olan bir yetenek olarak tanımlamaktadır. Bu da becerinin ve bilginin yeni durumlara transferini, işin planlanmasını ve organizasyonunu ve kişisel etkililiği, iş arkadaşlarıyla, yöneticilerle ve müşterilerle işbirliğini içerir (Wojtczak, 2002). Alanyazında yetkinlik olarak ta karşımıza çıkan yeterlilik kavramı birçok yerde ise yeterlik kavramı ile eş anlamda kullanılmaktadır. Aslında yeterlilik ile yeterlik kavramları birbirinden farklı kavramlardır. Yeterlilikler,

mesleki performans göstergeleri olarak önemsenmekte ve bir iş ya da meslek alanını tam olarak tanımlamak için karşılanması gereken minimum standartlar olarak düşünülmektedir. Bir mesleğe ilişkin olarak belirlenmiş yeterlilik ifadeleri temele alınarak, meslek üyelerinin etkililiği analiz edilebilir, değerlendirilebilir. Yeterlilikler iş görenlerin işe ilişkin özellikleri hakkında daha doğru bilgiler elde etmenin, daha doğru değerlendirmeler yapmanın, geri bildirimde bulunmanın, geliştirmenin ve ödüllendirmenin etkili bir aracı olarak düşünülmelidir (Şahin, 2004). Fraser (1994) yeterliği (efficiency), belirlenen hedeflere ulaşmak için kaynakların kullanımının ölçülmesi olarak tanımlamıştır ve hükümetlerin yükseköğretimdeki kalite kavramı ile yeterlik kavramlarını sık sık karıştırdıklarını vurgulamıştır. Erlendsson (2002) yeterliği makul bir çaba ile verilen görevlerin yerine getirilmesi olarak tanımlamaktadır. Vlasceanu ve diğerlerinin (2004) aktardığına göre UNESCO eğitim alanında yeterliği mümkün olduğunca az zaman, çaba, para ve kaynak harcayarak istenilen sonuca ulaşma yeteneği olarak tanımlamıştır. Tüm bu kaynaklarda da belirtildiği üzere yeterlik kavramı Bandura'nın (1986, 1997) sosyal bilişsel teorisi üzerine temellendirilmiştir. Bu teoriye göre insanlar kendi düşünceleri, harekete geçme güduları ve davranışları üzerinde kontrol kurabilme kapasitelerine sahiptirler. İnsanlar kendi yargılarını ve hareketlerini büyük çoğunlukla kendileri oluşturduklarından, kendileri üzerinde değişim yaratabilirler. Sosyal bilişsel teori bu değişimleri anlamlandırabildiği kişinin kendisinin oluşturduğu mekanizma ile ilgilenmektedir. Bu mekanizmaların en yaygın olanlarının başında yeterlik gelmektedir. Alan yazında genellikle öz-yeterlik olarak kullanılan kavram kişinin kendi becerilerini ve yeteneklerini değerlendirip bunları davranışa dönüştürebilmesine ilişkin inancıdır (Bandura, 1986). Öz-yeterlik kişinin bilişsel, sosyal, duygusal ve davranışsal alt beceri alanlarındaki yeteneklerine ilişkin algısını ifade etse de, her bir alt alan uyum içerisinde olmalı ve iyi organize edilmelidir. Kişiler yeterli bilgi ve beceriye sahip olsalar dahi kendilerini yeterli hissetmeyebilirler. Bu noktada farklı koşullar içerisinde kişinin ne yapıp yapamayacağına ilişkin algısı bu süreci etkilemektedir. Bandura (1997), öz-yeterliğin (1) başarıyla tamamlanmış deneyimler, (2) dolaylı deneyimler, (3) sözel ikna ve (4) fizyolojik ve duygusal durum olmak üzere dört kaynaktan beslendiğini belirtmektedir. Tüm bu açıklamalara dayalı olarak yeterlilik kavramının; özellikle kalite ve standart geliştirme kurumları için belirlenmiş sınırlar çerçevesinde bir işi yapabilme gücünü temsil ettiği; yeterlik kavramının ise kişinin bir işi yapabilme konusundaki kendisiyle ilgili algısını ifade ettiği söylenebilir.

Nitelik-kalite (quality), İngilizce’de her ikisi de “quality” kelimesi ile anlatılan kavramlar dilimize kalite ve nitelik olarak iki farklı şekilde girmiştir. Fransızca kökenli bir kelime olan kalite, “*bir şeyin iyi ya da kötü olma özelliği*” ve “*üstün nitelikli*” olarak ifade edilmiştir (TDK, 2011). Doğan’a (2002) göre, kalitenin sözlük anlamı niteliklidir. Niteliğin sözlük anlamı, varlıklar arasında bulunan ve nicelikle ilgisi olmayan ayrımları şu ya da bu bakıma göre oluşturan durumdur. Burada kalite ile nitelik arasında yakın bir ilişki olduğu görülmektedir. Hatta nitelik terimi ile anlatılmak istenenin çoğu zaman kalite olduğunu söylemek mümkündür. Arnold ve Holler’a (1995) göre kalite, ürün ve hizmetin temel özelliklerini temsil eden ve tüketici ihtiyaçlarına ve beklentilerine dayandırılan standartlara uygunluktur. Yükseköğretimde Akreditasyon Konseyi (Council For Higher Education Accreditation-CHEA) (2001) kaliteyi amaca uygunluk; bir kalite güvence sistemi ya da akreditasyon kurumu tarafından tanımlanmış genel olarak kabul gören standartların karşılanması olarak tanımlamıştır. Kalite hakkında karar vermek zorunda olan kuruluşlar ise, daha somut tanımlar ortaya koymuşlardır. Amerika Kalite Kontrol Derneği (American Society for Quality Control-ASQC)’ne göre kalite bir mal ya da hizmetin belirli bir gerekliliği karşılayabilme yeteneklerini ortaya koyan özelliklerin tümüdür. Avrupa Kalite Kontrol Organizasyonu (European Organization for Quality Control-EOQC)’na göre kalite, bir malın ya da hizmetin tüketicinin isteklerine uygunluk derecesidir. Türk Standartlar Enstitüsü’ne (TSE) göre ise kalite bir ürün ya da hizmetin belirlenen veya olabilecek ihtiyaçları karşılama kabiliyetine dayanan özellikler toplamıdır (Özden, 2000).

Eğitimde kalite denince ise eğitimden hizmet bekleyen kesimlerin ihtiyaçlarına uygunluk akla gelmektedir. Özellikle yükseköğretimde kurumun kalitesi ile ilgilenen birçok paydaş bulunmaktadır ve bu nedenle her bir paydaş kurumun kalitesine ilişkin bakış açısı farklılık göstermektedir (Campbell and Rozsnyai, 2002). Bu nedenle kalite denilince aklımıza toplam kalite süreci ve dolayısıyla bir kurumun kalitesinin birçok değerlendirme ölçütü açısından ortaya konulduğu durum anlaşılmaktadır (Burrows and Harvey, 1992; Doherty-Delorme and Shaker, 2001; Tempus, 2001; Vlasceanu ve diğerleri, 2004).

Eğitimin temel müşterileri öncelikle öğrenciler olduğundan, eğitim kurumlarında yetiştirilen öğrencilere, iş dünyasının da istekleri dikkate alınarak köklü ve kaliteli bir eğitim verilmesi toplumsal bir zorunluluktur. Öğrenciler olayların nedenlerini ayırabilecek kapasitede, bu becerilerle donanmış olarak yetiştirilmelidir (Cafoğlu, 1996).

Eğitim kurumlarında öğrencilerin kalitesi ve yetişme düzeyi ise doğrudan öğretmenlerin yetişme düzeyine bağlıdır. Bu açıdan eğitim kalitesinin belirlenmesinde öğretmenlerin etkisi büyüktür. Bir öğretim kurumunda çalışan öğretmenler gerekli niteliğe ve standartlara sahip değillerse, öğretimden beklenen verim sağlanamaz. Dolayısıyla öğretim kurumunun başarısı öğretmenlerin meslek öncesinde nitelikli olarak eğitilmelerine, meslek içinde de kendilerini geliştirmelerine bağlıdır (Mentiş-Taş, 2004). Bu durumda kalitenin standartlar ile ilişkili olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yani eğitim sisteminin işleyişinde standart ve kalite kavramları arasında bir örtüşme vardır. Ancak kalite ve standart kavramları aynı değildir. Yukarıda ki açıklamalardan yola çıkarak kalitenin eğitimde niteliği, standardın ise bu niteliğe ulaşmak için sağlanması gereken niceli ifade ettiğini söyleyebiliriz. Bu nedenle standartlar özelleştirilmiştir ve genellikle karşılaştırmalı amaçlar için kullanılan çıktı göstergelerini ölçmek için kullanılır (Harvey and Green, 1993).

Standart (Standard) kavramı bir otorite, gelenek veya ortak anlayış tarafından belirlenmiş ve izlenmesi gereken bir model veya örnek ya da belirli bir amacın gerçekleştirilebilmesi için gerekli ve yeterli nitelik düzeyi olarak tanımlanmıştır (Günçer ve diğerleri, 1999). Türk Dil Kurumu'na (TDK, 1998) göre ise standart; (1) belli bir tipe göre yapılmış veya ayrılmış, (2) belli ölçülere, yasaya, kullanıma uygun olan, (3) örnek veya temel olarak alınabilen tek biçim, (4) bir işletmede, bir ürünü, bir çalışma yöntemini, üretilecek miktarı, bir bütçenin para miktarını vb. belirlemek için konmuş kural anlamlarına gelmektedir. Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtı (International Organization for Standardization-ISO) tarafından yapılan tanımlamaya göre ise standart; imalatta, anlayışta, ölçme ve deneyde bir örnekliliktir. Standardizasyon işlemi ile öncelikli olarak can ve mal güvenliği hedeflenirken aynı zamanda kalitenin alt sınırı tespit edilmek suretiyle belirlenen düzeyin altında mal ve hizmet üretimine müsaade edilmemektedir (TSE, 2009). Belirli bir standardın karşılanıp karşılanmadığını doğru bir şekilde değerlendirebilmek için standartların açıkça belirlenmesi ve değerlendirme ölçütleri ile ilişkilendirilebilmesi ve ileri bir aşamada ise daha işlevsel olabilmesi için göstergelere ayrılmış olması gerekmektedir (Eurydice, 2010).

Performans göstergesi (performance indicator), bir kurumun ya da bireyin performansının diğerleriyle karşılaştırılmasını sağlayan ya da bireyin ve kurumun performansında ne gibi değerifimlerin meydana geldiğini ölçmemize olanak sağlayan genellikle niteliksel verilerdir (Yorke, 1995). CHEA (2001) performans göstergesini

genellikle sayısal, bir devletin, bir eğitim organizasyonunun ya da onun programının çıktıları olarak tanımlanmaktadır ve performans göstergeleriyle elde edilen verilerin yorum ve yargılamaya olanak sağlaması gerektiğini belirtmektedir. Performans göstergeleri yükseköğretim kurumlarında dış kalite değerlendirme sürecinin uygulanmasını sağlayacak şekilde düzenlenir (Woodhouse, 1999). Vlasceanu ve diğerleri (2004) de performans göstergelerinin ancak tutarlı bir girdi, süreç ve çıktı göstergeleri olarak kullanıldıklarında verimli çalıştığını belirtmiştir. Harvey (1998) uygulamada, performans göstergelerinin genellikle kalite kavramı ile ilişkisi olmayan basit, kolaylık sağlayan ölçümler olduğunu savunmaktadır.

Tüm standart geliştirme çalışmaları ve ardından yapılan performans göstergelerinin oluşturulması çalışmaları kurumların akreditasyon çalışmalarının temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle standart geliştirme için ele alınacak son kavram akreditasyon kavramıdır.

Akreditasyon (accreditation) hakkında Chernay'in (1990) tanımı alanda en uygun tanım olarak kabul edilmiş ve yıllarca değişmeden kalmıştır. Chernay akreditasyonun, bir kurumun ya da eğitim programının (1) açıkça tanımlanmış ve eğitsel olarak uygun amaçlara sahip olduğuna, (2) beklenen başarıları makul bir şekilde başarabileceği konusunda uygun durumlar yaratabileceğine, (3) büyük ölçüde bunu başaracağına ve (4) bunu yapmaya devam edeceğine toplumu, eğitim camiasını ve diğer kurumları ikna ettiğini ve onlar için bir garanti oluşturduğunu belirtmiştir. Ulusal Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi (National Council for Accreditation of Teacher Education-NCATE) (2008) akreditasyonu gönüllü kuruluşlarca eğitsel ve akademik kalitenin artırılması için bir değerlendirme süreci olarak tanımlanmaktadır. CHEA (2001) akreditasyonu kalite güvence ve kalite geliştirme için yükseköğretim programlarında ya da üniversitelerde kullanılan dış kalite inceleme süreci olarak tanımlarken; Avrupa Eğitim Vakfı (European Training Foundation-ETF) (1998) akreditasyonu genellikle önceden tanımlanmış standartların uygulanmasına dayalı bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Eğitim açısından düşünüldüğünde akreditasyon, bir kurum veya programın (öğretmenlik) eğitim veya öğretim sunmak ve ilgili akademik dereceleri (varsa) kazandırmak üzere önceden belirlenmiş standartları karşılayıp karşılamadıklarının ilgili hukuki ve mesleki yetkililer tarafından değerlendirildiği bir süreç olarak tanımlanabilir. Akreditasyon süreci; akredite edilecek program veya kurumların değerlendirilmesini gerektirir (Eurydice, 2010). Bundan 30 yıl önce ağırlıklı olarak Amerika'da uygulanan bir sistem olarak görülen

akreditasyon (Fraser, 1994) bugün Orta ve Güney Amerika’da da yaygın olarak kullanılan ve AB’ne de Bologna Süreci ile birlikte giriş yapmış olan bir süreçtir (Westerheijden, 2001). Eğitimde akreditasyon süreci, belirlenen programlar için standartların oluşturulması süreci ile başlar ve akreditasyon sürecinin amacı, sürdürülebilir sürekli kalite iyileştirmedir (Atalay, 2006).

Yukarıda belirtildiği gibi, eğitimde akreditasyon, bir eğitim kurumunun veya eğitim programının eğitim-öğretim uygulamalarının ve ürünlerinin niteliklerinin (mezunlarının yeterliklerinin) önceden tanımlanmış standartları karşılayıp karşılamadığının değerlendirilmesi sürecidir. Eğitimde istenilen kalitenin sağlanmasının güvencesi olan akreditasyon sürecinin ön koşulu eğitim uygulamalarına ve ürün niteliklerine dönük standartların tanımlanmasıdır. Bu nedenle eğitim sisteminde okul öncesi eğitimden yükseköğretime kadar eğitimin her basamağında kalitenin sağlanması için standartların geliştirilmesi gereklidir. İlerleyen bölümde önce çeşitli ülkelerde ve Türkiye’de öğretmen eğitiminin içinde yer aldığı yükseköğretim alanında, daha sonra da öğretmen eğitiminde ve beden eğitimi öğretmen eğitiminde standart geliştirme çalışmaları açıklanmıştır.

Yükseköğretimde Standart Geliştirme Çalışmaları

Eğitimde standart geliştirme çalışmaları ülkelerin akreditasyon çalışmaları ile paralellik gösterir. Çünkü akredite edilmiş bir kurumun tüm bölümlerinin aynı kaliteye ve dolayısıyla mezun ettiği öğrencilerinin tümünün belirlenen program standartlarına ulaşmış oldukları kabul edilmektedir. Bu nedenle çeşitli ülkeler kendi eğitim sistemlerinin koşullarına uygun olarak akreditasyon çalışmalarını yürütmektedirler. Bu bölümde yükseköğretimde standart geliştirme çalışması yapmış ülkelerin çalışmalarından örneklere yer verilmiştir.

Almanya

Genel olarak Almanya’da yükseköğretimde derslerin organizasyonu, içeriği ve yükseköğretimin kalitesi eyaletlerin benimsediği ilkelere göre biçimlenir. Bu nedenle akreditasyon sistemlerinden de eyaletler sorumludur (Kısakürek, 2007). Almanya’da yükseköğretimde akreditasyonun gelişimi çeşitli kurulların oluşturulması ile başlamıştır. Öncelikle Federal Almanya Cumhuriyeti eyaletlerinin ortaklığında 1948 yılında Kültür Bakanları Konferansı (Kultusministerkonferenz-KMK) üniversite eğitiminde kalite güvencesini oluşturmak ve devamını sağlamak amacıyla yapılmıştır. KMK’nın

çalışmaları sonucu 2004 yılında Akreditasyon Konseyi (Akkreditierungsrat) kurulmuştur ve akreditasyon kurumlarının sertifikasyon işlemlerini yürütmektedir. Kurulan akreditasyon konseyi akreditasyon sürecinin merkezîyetçi anlayıştan uzaklaşmasından ve lisans ve yüksek lisans derecelerinin karşılaştırılabilir kalite standartlarına ulaşmasından sorumludur. Bu kurum yükseköğretimde akademik dereceler, saydamlık, kalite ve standartlar üzerine yapılan uluslararası tartışmalarda Almanya'nın görüşlerini temsil eder ve akreditasyon kurumlarının akreditasyonunun ve koordinasyonunun sorumludur. Bu kurum üniversite rektörlerini, bilim insanlarını, eyalet temsilcilerini, işverenleri ve öğrencileri temsil eden 17 kişilik üyeden oluşur. Akreditasyon Konseyi dışında 1957 yılında kurulan Alman Bilim Konseyi (Wissenschaftsrat) de 2001 yılından itibaren özel ve dini üniversiteleri akredite etmektedir. Bugün Almanya'da sekiz tane sertifika almış olan akreditasyon kurumu bulunmaktadır (Kısakürek, 2007; Eurydice, 2010).

Amerika Birleşik Devletleri

Amerika Birleşik Devletleri'nde akreditasyon kurumları yükseköğretimdeki artış ve yeni çalışma alanlarının gelişmesinin sonucu olarak gelişmiştir. İlk bölgesel akreditasyon ajansı 1885 yılında kurulmuş, ilk akreditasyon uygulaması ise 1910 yılında yapılmıştır. İlk ihtisaslaşmış akreditasyon ajansı da 1907 yılında tıp alanında açılmıştır. Akreditasyon uygulamalarını 100 yılı aşkın bir süredir sürdüren Amerika Birleşik Devletleri'nde bugüne kadar 6400 yükseköğretim kurumu ve 18700 program akredite edilmiştir. Amerikan yükseköğretiminde akreditasyon, (1) kalite temini, (2) federal fonlardan yararlanma olanaklarını sağlama, (3) öğrenci transferini kolaylaştırma ve (4) işverenlere güvence verme amacıyla yapılmaktadır.

ABD'de yükseköğretim kurumlarını akredite etme sürecini bölgesel, ulusal ve uzmanlaşmış/profesyonel akreditasyon kuruluşları gerçekleştirmektedir. Bölgesel akreditasyon kuruluşları iki ve dört yıllık devlet ve özel yükseköğretim kurumlarını akredite eder. Burada tüm kurumsal etkinliklerin kapsamlı bir biçimde gözden geçirilmesi söz konusudur. Ulusal akreditasyon kuruluşları özel ya da devlet kurumlarının akreditasyonunu yaparlar. Burada genellikle tek bir amaca yönelik kurumlar, uzaktan eğitim veren kolej ve üniversiteler ile vakıf okullarının akreditasyonu söz konusudur. Uzmanlaşmış /profesyonel akreditasyon kuruluşları ise tek bir programın akreditasyonundan sorumlu olan kuruluşlardır. Yükseköğretim kurumlarını akredite edecek bu kuruluşların ülke düzeyinde tanınması ise Eğitim Bakanlığı (The United States Department of Education-USDE) ve Yükseköğretim Akreditasyon Konseyi (Council for

Higher Education Accreditation-CHEA) tarafından yapılmaktadır (Aslan, 2009; Kısakürek, 2007).

Avustralya

Avustralya'da 1993 yılında Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Komitesi (Committee for Quality Assurance in Higher Education-CQAHE) oluşturulmuştur. 1993-1995 yılları arasında etkin olan bu komite her üniversiteyi ziyaret etmiş ve görüşmeler yapmıştır. Bu görüşmelerdeki ana tema öğretim sürecinin kalitesi olmuştur. 2000 yılında Avustralya Eğitim Bakanlığı (The Ministerial Council on Education, Employment, Training and Youth Affairs-MCEETYA) tarafından Avustralya Üniversiteleri Kalite Ajansı (Australian Universities Quality Agency-AUQA) kurulmuştur (Kısakürek, 2007). Bağımsız ve kar amacı gütmeyen AUQA Avustralya yükseköğretiminin kalite güvencesi ve akreditasyonunu 2011 yılına kadar yürütmüştür. 2011 yılından itibaren ise tüm akreditasyon ve standart geliştirme çalışmaları Yükseköğretim Kalite ve Standartları Ajansı'na (Tertiary Education Quality and Standards Agency-TEQSA) devredilmiştir. TEQSA'nın öncelikli amacı herhangi bir Avustralya üniversitesindeki tüm öğrencilerin kaliteli eğitim almalarını sağlamaktır. TEQSA bir yükseköğretim kurumunun hem uygunluk hem de kalite standartlarını inceler (www.teqsa.gov.au). Avustralya yükseköğretiminde kalite güvencesi Avustralya hükümeti, eyalet yöneticileri ve yükseköğretim sektörü temsilcilerinin işbirliğinde yürütülür. Avustralya'da tüm eyalet ve bölgelerde akreditasyon süreçleri ve ölçütleri ortak bir çerçevede yürütülmektedir, ancak değerlendirme süreçleri bağımsız olarak işletilmektedir (Kısakürek, 2007).

Avusturya

Avusturya'da akreditasyon sistemi 1993 yılında AB uyumluluğu gereği kurulmuş ve Meslek Yüksekokulları (Fachhochschule Sector -FH) aracılığı ile yürütülmüştür. Kurulan bu sistem daha çok iş odaklı çalışan bir sistemdir. İlk FH lisans programı 1994 yılında uygulanmaya başlamış ve her yıl yenileri eklenmiştir. Bugüne dek Avusturya'da 144 program FH tarafından akredite edilmiştir. FH kurumu dış kalite güvencesinden sorumlu genel otoriter bir organdır. FH programının temelinde yükseköğretim kurumlarından yükseköğretim düzeyinde uygulamalı mesleki eğitim beklentisi yatmaktadır. FH akreditasyon süreci bu beklentiye göre önceden belirlenmiş standartların uygunluğunu ölçerek yapılan değerlendirme sürecini temel alır. Meslek alanı ile uygulanan öğretim programının birbiriyle örtüşmesi akreditasyon sürecinde önemli bir rol oynar. FH

Avusturya Yükseköğretimindeki lisans, yüksek lisans ve doktora olmak üzere tüm kurumları akredite eder ve akreditasyon beş yıllık dönemler için verilir (Eurydice, 2010; Kısakürek, 2007; Wadsack ve Kasparovski, 2004).

Finlandiya

Finlandiya'da akreditasyon, yükseköğretim kurumlarının kalitesini artırmayı amaçlayan bir sistem olarak kabul edilmektedir. Finlandiya'da Fin Yükseköğretim Değerlendirme Konseyi (The Finnish Higher Education Evaluation Council -FINHEEC) üniversitelere, enstitülere, eğitim bakanlığına programların ve kurumun değerlendirilmesi ile ilgili çalışmalarda yardım eden bağımsız bir kuruluştur. Bu kurum 20 üniversite ve 29 enstitüyü kapsar. FINHEEC'in temel amacı, değerlendirme çalışmaları aracılığı ile yükseköğretimde uzun dönemli iyileşme sağlamaya öncü olmaktır. Bu konseyin ana görevi bir dizi değerlendirme izleği oluşturarak ülke çapında yükseköğretimin güçlenmesini sağlamaktır. Bu değerlendirme projesinde iletişimsel değerlendirme yaklaşımı benimsenmiştir. FINHEEC yönetimi dört yıl süre ile eğitim bakanlığı tarafından atanır. FINHEEC'in görevleri yükseköğretim kurumuna ve eğitim bakanlığına yardım etmek, politekniklerin akredite edilmesinde değerlendirme çalışmalarını yürütmek, yükseköğretim politikasına ve etkinliklerine ilişkin değerlendirme çalışmalarını düzenlemek; yükseköğretim değerlendirme çalışmalarını başlatmak ve kurumu daha ileri düzeye taşımak ve değerlendirmede uluslararası işbirliğini sağlamak; FINHEEC tarafından yapılan değerlendirmelerin amacı yeni eğitim programlarının yükseköğretim için gerekli olan kalite ölçütlerinin karşılanıp karşılanmadığını incelemektir (Eurydice, 2010; Kısakürek, 2007; www.finheec.fi).

Hollanda

Hollanda Akreditasyon Organizasyonu (Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders -NVAO) 2002 yılında bağımsız bir kurum olarak kuruldu. Kuruluşun tam ve yarı zamanlı çalışanları bulunmaktadır. Tam zamanlı çalışanlarını üniversite rektörleri, yarı zamanlı çalışanlarını ise eğitim bakanlığı ve endüstri alanında çalışan ve akreditasyon konusunda deneyimi olan kişiler oluşturmaktadır (Eurydice, 2010; Kısakürek, 2007). NVAO, Hollanda yükseköğretiminde bulunan tüm üniversite, enstitü, kolej ve programları akredite etmekle yükümlüdür (www.enqa.eu).

İtalya

Yükseköğretimde bir devrim olarak kabul edilen Bologna Süreci İtalya'da başlamış olmasına rağmen, İtalya AB ülkeleri içerisinde akreditasyon sürecine en geç giriş yapan ülkelerden biridir. İtalya'da 63'ü resmi ve 14'ü özel olmak üzere toplam 77 üniversite bulunmaktadır. Bu üniversitelerin değerlendirilmesi Eğitim Bakanlığı, üniversite rektörlükleri, Üniversite Sisteminin Değerlendirilmesi Ulusal Komitesi (Comitato Nazionale per la Valutazione del Sistema Universitario- CNVSU) ve Uluslararası Değerlendirme Üniteleri (International Evaluation Units- IEU) olmak üzere dört değerlendirme ağı tarafından yürütülür. Kalite standartlarının tanıtımına yönelik kararlar Eğitim Bakanlığı tarafından alınır. CNVSU ise bakanlık tarafından atanan uzmanlardan oluşan bağımsız bir kurul olup görevi bakanlığa öneri sunmaktır. IEU üyeleri her üniversitenin rektörü tarafından atanır ve üniversitenin kendisini değerlendirmesinden sorumludur. CNVSU ve IEU birlikte hareket ederler. IEU akreditasyon sürecinin iyileştirilmesi için veri toplar, deneyimleri not alır. CNVSU ise yöntem geliştirir, öneri sunar. Kalite standartları tüm üniversite eğitim programları için bir başlangıçtır. Bu sürdürülebilir bir yükseköğretim programı için temel ilkedir. Bu ilkeye göre bir üniversite uygun sayıda ve nitelikte öğretim kadrosuna, uygun büyük ve nitelikte sınıflara ve gerekli alt yapıya (kütüphane, uygulama alanları, öğretim sahaları vb.) sahip olmak zorundadır (Eurydice, 2010; www.cnvsu.it).

İsveç

İsveç Ulusal Yükseköğretim Ajansı (Swedish National Agency for Higher Education - NAHE) yükseköğretim kurumlarını denetleyen kamu kurumu olarak 1995'te kurulmuştur. Bu kurumun görevleri, (1) yükseköğretimin kalitesini incelemek, (2) yükseköğretim kurumları ile ilgili mevzuat ve düzenlemeleri yapmak, (3) yükseköğretimdeki gelişmeleri ve eğilimleri izlemek, (4) Türkiye dışındaki gelişmeleri takip etmek ve (5) üniversitelere ihtiyaç duydukları bilgiyi sağlamaktır. İsveç'te bir derecenin verilmesi devlet kontrolündedir. Normal olarak her üniversite her dereceyi verebilir. Ancak, NAHE gerekli mesleki kuruluşlara danışarak bunları akredite eder ya da etmez. Son karar devletindir (Kısakürek, 2007; www.hsv.se).

Japonya

Japonya'da yükseköğretim düzeyinde akreditasyon Japon Üniversite Akreditasyon Birliği (Japan University Accreditation Association-JUAA) tarafından yapılır. JUAA, 1947 yılında

Amerikan akreditasyon ajansları model alınarak Japon üniversitelerince oluşturulmuş gönüllü bir organizasyondur. JUAA'da akreditasyonunun amacı üniversitelerin sürekli gelişimini desteklemek ve değerlendirilen üniversitelerdeki kaliteyi garanti altına almak olarak belirtilmektedir. JUAA, 1996 yılında üniversitelerin öz-değerlendirme raporlarına dayalı olarak işletilen yeni bir akreditasyon sistemini uygulamaya koymuştur. JUAA iki tür akreditasyon yapmaktadır. (1) Başlangıç akreditasyonu (initial accreditation) niteliğindedir ve başvuran üniversitenin birliğe tam üyelik istediği durumda verilir. (2) Akreditasyonun tekrarı ya da yeniden akreditasyon (re-accreditation evaluation) ise tam üye kurumlar için düzenli olarak yapılır. Devlet ya da özel tüm üniversiteler JUAA'ya akreditasyon için başvurabilir. Üniversite JUAA tarafından başarılı bir şekilde akredite edildiği zaman kurum nitelikli eğitim verebilen kurum olarak sertifika alır. JUAA bu akreditasyon sürecini akreditasyon komitesi ve alt komisyonları aracılığı ile yürütür. 31 Ağustos 2004 tarihinde JUAA Japonya Eğitim, Kültür, Spor, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı tarafından da üniversiteleri akredite edecek ajans olarak ilan edilmiştir. Aynı tarihte yürürlüğe giren yeni bir kanunla bütün üniversitelerin Eğitim Bakanlığı'nın tanıdığı bir dış kurum tarafından da yedi yılda bir değerlendirilmeleri zorunlu kılınmıştır. Yeni kanun dış değerlendirme kurumlarını tanıma, kontrol etme yetkisini bakanlığa vermiştir (Aslan, 2009; Kısakürek, 2007; www.juaa.or.jp).

Macaristan

Macaristan'da yükseköğretim alanında kalite güvence sistemini oluşturmak için tüm yükseköğretim kurumlarının akreditasyonundan sorumlu olan Macaristan Akreditasyon Komitesi (Hungary Accreditation Committiee-HAC) 1993'te kurulmuştur. HAC parlamento tarafından finanse edilen bağımsız bir organdır. HAC'in temel amacı tüm üniversite, kolej ve lisans programlarının yanı sıra yüksek lisans ve doktora programlarını akredite etmektir. HAC Macaristan yükseköğretiminin akreditasyon sürecinde danışman kurum olarak görev yapmaktadır. HAC, yükseköğretim kurumu delegelerinden (üniversite rektörleri, kolej direktörleri) ve araştırma kurumları ve mesleki kurumların temsilcilerinden olmak üzere 30 üyeden oluşur. Bununla beraber oy kullanamayan öğrenci temsilcileri de vardır. HAC, karar verme mekanizmasına sahip bir kuruluştur. Ulusal düzeyde yeni programların başlangıç akreditasyonu ise kurumların kendileri tarafından yapılır (Kısakürek, 2007; Eurydice, 2010; www.enqa.eu).

Norveç

Norveç'te 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren yükseköğretimde akreditasyon zorunlu hale getirilmiştir. Norveç'te çoğunluğu resmi olmak üzere toplam olarak dört üniversite, üniversite düzeyinde altı uzmanlık kurumu, iki güzel sanatlar akademisi ve 26 bölgesel üniversite koleji vardır. Norveç Eğitimde Kalite Güvence Ajansı (The Norwegian Agency for Quality Assurance in Education -NOKUT) ulusal düzeyde kalite güvencesinin sağlanmasından sorumlu kurum olarak 2003 yılında kurulmuştur. NOKUT resmi bir kurum olmakla birlikte hükümete bağlı olmayan bağımsız bir kurum olarak çalışır ve başlıca görevi yükseköğretime ilişkin akreditasyon kararlarını uygulamaktır. NOKUT'un almış olduğu kararlar ve akredite ettiği kurumlar bakanlık tarafından iptal edilemez. Akreditasyon NOKUT tarafından belirlenmiş dış uzmanlarca yapılan bir değerlendirmeye dayalı olarak verilmektedir (Eurydice, 2010; Kısakürek, 2007, www.nokut.no).

Polonya

Polonya Akreditasyon Merkezi (Polish Centre for Accreditation-PCA) 30 Ağustos 2002 tarihinde yürürlüğe giren hükümet değerlendirme yasası gereği test ve ölçümleme laboratuvarlarının, muayene kuruluşlarının ve eğitim kurumlarının uygunluk değerlendirmesini yapan ve akreditasyon süreçlerini kontrol eden yetkili ulusal akreditasyon organıdır. Bu komite Eğitim ve Spor Bakanlığı (Ministerstwo Edukacji Narodowej-MEN) ile birlikte çalışarak üniversiteleri akredite etmektedir. Akreditasyon değerlendirmesi beş yıllık dönem için yapılmaktadır (Eurydice, 2010; www.pca.gov.pl).

Türkiye

Türkiye'de mevcut yükseköğretim sistemi, 1981 yılında çıkarılan 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ile 1982 Anayasası tarafından merkezi bir yapıda belirlenmiştir. Bu kanun ile yükseköğretim kurumlarında verilen öğretimin planlanması, düzenlenmesi, yönetilmesi ve denetlenmesi görevi Yükseköğretim Kurulu'na (YÖK) verilmiştir. Bu görevi kapsamında YÖK 1990'lı yılların başından itibaren yükseköğretimde akreditasyonla ilgili değişik çalışmalar yapmıştır (Bakioğlu ve Baltacı, 2010). 2005 yılında "Yükseköğretim Kurumlarında Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme" başlıklı bir yönetmelik YÖK tarafından yayınlanmış ve Yükseköğretim Akademik Değerlendirme ve Kalite Geliştirme Komisyonu (YÖDEK) oluşturulmuştur. Bu yönetmelik, yükseköğretim kurumlarının eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin değerlendirilmesi, kalitelerinin geliştirilmesi, bağımsız dış değerlendirme

süreciyle kalite düzeylerinin onaylanması ve tanınması konusundaki çalışmalara ilişkin esasları düzenlemektedir. 2008 yılında Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK) bir ulusal dış değerlendirme kuruluşu olarak YÖK tarafından tanınmıştır. MÜDEK mühendislik programlarını akredite etmektedir. Türkiye’de sağlık, bankacılık vb. sektörlerle yönelik eğitim veren bazı programlar ise uluslararası kalite güvence kuruluşları tarafından akredite edilmiştir (YÖK, 2011). Türkiye’de özellikle Bologna süreci ile yükseköğretimde akreditasyon çalışmaları her geçen gün daha da hızlanmaktadır.

Yukarıdaki bölümde incelenen ülkeler ile ilgili olarak genel bir değerlendirme yapıldığında yükseköğretimin kalitesinin yükseltilmesine yönelik çeşitli çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmaların ise özellikle tıp ve mühendislik gibi alanlarda yoğunlaştığı ve ürüne yönelik kalite üzerinde çalışıldığı açıktır. Standart geliştirme ve akreditasyon sürecini üretim alanından eğitim alanına kaydığımızda burada ürün olarak yetiştirilen öğrencileri düşünebiliriz. Bu ürünü yetiştiren kurumlar ise eğitim kurumları yani okullardır. Yükseköğretim düzeyinde öğretmen yetiştiren kurumların kalitesinden bahsettiğimizde ise yetiştirilen öğretmenlerin niteliklerinden bahsedilmektedir. Bu durumda öğretmen yetiştiren kurumların kaliteli eğitim verip veremedikleri yetiştirdikleri öğretmen adaylarının sahip oldukları nitelikler ile doğru orantılıdır. Mezun olan öğretmenin gereken niteliklere sahip olup olmadığını belirlemek için ise temel öğretmen eğitimi standartlarına ihtiyaç duyulmaktadır. Standart geliştirme akreditasyon sürecinin de temelini oluşturduğu için dolayısıyla öğretmen eğitiminde standart geliştirme sürecini sağlıklı bir şekilde yerine getirememiş ülkeler öğretmen eğitiminde akreditasyon sürecini de gerçekleştirememektedir. İzleyen bölümde ise öğretmen eğitiminde kaliteye yönelik yaptığı çalışmalarla öne çıkmış ülkelerin öğretmen eğitiminde standart geliştirme ve akreditasyon süreçlerine yer verilmiştir.

Öğretmen Eğitiminde Standart Geliştirme Süreci ve Akreditasyon

Günümüzde pek çok ülkede öğretmen eğitimi yükseköğretim düzeyinde verilmektedir. Dolayısıyla yükseköğretim alanına yönelik yapılan akreditasyon çalışmaları bir anlamda öğretmen eğitimi de etkilemektedir. Öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi süreci incelendiğinde, genellikle birbirini izleyen bir dizi çalışmanın yapıldığı görülmektedir (NBPTS, 2001a; 2001b; 2001c; 2001d; Ministerial Council on Education, 2003; TDA, 2007a, 2007b; 2007c; 2007d; 2007e; The Teaching Council, 2009). Çalışmaların niteliği ve aşamaları ülkelerin eğitim sistemlerinin yapısına göre farklılıklar

göstermekle birlikte, genel olarak standartların belirlenmesinde izlenen aşamalar şunlardır:

- 1- Öğretmen eğitimi standartları konusunda kavramsal bir çerçevenin oluşturulması; öğrenme ve öğretme konusunda, öğretmenlerin neleri bileceği ve neleri yapabileceği konusunda temel yaklaşımların, kuramsal temellerin ve kabullerin belirlenmesi.
- 2- Mesleki standartlar çerçevesine ya da genel ilkelere dayalı olarak tüm öğretmenlerin sahip olması gereken, ortak bir eğitim anlayışına ve bilgi temeline dayalı genel standartların belirlenmesi.
- 3- Genel yeterliklerin kapsadığı bilgi, tutum-değer-inanç ve performans göstergelerinin belirlenmesi.
- 4- Farklı gelişim evrelerinde mesleki yeterliklerin (örneğin, erken çocukluk dönemindeki çocukların eğitiminden sorumlu öğretmenlerin ya da ergenlik dönemindeki öğrencilerin eğitiminden sorumlu öğretmenlerin yeterliklerinin) farklılaşacağı varsayımından hareketle, genel yeterliklerin öğrencilerin gelişim evreleri ile ilişkilendirilmesi.
- 5- Öğretmenlerin mezuniyet, stajyerlik ve stajyerlik sonrası dönemlerinde yeterliklerin niteliğinin değişeceği noktasından hareketle, mesleki yeterliklerin mesleğin farklı evreleri ile ilişkilendirilmesi.
- 6- Genel yeterlikler çerçeve olarak kabul edilerek, özel alan yeterliklerinin geliştirilmesi.
- 7- Yeterliklerin öğretmen yetiştirme ve sürekli mesleki gelişim, öğretmenlik mesleği kariyer sistemi ve uygulamaları, öğretmenlerin lisanslanması ya da sertifikasyonu, performans değerlendirme sistemi gibi öğelerle ilişkilendirilmesi.

Öğretmen eğitimi standartlarının belirlenmesinde izlenen bu aşamaların farklı yönetim yapıları içinde gerçekleştirildiği görülmektedir. Ülkelerin eğitim sistemlerinin yönetim yapısına bağlı olarak tüm aşamalar merkezi yönetim tarafından gerçekleştirilebilir ya da Amerika Birleşik Devletleri ve Avustralya örneğinde olduğu gibi genel çerçeve ile ilgili aşamalar merkezi düzeyde gerçekleştirilerek, özel alan yeterliklerinin belirlenmesi ve uygulama ile ilgili aşamalar eyalet düzeyine ve yerel düzeye bırakılabilir. Amerika Birleşik Devletleri örneğinde özel alan yeterliklerinin belirlenmesi çalışmalarının bir kısmı ulusal düzeyde öğretmenlik sertifikası ve lisanslama çalışmaları kapsamında, merkezi düzeyde ve hükümete bağlı olmayan mesleki kuruluşlar

tarafından yapılmaktadır (INTASC, 1992; NBPTS, 2001a; 2001b; 2001c; 2001d). Öğretmen yeterlikleri ya da uluslararası alanda kullanılan biçimiyle öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesinde izlenen aşamalar dikkate alındığında, Türkiye’de öğretmenlerin sahip olması gereken standartların belirlenmesi çalışmalarının genel öğretmen yeterliliklerinin belirlenmesi seviyesinde yapıldığı (MEB, 2008); dolayısıyla özel alan öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesine ihtiyaç duyulduğu görülmektedir.

Aşağıda, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya ve İngiltere’deki öğretmen eğitiminde standart geliştirme ve akreditasyona yönelik yapılan çalışmalara ve Türkiye’de öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesine temel oluşturabilecek çalışmalara yer verilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri

Amerika Birleşik Devletleri’nde öğretmen yetiştirmede akreditasyon 1910 yıllarında liselerden üniversitelere geçiş koşullarını düzenlemek amacıyla eyaletler düzeyinde yapılan akreditasyon çalışmaları ile başlamıştır (Hernes and Martin, 2005). Amerika Birleşik Devletleri’nde öğretmen yetiştirmede ilk akreditasyon kuruluşu olan Öğretmen Eğitimi Akreditasyonu Ulusal Konseyi (National Council for Accreditation of Teacher Education-NCATE) 1954 yılında kurulmuştur. Konsey, üniversiteye hazırlayan okullarda görev yapacak öğretmen, yönetici ve diğer profesyonel çalışanların eğitim gördüğü lisans ve lisansüstü programları akredite eder (www.ncate.org). Amerika Birleşik Devletleri’nde öğretmen yetiştirmede bir diğer akreditasyon kuruluşu Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi (Teacher Education Accreditation Council-TEAC)’dir. TEAC, Amerika Birleşik Devletleri’nde öğretmen eğitimi programlarını akredite eden ve resmi olarak tanınan iki kuruluştan biridir. TEAC, profesyonel eğitimciler yetiştirmeyi amaçlayan akademik programların ve aynı amacı taşıyan diğer kurumlar ile bireylerin oluşturduğu sivil bir kuruluştur. 8 Temmuz 1997 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri’nin Delaware eyaletinde kurulmuştur. Standartların geliştirme sürecinde yerel ve eyalet eğitim temsilcileri, mesleki örgütler, eyalet ve bölge işbirlikçileri TEAC bünyesinde görev almaktadır. Eyaletlerde de hemen her konu alanında görevli uzmanlardan oluşan gruplar standart belirleme sürecinde yer alırlar. Amerika Birleşik Devletleri’nde standartların geliştirilmesi konusu halen önemli tartışmalardan birisi olarak güncelliğini korumaktadır. Bu amaçla, Öğretmen Eğitimciler Birliği (American Teacher Educators- ATE) ve Öğretim Standartları Milli Kurulu (The National Board for

Professional Teaching Standard-NBPTS) çalışmalarını sürdürmektedir (Erişen, 2001; www.nbpts.org; www.ate1.org)

Avustralya

Avustralya hükümeti 2000 yılında öğretmen eğitiminin kalitesini artırmak için çeşitli girişimlerde bulunmuştur. Öğretmenlik meslek standartlarının oluşturulması, okullarda toplam kalite yönetiminin uygulanması, okul liderlerinin yeterliklerinin geliştirilmesi kaliteyi artırmak için yapılan çalışmalardan bazılarıdır. Avustralya'da Öğretim Kurumu (Teaching in Australia) 2005 yılında Avustralya Eğitim Bakanlığı tarafından kurulmuş bir birimdir ve kuruluşundan itibaren, ülke çapında öğretmenlerin mesleğe hazırlanmaları için 400 programın ulusal akreditasyon sistemini geliştirmeyi hedefleyen araştırmalarla uğraşmaktadır. Bu kurumun görevleri, (1) öğretmenlik mesleğinin kalitesini artırması için danışmanlık yapmak, (2) öğretmenlik mesleğinin itibarını iyileştirmek, (3) öğretmenlik mesleği için ulusal bir birim olmaktır (www.teqsa.gov.au).

İngiltere

İngiltere'de öğretmen yetiştirmede akreditasyon süreci 1984'te Öğretmen Eğitimi Akreditasyon Konseyi (Council Accreditation Teacher Education-CATE)'nin kuruluşuyla başlamıştır. CATE'de akreditasyon, belirli derslerin ulusal eğitim hedeflerinin ışığında yürütülmesinin sağlanmasının yanı sıra, derslerin öğretmenlerin profesyonel olarak hazırlanmasına uygunluğunun değerlendirilmesini de kapsamaktadır. İngiltere'de 1991 yılında çıkarılan 21.Yüzyıl İçin Eğitim ve Öğretim Yasası ile akreditasyon çalışmalarına özel bir önem verildiği görülmektedir. 1992 Yükseköğretim Kanunu ile kalite ve saygınlık kavramları yükseköğretimde öğretmen eğitiminin odak noktası olmuştur. Bu nedenle, Yükseköğretim Kalite Kurulu (Higher Education Quality Council), Mesleki Standartlar Milli Kurulu (National Council for Vocational Qualifications), Eğitimde Standartlar Ofisi (Office for Standarts in Education), Öğretmen Yetiştirme Bürosu (Teacher Training Agency-TTA) ve Eğitim Standartları Ofisi (Office of Educational Standarts) gibi organlar öğretmen eğitiminde kalite standartlarının belirlenmesi ve standartlara uygunluğun değerlendirilmesi konularında çalışmalar yürütmektedir (Ayaydın, 2010). Tüm bu kurumların standartlar ve akreditasyon çalışmalarının yanında 1984'te kurulan CATE yerini 1994'te Öğretmen Yetiştirme Bürosu (Teacher Training Agency-TTA)'na bırakmıştır (www.tta.edu).

Türkiye

Türkiye’de Cumhuriyet’in kuruluşundan (1923) itibaren yeni devletin ve toplumsal yapının temel ilkelerinin genç kuşaklara benimsetilmesinde eğitim temel araç olarak görüldüğünden eğitim sistemine nitelikli girdi sağlamak için öğretmen eğitimine özel bir önem verilmiş ve nitelikli öğretmen yetiştirmek için 1923-1973 yılları arasında kimileri Türkiye’ye özgü olan çeşitli öğretmen yetiştirme modelleri uygulanmıştır. Türkiye’de öğretmen eğitiminde nitelik geliştirme amacıyla 1970’li yıllardan günümüze kadar pek çok yapısal ve kurumsal değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bunlardan en önemlileri arasında 1973 yılında çıkarılan Milli Eğitim Temel Kanunu (METEK) doğrultusunda, 1974 yılından itibaren nitelikli, gerekli mesleki yeterliklere sahip, çağdaş bilgi ve becerilerle donanımlı öğretmen yetiştirmek amacıyla öğretmen eğitimini yükseköğretim düzeyine çıkarılmasını ve ardından öğretmen yetiştiren kurumların 1982 yılında üniversitelere bağlanmasını, tüm öğretmenlik alanları için öğrenim süresinin dört yıla çıkarılmasını, öğretmen eğitimi programlarında gelişmelere ve gereksinimlere dayalı düzenlemeler yapılmasını ve öğretmen yeterliklerinin belirlenmesini sayabiliriz (Sağlam ve Kürüm, 2005). Bu çalışmaların en kapsamlısı 1997 yılında “Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılandırılması” başlığı altında YÖK tarafından gerçekleştirilmiştir. Öğretmen eğitiminde niteliğin artırılması amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmanın önemli bir boyutu da 1999 yılında YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi (MEGEP) danışmanları ve Akreditasyon Çalışma Grubu tarafından yapılmış olan standart belirleme çalışmasıdır. Bu çalışmanın amacı oluşturulacak sistemin gereklerini ortaya koymak ve yüksek nitelikli lisans programlarının geliştirilmesi için neler yapılması gerektiğini belirlemek olarak ortaya konmuştur. Türk Eğitimi’nde ilk kez akademik anlamda standart kelimesi bu çalışmada kullanılmıştır (Brittingham ve diğerleri, 1999). Çalışma kapsamında proje çalışma grubu tarafından çeşitli ülkelere inceleme gezileri düzenlenmiş, standart ve akreditasyon sürecine hazırlık dökümantasyonu oluşturulmuş ve çeşitli konferanslar düzenlenmiştir. Tüm bu ön çalışmaların ardından standartlar başlangıç standartları, süreç standartları ve ürün standartları olmak üzere üç boyutta geliştirilmiştir.

1. İşin yapılması için elde bulunanları sorgulayan başlangıç standartları arasında eğitim programı, personelin niteliği ve mesleklerine uygunluğu, üst düzey yönetimin niteliği, öğrencilerin niteliği, fakülte ve uygulama okulları arasındaki düzenlemeler ve fakültede bulunan tesisler yer almaktadır.

2. Eğitim sürecinin nasıl yürütüldüğünü inceleyen süreç standartları, eğitimin ve öğrencilerde öğrenmenin kalitesi, tesislerin etkin kullanımı ve yönetim uygulamalarını içermektedir.
3. Ürünün kalitesi ile ilgili olan ürün standartlarında ise yeni mezun öğretmenlerin öğretme becerileri, fakültenin yayınlanmış araştırmalarının konu ile olan ilgisi ve kalitesi ile kalite güvencesi mekanizmalarının etkinliği yer almaktadır.

Standartların belirlenmesinden sonra pilot uygulamalar, çeşitli konferanslar ve yetiştirme etkinlikleri ile akreditasyon süreci devam etmiştir. Tüm bu çalışmalar sonucunda, öğretmen eğitiminde akreditasyon ve standartlar konusunda, eğitim fakültelerinde bir kurumsal kapasite oluşturulmuş ve bir akreditasyon sürecinin tüm aşamalarını tanımlayan ve açıklayan kılavuz niteliğinde Türkiye'de Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon başlıklı bir kitap yayımlanmıştır (Brittingham ve diğerleri, 1999). Tüm bu çalışmalardan sonra ise YÖK Öğretmen Yetiştirme Milli Komitesi bünyesinde MEGEP Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Bölümü'nün bir etkinliği olarak “*Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon*” çalışması ile öğretmen yeterlikleri belirlenmeye çalışılmıştır (YÖK, 1999). Bu çalışmada öğretmen yeterlikleri,

1. Konu alanı ve alan eğitimine ilişkin yeterlikler,
2. Öğrenme-öğretme sürecine ilişkin yeterlikler,
3. Öğrencilerin öğrenmelerini izleme, değerlendirme ve kayıt tutma ve
4. Tamamlayıcı mesleki yeterlikler olmak üzere dört başlık altında toplanmıştır.

Konu alanı ve alan eğitimine ilişkin yeterliklerin altında dokuz, öğrenme-öğretme sürecine ilişkin yeterlikler altında 29, öğrencilerin öğrenmelerini izleme, değerlendirme ve kayıt tutma altında beş ve tamamlayıcı mesleki yeterlikler altında ise yedi olmak üzere toplam 50 performans göstergesi yer almaktadır (Ek-1).

YÖK eğitim fakültelerinde ve öğretmen eğitiminde bir takım düzenleme çalışmalarına giderken; öğretmenleri istihdam eden kurum olan MEB ise öğretmen yeterliklerini belirlemeye yönelik ayrıntılı bir çalışma yapmıştır. 2002 yılında Temel Eğitime Destek Projesi kapsamında yapılan bu çalışmada öğretmen yeterlikleri, altı ana yeterlik, 31 alt yeterlik ve 233 performans göstergesinden oluşmaktadır. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri çalışmasında ortaya konan yeterlik alanları şunlardır:

1. Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim,

2. Öğrenciyi Tanıma,
3. Öğretme ve Öğrenme Süreci,
4. Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme,
5. Okul, Aile ve Toplum İlişkileri,
6. Program ve İçerik Bilgisi (MEB, 2006) (Ek-2).

Türkiye’de öğretmen yeterliklerine yönelik yapılan çalışmaların başlatılmasının gerekçesi olarak, öğretmen eğitiminde niteliğin öğretim elemanları ve öğretim uygulamaları açısından düşük olması, fakültelerin nitelik ve nicelik yönünden gereksinimleri karşılayamaması, YÖK ve MEB arasında sağlıklı bir işbirliğinin sağlanamaması, fakültelerde öğretmen eğitiminin önemli bir parçası olan uygulamanın ihmal edilip çoğunlukla kuramsal bilgi üzerinde durulması ve programların öğretmen adaylarını mesleğe etkili şekilde hazırlayamaması gibi sorunlar gösterilmiştir (YÖK, 2007). Ancak, gerçekleştirilen bu çalışmaların ardından yapılan değişikliklerin uygulamada çeşitli sorunlara çözüm bulmakla beraber, Türkiye’nin gerçekleri göz ardı edildiğinden ve var olan durumla ilgili yeterli değerlendirme çalışması yapılmadan yeni bir düzenlemeye gidildiğinden yapılan değişikliklerin yeni sorunları da beraberinde getirdiği görülmüştür (Kavcar, 2005). Nitekim 2006 yılında öğretmen eğitimi programlarına ilişkin var olan sorunları ortadan kaldırmak, programları güncellemek ve öğretmen eğitimini daha nitelikli hale getirebilmek amacıyla 1997 yılında yapılan çalışmalar temel alınarak yeni düzenlemelere gidilmiştir. 2006 yılında yapılan çalışmanın gerekçesi ise, alan yazına dayalı olarak öğretmen yetiştirme programlarının, çağın gerektirdiği bilgi ve becerilere sahip öğretmenler yetiştirmede yeterli görülmemesi, önceki programda yer verilen uygulamalardan kaynaklanan sorunlar ve MEB tarafından gerçekleştirilen ilköğretim ve ortaöğretim programlarında yapılan değişikliklerin eğitim fakültelerinin programlarına da yansıtılması gerektiği şeklinde açıklanmıştır (YÖK, 2007). Programda yapılan düzenlemelere ilişkin öne sürülen gerekçelerin alan yazında yer alan araştırma sonuçlarına dayandırılmamasının yanı sıra yapılan düzenlemelere ilişkin süreç incelendiğinde kapsamlı bir program değerlendirme çalışmasının yapılmadığı, yeni düzenlemelerin genel olarak ders süreleri, ders sayıları, isimleri ve kredilerinde yapılan değişikliklerle sınırlı tutulduğu görülmektedir (Kavcar, 2005).

Öğretmen eğitimi alanında standart geliştirme çalışmalarına ilişkin incelenen ülkelerdeki uygulamaların genel bir değerlendirmesi yapılırsa, öğretmen eğitiminde standart geliştirme çalışmalarının birçok ülkede ayrıntılı bir şekilde yapıldığı söylenebilir.

Öğretmen eğitimi standartları alanında çalışmaların Amerika Birleşik Devletleri odaklı olmak üzere Avrupa’da da kısmen gerçekleştirildiğini, özellikle Bologna sürecinden sonra öğretmen eğitime ve dolayısıyla öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesine önem verildiğini görmekteyiz. Öğretmen yeterlikleri ve öğretmen eğitimi standartları konusunda yapılan tüm bu sınıflandırmalar bir sonraki aşamada beden eğitimi, matematik, yabancı dil, fen bilimleri vb. alanlarda yapılacak olan özel alan eğitimi standartlarının geliştirilmesi için de yapılmalıdır. Beden eğitimi dersi ve beden eğitimi öğretmenleri özellikle ilköğretim kademesinde çocuğun hareket ihtiyacının karşılanması aşamasında büyük öneme sahiptir. Beden eğitimi dersi sadece psiko-motor gelişim için değil aynı zamanda duyuşsal ve bilişsel gelişim açısından da gereklidir. Bu nedenle beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi konusunda Türkiye dışında ve Türkiye’de ne gibi çalışmaların yapıldığını incelemekte fayda vardır.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitiminde Standart Geliştirme Çalışmaları

Yukarıda açıklandığı gibi çeşitli ülkelerde yükseköğretim alanında uygulanan akreditasyon çalışmaları zaman içerisinde öğretmen eğitiminde akreditasyon çalışmalarına da yansımıştır. Öğretmen eğitiminde akreditasyon çalışmalarının yanı sıra yabancı dil, matematik, beden eğitimi vb. alanlara özgü akreditasyon çalışmaları da yapılmaktadır. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri ve kimi AB ülkelerinde de beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan en kapsamlısı ve dünyada en yaygın şekilde kullanılanı Amerika Birleşik Devletleri’nde kurulmuş olan Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Derneği (National Association Sport & Physical Education -NASPE) tarafından 2001 yılında geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartları ile Profesyonel Öğretim Standartları Ulusal Kurulu (National Board for Professional Teaching Standards-NBPTS) tarafından 2001 yılında geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmeni Standartları’dır.

NASPE (2001) tarafından geliştirilen beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları 10 standart ve bu standartlar altında yer alan 44 performans göstergesi ile açıklanmıştır (EK-3). Bu başlıklar şu şekildedir:

1. İçerik bilgisi,
2. Büyüme ve gelişme,
3. Öğrenci farklılıkları,
4. Yönetim ve motivasyon,

5. İletişim,
6. Planlama ve öğretim,
7. Öğrenciyi değerlendirme,
8. Yansıtma,
9. Teknoloji ve
10. İşbirliği

NBPTS (2001) tarafından geliştirilmiş olan beden eğitimi öğretmenliği standartları ise 13 başlık altında toplanmıştır. Bu başlıklar,

1. Öğrenciyi tanıma,
2. Konu alanı bilgisi
3. Öğretmenlik meslek bilgisi,
4. Öğrenciyi öğrenmede aktif hale getirme,
5. Öğrenenlerin beklentilerinin karşılanması,
6. Öğrenme ortamının hazırlanması,
7. Program seçenekleri,
8. Değerlendirme,
9. Eşitlik, adalet ve çeşitlilik,
10. Yansıtıcı uygulamalar ve mesleki gelişim,
11. Aktif yaşam tarzını teşvik etme,
12. Meslektaşlarla işbirliği ve
13. Toplum ve aile ile işbirliği şeklindedir.

NBPTS tarafından yapılan çalışmada standartların ayrıntılı açıklaması yapılmış fakat göstergelere yer verilmemiştir (EK-4).

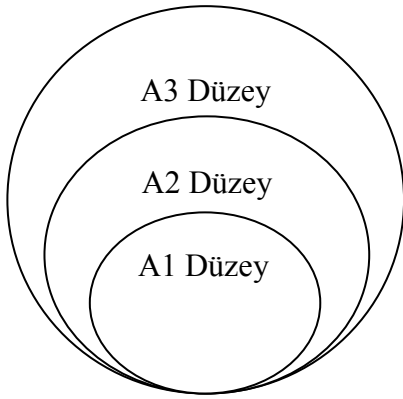
Eğitim alanında standart geliştirme eğitimde akreditasyonun temelini oluşturur. Bu nedenle standart oluşturma ve akreditasyon bir bütünün parçalarıdır. Türkiye’de yükseköğretim alanında henüz kapsamlı ve etkili bir akreditasyon sistemi oluşturulmadığı için örneğin mühendislik gibi birkaç eğitim alanının dışında diğer eğitim

alanlarında olduğu gibi öğretmen eğitimi alanında da standart geliştirme çalışmaları yapılmamıştır. Ancak önce YÖK sonra MEB tarafından 2000’li yıllarda yapılan çalışmalarla standartlara temel oluşturabilecek öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri ile öğretmenlik alanlarına göre özel alan yeterlikleri belirlenmiştir. Örneğin beden eğitimi öğretmenliği alanında MEB tarafından 2008 yılında ilköğretim öğretmenlerine yönelik olarak “*Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri*” geliştirilmiştir (Ek-5). Beden eğitimi öğretmen eğitimine yönelik standart geliştirme çalışmalarının başlangıcı olarak kabul edilebilecek olan bu beden eğitimi öğretmenliği özel alan yeterlikleri beden eğitimi öğretmenlerine gelişim hedeflerini göstermek için hazırlanmıştır. MEB tarafından geliştirilen *Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri* çalışmasında yeterlik alanının başlığı, yeterlik alanının kapsamı, yeterlik alanının içerdiği yeterlilikler ve bu yeterliklere ait performans göstergeleri bulunmaktadır (Şekil-1). Performans göstergeleri her bir yeterlik alanı için üç düzeyde (A1, A2, A3) belirtilmiştir.

A1 düzeyi: Öğretmenin, öğretim programına ilişkin uygulamalarındaki farkındalığını ve öğretmenlik mesleğine ilişkin sahip olması gereken temel bilgi, beceri ve tutumlarını gösteren performans göstergelerini içerir.

A2 düzeyi: Öğretmenin A1 düzeyindeki bilgi ve farkındalığının yanı sıra, öğretim sürecindeki uygulamalarında edindiği mesleki deneyimlerle programın gereğini yerine getirdiği, uygulamalarını çeşitlendirdiği, öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarını dikkate aldığı performans göstergelerini içerir.

A3 düzeyi: Öğretmenin A2 düzeyinde geliştirdiği uygulamalarını, öğretimin farklı değişkenlerini de göz önünde bulundurarak özgün bir şekilde çeşitlendirmesini gerektiren performans göstergelerini içerir. Bu düzeydeki performans göstergelerine sahip olan öğretmen, özgün yorumuna dayalı yeni uygulamalarla alanına katkı sağlayabilir; meslektaşları, veliler, sivil toplum kuruluşları ve diğer kurumlarla sürekli işbirliği yapabilir.

Şekil 1. *Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri Performans Göstergesi Düzeyleri*

Şekil-1’de de görüldüğü gibi A3 düzeyi, A2 ve A1 düzeylerini, A2 düzeyi de A1 düzeyini kapsar. Performans göstergelerinin A3 düzeyi, en üst düzey olarak gösterilmişse de gelişimin üst sınırı değildir. Beden eğitimi öğretmenliği özel alan yeterlikleri altı ana alan ve bunların altında yer alan toplam 30 yeterlik ile belirlenmiştir (MEB, 2008).

Gerek Türkiye’de gerek Türkiye dışında geliştirilen genel öğretmen yeterlikleri ve beden eğitimi öğretmenliğine yönelik nitelik ve standart geliştirme çalışmalarının daha iyi anlaşılabilmesi için geliştirilen standart başlıklarını karşılaştırmak yerinde olacaktır. Çizelge-1’de YÖK (1999) tarafından geliştirilen Öğretmen Yeterlikleri, MEB (2006) tarafından geliştirilen Genel Öğretmen Yeterlikleri, MEB (2008) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri, NBPTS (2001) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmen Standartları ve NASPE (2001) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartları çalışmalarında ele alınan yeterlik ve standart başlıklarının karşılaştırılması yapılmıştır. Bu çizelgede birinci sütunda genel öğretmen yeterlikleri konusunda YÖK ve MEB tarafından geliştirilen çalışmalara ikinci sütunda beden eğitimi öğretmenliği özel alan yeterlikleri olarak MEB, NASPE ve NBPTS tarafından yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Çizelge 1.

Türkiye’de Oluşturulan Genel Öğretmen Yeterlikleri ve Beden Eğitimi Özel Alan Yeterlikleri İle Amerika Birleşik Devletleri’nde Geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartları’nın Karşılaştırılması

	Genel Öğretmen Yeterlilikleri		Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri		
	YÖK(1999)	MEB(2006)	MEB(2008)	NBPTS (2001)	NASPE (2001)
Ortak Standart Başlıklar	Öğrenme-Öğretme Süreci	Öğretme ve Öğrenme Süreci	Öğretim Sürecini Planlama ve Düzenleme	Öğrenciyi Öğrenmede Aktif Hale Getirme + Öğrenme Ortamının Hazırlanması	Planlama ve Öğretim
	Öğrenmeyi İzleme ve Değerlendirme	Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme	Gelişim Performansını İzleme ve Değerlendirme	Değerlendirme	Öğrenci Değerlendirme
	Tamamlayıcı Mesleki Yeterlikler	Kişisel ve Mesleki Değerler- Mesleki Gelişim	Mesleki Gelişimi Sağlama	Yansıtıcı Uygulamalar ve Mesleki Gelişim + Meslektaşlarla İşbirliği	Yansıtma
	Konu Alanı Bilgisi	Program ve İçerik Bilgisi		Konu Alanı Bilgisi	İçerik Bilgisi
Farklılaşan Standart Başlıkları		Okul, Aile ve Toplum İlişkileri	Okul Aile ve Toplumla İşbirliği Yapma	Toplum ve Aile İle İşbirliği	İşbirliği
		Öğrenciyi Tanıma		Öğrenciyi Tanıma	Öğrenci Farklılıkları
			Fiziksel Performans Geliştirmeyi Sağlama ve Koruma	Öğretmenlik Meslek Bilgisi	Büyüme ve Gelişme
			Ulusal Bayramları Anlam ve Önemine Yaraşır Şekilde Kutlama	Öğrenenlerin Beklentilerinin Karşılanması	Yönetim ve Motivasyon
				Program Seçenekleri	İletişim.
				Eşitlik, Adalet ve Çeşitlilik Aktif Yaşam Tarzını Teşvik Etme	Teknoloji

Çizelge 1’de görüldüğü gibi, öğretim sürecinin planlanması, öğrenciyi değerlendirme, mesleki gelişim, konu alanı bilgisi ve aile ve toplumla işbirliği standart başlıklarının tüm çalışmalarda yer aldığı görülmektedir. YÖK (1999) ve MEB (2006) tarafından geliştirilen genel öğretmen yeterlikleri çalışmalarında ele alınan yeterlik başlıklarının Türkiye dışında NASPE (2001) ve NBPTS (2001) tarafından yapılan beden eğitimi öğretmenleri için geliştirilen çalışmalarla daha çok benzerlik gösterdiği; MEB (2008) tarafından yapılan Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri çalışmasının Türkiye dışında yapılan çalışmalardan fiziksel performans geliştirmeyi sağlama ve koruma ile ulusal bayramları anlam ve önemine yaraşır bir şekilde kutlama standart başlıkları ile farklılaştığı görülmektedir. Bunun yanı sıra konu alanı ve içerik bilgisi ve öğrenciyi tanıma başlıkları MEB (2008) tarafından yapılan Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri çalışmasında standart alanı olarak yer almamaktadır.

Ülkemizde yukarıda açıklanan, YÖK ve MEB tarafından yapılan çalışmaların yanı sıra öğretmen eğitimi ve öğretmenlerin sahip olması gereken nitelikler konusunda üniversiteler bazında da yapılan çalışmalar mevcuttur (Tuncer, 2003; Mentiş-Taş, 2004; Can, 2004; Adıgüzel, 2008). Daha çok yüksek lisans ya da doktora tezi olarak sunulan bu çalışmalarda ise genel olarak eğitim fakültesi, eğitim programlarının tümü ve program değerlendirme standartları üzerine çalışılmıştır. Ancak beden eğitimi öğretmen eğitimine yönelik standart geliştirme çalışmasına alanyazında rastlanılmamıştır.

Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme

Cumhuriyetin kuruluşundan sonra ilk ve ortaöğretim kurumları için hazırlanan eğitim programlarında beden eğitimi dersinin yer almasıyla birlikte beden eğitimi öğretmeni yetiştirmeye de önem verilmiştir. Beden eğitimi öğretmeni yetiştirme konusuna ilk kez 15 Temmuz 1923’te toplanan Birinci Heyeti İlmiye’de yer verildiği görülmektedir (Kaya, 1993). Bu toplantıda Selim Sırrı (Tarcan) Bey toplantıya sunduğu bir tasarıda Beden Eğitimi Öğretmen Okulu ve Genel Müfettişliği’nin kurulmasını, beden eğitimi öğretmenlerine diğer öğretmenler kadar maaş verilmesini, her okulda birer cimmastik salonu kurularak okullarda ilmi bir şekilde spor ve cimmastik yapılmasını istemiştir. Ancak beden eğitimi öğretmeni yetiştirme amaçlı ilk program 1932 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü’nde uygulanmaya başlamıştır (Can, 1986; Özkan, 1991; Özkan, 1999; Muratlı, 2001; Eynur, 2002; Özkan, 2004; Kalemoglu, 2005). Çalışmanın bu bölümünde Türkiye’de 1930’lu yıllardan günümüze kadar beden eğitimi öğretmeni yetiştirme amaçlı kurumlar düzeyindeki uygulamalar ile diğer uygulamalar incelenmiştir.

Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar

Türkiye’de 1930’lu yıllardan günümüze kadar beden eğitimi öğretmeni yetiştiren kurumlar kuruluş sıralarına göre eğitim enstitüleri, yüksek öğretmen okulları, gençlik ve spor akademileri, eğitim fakülteleri ve beden eğitimi ve spor yüksekokulları ve beden eğitimi ve spor fakülteleridir.

Eğitim Enstitüleri

1932-1978 yılları arasında ortaöğretim kurumları (ortaokul ve lise) için beden eğitimi öğretmenleri eğitim enstitülerinde yetiştirilmiştir. Alan öğretmenlerinin eğitiminde en önemli kurumlardan birisi olan eğitim enstitülerinde beden eğitimi öğretmeni yetiştirme uygulamaları ilk olarak Gazi Eğitim Enstitüsü’nün açılması ile başlamıştır. 13 Mart 1925’te çıkarılan 439 Sayılı Kanun ile öğretmenlik ilk kez meslek olarak ele alınmış ve öğretmenler buldukları kurumların derecesine göre ilk, orta ve yüksekokul öğretmeni olarak tanımlanmıştır (İnci, 2011; Ulusoy ve Demirtaş, 2008). Bu kanunun sekizinci maddesinde ise beden eğitimi öğretmenlerinin bu konuda eğitim veren yüksekokul mezunlarından ve uzman kişilerden oluşacağı belirtilmiştir (Güçlü, 2001). 439 Sayılı Kanun gereğince 1926 yılında Konya’da Orta Muallim Mektebi adında ortaokullara (altıncı, yedinci ve sekizinci sınıf) öğretmen yetiştiren bir okul açılmıştır. Sadece Türkçe şubesi olan ve eğitim süresi iki yıl olan bu okul 1927–1928 yılında Ankara’ya taşınmış ve var olan bölümlerine yenileri eklenerek Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü adını almıştır (YÖK, 1998; Baksan, 2001; Çetin ve Gülseren, 2003; Üstüner, 2004; Sağlam, 2007). 5 Temmuz 1932 tarih ve 105 Sayılı Talim Terbiye Kurulu Kararı ile yapımı daha önce tamamlanan spor salonu ve spor sahası ile birlikte erkekler için öğrenim süresi üç yıl olan (bir yıl teorik, iki yıl uygulama) Beden Eğitimi Şubesi Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü bünyesinde açılmış ve ilk yıl 22 erkek öğrenci programa kabul edilmiştir (Güven, 1996; YÖK, 1998; Baksan, 2001; Sağlam, 2007). 1937 yılından itibaren programa kız öğrenciler de alınmıştır. 1934-35 öğretim yılında enstitünün ilk mezunlarından iki başarılı öğrenci (Mehmet Arkan ve Cemal Alpman), izleyen yılda ise üç öğrenci (Hasan Örengil, Cevdet Arun ve Ahmet Yaraman) Milli Eğitim Bakanlığı’nca seçilerek Almanya’ya Berlin Üniversitesi Beden Eğitimi Enstitüsü’ne üç yıllık tahsile gönderilmiş ve bu öğrencilerin döndüklerinde Gazi Eğitim Enstitüsü’nde öğretim görevlisi olarak görevlendirilmeleri sağlanmıştır. Bu şekilde nitelikli beden eğitimi öğretmeni yetiştirecek kadrolar yavaş yavaş oluşturulmaya çalışılmıştır.

Gazi Eğitim Enstitüsü'nde eğitim ve öğretim ilk yıllarda üç yıl olarak başlamıştır, ancak 1937 yılında ortaöğretimdeki beden eğitimi öğretmenleri ihtiyacı nedeniyle, beden eğitimi öğretmenliği bölümünün öğretim süresi iki yıla indirilmiş ve o yıl, üçüncü sınıfta bulunan öğrenciler de yarı dönem sonunda mezun kabul edilerek beden eğitimi öğretmeni olarak atanmışlardır. Ayrıca o yıl beden eğitimi öğretmenliği bölümüne öğretmen okulu mezunlarından başka, lise mezunlarından da kız öğrenci alınmıştır. Bu iki yıllık uygulama, 1941 yılına kadar devam etmiş ve bölümün öğretim süresi 1942-1943 öğretim yılında tekrar üç yıla çıkartılmıştır.

Beden eğitimi öğretmeni açığının giderek artması nedeniyle 1947 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü'nde üç yıl devam eden beden eğitimi bölümü, tekrar iki yıla indirilmiş ve ikinci ve üçüncü sınıfta olan öğrenciler, aynı yıl mezun olmuşlardır. Bu iki yıllık uygulama 1949-1950 yılına kadar devam etmiştir. Aynı yıl Gazi Eğitim Enstitüsü'ne ek olarak orduya ve çeşitli kurumlara yüksek vasıflı beden eğitimi öğretmenleri ile antrenör, monitör (antrenör yardımcısı) yetiştirmek, beden eğitimi ve sporun sağlık, teknik kurallarını belirlemek, sporcuların sağlık, işlerini düzene koymak amacıyla öğrenim süresi üç yıl olan, Beden Terbiyesi Yüksek Enstitüsü açılmıştır. Bu enstitüde eğitim ve öğretim iki yıl devam etmiş ve enstitü 1951 yılının sonunda kapatılmıştır. Beden Terbiyesi Yüksek Enstitüsü'nde öğrenci olabilmek için Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak, 25 yaşından büyük olmamak, sağlam ve sıhhatli olmak ve seçme sınavından başarılı olmak gibi şartlar aranmış, seçme sınavında ise adayların aletli-aletsiz cimnastik, atletizm ve top oyunlarında başarılı olmaları istenmiştir. Adaylara beden eğitimi tarihi gibi konularda kompozisyon yazdırılmış ve adaylar özel sağlık muayenesinden geçirilmiştir. Ancak bu sınavların sonunda başarılı olan adaylar bölüme öğrenci olarak girmeye hak kazanmıştır. Bölümde, beden terbiyesi, metodika, spor ve oyun, anatomi, yabancı dil, inkılap, spor ve cimnastik, halk oyunları, atletizm gibi uygulamalı dersler okutulmuştur. Enstitülerde ayrıca öğrenciler ana spor dalı ve yardımcı spor dalı eğitimi almışlardır (Can, 1986; Bilge, 1989; Özkan, 1991; Ayas, 1996; Güven, 1996; Özkan, 1999; Muratlı, 2001; Eynur, 2002 Özkan, 2004; Kalemoglu, 2005).

1946-47 eğitim-öğretim yılından itibaren Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü'nün adı Gazi Eğitim Enstitüsü olarak değiştirilmiştir. Aynı yıl İzmir, İstanbul ve Balıkesir'de de birer eğitim enstitüsü açılmıştır. (Dursunoğlu, 2003). 1947 yılında Çapa Eğitim Enstitüsü bünyesinde beden eğitimi şubesi açılmış; fakat bu bölüm öğrencilerini mezun edemediği için kapanmış; öğrencileri Gazi Eğitim Enstitüsü'ne

nakledilmiştir (Bilge, 1989; Eynur, 2002). Bu gelişmelerin ardından sırasıyla 1967-68 eğitim-öğretim yılında İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü, 1974-1975 yılında Buca Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü, 1978-1979 yılında ise Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü açılmıştır. Tüm bölümlerin amacı ortaöğretime öğretmen yetiştirmektir. Sonraki yıllarda açılan bu bölümlerin gençlik ve spor akademilerine dönüştürülmesi kararlaştırılmış fakat 1739 Sayılı Kanun'un 44. maddesi gereğince bu uygulama gerçekleştirilememiştir (Can, 1986; Bilge, 1989; Özkan, 1991; Özkan, 1999; Özkan, 2004; Kalemoglu, 2005).

Yüksek Öğretmen Okulları

Üç yıllık eğitim enstitülerinin eğitim-öğretim süresi Milli Eğitim Bakanlığı'nın kararıyla 1978-1979 öğretim yılından itibaren üç yıldan dört yıla çıkartılmış ve adları Yüksek Öğretmen Okulu olmuştur. Böylece Eğitim Enstitülerine bağlı Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri de Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü olarak adlandırılmıştır. Beden Eğitimi ve Spor Bölümü sadece Ankara Gazi, İstanbul Atatürk, İzmir Buca ve Diyarbakır Yüksek Öğretmen Okulları bünyesinde açılmıştır.

Yüksek öğretmen okulları beden eğitimi ve spor bölümlerine üniversite sınavına giren lise ve dengi okul mezunu öğrenciler arasından puan sıralamasına göre alınacak öğrenci sayısının Üç-beş katı kadar öğrenci ön kayıt yaptırır; bu öğrenciler arasından yetenek sınavında başarılı olanlar okula kayıt yaptırmaya hak kazanırdı (Can, 1986; Bilge, 1989; Özkan, 1991; Özkan, 1999, Özkan, 2004; Kalemoglu, 2005).

Yüksek öğretmen okullarında dört yıllık eğitimin üçüncü sınıfından itibaren öğrenciler bir ana dal seçer ve o spor dalında başarılı olmak koşuluyla mezun olabilirdi. Yüksek öğretmen okullarında uygulanan eğitim programı ile ilk defa kredili ders, yıllık yerine dönemlik öğretim, sınıf geçme yerine ders geçme sistemi uygulamaya konmuştur. Mezun olmak için belirli bir krediyi doldurma şartı getirilmiştir. Bütün bu çalışmalar bölümler arasında birliği, eşit eğitim standartlarını sağlamayı amaçlayan olumlu adımlardır (Can, 1986; Bilge, 1989; Özkan, 1991; Özkan, 1999, Özkan, 2004; Kalemoglu, 2005).

6 Kasım 1981 tarihinde çıkarılan 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda ortaöğretim üzerine tüm yükseköğretim kurumlarının üniversite çatısı altında toplanması öngörüldüğünden 20 Temmuz 1982 tarihli Kanun Hükmünde Kararname ile öğretmen

yetiştiren kurumlar da üniversiteye bağlanmış ve yüksek öğretmen okulları eğitim fakültelerine dönüştürülmüştür.

Gençlik ve Spor Akademileri

1938 yılında Ankara’da Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü’nün bünyesinde kurumun kendisinin, ordunun ve Milli Eğitim Bakanlığı’nın öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere beden terbiyesi yüksekokulu kurulması kararlaştırılmıştır. Fakat bu karar tam 36 yıl sonra 1974 yılında çıkarılan 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu gereğince 1974-1975 öğretim yılında Ankara’da 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akdemisi, arkasından 1975-1976 öğretim yılında İstanbul’da Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi ve Manisa’da Manisa Gençlik ve Spor Akademisi kurularak gerçekleştirebilmiştir (Ayhan, 1981; Can, 1986; Bilge, 1989; Özkan, 1991; Özkan, 1999, Özkan, 2004; Kalemoglu, 2005).

Akademiler açılırken, batı ülkelerinde kurulan yükseköğretim kurumlarının benzerleri olması amaçlanmıştır. Yedi yıl faaliyette bulunan gençlik ve spor akademilerinin amacı, 1938 yılında çıkarılan 3530 Sayılı Beden Terbiyesi Kanunu’nun öngördüğü monitör ve çalıştırıcı ile gençlik lideri, yönetici ve uzman yetiştirmek; sürekli eğitim anlayışı içinde, mevcut elemanların yetiştirilmesi ile birlikte her türlü yaygın eğitim programları düzenlemek ve uygulamak; gençlik sorunları ile beden eğitimi ve sporun bütün alanlarında ve spor sağığı konularında bilimsel inceleme ve araştırmalarla, planlama çalışmaları yapmak ve yayınlarda bulunmaktı (Güven,1996; Bilge, 1998).

Gençlik ve spor akademilerine üniversite sınavına girmiş lise ve dengi okul mezunlarından, özel yetenek sınavı ile öğrenci alınmış ve sınavlar ile ilgili esaslar Gençlik ve Spor Akademileri Arası Kurulu tarafından belirlenerek akademi başkanlarınca uygulanmıştır.

Türkiye’de yükseköğretim sistemini bir bütün olarak yeniden düzenleyen 6 Kasım 1981 tarihinde çıkarılan 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ile ortaöğretimin üzerindeki tüm eğitim kurumları üniversite çatısı altında toplanmıştır (Sağlam, 2007). 20 Temmuz 1982 tarih ve 41 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname ile gençlik ve spor akademileri, yüksek öğretmen okullarının beden eğitimi ve spor bölümleri ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Rekreasyon Bölümü kaldırılarak üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı eğitim fakültesi beden eğitimi ve spor öğretmenliğı bölümleri kurulmuştur (Eynur, 2002).

Eğitim Fakülteleri

6 Kasım 1981 tarihinde ıkarılan 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu gereğince 1982 yılında ğretmen yetiştiren tüm kurumların üniversitelerin çatısı altına alınması nedeniyle (Sağlam ve Kürüm, 2005) beden eğitimi ğretmeni yetiştiren tüm kurumlar da eğitim fakültelerine bağlanmıştır. 1982 yılından sonra adları değiştirilmiş veya birleştirilmiş bölümler şu şekildedir.

- Orta Doğu Teknik niversitesi bünyesindeki Beden Eğitimi Spor ve Rekreasyon Bölümü kaldırılarak eğitim fakültesine bağlı beden eğitimi ve spor bölümü oluşturulmuştur.
- Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi ile Gazi Yüksek ğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü kaldırılarak, Ankara’da Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü adı altında birleştirilmiştir.
- Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi ile Atatürk Yüksek ğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü kaldırılarak, İstanbul Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü adı altında birleştirilmiştir.
- Manisa Gençlik ve Spor Akademisi, Buca Yüksek ğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü ve Ege niversitesi’ne bağlı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ise İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü adı altında birleştirilmiştir.

Bu bölümlerin dışında dört ilde daha üniversitelerin eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi ve spor bölümleri açılmıştır. Bu bölümler;

- Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü
- Konya Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü
- Adana Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü
- Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Spor ve Teknolojisi Bölümü’dr

Üniversite çatısı altında yer alan eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi ğretmenliği bölümlerinde beden eğitimi ğretmeni yetiştirme uygulaması bugün altı üniversitede devam etmektedir. 1992 yılında beden eğitimi ğretmenliği bölümlerinin büyük bir çoğunluğu beden eğitimi ve spor yksekokuluna dnştrlmştir (Güven,1996).

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları

11 Temmuz 1992 tarih ve 21281 Sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 3.7.1992 tarih ve 3887 Sayılı Kanun ile 1992 yılından itibaren rektörlüklere bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokulları (BESYO) kurulmaya başlanmış ve bu okulların sayısı 2009 yılı itibari ile 40’a ulaşmıştır (YÖK, 2009). Ayrıca üç üniversitede beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmesi, Spor Bilimleri Teknolojisi Yüksekokulu çatısı altında yürütülmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakülteleri

Gelişen ve değişen spor bilimlerine daha çabuk uyum sağlayabilmek isteyen ve spor bilimlerinin önemini farkında olan eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi öğretmenliği bölümleri ile beden eğitimi ve spor yüksekokulları 2008 yılından itibaren fakülteleşme girişimi içerisine girmişlerdir. Bu girişimin ilk ürünü Erzurum Teknik Üniversitesi’nin bünyesinde 21.07.2010 tarihinde kurulan Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi ile olmuştur. Erzurum Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi’nin kurulması 21.07.2010 tarih ve 27648 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır. Daha sonra İstanbul Özel Gedik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi için başvurusunu yapmış ve Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi kurulmuştur. Şu an Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Uludağ Üniversitesi vb. birçok bölüm ve yüksekokul beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesi adı altında çalışmalarına devam etmek için çabalarını sürdürmektedir.

Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirmede Diğer Uygulamalar

Cumhuriyet’in ilk yıllarında beden eğitimi öğretmeni ihtiyacı açılan hizmetiçi eğitim kursları ile karşılanmaya çalışılmıştır. Açılan hizmetiçi kurslarına yönelik bilgiler çeşitli kaynaklardan (Can, 1986; Bilge, 1989; Özkan, 1991; Ayas, 1996; Güven, 1996; Özkan, 1999, Güçlü, 2001; Muratlı,2001; Eynur, 2002; Özkan, 2004; Kalemoglu, 2005) derlenerek açıklanmaya çalışılmıştır.

Mustafa Necati’nin Milli Eğitim Bakanı olduğu 1926 yılında Terbiyeyi Bedeniye Muallimliği Kursu açılmıştır. Kursun içeriğinde beden terbiyesi nazariyatı, fizyoloji, anatomi, mihanikiyeti hareket, hıfzısıhha dersleri ile spor uygulama dersleri yer almıştır. Kursun öğrencilerini kız ve erkek öğretmen okulunu başarı ile bitirmiş öğretmen adayları ile her ilin başarılı, yetenekli ilkokul öğretmenleri ve ordu mensubu yetenekli subaylar oluşturmuştur. Her dönemi bir yıl süren bu kurslarda İsveçli ve İsveç’te eğitim görmüş olan öğretim elemanları görev almıştır. Dört yıl süren kurslardan 148 erkek, 63 bayan

olmak üzere toplam 211 kişi mezun olmuştur. Mezun olanlardan bir bölümü orta dereceli okullara, bir bölümü de 1933 yılında eğitime başlayan Gazi Orta Muallim ve Terbiye Enstitüsü'nün Beden Terbiyesi Şubesi'nin öğretmen kadrosuna atanmışlardır. Kurslarda başarılı olanların bir kısmı ise eğitimlerini sürdürmek üzere İsveç'e gönderilmişlerdir.

1939-1942 yılları arasında ise beden eğitimi öğretmenleri için tekamül kursu açılmıştır. Okullarda günden güne artan beden eğitimi öğretmeni ihtiyacını karşılamak üzere açılan bu kurslardan birisi 1942 yılında İstanbul Çapa'da üniversite veya lise mezunu kız ve erkeklere, ayrı ayrı olmak üzere kısa dönemli üç aylık yardımcı beden eğitimi öğretmenliği kursu olarak değiştirilmiştir. Bu kurstan, 18 kız ve 32 erkek yardımcı beden eğitimi öğretmeni mezun edilmiştir. Yine 1942-1943 öğretim yılında İstanbul Haydarpaşa Lisesi'nde, beden eğitimi öğretmenlerinin bilgilerini yenilemek amacıyla, öğretmenlerin tatil aylarında kız ve erkek öğretmenlere ayrı ayrı gelişim kursları açılmıştır.

1971-79 yılları arasında Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yetenekli ve başarılı ilkokul öğretmenleri arasından ilkokullara beden eğitimi öğretmeni yetiştirme amacıyla kurslar açılmıştır. Bu kurslarda verilen eğitimler 21 günlük ve iki aşamalı olarak düzenlenmiştir. Toplam 2622 ilkokul öğretmeni bu eğitimlerden faydalanarak beden eğitimi öğretmeni olmaya hak kazanmıştır. Ancak eğitimlere katılan öğretmenlerin beden eğitimi öğretmeni olarak şehir merkezlerine atanmayı hedeflemesi, kursların süresinin kısa olması ve içeriğinin yeterli olmaması istenen başarıya ulaşılmasını engellemiş, dolayısıyla eğitimlerin durdurulmasına karar verilmiştir.

Gençlik ve Spor Bakanlığı ilkokul öğretmenlerini beden eğitimi ve spor alanına yönlendirmenin yanı sıra görevde bulunan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor alanında daha iyi eğitim vermelerini sağlamak amacıyla hizmet içi eğitimler de düzenlemiştir. Bu eğitimler seminer niteliğinde olup 1974-1980 yılları arasında ilkokul beden eğitimi öğretmenlerine yönelik toplam 25 spor dalında eğitim düzenlenmiştir. Eğitimlere toplam 883 kişi katılmıştır

Türkiye'de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme Politikalarının Yasal Temelleri

Beden eğitimi öğretmen eğitimi zaman içerisinde birçok farklı işleyiş ve yapıdaki kurum tarafından yürütülmekle birlikte, çoğunlukla politika yapıcıların aldığı kararlarla şekillenmiş bir süreçtir. Bu süreci en çok etkileyen kararlar ise spor şuralarında ve milli eğitim şuralarında alınmıştır.

Spor Şuraları

Türkiye’de 1946 yılından 2008 yılına kadar altı spor şurası toplanmıştır. Bunlar, 18–24 Şubat 1946 Birinci Beden Eğitimi ve Spor Şurası, 06–16 Şubat 1961 İkinci Spor Şurası, 28–30 Mart 1980 Üçüncü Spor Şurası, 08–11 Mayıs 1990 Dördüncü Spor Şurası, 30 Haziran–02 Temmuz 1999 Beşinci Spor Şurası ve 26–28 Kasım 2008 Altıncı Spor Şurası şeklindedir (GSGM, 2009). Bu şuralardan sadece 1946 yılında toplanan birinci spor şurasında beden eğitimi öğretmen eğitimi konusuna değinilmiştir. Bunun dışındaki şuralarda beden eğitimi öğretmen eğitimi ya da okullardaki beden eğitimi derslerinden ziyade Türkiye’de izlenecek spor ve sporcu yetiştirme politikaları üzerine yapılan çalışmalar dikkat çekmektedir.

18–24 Şubat 1946 tarihleri arasında toplanan Birinci Beden Eğitimi ve Spor Şurası’nın amacı beden eğitimi ve spor alanında ana prensipleri bir kez daha gözden geçirmek, eksikleri belirlemek ve bunları giderici önlemler almaktır. Şuranın beden eğitimi öğretmen eğitimi konusunda alınan kararlar şu şekildedir:

- *En kısa zamanda beden eğitimi öğretmeni yetiştiren kurumlar açmak ve mevcut olanların sayılarını artırmak,*
- *Yardımcı beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek, bunun için kurslar açmak ve bu kurslara özellikle ilkokul öğretmenlerini, spora yatkın öğrencileri ve milli takım üyelerini seçmek,*
- *Öğretmen yetiştiren yüksekokullarda bilhassa beden eğitimi alanını kuvvetlendirerek serbest sertifika uygulamasını başlatmak ve böylece bu sertifikaya sahip olan öğretmenlerin beden eğitimi öğretmenine yardımcı olmalarını sağlamak,*
- *Özellikle ilk öğretmen okullarından ve köy enstitülerinden spora yatkın öğrencilerin ilkokullara yetkin beden eğitimi öğretmeni olarak yetiştirilmesi konusunda çalışmalar yapmak (Bilge, 1989).*

Birinci Beden Eğitimi ve Spor Şurası’nda alınan kararların aynı yıl çeşitli yükseköğretmen okullarının bünyesinde beden eğitimi ve spor şubeleri açılmasıyla ve beden eğitimi öğretmeni yetiştiren çeşitli hizmetiçi eğitim programlarının düzenlenmesiyle uygulamaya yansıtıldığı görülmektedir.

Milli Eğitim Şuraları

10 Haziran 1933 yılında 2287 Sayılı Maarif Vekaleti Merkez Teşkilatı ve Vakfeleri Hakkında Kanun ile Milli Eğitim Şurası kurulmuştur. Milli Eğitim Şurası Milli Eğitim Bakanlığı'nın en üst düzeyde danışma organıdır. Şura, Türk Millî Eğitim Sistemi'ni geliştirmek, niteliğini yükseltmek için eğitim ve öğretimle ilgili konuları tetkik eder, gerekli kararları alır (Deniz, 2001; MEB, 2011;). Türkiye'de Cumhuriyet'in ilanından itibaren 18 eğitim şurası toplanmıştır. Toplanan bu şuraların birçoğunda genel öğretmen eğitimi konusunda kararlara yer verildiği görülmektedir. Bunun dışında alan öğretmenliği ve kısmen beden eğitimi öğretmen eğitimi konularında da bazı kararlara rastlanmaktadır.

23–31 Ağustos 1943 tarihleri arasında toplanan Dördüncü Milli Eğitim şurasında *“Ortaokullara ve liselere öğretmen yetiştiren eğitim enstitüleri ve yüksek öğretmen okulu teşkilatının ihtiyaçlara göre düzenlenmesi”* gündem maddesi olarak yer almıştır. Bu gündem maddesine bağlı olarak bu enstitülerde beden eğitimi ve resim-işin ayrı branşlar halinde ele alınması kabul edilmiştir. Bunun yanında; bu şurada *“Öğretmen yetiştiren kurumların programlarında gerekli değişikliklerin yapılması”* ve *“Köy enstitüleri ile ilköğretmen okullarının öğretmenlerinin aynı kaynaktan yetiştirilmesi amacıyla birleştirilmesi”* teklifleri Şura Genel Kurulunca bazı değişikliklerle kabul edilmiştir.

05-15 Şubat 1962 tarihleri arasında toplanan Yedinci Milli Eğitim Şurası'nda Yükseköğretim başlığı altında *“Öğretmen Yetiştirilmesi ve Öğretmenlik Mesleğinin Cazip Hâle Getirilmesi”* konusu gündeme alınmıştır. Bu gündem maddesi altında yer alan *“Mesleki formasyon ve okutacağı derslerin bilgi ve becerileri ile donatılmış ve gerekli uygulamaları geçirmiş bulunması”* ilkesi öğretmen eğitiminin kalitesi açısından önemli bir karar olarak görülebilir.

8-11 Haziran 1982 tarihleri arasında toplanan 11. Milli Eğitim Şurası'nın neredeyse tüm maddeleri öğretmen eğitimi ve öğretmenlerin sorunlarına ayrılmıştır. Bu nedenle 11. Milli Eğitim Şurası öğretmen eğitiminin kalitesinin artırılması açısından alınan kararlar nedeniyle en önemli şura olarak görülebilir. 11. Milli Eğitim Şurası'nda milli eğitim sistemi içerisinde görev yapan öğretmenlerin ve eğitim uzmanlarının hizmetöncesi ve hizmetiçi eğitimleri ile sorunları ve çözüm önerileri üzerinde durulmuştur. Şurada öğretmen eğitimindeki gelişmelerin genel bir değerlendirilmesi yapılarak ilköğretim ve ortaöğretim okullarına öğretmen yetiştiren kurumların ülkenin her köşesinde yaygınlaştırılması, her derecedeki okul öğretmenliği için yükseköğretim

zorunluluğu getirilmesi, her öğretmenlik alanı için genel kültür, özel alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisini kapsayan üç boyutlu bir içeriğin önerilmesi, çok sayıda öğretmen ve yöneticiye hizmetiçi eğitim olanağının sunulması, öğretmen eğitiminin üniversite düzeyine alınması ve öğretmenlere akademik olarak uzmanlaşma olanağının verilmesi, olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmiştir. Buna karşılık öğretmen eğitiminde nicelik hedeflerine ulaşma aşamasında nitelik hedeflerinin göz ardı edilmesi ve öğretmen yetiştiren kurumların gerekli öğretim elemanı, tesis ve her türlü araç-gereç gereksinimi sağlanamadan açılması ve dolayısıyla bu kurumların nitelikli öğretmen yetiştirememeleri de öğretmen eğitiminde olumsuz gelişmeler olarak görülmektedir. 11. Milli Eğitim Şurası'nda öğretmenliğin bir meslek olduğu vurgulanarak öğretmenlik mesleğinin genel niteliği tanımlanmıştır. Öğretmenlik mesleğinin ilk genel standartları olarak kabul edilen bu nitelikler şöyle sıralanmıştır:

- *Öğretmenlik bir meslektir.*
- *Öğretmenlik mesleği, özel bir mesleki yeterliği gerektirir.*
- *Öğretmenlik mesleğinde yetişenler, eğitim-öğretim ve verildiğinde yönetim görevlerinden sorumludurlar.*
- *Öğretmenler Türk Millî Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak görevlerini yerine getirmek zorundadırlar.*

Şura'da öğretmenlik mesleğine ilişkin alınan bir diğer önemli karar da “*Öğretmen Eğitiminin Genel Amaçları*” başlığı altında öğretmen adaylarının sahip olması gereken yeterliklerinin açıklanmasıdır. Bu yeterlikler şu şekilde belirtilmiştir:

Öğretmen yetiştiren bir kurumu bitiren öğretmen adayı;

- *Eğitim ve öğretim çalışmalarının, esasta, Türkiye Cumhuriyetini ve Atatürk ilkelerini yaşatacak ve yüceltecek nesil yetiştirmeye yönelik olduğunu bilir.*
- *Ülkemizin kalkınma sorunlarıyla eğitim arasındaki bağlantı konusunda bilinçlidir ve yetiştireceği kuşakların kalkınmada rol oynayacaklarını bilir.*
- *Eğitim biliminin kavramsal yapısını, metodolojisini ve terminolojisini bilir.*
- *Eğitim sorunlarını, inceleme ve araştırma yaparak çözer ve eğitimde gelişmeyi sağlar.*
- *Çeşitli ders konularının okul programlarının tümünde oynayacağı rolü bilir.*

- *Çalıştığı eğitim kademesindeki öğrencilerin gelişimini etkileyen fizyolojik, sosyolojik ve psikolojik etkenlerin aynı zamanda bireyde yarattığı gelişim özelliklerini, ihtiyaçlarını ve bu ihtiyaçları karşılamada eğitimin görev ve sorumluluklarını kavrar.*
- *Öğretim süreçleri hakkında bilgi sahibidir; esas görevinin öğrenciyi yargılamaktan çok, ona yetişmesinde yardım etmek olduğunu bilir.*
- *Her öğrencinin yeteneklerini, bireysel farklılıkları dikkate alarak geliştirir.*
- *Öğretim alanında sahip olduğu bilgiyi, öğrenci davranışlarını geliştirme doğrultusunda kullanma yeteneği kazanır.*
- *Elde edebileceği araçlardan yararlanarak iletişim kurma becerisine sahiptir.*
- *Bilim ve teknolojiadaki, mesleği ve alanı ile ilgili gelişmelerden yararlanma davranışı gösterir.*
- *Öğretmenlik mesleğinin statüsünü, ahlak kurallarını başlıca sorunlarını ve mesleğinin getirdiği imkân ve fırsatları bilir.*

11. Milli Eğitim Şurası'nda öğretmen eğitiminde nitelik sorununun önemini koruduğu vurgulanarak bunun temel nedenleri olarak, öğretmen eğitiminin içeriğini oluşturan genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi konularında belli standartların sağlanamaması, öğretmen yetiştiren kurumların eğitim programları ile yetişen öğretmenlerin görev alacakları eğitim kurumlarının programları arasında gerekli ilişkinin kurulamamış olması gösterilmiş ve daha nitelikli bir öğretmen eğitimi için öğrenim süresinin dört yıl olması, tüm öğretmen eğitimi programlarında öğretmen adaylarına içeriğin üç boyutunu oluşturan genel kültür, alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisi alanlarında gerekli bilgi, beceri ve tutumları kazandıran derslere yer verilmesi ve bu derslere işlevsellik kazandırılması önerilmiştir.

18–22 Haziran 1988 tarihleri arasında toplanan 12. Milli Eğitim Şurası'nda öğretmen eğitimi konusuyla ilgili olarak “*Öğretmen Yetiştirme*” gündem maddesi altında “*Eğitim fakültelerinin beden eğitimi, resim, müzik eğitimi bölümlerine öğretmen lisesinden mezun öğrencilerin ÖSS yetenek sınavı ile alınmaları*” kararı alınmıştır.

13–17 Mayıs 1996 tarihleri arasında toplanan 15. Milli Eğitim Şurası'nın gündeminde öğretmen eğitimi konusu yer almamasına karşın “*ilköğretim ve*

yönlendirme” gündem maddesi altında öğretmen eğitimine yönelik alınan kararlar şu şekildedir:

- *Öğretmen yetiştiren kurumlardaki öğretim elemanları, uygulama ve mesleki deneyimle donatılmış olmalı, öğretmen yetiştiren kurum öğretim elemanları tercihen o kurumun öğretmen yetiştirdiği Temel Eğitim Devresi (okul öncesi, sınıf öğretmeni ve dal) öğretmenlerinden seçilmeli ve bunlara kariyer kazandırılmalıdır.*
- *Öğretmenin önü açılmalı, bilgi, beceri yönünden yetişmesine imkân tanınmalı, yeterliliği periyodik olarak değerlendirilmelidir.*
- *Öğretmenliğe geçişte, seçme ve yeterlilik sınavı yapılmalıdır (dil, fiziki bozukluk vb.). etmenler de ölçüt olmalıdır. Öğretmenliğe hak kazananlar illerde boş bulunan öğretmen kadrosu için müracaat etmeli, o il tarafından görevlendirilme yapılmalı ve üç yıl mecburi hizmet getirilmelidir.*

13–17 Kasım 2006 tarihleri arasında toplanan 17. Milli Eğitim Şurası’nda “*Eğitimde Nitelik*” gündem maddesi altında öğretmen eğitimi ve öğretmen niteliğini artırmaya yönelik eğitim fakültelerinin öğrenci kontenjanları ile eğitim fakültelerinin sayılarının belirlenmesinde ülkenin ihtiyacına göre sınırlandırma getirilmesi; eğitim fakültelerine öğrenci seçme mekanizmasının yeniden gözden geçirilerek gerekirse kişisel niteliklerinde seçim için önemszenmesi; öğretmen yetiştirme programlarının YÖK, MEB ve meslek örgütleri ile işbirliği içerisinde AB’ye uyum çerçevesinde yeniden düzenlenmesi ve öğretmenlik uygulamasının mevcut okul koşullarına göre sürekli iyileştirilerek geliştirilmesi ve bu sayede hizmet öncesinde öğretmenlik mesleği eğitiminin gerçek yaşama yakın hale getirilmesi; mezuniyet sonrası da mesleki gelişime yönelik etkinliklerin düzenlenmesi kararları alınmıştır.

Sonuncu Milli Eğitim Şurası 01–05 Kasım 2010 tarihleri arasında toplanan 18. Milli Eğitim Şurası’dır. Bu şuranın gündeminde öğretmen eğitimi ile ilgili olarak “*Öğretmenin yetiştirilmesi, istihdamı ve mesleki gelişimi*” konusu yer almıştır. Bu gündem maddesine ilişkin olarak alınan kararlar genel olarak öğretmen adaylarının daha nitelikli olarak yetiştirilmeleri, eğitim fakültelerinin akreditasyonunda öğretmenlerin hizmetiçi eğitimlerine ve öğretmen yeterlikleri konularına yoğunlaşmıştır. Bu kararlardan bazıları şunlardır:

- *Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarındaki son sınıf öğrencilerinin, yaparak-yaşayarak deneyim kazanmaları için okullarda alan uygulama eğitimlerini, öğretim elemanları ve öğretmenlerin rehberliğinde, aday öğretmenlik uygulaması şeklinde öğretim yılı boyunca yapmaları sağlanmalıdır.*
- *Öğretmen yetiştiren kurumlarda, öğrencilerin öğretmen yeterliliklerini ve özellikle iletişim becerilerini kazanmış olarak mezun olmaları sağlanmalıdır.*
- *Fakültelerde yetiştirilen öğretmenler arasında niteliksel açıdan farklılıkların olması nedeniyle öğretmen yetiştiren kurumlarda ara verilen akreditasyon çalışmaları yeniden başlatılmalıdır.*
- *Öğretmen yetiştiren kurumlarda yetiştirilecek öğretmen adaylarının niteliğinin artırılması amacıyla öğretim üyelerinin zorunlu ve ek ders saatleri yeniden düzenlenmeli ve ders yükleri azaltılmalıdır.*
- *Beden eğitimi, müzik ve görsel sanatlar derslerine, okul öncesi eğitimden itibaren branş öğretmenleri girecek şekilde düzenlemeler yapılmalı, öğretmen istihdamına yönelik tedbirler alınmalıdır.*
- *Öğretmenlerin hizmetiçi eğitim faaliyetleri ile kongre, seminer, konferans vb. bilimsel etkinlikler sonucunda almış oldukları belgelerin; kariyer basamaklarının belirlenmesinde, öğretmen yeterlikleri ile performans değerlendirme ve ücretlendirmede esas alınmasına ilişkin gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.*
- *Öğretmenlerin değişen ve gelişen bilgi teknolojilerini takip edebilmeleri için gerekli tedbirler alınmalı, ihtiyaç analizine dayalı olarak il/ilçe/okul bazında hizmetiçi eğitim etkinlikleri düzenlenmeli, ayrıca birleştirilmiş sınıf okutacak öğretmenlerin “birleştirilmiş sınıf öğretimi ve yönetimi” konusunda hizmetiçi eğitim almaları sağlanmalıdır.*

18. Milli Eğitim Şura'sının gündem maddelerinden birisi de “*Spor sanat, beceri ve değerler eğitimi*” olarak belirlenmiştir. Bu gündem maddesi altında da beden eğitimi öğretmen eğitimini etkileyebilecek kararlar alınmıştır. Örneğin, toplumun her kademesinde spor kültürünü geliştirmek üzere yaşam boyu spor alanlarının düzenlenmesi; spor tesislerinin standartlara uygun planlanması ve mevcut tesislerin iyileştirilmesi; ulusal

ve uluslararası yarışmalarda başarılı olan sporcu öğrencilere resmi ve özel ortaöğretim ile yükseköğretim kademelerine geçişte ek puan verilmesi, kontenjan ayrılması veya burs verilmesi; okullara beden eğitimi ile spor etkinlikleri derslerinde kullanılmak üzere gerekli ders araç-gereç dağıtımının, eğitim-öğretim yılı başında yapılması şurada benimsenen önemli kararlardır.

Yukarıda alınan kararları özetlenen spor şuraları ve milli eğitim şuralarında eğitimde istenilen gelişmenin ve kalitenin sağlanması vurgulanmıştır. Ancak, eğitimde istenilen değişim, gelişme ve yenileşmenin sağlanmasının temel koşullarından biri öğretmenlere kazandırılacak niteliklere ilişkin kalite standartlarının belirlenmesi ve öğretmen yetiştiren kurumların standartlara uygunluğunun akredite edilmedir.

Sorun

Bir toplumu oluşturan bireylerde, bireylerin ve toplumun beklenti ve gereksinimlerine uygun, istendik davranış değişikliğinin oluşturulması, kısacası bireylerin istenilen davranış özelliklerine sahip olacak biçimde yetiştirilmesi ancak planlı ve programlı eğitim etkinlikleri ile olanaklıdır. Bu tür eğitim etkinlikleri temel olarak eğitim sistemi üst kavramı altında okul olarak adlandırılan ortamlarda uzman kişilerce yani öğretmenler tarafından gerçekleştirilebilir (Sönmez, 2003). Balcı (1993) da öğretimi sağlayan temel etkenlerin öğretmen ve öğrenci olduğunu belirtmiştir. Burada öğretmen, eğitim ortamında istendik davranışları kazandıran profesyonel kişi olarak ele alınır (Sönmez, 2003). Erden (1998) gerçek anlamda etkili bir öğretmeni; “*uygulanan programın hedefleri doğrultusunda öğrencinin öğrenmesine yardımcı olan kişi*” olarak tanımlamaktadır. Bu iki tanımda da vurgulandığı gibi eğitim sistemi içinde yetiştirilen bireylerin niteliği büyük oranda öğretmenin niteliğine bağlanmakta; okulda yetiştirilen öğrencilerin niteliklerinin öğretmenlerin nitelikleriyle özdeş olduğu vurgulanmaktadır (Varış, 1976). Bu nedenle öğretmenin sahip olduğu nitelikler hem eğitim sisteminin işleyişi ve sistemin başarıya ulaşması hem de öğretmenlerin öğrenciler üzerinde olumlu etkiler yaratabilmesi, diğer bir ifade ile hem bilgilerinin hem de kişiliklerinin öğrencilerini olumlu yönde etkileyebilmesi açısından önemli görülmektedir (Demirel, 1998; Küçükahmet, 1999).

Öğretmenlerin sahip olması gereken nitelikler ancak eğitim gördükleri programlar sayesinde kazandırılır. Bu da dolaylı olarak kaliteli eğitim programlarının hazırlanmasını ve uygulanmasını gerektirmektedir. Öğretmen eğitiminde beklenen bu kalitenin

sağlanması ise, öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi ve öğretmen yetiştiren kurumların standartlara uygunluğunun sürekli olarak akredite edilmesi ile olanaklıdır (Adıgüzel, 2005). Çünkü öğretmen eğitimi veren kurumlar için standartlar, öğretmenliğin ne olduğuna ilişkin gerçekçi bir görünüm sunar. Bu standartlar sayesinde öğretmen eğitiminin hizmet öncesi eğitim boyutunda öğretmen adaylarının seçiminde, yetiştirilmesinde ve gelişimlerinin sürekli olarak izlenmesinde uygun ölçütleri içeren bir çerçeve oluşturulur (TQELT, 2001). Burada öğretmen eğitimi standartları öğretmen eğitimi programlarının nitelikli öğretmenler yetiştirilmesini sağlamak amacıyla yerine getirilmesi gereken asgari özellikler, kalite ise belirlenen gereksinimlerin karşılanma derecesine yönelik olarak ürün veya hizmeti etkileyen özelliklerin toplamı olarak tanımlanmaktadır (Günçer ve diğerleri, 1999; Erişen, 2001). Buna göre, öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi, öğretmen eğitimi veren kurumların birey ve toplumun eğitim gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikte etkili hizmet sunabilmeleri için yerine getirmeleri gereken asgari ölçütlerin belirlenmesi açısından önemlidir.

Tüm eğitim kurumlarında olduğu gibi, öğretmen yetiştiren kurumlarda da standartlar, kurumların kendi kalite ve verimliliklerini belirlemek ve artırmak amacıyla kullanılır (Basinger, 2000). Bu nedenle hem nicel hem de nitel ölçütler olan ve aynı zamanda öğretmen eğitiminde öğretmen adaylarını öğretmenlik mesleğine hazırlayan ve bir eğitim programını akredite etmede kullanılan standartlar kalite güvencesi ve akreditasyonun göstergeleridir (Colleen, 1999). Bu açıdan öğretmen eğitiminde kalitenin sağlanması, kalitenin ön koşulu olan eğitim standartlarının belirlenmesi ile olanaklıdır. Çünkü eğitim standartları öğretmenlik uygulamalarına çağdaş bir anlayış kazandırır ve iyi bir uygulama için kalite ilkelerinin tüm öğretmenlik mesleğine yayılmasını sağlar. Öğretmen eğitimi standartları aynı zamanda öğretmenlik uygulamalarında etkili öğretmenlerin sahip olması gereken bilgi, beceri ve değerleri de tanımlar (TQELT, 2001). Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine özendirilmesi ve onların gözünde olumlu görüntü yaratılması açısından da standartların önemi büyüktür. Standartlar öğretmen eğitimi içeriğinin oluşturulmasında ve öğretmen eğitiminde yeni fırsatlar yaratır, öğretim mesleğinin öğrenci merkezli olması temelini güçlendirir (Hammond ve Cobb, 1996). Öğretmen eğitimi standartları, amaçlanan performansın öğretmen adayları tarafından başarılmasını sağlayan ve öğretmen adayı üzerinde etkili olan öğretmen davranışları olarak tanımlandığı (Basinger, 2000) için okullarda görev yapacak öğretmenlerden

beklenen davranışların hizmet öncesinde öğretmen adaylarına kazandırılması öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi ile sağlanabilir.

Öğretmen eğitime önem veren ve öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesinin gerekliliğinin farkında olan bazı ülkeler öğretmen eğitimi standartlarını geliştirme çalışmalarını yoğunlaştırmışlardır. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri'nde ve İngiltere'de öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi çalışmalarını yürüten ve öğretmen eğitimi veren kurumları denetleyen kuruluşlar vardır. Bu ülkelerde öğretmenlik mesleğiyle ilgili standart geliştirme çalışmaları hem öğretmen birlikleri hem de ulusal kurumlar tarafından yapılmaktadır (OECD, 1998). Türkiye'de ise öğretmen eğitiminde standart geliştirme çalışması olarak Yükseköğretim Kurulu (YÖK), 1998-1999 öğretim yılında uygulamaya koyduğu öğretmen eğitiminde yeniden yapılanma kapsamında akreditasyon amaçlı olarak öğretmen eğitimi program standartlarını geliştirmiş ve bu standartların tüm eğitim fakültelerinde uygulanması için gerekli düzenlemeleri yapmıştır (Adıgüzel, 2005). YÖK tarafından yapılan bu çalışmada Türkiye'deki öğretmen eğitimi standartları, uluslararası çalışmalar da dikkate alınarak öğretimin planlanması ve değerlendirilmesi, öğretim elemanları, öğrenciler, fakülte-okul işbirliği, tesisler, kütüphane ve donanım, yönetim ve kalite güvencesi olmak üzere yedi alanda geliştirilmiştir. Bu alanlar için geliştirilen standartlar, sistem yaklaşımı gereğince, her bir alanda başlangıç standartları, süreç standartları ve ürün standartları olmak üzere üç ayrı kategoride ele alınmıştır (Kavak, 2007). Öğretmen eğitiminin niteliğinin geliştirilmesi için önemli bir adım olan bu yeni yapı doğrultusunda eğitim fakültelerinin desteklenmesi, fakültelerin gelişmesine yönelik önlemlerin alınması amacıyla Öğretmen Yetiştirme Milli Komitesi kurulmuş ise de, etkinlikler pilot çalışmalarla sınırlı kalmıştır (Aslan, 2003; Aksu, 2005; Kızılcıoğlu, 2005; Koç, 2005; Türkoğlu, 2005). YÖK tarafından yapılan bu çalışmanın dışında MEB 2006 yılında öğretmenlik mesleği genel yeterliklerini belirlemiştir. Bu çalışmanın yapılması öğretmenleri istihdam eden kurum olarak MEB için oldukça önemlidir. Fakat yine de yapılan bu çalışmaya dayalı olarak üniversitelerin öğretmen yetiştiren kurumları olan eğitim fakültelerinde herhangi bir düzenleme çalışması yapılmamıştır. Ayrıca bu çalışma genel öğretmenlik mesleği yeterliklerini kapsamaktadır. Oysaki Türkiye dışında yapılan çalışmalar incelendiğinde genel anlamda öğretmenlik mesleğinin uygulanmasıyla ilgili standartların yanı sıra yabancı dil, matematik, sosyal bilgiler, tarih, sanat ve beden eğitimi gibi farklı alan öğretmenlerinin yetiştiği öğretmen eğitimi programlarıyla ilgili olarak da standart geliştirme

çalışmalarının yapıldığı görülmektedir. Bu şekilde farklı alan öğretmenliklerine özgü standartların geliştirilmesinin nedeni, farklı konu alanlarının içeriklerinin, eğitim durumlarının ve değerlendirmelerinin birbirlerinden farklı olmasıdır. Dolayısıyla farklı alan öğretmenlerinin yetiştirildiği programların standartları da farklıdır (Mentiş-Taş, 2004).

Alan yazın incelendiğinde beden eğitimi öğretmen eğitimi alanında da Türkiye dışında oldukça ayrıntılı standart geliştirme çalışmaları yapıldığı görülmektedir (NASPE, 2001; NBPTS, 2001). Halbuki Türkiye’de alanlara özgü öğretmen eğitimi standartları çalışmaları yapılmamıştır. Bu nedenle dünyadaki gelişmeler kadar Türk toplumunun gereksinimleri ve beklentilerine de dayandırılmış beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesine gereksinim vardır. Bu araştırma Türkiye için beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi ve dolayısı ile beden eğitimi öğretmeni niteliğinin artırılması gerekliliğinden hareketle desenlenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, uzman görüşlerine dayalı olarak Türkiye için beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının oluşturulmasıdır. Bu temel amaç kapsamında araştırmada şu sorulara yanıt aranmıştır.

- 1- Bu araştırma kapsamında Türkiye için oluşturulan beden eğitimi öğretmen eğitimi öğretmenlik meslek bilgisi alanına ait standartlara ve bu standartların kapsamlarına ilişkin alan uzmanlarının görüşleri nelerdir?
- 2- Bu araştırma kapsamında Türkiye için oluşturulan beden eğitimi öğretmen eğitimi öğretmenlik meslek bilgisi standartlarının performans göstergelerine ilişkin alan uzmanlarının görüşleri nelerdir?
- 3- Bu araştırma kapsamında Türkiye için oluşturulan beden eğitimi öğretmen eğitimi özel alan bilgisi alanına ait standartlara ve bu standartların kapsamlarına ilişkin alan uzmanlarının görüşleri nelerdir?
- 4- Bu araştırma kapsamında Türkiye için oluşturulan beden eğitimi öğretmen eğitimi özel alan bilgisi standartlarının performans göstergelerine ilişkin alan uzmanlarının görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Önemi

Son yıllarda eğitim fakültelerindeki öğrenci sayılarındaki hızlı artış, uluslararası öğrenci hareketliliği, küreselleşen ekonomide hizmetlerin serbest dolaşımı tüm üniversiteleri etkilediği gibi Türk Yükseköğretimi içinde öğretmen eğitimi üstlenmiş olan eğitim fakültelerinde de "*kalite güvencesi*" sorununu gündeme getirmiş, kalite güvencesi bu nedenle hem ulusal hem de uluslararası boyut kazanmış, diplomaların tanınması ve akreditasyon konuları ikili veya çok taraflı ilişkilerde ele alınması gereken önemli bir konu olmuştur (Akçamete, 2007). Eğitim fakültelerinde kalite güvencesinin yerine getirilmesi öncelikle öğretmen eğitimi standartlarının oluşturulmasına bağlı olduğundan eğitim fakültelerinde öğretmenlik mesleği genel standartlarının yanı sıra özel alan öğretmenliği standartlarının da geliştirilmesi önemsenmelidir.

Bu çalışmada beden eğitimi öğretmen eğitimi öğretmenlik meslek bilgisi ve özel alan bilgisi alanlarına ait standartların oluşturulmasının amacı beden eğitimi öğretmen eğitiminin kalitesinin artırılmasına katkıda bulunmak ve eğitim sistemine nitelikli, çağdaş bilgi ve becerilerle donanık öğretmenlerin kazandırılmasına yardımcı olmaktır. Ayrıca öğretmenlerin sahip olması gereken niteliklerin kazandırılması aşamasında hem de öğretmen eğitimi programlarının gelişmiş ülkelerle aynı seviyeye getirilmesi aşamasında öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi gereklidir.

Ülkemizde beden eğitimi öğretmen eğitiminin kalitesini artırmaya dönük olarak yapılan çalışmaların temel düzeyde nitelik belirleme çalışmaları seviyesinde kaldığı görülmektedir. Nitelik; bir şeyin iyi ya da kötü olma özelliği olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2009) ve nesnenin ya da bireyin kötü olabileceğinden de bahsetmektedir. Oysa standart, bir otorite, gelenek veya ortak anlayış tarafından belirlenmiş ve izlenmesi gereken bir model veya örnek, ya da belirli bir amacın gerçekleştirilebilmesi için gerekli ve yeterli nitelik düzeyi olarak tanımlanmaktadır (Günçer ve diğerleri, 1999). Bu durumda eğitim sistemi içerisinde görev yapan öğretmenlerin kötü niteliklere sahip olması düşünülemeyeceği için nitelik belirlemekten ziyade standart geliştirme araştırmacılar için daha önemli olmalıdır. Yani standart kavramının olumlu nitelikleri kapsayan bir üst kavram olduğu düşüncesiyle beden eğitimi öğretmenliği standartlarının geliştirilmesi nitelik belirleme çalışmalarından daha önemli ve anlamlı görülmektedir.

Beden eğitimi öğretmenleri için standart geliştirme çalışması yapılarak günümüz beden eğitimi öğretmenlerinin ve beden eğitimi öğretmeni adaylarının Amerika ve AB

ülkelerinde görev yapan meslektaşlarıyla eşit eğitimlerden geçerek benzer bilgi, beceri ve donanıma sahip olmaları hedeflenmektedir. Bilindiği gibi günümüzde her türden meslek sahibi Türkiye dışında tecrübe edinip, edindiği tecrübeleri ülkesinde kullanma çabası içindedir. AB Hayat Boyu Öğrenme (Life Long Learning) Programı da bu amaçla kurulmuş bir programdır. Bu program altında yer alan Erasmus programı ile üniversite öğrencileri bilgi ve görgülerini artırmak amacı ile AB ülkelerindeki ya da aday ülkelerdeki üniversitelere giderek öğrenimlerinin bir kısmını bu üniversitelerde geçirebilmektedirler (www.ua.gov.tr). Beden eğitimi öğretmenlerinin ya da beden eğitimi öğretmeni adaylarının da benzer paylaşımlar gerçekleştirebilmeleri için iletişim içerisinde oldukları meslektaşları ile benzer donanım, bilgi ve beceri seviyesine sahip olmaları gerekmektedir. Geliştirilecek standartların uygulamaya geçirilmesinin AB'ne girme çabaları içerisinde olan Türkiye'de Avrupa ve Dünya standartlarında beden eğitimi öğretmeni yetiştirme açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Son olarak, bu çalışmada geliştirilecek olan standartların, YÖK (1999) tarafından geliştirilen “Öğretmen Yeterlikleri”, MEB (2006) tarafından geliştirilen “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri” ve MEB (2008) tarafından geliştirilen “Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri” çalışmalarına ek olarak ilgili kurum ve kuruluşlara bilimsel anlamda katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Ayrıca yapılacak araştırmanın sonuçlarının öğretmen eğitiminde niteliğin artırılması amacıyla yapılan kuramsal ve uygulamalı çalışmalara yarar sağlayacağı umulmaktadır.

Özetle bu araştırma,

- Türkiye’de ilk kez beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları oluşturulduğu için;
- MEB’in hazırlamış olduğu öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine katkı sağlayacağı için;
- Beden eğitimi öğretmenlerinin niteliğinin kıyaslanmasını ve karşılaştırılmasını yapabilecek bir sistem oluşturulmasına dayanak sağlayacağı için;
- Beden eğitimi öğretmenlerinin bilgi beceri tutum ve değerlerini tanımlayarak, toplum tarafından fark edilmesini ve toplumun gözünde statülerinin yükseltilmesini sağlayacağı için;
- Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarının programlarının yapılandırılmasına katkı sağlayacağı için önemlidir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma, oluşturulan standartların uygunluğunun sorulduğu eğitim fakültelerinin çeşitli bölümlerinde görev yapmakta olan öğretim elemanlarının yansız cevap verdiği; verilen cevapların kapsam geçerliliğini sağladığı ve oluşturulan standartların Türkiye için geçerli olduğu sayıltılarına dayanarak altta yer alan sınırlılıklar göz önünde tutularak gerçekleştirilmiştir.

Belirlenen amaç ve araştırma soruları doğrultusunda araştırma

- Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartları ana başlığı altında beden eğitimi öğretmenliği meslek bilgisi standartları ve beden eğitimi öğretmenliği özel alan eğitimi standartları alt başlıkları,
- Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi alanında görev yapmakta olan öğretim elemanlarının ve öğretmen eğitimi alanında çalışan öğretim elemanlarının görüşleri ile sınırlıdır.
- Araştırmada Türkiye için beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları, MEB tarafından geliştirilen Genel Öğretmen Yeterlikleri temelinde, NASPE tarafından geliştirilen beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları ile NPBTS tarafından geliştirilen beden eğitimi öğretmen standartları model alınarak oluşturulmaya çalışılmıştır.

Tanımlar

Standart: Bir otorite, gelenek veya ortak anlayış tarafından belirlenmiş ve izlenmesi gereken bir model veya örnek, ya da belirli bir amacın gerçekleştirilebilmesi için gerekli ve yeterli nitelik düzeyi (Günçer ve diğerleri, 1999)

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri: Öğretmenlik mesleğinin etkili ve verimli biçimde yerine getirebilmesine yönelik öğretmenlerin sahip olması beklenen genel bilgi, beceri ve tutumlar (MEB, 2008).

Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları: Beden eğitimi öğretmen eğitimi programında öğretmenlik meslek bilgisi alanında öğretmen adaylarının sağlaması gereken yeterlikleri kazandırmaya yönelik standartlar.

Özel Alan Bilgisi Standartları: Beden eğitimi öğretmen eğitimi programında özel alan bilgisi alanında öğretmen adaylarının sağlaması gereken yeterlikleri kazandırmaya yönelik standartlar.

İkinci Bölüm

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının geliştirilmesi ve beden eğitimi öğretmenlerinin sahip olması gereken nitelikler konusunda Türkiye içinde ve Türkiye dışında yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Türkiye’de Yapılan Araştırmalar

Ülkemizde beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının belirlenmesine yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamakla birlikte beden eğitimi öğretmenlerinin sahip olması gereken nitelikleri içeren çalışmaların ve farklı alanlarda yapılan standart geliştirme ve değerlendirme çalışmalarının var olduğunu görmekteyiz. Bu bölümde başta öğrenciler olmak üzere çeşitli paydaşların beden eğitimi öğretmeninin sahip olması gereken niteliklere ait görüşlerini içeren çalışmalar öncelikli olmak üzere Türkiye’de yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Çeliksoy (2002) tarafından hazırlanan olan “Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Toplam Kalite Yönetimine İlişkin Yönelimleri” başlıklı yüksek lisans tezinde Beden Eğitimi Öğretmeni adaylarının toplam kalite yönetimine ilişkin yönelimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2001-2002 öğretim yılında Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü’nde öğrenim gören 290 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Tarama modelinde desenlenen araştırmanın verilerinin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma, t testi ve tek yönlü varyans analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonunda, beden eğitimi öğretmen adaylarının cinsiyetlerine, öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine, yetenek sınavındaki ana dallarına, yükseköğrenim öncesi öğrencilik yaşamlarında yönetim görevi alıp almamalarına, düzenli olarak spor yayını takip etme durumlarına ve mezun oldukları ortaöğretim kurumlarına göre Toplam Kalite Yönetimi Yönelimleri farklılık göstermediği, sosyal etkinliklere katılanlar ve katılmayanlar arasında istatistiksel açıdan katılmayanlar lehine anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır.

Sağlam ve Adıgüzel (2009) tarafından yapılan “Eğitim Fakültelerinde Öğretmen Eğitimi Program Standartlarının Gerçekleşme Düzeyi” başlıklı çalışma, Yükseköğretim Kurulu tarafından geliştirilen öğretmen eğitimi program standartlarının eğitim fakültelerindeki gerçekleşme düzeyini, öğretim elemanlarının görüşlerine dayalı olarak belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Tarama modelinde gerçekleştirilen araştırmanın

evrenini 2006–2007 öğretim yılı güz döneminde 50 eğitim fakültesinde görevli öğretim elemanları, örnekleme ise bu öğretim elemanlarının %30'u oluşturmaktadır. Araştırmada 982 öğretim elemanından 708'ine (%74) ulaşılabilmektedir. Araştırmanın verileri anket tekniği ile toplanmış, toplanan veriler SPSS istatistik programı aracılığı ile frekans, aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testinden yararlanarak analiz edilmiştir. Araştırma sonunda, öğretim elemanlarının görüşlerine göre öğretmen eğitimi program standart alanlarından “Fakülte-okul işbirliği” alanındaki standartlar eğitim fakültelerinde yeterli düzeyde gerçekleşirken, “Öğretimin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi”, “Öğretim elemanları”, “Öğrenciler”, “Tesisler, kütüphane ve donanım” ve “Yönetim” alanlarına ilişkin standartların eğitim fakültelerinde orta düzeyde gerçekleştiği belirlenmiştir. Öğretim elemanları, “Kalite güvencesi” alanına ilişkin standartların eğitim fakültelerinde gerçekleşme düzeyi ise yetersiz olarak belirtmişlerdir. Araştırmanın ikinci sorusu için ise eğitim fakültelerinde öğretmen eğitimi program standartlarının gerçekleşme düzeyi ile ilgili olarak yönetici ile öğretim elemanı görüşleri, genel olarak anlamlı farklılık göstermemiştir.

Mentiş-Taş (2008) yaptığı çalışmada sosyal bilgiler öğretmenliği eğitim programı standartları ve bu standartların fakültelerde gerçekleşme durumunu öğretim elemanlarının, öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak belirlemeye çalışmıştır. İlişkisel tarama modelinde desenlenen araştırmada sosyal bilgiler öğretmenliği eğitim programının araştırmacı tarafından amaç, içerik, öğrenme-öğretme süreci, değerlendirme ve mesleki gelişim ve işbirliği olmak üzere beş boyutta yapılandırılan standartlarının uygunluğuna, bu standartların önem derecesine, belirlenen standartların gerçekleşme durumuna ilişkin görüşler alınmıştır. Araştırmanın evrenini üç farklı üniversitenin eğitim fakültesi sosyal bilgiler öğretmenliği bölümlerinde görev yapan öğretim elemanları, öğretmen adayları ve bu fakültelerden mezun olup halen Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı çeşitli okullarda görev yapmakta olan 129 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmuştur. Araştırma sonuçlarına göre ise araştırmaya katılan öğretim elemanı, öğretmen adayı ve öğretmenlerin tamamı sosyal bilgiler öğretmenliği eğitim programı altında belirlenen amaç, içerik, öğrenme-öğretme süreçleri, değerlendirme, mesleki gelişim ve işbirliği boyutlarına ilişkin olarak belirlenen standartların tamamını uygun bulmuşlardır.

Avşar ve Sağlam (2008) tarafından yapılan çalışmada ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin algılarına göre beden eğitimi öğretmenin niteliklerini ortaya çıkarmak

amaçlanmıştır. Çalışma Bursa İli Osmangazi İlçesi'ne bağlı tesadüfi örneklem yoluyla seçilmiş üç ilköğretim okulunun altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarından yine tesadüfi örneklem yoluyla seçilmiş birer sınıfta gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya 204 kız 204 erkek olmak üzere toplam 408 öğrenci katılmıştır. Öğrencilere açık uçlu bir soru sorulmuş ve verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen veriler “beden eğitimi öğretmenin genel özellikleri” ile “beden eğitimi öğretmenin mesleki yeterlik özellikleri” kategorileri altında sınıflandırılmıştır. Sonuç olarak beden eğitimi öğretmeninde aranan öncelikli özellikler fiziksel açıdan uzun boylu olması, kişilik olarak iyi ve hoşgörülü olması, mesleki yeterlikleri açısından ise derste öğrenciye iyi davranması, öğrenciler yapamadıkları zaman anlayışlı olması olarak tespit edilmiştir.

Yanpar-Yelken, Çelikkaleli ve Çapri (2007) tarafından yapılan “Eğitim Fakültesi Kalite Standartlarının Belirlenmesine Yönelik Öğretmen Adayı Görüşleri (Mersin Üniversitesi Örneği)” başlıklı çalışmada, öğretmen aday görüşlerine göre eğitim fakültelerinin kalite standartlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın temelinde YÖK ve Dünya Bankası (1999) tarafından gerçekleştirilen “Türkiye’de Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon” konulu milli eğitimi geliştirme projesi çerçevesinde oluşturulan (1) öğretimin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi, (2) öğretim elemanları, (3) öğrenciler, (4) fakülte-okul işbirliği, (5) tesisler, kütüphane ve donanım, (6) yönetim ve (7) kalite güvencesi standartları ele alınmıştır. Bu amaç ile Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi’ne devam etmekte olan sınıf öğretmenliği programından 32, matematik öğretmenliği programından 20, Türkçe öğretmenliği programından 21, okul öncesi öğretmenliği programından 20, fen bilgisi öğretmenliği programından dokuz ve psikolojik danışma ve rehberlik programından 38 olmak üzere toplam 140 öğretmen adayından veri toplanmıştır. Veriler öğretmen adaylarının eğitim fakültesi kalite standartlarına ilişkin görüşlerini almak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan 11 maddelik yapılandırılmış bir soru formu aracılığı ile toplanmıştır. Verilerin analizinde nitel içerik çözümlemesi yöntemi kullanılmıştır. Bulgulara göre, öğretmenlerde ve öğretim elemanlarında bulunması gereken en önemli mesleki özellikler “alanına hakim olma ve öğretmenlik meslek bilgisi ve becerisine sahip olma”, en önemli kişisel özellikler “hoşgörülü olma ve saygılı olma, iletişim becerisine sahip olma, hümanist olma”dır. Eğitim programlarıyla ilgili olarak da “programın uygulamaya yönelik olması”, fakülte yönetiminin “demokratik ve katılımcı bir yönetim anlayışına sahip olması”, finansal

açından “öğrenciler ve öğretim elemanlarına destek sağlayabilecek yeterlikte olması”, tesis ve donanım açısından “bilgisayar sayısının yeterli sayıda olması ve internete erişimin sınırsız olması”, yerleşkelerde “ulaşılabilir” bir psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetinin sunulması, bilgi teknolojileri açısından ise “bilgi teknolojileri salonunun olması” gerektiği görüşleri ön plana çıkmıştır.

Çoklar (2008) tarafından gerçekleştirilen “Öğretmen Adaylarının Eğitim Teknolojisi Standartları İle İlgili Öz-Yeterliklerinin Belirlenmesi” başlıklı doktora tezinde Amerika Birleşik Devletleri’nde geliştirilen Ulusal Eğitim Teknolojisi Standartları’na dayalı olarak (National Educational Technology Standards-NETS) öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda eğitim fakültelerinde verilen eğitim teknolojisi ile ilgili eğitimin değerlendirilmesi, üniversitelerdeki durumun belirlenmesi ve cinsiyet ile öğrenim görülen bölüm açısından sahip olunan özyeterliklerin farklılaşp farklılaşmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Tarama modelinde desenlenmiş olan bu araştırmada, hem tekil hem de ilişkisel tarama modellerinden yararlanılmıştır. Araştırma evrenini 2007-2008 öğretim yılında eğitim fakültelerinde öğrenim gören son sınıf öğretmen adaylarının oluşturduğu çalışmanın örneklemini ise sınıf öğretmenliği, ilköğretim matematik öğretmenliği, İngilizce öğretmenliği, resim öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği ve bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğretmenliği anabilim dallarının birlikte bulunduğu yedi üniversitede öğrenim gören 3.931 öğretmen adayı oluştururken, gönderilen anketlerden 2.566’sı geri dönmüştür. Araştırma sonucunda, eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının eğitim teknolojisi standartları açısından yüksek düzeyde özyeterliğe sahip oldukları görülmüştür. Öğretmen adayları eğitim sürecinde özellikle temel düzey olarak adlandırılabilir daha yaygın bilinen teknolojilerin kullanımını konusunda kendilerini yüksek derecede yeterli görmüşlerdir. Ölçme değerlendirme hizmetlerinde teknoloji daha çok geleneksel ölçme değerlendirme becerilerine yönelik algılanırken, performansa dayalı ölçme değerlendirme hizmetlerinde öğretmen adayları kendilerini daha az yeterli bulmuşlardır. İnternet kullanımının ön plana çıktığı verimlilik ve mesleki uygulamalar alt boyutu en yeterli olunan alt boyuttur. Sosyal, etik, yasal ve insani konular ile bireysel farklılıklara ve özel ihtiyaçlara göre öğretimi planlama alt boyutunda öğretmen adayları empatik eğilimleri doğrultusunda kendilerini yüksek düzeyde yeterli gördüklerini belirtmişlerdir. Üniversitelere göre gerek faktör genelinden gerekse alt boyutları açısından öğretmen adayları yüksek özyeterliğe sahiptir. Cinsiyet açısından eğitim teknolojisi standartları genelinde özyeterlikler değişmemektedir. Ancak alt

boyutlar açısından incelendiğinde teknolojik işlemler ve kavramlar bilgisi, sosyal, etik, yasal ve insani konuları alt boyutlarında erkekler kendilerini daha yeterli görürken, verimlilik ve mesleki uygulamalar alt boyutunda kadınlar kendilerini daha yeterli bulmaktadır. Öğrenim görülen bölüme göre incelendiğinde ise Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümünün hem ölçek genelinde, hem de ölçeğin tüm alt boyutlarında farklılık ortaya koyduğu görülmektedir. Matematik öğretmenliği bölümü de hem ölçek genelinden, hem de çoğu alt boyutta aldığı düşük özyeterlik puanı ile farklılığın oluşmasında önemli bir etken olmuştur.

Özer ve Gelen (2008) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeyleri hakkında öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. MEB tarafından belirlenmiş olan ve görev başındaki öğretmenler ve ilerde öğretmen olacak olan eğitim fakültesi öğrencilerinin, öğretmenlik meslek bilgisi yeterliklerine hangi oranda sahip olduklarını, kendi görüşleri doğrultusunda belirlenmeye çalışılan bu araştırmada iki farklı anket geliştirilmiş ve 242 görev başındaki öğretmene ve 159 öğretmen adayına uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini Hatay ilinde Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı devlet okullarında çalışan öğretmenler ve Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinden seçilmiştir. Tarama modelinde yapılan araştırmada anket yoluyla toplanan veriler üzerinde Bağımsız Gruplar T-Testi ve Mann-Whitney U Testi yapılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre öğretmen adayları hem genel anlamda hem de bütün alt boyutlarda öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri bakımından kendilerini öğretmenlerden daha yeterli görmekteyler.

Türkiye Dışında Yapılan Araştırmalar

Chen (2003) tarafından Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan “Öğretmenlerin Ulusal Beden Eğitimi Standartları Hakkındaki Görüşleri ve Bilgileri (Teachers' Knowledge About and Views of the National Standards for Physical Education)” başlıklı araştırmada beden eğitimi öğretmen adaylarının stajyer öğretmenler için geliştirilmiş olan ulusal standartlara ulaşmak amacıyla yaptıkları hazırlıkları değerlendirmelerini amaçlamıştır. 10 farklı beden eğitimi öğretmeni yetiştiren programda kayıtlı olan toplam 172 öğretmen adayı ile görüşmüş ve NASPE standartlarına ulaşma envanterini doldurmalarını istemiştir. Öğretmen adaylarının kendilerini (1) beden eğitimi içerik ve kavramları ile ilgili bilgileri (2) büyüme ve gelişmenin öğrencilerin beden eğitimi öğrenmelerini nasıl etkilediği konusundaki anlayışları (3) öğrencilerin sosyal, duygusal, bilişsel ve kültürel farklılıkları

ve bu konudaki öğrenci ihtiyaçlarını nasıl karşılayacaklarına dair becerileri (4) öğrencileri öğrenmeye motive etmek amacıyla pozitif öğrenme ortamı oluşturmadaki anlayışları (5) öğrenmeyi artırmak amacıyla etkili iletişim becerilerini kullanma becerileri (6) amaçlara ulaşmak amacıyla etkili öğrenme ve öğretme stratejilerini işe koşma becerileri (7) öğrenci performansını değerlendirmeleri (8) öğrenci öğrenmesini desteklemek amacıyla sürekli öz yansıtma becerileri (9) mevcut teknolojiyi öğrenme ve öğretme sürecinde uygulayabilmeleri (10) öğrenci öğrenmesini desteklemek amacıyla meslektaşlar, aileler ve kurumlarla işbirliği becerileri açısından değerlendirmeleri istenmiştir. Araştırma sonunda öğretmen adaylarının NASPE başlangıç standartlarını karşılamak üzere yaptıkları hazırlığın anlamlı bir şekilde yeterli olmadığı saptanmıştır.

Chroinin, Tormey ve Sullivan (2012) tarafından yapılan “Beden Eğitimi İçin Mesleğe Yeni Başlayan Öğretmen Standartları: Demokratik Bir İdeali Teşvik? (Beginning Teacher Standards For Physical Education: Promoting A Democratic Ideal?)” başlıklı çalışmada araştırmacılar yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla İrlanda’da görev yapmakta olan ve beden eğitimi öğretmen eğitimi alanında çalışan uzmanların beden eğitimi öğretmen eğitimi başlangıç öğretmen eğitimi standartları hakkındaki görüşlerini almaya çalışmışlardır. Araştırmaya beşi ilköğretim dönemi beden eğitimi öğretimi, sekizi ise ortaöğretim beden eğitimi öğretimi konularında çalışan toplam 13 uzman katılmıştır. Araştırmacı görüşmelerinde, katılımcıların standartların öğretimi hakkındaki önceki tecrübelerini ve standart temelli eğitimin yararları hakkındaki ilgilerini ortaya çıkartmaya yönelik bir uygulama gerçekleştirmiştir. Veri toplama her biri en az 45 dakika süren görüşmeler ile yapılmıştır ve görüşmeler dijital olarak kaydedilmiştir. Veri analizi NVivo 8 Nitel Analiz Programı ile yapılmıştır ve analizlerin kopyaları katılımcılara gönderilerek metinlerin ve analizlerin doğruluğu konusunda onayları alınmıştır. Araştırmada beden eğitimi öğretmen eğitimi uzmanlarının standart temelli bir öğretimi destekledikleri ve uyguladıkları, uzmanların bu tür bir eğitimin mesleğe yeni başlayan öğretmenler için beklentileri daha açık ortaya koyduğundan pozitif etkisinin olduğunu düşündükleri ve hesap verilebilirliği artırmak, profesyonelliği geliştirmek ve okul ortamlarında beden eğitimi öğretiminin durumunu iyileştirmek için beden eğitimi öğretmeni yetiştiren tüm fakülte ve enstitülerde standartlara dayalı bir yaklaşımın kullanılmasını destekledikleri sonucuna varılmıştır.

Bolton (2008) tarafından yapılan “Öğretmen Eğitimi: Başlangıç Beden Eğitimi Öğretmenleri İçin Ulusal Standartların Değerlendirilmesi (Teacher Education: Assessing

The National Standards For Beginning Physical Education Teachers)” başlıklı doktora tezinin amacı, beden eğitimi öğretmen eğitimi programlarının hangilerinin mesleğe yeni başlayan beden eğitimi öğretmenleri için geliştirilen ulusal standartları temel alarak desenlediğini ortaya çıkarmaktır. Araştırma soruları öğretmenlerin sosyalleştirilmesi teorisine dayalı olarak “Kaç çeşit beden eğitimi öğretmen eğitimi programı öğrencilerini standartlara göre hazırladı?”, “NCATE’in akreditasyon sistemi standartları vurgulamak konusunda programları ne kadar etkiledi?” ve “Standartlara ilişkin öğrenci ve öğretim üyelerinin algılamaları nasıldır?” şeklinde oluşturulmuştur. Araştırma, ikisi NCATE akreditasyon sistemini kabul etmiş ve ikisi etmemiş dört farklı üniversitede beden eğitimi öğretmen eğitimi programlarının incelenmesi yoluyla yapılmıştır. Her programın bölüm başkanı, en az iki öğretim üyesi ve en az iki öğrenci araştırmacı tarafından hazırlanan görüşmelere katılmıştır. Ek olarak her fakülte üyesinin katıldığı çeşitli noktaları içeren bir doküman analizi yapılmıştır. Veriler hem tümevarım hem tündengelim nitel analiz yöntemleri ile analiz edilmiştir. Sonuç olarak tüm beden eğitimi öğretmen eğitimi programlarının öğrencilerini standartlara göre hazırladığı, dahası NCATE sistemine katılın katılmasın tüm programların standartlara benzer bir stratejiyi eğitim programlarına aktardığı ortaya çıkartılmıştır. Son olarak öğrenci ve öğretim üyelerinin standartlara benzer algılarının olduğu ve bunun da öğretmenin sosyalleştirilmesi teorisine yardımcı olduğu tespit edilmiştir.

Cummiskey (2007) tarafından yapılan “Pensilvanya Eyaleti Standartlarının Beden Eğitimi İçin Uygulanması: Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri (Implementation of the Pennsylvania State Standards for Physical Education: Teacher and Student Perspectives)” başlıklı doktora tezinde Pensilvanya Eyalet Standartları uygulamasına geçişin devlet okullarında beden eğitimi dersinin planlama, öğretim ve değerlendirme süreçlerine olan etkisi araştırılmıştır. Veriler, elektronik öğretmen anketleri, öğretmen görüşmeleri ve gözlemleri ve yazılı öğrenci görüşleri aracılığı ile toplanmıştır. Araştırmanın elektronik öğretmen anketine 292, öğretmen görüşmeleri ve gözlemleri aşamasına 16 ve yazılı öğrenci görüşleri aşamasına ise 338 kişi katılmıştır. Veri analizinin nicel kısmı faktör analizi yolu ile nitel kısmı ise temalaştırma yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler çok önemli olduklarını düşündükleri standartları anlaşılabilir bulmaktadırlar. Öğretmenler, beden eğitimi dersinin eğitim süresinin standartları uygulamak için yeterli olmadığını; beden eğitimi dersinin bir danışman ya da bölüm başkanı vasıtası ile uygulanmasının mümkün olmadığını, eğitim programı ulusal

standartlara göre planlanmadan önce de kendilerinin derslerinde ulusal standartları yüzeysel olarak karşıladıklarını belirtmişlerdir.

Diab (1989) tarafından yapılan “Kuveyt Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi İçin Standartlar (Standards For Undergraduate Physical Education Teacher Education at Kuwait University)” başlıklı doktora tezinde Kuveyt Üniversitesi Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Programı’nın gelişimini yönlendirmek amacıyla bir dizi beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları geliştirilmesi amaçlanmıştır. Öncelikle araştırmacı ve bir standart geliştirme takımı tarafından geçici standartlar listesi oluşturulmuştur. Standartlar oluşturulurken Amerika Birleşik Devletleri’nde yer alan hükümet ve ajansların standartlarının elde edilmesi, standart dizin kartlarının kaydedilmesi, standartların azaltılması ve tekrar düzenlenmesi ve son olarak Arapça’ya çevrilmesi süreçlerinden geçilmiştir. 38 set altında toplanan 657 standart, açıklık, kültürel alaka ve örtüşme ölçütlerine bağlı olarak 108’e düşürülmüş, 108’e düşürülen bu geçici standartlar listesi kategorilerine ve alt kategorilerine ayrılmıştır. Kuveyt beden eğitimi öğretmen eğitimi uzmanları tarafından oluşturulan iki grup, kategorilerine ayrılmış olan standartları değerlendirmiştir. Birinci grup Arapça’nın anlaşılabilirliğini, ikinci grup ise standartların alt yapıya uygunluğunu incelemiş ve ortalama hesaplarına ve uzman görüşlerine dayalı olarak tüm standartlar kabul edilmiştir.

Kovac, Sloan ve Starc (2008) yaptıkları “Beden Eğitimi Öğretiminde Yeterlikler: Slovenyalı Öğretmenlerin Görüşleri ve Geleceğe Yönelik Bakış Açıları (Competencies in Physical Education Teaching: Slovenian Teachers’ Views and Future Perspectives)” başlıklı çalışmada ortaöğretim ve ilköğretimde görev yapan 41 bayan 44 erkek olmak üzere toplam 85 beden eğitimi öğretmenin beden eğitimi öğretimine yönelik kendi yeterlik algılarını incelemeyi amaçlamışlardır. Bu araştırmanın temelinde yatan amaç ise beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi uygulamalarındaki temel ihtiyaçlarını belirlemek ve devam eden mesleki gelişim programları ve gözden geçirilmiş beden eğitimi öğretmen eğitimi programları vasıtası ile sorunlara çözüm bulmaktır. Araştırmanın verileri 37 soruluk bir anket ile toplanmıştır. Araştırmacılar anketin ilk 34 sorusunu beden eğitimi öğretmenlerinin sahip olması gereken anahtar ve özel yeterlikler için oluşturmuşlardır. Bu sorular mevcut Ljubljana Spor Fakültesi Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Programı üzerine odaklanmıştır. Sonuçlar beden eğitimi öğretmenlerinin gerçekçi bir şekilde uygulamanın bazı alanlarında eksiklikleri olduğunu kabul ettiklerini göstermiştir. Öğretmen eğitimi programları incelendiğinde bu derslerin

eğitim programlarında var olduğunu belirten yazarlar օđretmen adaylarının uygulanamayan dersler için bilgilerini geliştirmeleri gerektiğini, mevcut օđretmen eğitimi programlarının ilköğretim ve ortaօđretim beden eğitimi ders programlarına gօre tekrar gօzden geçirilmesi gerektiğini belirlemişlerdir.

Banville (2006) yaptığı “Staj Esnasında օđretmen Adayları ile Deneyimli օđretmenler Arasındaki Beden Eğitiminde օđretmen Hazırlığına Yօnelik NCATE/NASPE Standartlarının Kullanımını İçeren Değişimin Analizi (Analysis Of Exchanges Between Novice And Cooperating Teachers During Internships Using The NCATE/NASPE Standards For Teacher Preparation İn Physical Education As Guidelines)” başlıklı çalışmasında tecrübeli օđretmenler ile deneyimsiz օđretmenlerin beden eğitimi օđretmenliđi stajında NASPE standartları referans alındığında yaşadıkları doğal değişimin açıklamasını yapmak olarak belirlemiştir. Araştırmaya 6 deneyimli ve 6 deneyimsiz olmak üzere toplam 12 օđretmen altı çifti oluşturacak şekilde katılmıştır. Veriler deneyimsiz օđretmenlerin deneyimli օđretmenlerle çalıştıkları zamanlarda tuttıkları günlükler aracılığı ile toplanmıştır. Veriler, gօrřmelerin sırasıyla planlama ve օđretim (Standart 6), yօnetim ve motivasyon (Standart 4), օđrenen farklılıkları (Standart 3), gelişim ve օđrenme (Standart 2) ve iletişim (Standart 5) standart başlıkları üzerinde yoğunlaştığını gօstermektedir. NASPE’nin içerik konularında ise çok az bilgi paylaşımı yapıldığı gօrlmřtir. Yazar bunun nedenini deneyimli օđretmenlerin deneyimsiz օđretmenler için birincil veri kaynağı olarak gօrlmesinden kaynaklandığını düşünmektedir.

Üçüncü Bölüm

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırma modeli, araştırmanın çalışma grubu, araştırmada kullanılan veri toplama araçları, verilerin toplanması ve elde edilen verilerin çözümlenmesine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırmanın genel amacı; alan uzmanlarının görüşlerine dayanılarak, Türkiye için beden eğitimi öğretmen eğitimi (BEÖE) standartlarının ve bu standartlara ait performans göstergelerinin oluşturulmasıdır. Araştırma, tarama modellerinden değişkenlerin tek tek tür ya da miktar olarak oluşumlarının belirlenmesi amacıyla yapılan (Karasar, 2008) tekil tarama modelinde gerçekleştirilmiştir.

Bilimsel araştırmalarda sıklıkla kullanılan tarama modellerinde araştırmaya konu olan durumun ya da sorunun içinde bulunduğu koşullar, özellikler ve ilişkiler araştırılır (Kaptan, 1995; Creswell, 2005; Karasar, 2008). Tekil tarama modelinde ise, bu genel çerçeveye uygun olarak araştırma konusuna ilişkin değişkenler ayrı ayrı betimlenmeye çalışılır (Karasar, 2008). Tekil tarama modeline göre desenlenen bu araştırmada, araştırmacı tarafından örnek olarak seçilen ülkelerdeki BEÖE standartları ve bu standartlara ait performans göstergeleri incelenmiş, yorumlanmış ve elde edilen veriler doğrultusunda Türkiye için BEÖE standartları uzman görüşüne dayalı olarak oluşturulmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın gerçekleştirilmesinde izlenen süreç Şekil 2’de açıklanmıştır.

1	Temel kaynakların belirlenmesi
Alan Yazın Taraması	Yabancı temel kaynakların kullanıma hazır hale getirilmesi <ul style="list-style-type: none"> • Yabancı kaynakların Türkçe’ye çevrilmesi • Dilsel ve kavramsal eşleştirmelerin yapılması • Türkçe’ye çevrilen kaynakların tekrar orijinal diline çevrilmesi
2	Standart başlıklarının belirlenmesi
Taslak BEÖE Standartlarının Oluşturulması	Standart kapsamalarının yazılması Standartlara ait performans göstergelerinin yazılması

3	Veri Toplama Aracının Ön Deneme Süreci	→	<p>Oluşturulan taslak standartların veri toplama aracına dönüştürülmesi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veri toplama aracının anlaşılabilirliğinin belirlenmesi amacıyla uzman görüşüne sunulması • Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda veri toplama aracının tekrar düzenlenmesi
4	Veri Toplama Süreci	→	<p>Öğretmenlik meslek bilgisi (ÖMB) standartlarına ait uygulamalar</p> <ul style="list-style-type: none"> • ÖMB standart başlıkları ve kapsamaları hakkında 1. grup uzman görüşü • ÖMB standart başlıkları ve kapsamaları hakkında 2. grup uzman görüşü • ÖMB standartları performans göstergeleri hakkında 1. grup uzman görüşü • ÖMB standartları performans göstergeleri hakkında 2. grup uzman görüşü <p>Özel alan bilgisi (ÖAB) standartlarına ait uygulamalar</p> <ul style="list-style-type: none"> • ÖAB standart başlıkları ve kapsamaları hakkında 1. grup uzman görüşü • ÖAB standart başlıkları ve kapsamaları hakkında 2. grup uzman görüşü • ÖAB standartları performans göstergeleri hakkında 1. grup uzman görüşü

Şekil 2: Araştırma Süreci

Şekil 2’de görüldüğü gibi, araştırma süreci dört aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir.

1. Alan Yazın Taraması: Bu aşamada araştırmacı tarafından genel öğretmen eğitimi standartları, özel alan (fen bilgisi, İngilizce, matematik vb.) öğretmen eğitimi standartları ve BEÖE standartları konularında Türkiye içinde ve Türkiye dışında yapılan çalışmalar incelenmiştir. İncelemelerden sonra araştırma konusuyla doğrudan ilişkili olan temel kaynaklar belirlenmiş ve belirlenen yabancı temel kaynaklarda yer alan standartlar Türkçe’ye çevrilmiştir.
2. Taslak BEÖE Standartlarının Oluşturulması: Tüm kaynaklar kullanıma hazır hale getirildikten sonra temel kaynaklara dayanarak beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları için bir standartlar ve performans göstergeleri havuzu oluşturulmuştur. İncelenen kaynaklarda yer alan örnekleri de dikkate alarak ele alınan standart başlıklarına uygun standart kapsamaları yazılmış ve her bir standart başlığının altına uygun performans göstergeleri yazılarak BEÖE standartları taslağı oluşturulmuştur.
3. Veri Toplama Aracının Ön Deneme Süreci: BEÖE standartları taslağı oluşturulduktan sonra tez izleme komitesi üyelerinin de görüşlerine dayanarak araştırmanın ÖMB ve ÖAB olmak üzere iki standart alanı üzerinde yapılandırılmasına karar verilmiştir ve her bir standart alanı için iki anket olmak üzere toplam dört adet anket hazırlanmıştır. Bu anketlerin anlaşılabilirliğinin

belirlenmesi için iki uzman görüşü yardımıyla ön deneme süreci gerçekleştirilmiştir. Uzmanlardan gelen geribildirimlere göre anketlere son şekli verilmiştir.

4. Veri Toplama Süreci: Son şekli verilen anketler aracılığı ile uygulama süreci gerçekleştirilmiştir. Uygulama sürecinde öncelikle ÖMB standart başlıkları ve kapsamaları hakkında uzman görüşü alınmıştır. Uzmanlardan gelen geri bildirimlere göre ÖMB standart başlıkları ve kapsamaları düzenlenmiş ve tekrar uzman görüşüne sunulmuştur. İkinci uzman görüşünden sonra her bir standart başlığının ve kapsamsının altına performans göstergeleri yerleştirilmiş ve uzman görüşüne sunulmuştur. Yine performans göstergelerinin uygunluğu konusunda alınan görüşlere göre gerekli düzenlemeler yapılmış ve tekrar uzman görüşüne sunulmuştur. İkinci uzman görüşünden sonra ise ÖMB standartlarına son şekli verilmiştir. ÖAB standartlarına yönelik te aynı çalışmalar yapılmış yalnız ÖAB standartlarının altında yer alan performans göstergelerine yönelik değişiklik olmadığı için ikinci kez uzman görüşüne sunulmamıştır.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırmada uzman görüşüne dayalı olarak ÖMB ve ÖAB alanlarında BEÖE standartlarının oluşturulması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın çalışma grubunu her bir standart alanının gerektirdiği uzmanlık alanına göre eğitim fakültelerinin ilgili bölümlerinde görev yapmakta olan en az doktora düzeyinde öğrenim görmüş tamamlamış toplam 50 uzman oluşturmuştur. Çalışma grubunun belirlenmesinde gönüllülük esası dikkate alınmıştır. BEÖE standartlarının oluşturulmasında görüşüne başvuru alanların alanlarına göre dağılımı Çizelge 2’de gösterilmiştir.

Çizelge 2.

Veri Toplama Aşamasında Görüşüne Başvurulan Uzman Sayısı ve Uzmanların Alanlarına Göre Dağılımı

Standart Alanı	BES	EPÖ	ÖLÇME	PDR	EYTEPE	BÖTE	Toplam
1.1.ÖMB standart başlıklarının ve standart kapsamlarının belirlenmesi için görüşüne başvuru uzmanlar	-	11	-	-	-	-	11
1.ÖMB Standartları							
1.2. ÖMB standart başlıklarının altında yer alan performans göstergelerinin belirlenmesi için görüşüne başvuru uzmanlar	3	9	3	3	3	3	24
2.1. ÖAB standart başlıklarının ve standart tanımlarının belirlenmesi için görüşüne başvuru uzmanlar	10	-	-	-	-	-	10
2.ÖAB Standartları							
2.2. ÖAB standart başlıklarının altında yer alan performans göstergelerinin belirlenmesi için görüşüne başvuru uzmanlar	5	-	-	-	-	-	5
Toplam							50

Çizelge 2’de görüldüğü gibi, araştırmanın genel amacı içinde yer alan (1) BEÖE ÖMB standartlarının oluşturulması için 2010-2011 öğretim yılında eğitim fakültelerinin çeşitli birimlerinde görev yapmakta olan toplam 35 uzmanın görüşü alınmıştır. İki aşamalı olarak gerçekleştirilen ÖMB standartlarının oluşturulması sürecinin birinci aşamasında ÖMB alanına ilişkin standart başlıklarının ve standardın kapsamının uygunluğunun belirlenmesi konusunda eğitim programları ve öğretim (EPÖ) alanında doktorasını tamamlamış 11 uzmanın görüşü alınmıştır. İkinci aşamada birinci aşamada uzmanların uygun bulunduğu ÖMB standartlarının altında yer alması gereken performans göstergelerinin uygunluğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu aşamada her bir standart

için beş uzmandan görüş almak üzere EPÖ bilim dalından dokuz, ölçme ve değerlendirme (ÖLÇME) bilim dalından üç, rehberlik ve psikolojik danışmanlık (RPD) bilim dalından üç, eğitim yönetimi teftişi, planlaması ve ekonomisi (EYTEPE) bilim dalından üç, bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi (BÖTE) bilim dalından üç ve beden eğitimi ve spor (BES) bilim dalından üç olmak üzere toplam 24 uzmanın görüşüne başvurulmuştur.

Araştırmanın genel amacı içinde yer alan (2) BEÖE ÖAB standartlarının oluşturulması için doktorasını beden eğitimi öğretmenliği alanında tamamlamış ve özellikle BEÖE ve beden eğitimi öğretimi alanında çalışmaları bulunan ve 2010-2011 öğretim yılında eğitim fakültelerinin ya da beden eğitimi ve spor yüksekokullarının beden eğitimi öğretmenliği bölümlerinde görev yapmakta olan toplam 15 uzmanın görüşü alınmıştır. Yine iki aşamalı olarak gerçekleştirilen ÖAB standartlarının oluşturulması sürecinin birinci aşamasında standart başlıklarının ve standarda ait kapsamın uygunluğunun belirlenmesi konusunda 10 uzmanın; belirlenen standart başlıklarının altında yer alan performans göstergelerinin uygunluğunun belirlenmesi aşamasında ise beş uzmanın görüşüne başvurulmuştur.

Verilerin Toplanması

Araştırmada beden eğitimi öğretmen eğitimi ÖMB ve ÖAB için oluşturulan standartların, bu standartlara ait açıklamaların ve standartlara ait performans göstergelerinin uygunluğu, değiştirilmesi ya da çıkartılması gereken ifadelerin olup olmadığı araştırmacı tarafından hazırlanan ve iki EPÖ uzmanı tarafından anlaşılabilirliği incelenen kapalı ve açık uçlu sorular içeren anketler aracılığı ile toplanmıştır.

Veri Toplama Aracının Hazırlanması

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan ve iki EPÖ uzmanı tarafından anlaşılabilirliği incelenen kapalı ve açık uçlu sorular içeren 4 adet anket kullanılmıştır.

Veri toplama araçlarının hazırlanmasında şu aşamalar izlenmiştir:

1- Bu anketlerin hazırlanması amacıyla çalışmanın en başında genel bir tarama çalışması gerçekleştirilmiştir. Bu taramada;

- MEB (2006) tarafından hazırlanan öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri,

- MEB (2008) tarafından hazırlanan beden eğitimi öğretmenliği özel alan yeterlikleri,
- YÖK (1999) tarafından hazırlanan öğretmen yeterlikleri,
- NASPE (2001) tarafından geliştirilen BEÖE Standartları,
- NBPTS (2001) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmenliği Standartları temel kaynaklar olarak kullanılmıştır.

2- NASPE (2001) ve NBPTS (2001) tarafından geliştirilen kaynaklar önce bir İngilizce okutmanı ve araştırmacıyla birlikte Türkçe'ye çevrilmiştir. Yapılan çeviri, iki İngilizce okutmanına çeviri tekrar çeviri yöntemi ile geçerlik ve güvenilirliğinin sağlanması için gönderilmiştir. Uzmanlardan gelen düzeltmeler doğrultusunda yabancı kaynaklardan elde edilen standartlar ve göstergeleri düzenlenmiştir. Standartlar düzenlendikten sonra beden eğitimi alanına ait kavramların yanlış yaratmaması için standartlar ve göstergelerini içeren liste beden eğitimi alanından iki uzmana gönderilmiştir. Beden eğitimi alan uzmanlarından gelen dönütler doğrultusunda çevirilere son şekli verilmiştir.

3- Son olarak tüm bu kaynaklardan elde edilen verilerle BEÖE standart başlıkları, kapsamaları ve bu standartlara ait performans göstergelerine yönelik bir havuz oluşturulmuştur. Havuzdaki standart başlıklarının ve performans göstergeleri tez izleme komitesinde alınan görüşler doğrultusunda ÖMB Standartları ve ÖAB Standartları başlıkları altında gruplandırılması yapılmış ve gruplamadan sonra Türkiye'ye uygun standart başlıkları ve bu standart başlıklarının altında yer alabilecek performans göstergelerinin taslağı oluşturulmuştur. Tüm bu çalışmalardan sonra ise veri toplamada kullanılacak aşağıdaki anketler hazırlanmıştır.

1. Anket: ÖMB standart başlıklarının ve kapsamalarının belirlenmesi anketi (Ek-6)

Bu anket aracılığı ile ÖMB standart başlıkları ve bu başlıklara ait kapsamlar hakkında EPÖ uzmanlarının görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Uzmanlardan,

- (1) her bir standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygunluğu,
- (2) belirlenen standartların başlıklarının kavramsal adlandırılmasının doğruluğu,
- (3) her bir standardın kapsamının yeterliği açısından değerlendirmeleri istenmiştir.

2. Anket: ÖMB standartlarının performans göstergeleri belirlenmesi anketi (Ek-7)

Birinci anket uygulamasının ardından uzmanlardan gelen görüşlere göre ÖMB standart başlıklarına ve kapsamlarına son şekli verilmiştir. Daha sonra her bir standardın altına önceden oluşturulan performans göstergeleri havuzundan uygun olan performans göstergeleri yerleştirilmiştir. Bu şekilde oluşturulan ikinci anket aracılığı ile ÖMB standartlarına ait performans göstergelerinin uygunluğu konusunda EPÖ, ÖLÇME, PDR, EYTEPE, BÖTE ve BES bilim dallarından uzmanların görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Uzmanlardan,

- (1) her bir performans göstergesinin ait olduğu standarda uygunluğu,
- (2) performans göstergesinin değiştirilip değiştirilmemesi/çıkarılıp çıkarılmaması gerektiği,
- (3) eklenmesi gereken performans göstergesi olup olmadığı konusunda görüşlerini bildirmeleri istenmiştir.

3. Anket: ÖAB standart başlıklarının ve kapsamlarının belirlenmesi anketi (Ek-8)

Bu anket aracılığı ile ÖAB standart başlıkları ve bu başlıklara ait kapsamlar hakkında BES uzmanlarının görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Uzmanlardan,

- (1) her bir standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygunluğu,
- (2) belirlenen standartların başlıklarının kavramsal adlandırılmasının doğruluğu,
- (3) her bir standardın kapsamının yeterliği açısından değerlendirmeleri istenmiştir.

4. Anket: ÖAB standartlarının performans göstergeleri belirlenmesi anketi (Ek-9)

Üçüncü anket uygulamasının ardından uzmanlardan gelen görüşlere göre ÖAB standart başlıklarına ve kapsamlarına son şekli verilmiştir. Daha sonra her bir standardın altına önceden oluşturulan performans göstergeleri havuzundan uygun olan performans göstergeleri yerleştirilmiştir. Bu şekilde oluşturulan dördüncü anket aracılığı ile ÖAB standartlarına ait performans göstergelerinin uygunluğu konusunda BES uzmanlarının görüşlerinin alınması amaçlanmıştır. Uzmanlardan,

- (1) her bir performans göstergesinin ait olduğu standarda uygunluğu,
- (2) performans göstergesinin değiştirilip değiştirilmemesi/çıkarılıp çıkarılmaması gerektiği,
- (3) eklenmesi gereken performans göstergesi olup olmadığı konusunda görüşlerini bildirmeleri istenmiştir.

Veri Toplama Aracının Uygulanması

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda BEÖE ÖMB standartlarının oluşturulması için hazırlanan veri toplama araçları 2010-2011 öğretim yılında eğitim fakültelerinin çeşitli birimlerinde görev yapmakta olan toplam 35 uzmanın görüşüne sunulmuştur. İki aşamalı olarak gerçekleştirilen ÖMB standartlarının oluşturulması sürecinin birinci aşamasında ÖMB alanına ilişkin standart başlıklarının ve standardın kapsamının uygunluğunun belirlenmesi konusunda Eğitim Programları ve Öğretim (EPÖ) alanında doktora tamamlamış 11 uzmanın görüşü alınmıştır. İkinci aşamada birinci aşamada uzmanların uygun bulduğu ÖMB standartlarının altında yer alması gereken performans göstergelerinin uygunluğunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu aşamada her bir standart için beş uzmandan görüş almak üzere EPÖ bilim dalından dokuz, Ölçme ve Değerlendirme (ÖLÇME) bilim dalından üç, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık (RPD) bilim dalından üç, Eğitim Yönetimi Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi (EYTEPE) bilim dalından üç, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi (BÖTE) bilim dalından üç ve Beden Eğitimi ve Spor (BES) bilim dalından üç olmak üzere toplam 24 uzmanın görüşüne başvurulmuştur. İnternet ortamında ileti olarak gönderilen veri toplama araçları uzmanların istekleri doğrultusunda elden, internet ortamında ya da posta yolu ile toplanmıştır.

Araştırmanın genel amacı içinde yer alan BEÖE ÖAB standartlarının oluşturulması için oluşturulan veri toplama araçları da doktora tamamlamış ve özellikle BEÖE ve beden eğitimi öğretimi alanında çalışmaları bulunan ve 2010-2011 öğretim yılında eğitim fakültelerinin ya da beden eğitimi ve spor yüksekokullarının beden eğitimi öğretimi bölümlerinde görev yapmakta olan toplam 15 uzmanın görüşüne sunulmuştur. Yine iki aşamalı olarak gerçekleştirilen ÖAB standartlarının oluşturulması sürecinin birinci aşamasında standart başlıklarının ve standarda ait açıklamaların uygunluğunun belirlenmesi konusunda 10 uzmanın; belirlenen standart başlıklarının altında yer alan performans göstergelerinin uygunluğunun belirlenmesi aşamasında ise beş uzmanın görüşüne başvurulmuştur. İnternet ortamında ileti olarak gönderilen veri toplama araçları uzmanların istekleri doğrultusunda elden, internet ortamında ya da posta yolu ile toplanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Toplanan verilerin çözümlemesinde frekans hesaplamalarından yararlanılmıştır. Bunun dışında verilerin çözümlemesinde aşağıdaki aşamalar izlenmiştir:

- 1- ÖMB standart başlıkları ve bu başlıklara ait açıklamalara ilişkin uzman görüşlerinin alındığı ankete verilen cevaplar araştırmacı tarafından tek tek incelenerek uygun bulunan düzeltme ve öneriler yapılmıştır.
- 2- ÖMB performans göstergelerinin uygunluğuna ait açıklamalara ilişkin uzman görüşlerinin alındığı ankete verilen cevaplar ise uzmanlar arası görüş birliği/görüş ayrılığı açısından incelenmiştir. Uzmanların her bir göstergeye ilişkin yaptıkları işaretlemeler birbirleriyle aynı ise bu durum “uzmanlar arası görüş birliği” olarak, işaretlemeler birbirinden farklı ise “uzmanlar arası görüş ayrılığı” olarak kabul edilmiştir.

Uzmanlar arası görüş birliği/görüş ayrılığı Miles & Huberman (1994)’ın,

Görüş Birliği

Güvenirlilik= ----- X 100

Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı

formülünden yararlanılarak hesaplanmıştır. % 60 görüş birliğini sağlayan maddeler aynen kabul edilmiş, görüş ayrılığı bulunan maddeler ya da %60’ın altında kalan maddeler üzerinde araştırmacı tarafından ayrıntılı bir çalışma yapılarak gerekli düzeltmeler ya da çıkartmalar yapılmış ve ikinci kez uzmanlara göndermek üzere hazırlanmıştır. İkinci uzman görüşünde ise % 80 görüş birliği hedeflenmiştir. Turner ve Carslon (2003) değişen bir ölçüt olmakla beraber 0,75 ve daha büyük ortalamanın uzmanlar arası görüş birliğini gösterebileceğini belirtmişlerdir. Aynı veri çözümleme yöntemi ÖAB standartları için de gerçekleştirilmiştir.

Dördüncü Bölüm

BULGULAR VE YORUMLARI

Bu bölümde, Türkiye için beden eğitimi öğretmen eğitiminde (BEÖE) öğretmenlik meslek bilgisi (ÖMB) ve özel alan bilgisi (ÖAB) standartlarının ve performans göstergelerinin oluşturulmasının amaçlandığı araştırmanın amacına bağlı olarak yanıtı aranan sorulara ilişkin uzman görüşlerinden elde edilen bulgulara ve yorumlarına yer verilmiştir.

Araştırma sürecinde elde edilen bulgular;

1. BEÖE ÖMB alanının,
  - a. standartlarına
  - b. performans göstergelerine ilişkin bulgular
2. BEÖE ÖAB alanının,
  - a. standartlarına
  - b. performans göstergelerine ilişkin bulgular başlıkları altında açıklanmıştır.

1a. BEÖE ÖMB alanının standartlarına ilişkin bulgular

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda yanıtı aranan ilk soru “Türkiye için BEÖE ÖMB standartları neler olmalıdır?” sorusudur. Bu soruyu yanıtlamak için araştırmaya katılan uzmanlardan, alan yazın incelemesine dayalı olarak oluşturulan ve tez izleme komitesince de uygun bulunan BEÖE ÖMB standartları için önerilen sekiz standardı,

- (1) her bir standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygun olup olmadığı,
- (2) belirlenen standart başlıklarının kavramsal adlandırılmasının doğru olup olmadığı,
- (3) her bir standardın kapsamının yeterli olup olmadığı

yönünden değerlendirmeleri istenmiştir.

Araştırmaya katılan 11 EPÖ alanı uzmanının yukarıdaki sorulara ilişkin görüşlerini yansıtan sayısal veriler Çizelge 3, Çizelge 4, Çizelge 5, Çizelge 6, Çizelge 7 ve Çizelge 8’de verilmiştir.

Araştırmaya katılan uzmanların kendilerine önerilen BEÖE ÖMB alanına ait sekiz standardın bağımsız birer standart olarak yer almasını uygun bulup bulmadıklarına ilişkin görüşlerini yansıtan bulgular Çizelge 3’te verilmiştir.

Çizelge 3.

Önerilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartlarının Bağımsız Birer Standart Olarak Yer Almasının Uygunluğuna İlişkin Uzman Görüşleri (n=11)

Önerilen Standart Başlığı	Bağımsız bir standart olarak kalmalıdır	Kaldırılmalıdır	Diğer bir standardın altında yer almalıdır
	n	n	n
S.1. Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi	9	1	1
S.2.Değerlendirme	11	0	0
S.3.Öğrenciyi Tanıma	10	0	1
S.4.İşbirliği	10	0	1
S.5.Mesleki Gelişim	10	1	0
S.6.Yönetim ve Motivasyon	10	0	1
S.7.İletişim	8	0	3
S.8.Teknoloji	10	0	1

Çizelge 3’te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan 11 EPÖ alanı uzmanından, önce BEÖE ÖMB alanına ait sekiz standart başlığı önerilerek bu standartların her birinin ÖMB alanında bağımsız birer standart olarak yer almasının uygunluğu ya da çıkarılması veya bir başka standart altında ele alınması gerekip gerekmediği konusunda görüş bildirmeleri istenmiştir. Genel olarak uzmanların büyük çoğunluğu önerilen her bir standardın ÖMB alanında bağımsız birer standart olarak kalmasının uygun olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Böylece araştırmanın amacı doğrultusunda yanıtı aranan ilk soru olan BEÖE ÖMB alanına ilişkin oluşturulan standart başlıklarının bu alanda bağımsız bir standart olarak yer alması konusunda uzmanlar arasında görüş birliği sağlanmıştır.

BEÖE ÖMB alanına ilişkin önerilen standartlardan ilki olan Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi standardı için araştırmaya katılan 11 uzmandan dokuzu bu standardın ÖMB alanında bağımsız bir standart olarak yer almasını uygun bulmuşlardır. Buna karşılık bir uzman bu standardın ÖMB alanında yer almaması gerektiği; bir uzman da bu standardın bir başka standardın altında yer almasının daha doğru olabileceği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Uzmanların çoğunluğu Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi standardının bağımsız bir standart olarak kalmasını uygun bulmakla birlikte bu standardın “*planlama ve öğretim*” olmak üzere iki ayrı standart olarak ele alınmasını önermişlerdir.

Uzmanların önerileri incelenmiş ve beden eğitimi dersini planlama ve dersin öğretimi standardının “Beden Eğitimi Dersini Planlama” ve “Beden Eğitimi Dersi Öğrenme Öğretme Sürecini Gerçekleştirme” olarak iki başlık altında ele alınması uygun bulunmuştur.

Değerlendirme standardı için araştırmaya katılan 11 EPÖ uzmanının tümü standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygun olduğu görüşünde bulunmuşlardır. Bu standart için uzmanlardan herhangi bir öneri gelmediği için standart başlığında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Öğrenciyi Tanıma standardı için araştırmaya katılan 11 EPÖ uzmanının 10’u standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygun olduğunu, bir uzman ise diğer bir standardın altında ele alınmasının daha doğru olacağını belirtmiştir. Standardın başka bir standart altında yer alması görüşünde olan uzmanlar konuyla ilgili bir öneri ortaya koymadıklarından alan yazında yaygın kabul gördüğü şekilde öğrenciyi tanıma standardının bağımsız bir standart olarak kalması uygun bulunmuştur.

Mesleki Gelişim standardı için araştırmaya katılan 11 EPÖ uzmanının 10’u standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygun olduğunu, bir uzman ise öğretmen adayını ilgilendiren bir standart olmadığı için kaldırılması gerektiğini belirtmiştir. Uzmanlardan gelen öneriler incelenmiş ve alan yazında mesleki gelişim standardının önemsenme düzeyine dayanarak mesleki gelişim standardının bağımsız bir standart olarak kalması uygun bulunmuştur.

ÖMB alanında uzmanların görüşüne sunulan İşbirliği standardı için araştırmaya katılan 11 EPÖ uzmanının 10’u standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygun olduğunu, bir uzman ise diğer bir standardın altında ele alınmasının daha doğru olacağını belirtmiştir. Uzmanların bu standarda ilişkin önerileri standartta değişiklik yapılmasını içermediğinden işbirliği standardının bağımsız bir standart olarak kalması uygun bulunmuştur.

Yönetim ve Motivasyon standardı için araştırmaya katılan 11 EPÖ uzmanının 10’u yönetim ve motivasyon standardının ÖMB alanı altında bağımsız bir standart olarak yer almasının uygun olduğu görüşünde bulunmuşlardır. Bunun yanında bir uzman ise diğer bir standardın altında ele alınmasının daha doğru olacağını belirtmiştir. Bir öğretmenin dersini en etkin bir şekilde yürütebilmesi için etkin yönetim becerilerine sahip olması gerektiğinden ve Türkiye’de öğretmen eğitimi programlarında sınıf yönetimi dersi

ayrı bir ders olarak yer aldığından yönetim ve motivasyon standardının bağımsız bir standart olarak kalması uygun bulunmuştur.

İletişim standardı için araştırmaya katılan 11 EPÖ uzmanından sekiz uzmanın standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygun olduğunu, üç uzmanın ise diğer bir standardın altında ele alınmasının daha doğru olacağını belirttikleri görülmektedir. Uzmanlardan gelen öneriler incelenmiş ve “*iletişimin dersin öğretimi boyutu altında ele alınması gerektiği*” konusunda görüşlerin olduğu belirlenmiştir. Fakat alan yazın incelendiğinde ve iletişim standardı altında ele alınması planlanan performans göstergeleri göz önüne alındığında iletişim standardının sadece sınıf içinde değil aynı zamanda da sınıf dışı iletişimi ve sadece öğrenci ile değil, diğer öğretmenler, okul yönetimi, veliler vb. birçok boyutu içerdiğinden iletişim standardının bağımsız bir standart olarak kalması uygun bulunmuştur.

Teknoloji standardı için araştırmaya katılan 11 EPÖ uzmanının 10’u standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygun olduğunu, bir uzman ise diğer bir standardın altında ele alınmasının daha doğru olacağını belirtmiştir. Uzmanlardan gelen öneriler incelenmiş ve görüş belirten bir uzmanın teknoloji standardını dersin öğretimi standardının altında ele alınmasının daha doğru olacağı kanaatinde olduğu belirlenmiştir. Burada uzmanların görüş birliği oranları dikkate alınarak ve teknoloji standardının da sadece öğretim için değil, aynı zamanda öğretmen adayının hem kişisel gelişimini sağlaması hem de iletişim becerisini artırması gibi farklı standartlara da yardımcı olması nedeni ile teknoloji standardının bağımsız bir standart olarak kalması uygun bulunmuştur.

BEÖE ÖMB alanı için alan yazın incelemesine dayalı olarak oluşturulan ve uzmanların görüşüne sunulan sekiz standart başlığının ÖMB alanı altında bağımsız bir standart olarak yer alması uzmanların büyük çoğunluğu tarafından uygun bulunmuştur. Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi standardının ise dersin planlanmasını ve öğretim sürecini kapsayacak biçimde iki ayrı standart başlığı altında ele alınması önerildiğinden ÖMB alanı altında önerilen sekiz standart başlığının sayısı dokuza çıkartılmıştır.

BEÖE ÖMB standartlarının oluşturulması için standart başlıklarının belirlenmesine yönelik uzmanların görüşüne başvuru diğer bir soru, belirlenen standartların başlıklarının kavramsal adlandırılmasının doğru olup olmadığıdır.

Uzmanların önerilen standart başlıklarının kavramsal adlandırılmalarının doğruluğuna ilişkin görüşlerini içeren bulgular Çizelge 4’te verilmiştir.

Çizelge 4.

Önerilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standart Başlıklarının Kavramsal Adlandırılmasının Doğruluğuna İlişkin Uzman Görüşleri (n=11)

Önerilen Standart Başlığı	Uygundur	Uygun değildir	Yanıtsız
	n	n	n
S.1. Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi	6	5	0
S.2. Değerlendirme	7	4	0
S.3. Öğrenciyi Tanıma	8	2	1
S.4. İşbirliği	10	0	1
S.5. Mesleki Gelişim	9	1	1
S.6. Yönetim ve Motivasyon	6	4	1
S.7. İletişim	8	2	1
S.8. Teknoloji	7	3	1

Çizelge 4’te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan uzmanlar BEÖE ÖMB alanı için önerilen sekiz standardın kavramsal adlandırılmalarını yani başlıklarını genel olarak uygun bulmuşlardır. Ancak uzmanların önemli bir kesimi de önerilen standart başlıklarının uygun olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Uzmanların görüşüne sunulan BEÖE ÖMB standart başlıklarından ilki olan Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi standart başlığına ilişkin olarak uzmanların altısı bu kavramsal adlandırmayı doğru bulduğunu, beşi ise bu kavramsal adlandırmayı doğru bulmadığını belirtmiştir. Standardın kavramsal adlandırılmasının uygun olmadığı yönünde görüş belirten uzmanların önerileri “*standart başlığının planlama ve öğretim*” olmak üzere iki başlık altında toplanmasının daha uygun olacağına yoğunlaşmaktadır. Uzmanların bu görüşleri dikkate alınarak Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi standart başlığının “Beden Eğitimi Dersini Planlama” ve “Beden Eğitimi Dersinin Öğrenme Öğretme Sürecini Gerçekleştirme” olarak iki ayrı standart başlığı altında adlandırılması uygun bulunmuştur.

ÖMB alanında uzmanların görüşüne sunulan ikinci standart olan Değerlendirme standart başlığına ilişkin uzmanların yedisi bu adlandırmayı doğru bulduğunu, dördü ise standardın kavramsal adlandırılmasının uygun olmadığını belirtmiştir. Değerlendirme standart başlığının kavramsal adlandırılmasını uygun bulan ve bulmayan uzmanların

önerilerinde “..standart başlığı ölçme kavramını da içermeli..” görüşü ön plana çıkmıştır. Uzmanların bu görüşleri dikkate alınarak değerlendirme standart başlığı “Ölçme ve Değerlendirme” olarak değiştirilmiştir.

Uzmanların görüşüne başvurulmuş Öğrenciyi Tanıma standart başlığının kavramsal adlandırılmasını araştırmaya katılan uzmanların sekizi uygun bulurken, ikisi uygun olmadığı yönünde görüş belirtmiştir. Bir uzman ise bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır. Standart başlığını uygun bulmayan uzmanların önerileri “*öğrencinin bireysel özelliklerini/farklılıklarını bilme*” gibi başlıkta önemli bir değişikliği gerektirmeyecek biçimde olduğundan ya da “*öğrenciyi tanıma standart başlığının iletişim kurma standart başlığı olarak değiştirilmesini*” önerdiklerinden alan yazında en sık kullanılan biçimi ile standart başlığının “Öğrenciyi Tanıma” olarak kalması uygun görülmüştür.

ÖMB alanında uzmanların görüşüne sunulan diğer bir standart İşbirliği standart başlığına ilişkin uzmanların onu bu adlandırmayı doğru bulduğunu belirtirken, bir uzman görüş belirtmemiştir. Fakat tüm standart başlıklarının birer eylem ifade etmesinin daha uygun olacağı görüşüne dayanarak işbirliği standardı “İşbirliği Yapma” olarak değiştirilmiştir.

Uzmanların görüşüne başvurulmuş Mesleki Gelişim standart başlığının kavramsal adlandırılmasını araştırmaya katılan uzmanların dokuzu uygun bulurken, bir uzman kavramsal adlandırmayı doğru bulmadığını belirtmiştir. Bir uzman ise bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır. Uzmanların görüş birliği oranı dikkate alınarak bu standart başlığında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Yönetim ve Motivasyon standart başlığı için görüşüne başvurulmuş uzmanların altısı bu adlandırmayı doğru bulduğunu, dördü ise adlandırmayı doğru bulmadığını belirtmiştir. Bir uzman ise bu soru için görüş belirtmemiştir. Yönetim ve motivasyon standart başlığı için uzmanlar başlığın sınıf yönetimi olarak değiştirilmesini, motivasyonun öğretimin altında ele alınmasını doğru bulduklarını ve yönetimin içinde liderlik boyutunun da ele alınmasının gerektiğini belirtmişlerdir. Uzman görüşlerine dayalı olarak standart başlığından motivasyon kavramı çıkartılmış yerine liderlik kavramı eklenmiştir. Adlandırmanın yönetim boyutu ise sınıf yönetimi olarak değiştirilmiştir. Böylece standardın başlığına “Sınıf Yönetimi ve Liderlik” olarak yer verilmiştir.

İletişim standart başlığı için uzmanların sekizi kavramsal adlandırmayı doğru bulduğunu, ikisi kavramsal adlandırmayı doğru bulmadığını belirtirken bir uzman görüş

belirtmemiştir. Bu konuda uzman görüşleri başlığın “*iletişim becerileri*” ya da “*iletişim ve işbirliği*” olabileceği şeklindedir. İşbirliği yapma ayrı bir standart olarak ele alındığından bu öneri dikkate alınmamış; fakat standart başlıklarının eylem içermesine karar verildiği için standardı “İletişim Becerisi” olarak değiştirilmiştir.

Son olarak Teknoloji standart başlığı için uzmanların yedisi kavramsal adlandırmayı doğru bulduğunu, üçü kavramsal adlandırmayı doğru bulmadığını belirtirken bir uzman görüş belirtmemiştir. Uzman görüşleri incelendiğinde başlığın “*..teknoloji ile bütünleşme..*”, “*...teknoloji kullanımı..*” ya da “*...teknolojiden yararlanma..*” şeklinde ifade edilmesinin daha uygun olacağı görüşlerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Alan yazında en yaygın kullanımı tercih edilerek bu standardı “Teknoloji Kullanımı” olarak değiştirilmiştir

BEÖE ÖMB alanı için alanyazın incelemesine dayalı olarak oluşturulan sekiz standart başlığının kavramsal adlandırılmalarında uzmanların önerileri doğrultusunda yapılan değişiklikler Çizelge 5’te verilmiştir.

Çizelge 5.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı Standart Başlıklarının Uzman Görüşü Öncesi ve Sonrası Durumu

Uzmanlara Önerilen Standart Başlıkları	Uzmanların Görüşlerine Göre Yeniden Düzenlenen Standart Başlıkları
S.1. Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi	S.1. Beden Eğitimi Dersini Planlama
S.2. Değerlendirme	S.2. Beden Eğitimi Dersinin Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme
S.3. Öğrenciyi Tanıma	S.3. Ölçme ve Değerlendirme
S.4. İşbirliği	S.4. Öğrenciyi Tanıma
S.5. Mesleki Gelişim (Yansıtma)	S.5. İşbirliği Yapma
S.6. Yönetim ve Motivasyon	S.6. Mesleki Gelişim
S.7. İletişim	S.7. Sınıf Yönetimi ve Liderlik
S.8. Teknoloji	S.8. İletişim Becerisi
	S.9. Teknoloji Kullanımı

Çizelge 5’te görüldüğü gibi, BEÖE ÖMB alanına ait standartların kavramsal adlandırılmasına ilişkin uzmanların önerileri doğrultusunda standart başlıklarında değişiklikler yapılmıştır. Önerilen birinci standart başlığı “Beden Eğitimi Dersini Planlama” ve “Beden Eğitimi Dersinin Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme”

olmak üzere iki ayrı başlık altında ele alınmış; diğer standart başlıkları ise eylem içeren kavramlarla tamamlanmıştır.

Türkiye için BEÖE ÖMB standartlarının oluşturulması için uzman görüşüne başvurulmuş bir diğer soru da alanyazın incelemesine dayalı olarak belirlenen standartların kapsamlarının yeterli olup olmadığıdır. Alanyazın incelenmesinde oluşturulan ÖMB alanına ilişkin sekiz standardın kapsamının yeterli olup olmadığı konusunda araştırmaya katılan 11 uzmanın görüşlerini yansıtan sayısal veriler Çizelge 6’da verilmiştir.

Çizelge 6.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartlarının Kapsamının Yeterliliğine İlişkin Uzman Görüşleri (n=11)

Standart Başlığı	Yeterlidir	Yeterli değildir	Yanıtsız
	n	n	n
S.1. Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi	2	9	0
S.2.Değerlendirme	8	3	0
S.3.Öğrenciyi Tanıma	4	6	1
S.4.İşbirliği	8	2	1
S.5.Mesleki Gelişim	4	6	1
S.6.Yönetim ve Motivasyon	5	5	1
S.7.İletişim	8	2	1
S.8.Teknoloji	8	2	1

Çizelge 6’da görüldüğü gibi, BEÖE ÖMB alanında oluşturulan standartların ilki olan Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi standardının kapsamına ilişkin açıklamalar için uzmanların ikisi yeterli olduğu görüşünde iken, dokuzu ise standardın kapsamının yeterli olmadığı görüşündedir. Araştırmaya katılan uzmanların görüşleri daha önceki soruların yanıtlarında ele alınan “...*standart başlığının iki ayrı standart olarak yer alması gerektiği...*” görüşüne bağlı olarak kapsamının da “...*planlama ve öğretim...*” için ayrı ayrı ifade edilmesini önermişlerdir. Uzmanların bu önerileri doğrultusunda standardın kapsamı da ikiye ayrılmıştır. Öte yandan uzmanlar standardın açıklamasında yer alan bazı ifadelerle ilgili değişiklik önermişlerdir. Bu değişikliklerden cümlelerin bütünlüğü açısından “...*öğretmen adayının bilgi ve becerisinin yanı sıra tutumlarını da içeren ifadelerin yer alması gerektiği...*” görüşü uygun bulunarak sadece birinci standardın değil tüm standartların açıklamalarına öğretmen adaylarının tutumlarını da yansıtacak ifadeler eklenmiştir.

Değerlendirme standardının kapsamı için uzmanların sekizi yeterli olduğu yönünde görüş bildirirken, üçü ise standardın kapsamının yeterli olmadığı görüşündedirler. Gerek standardın kapsamını yeterli bulan gerekse yeterli bulmayan uzmanlar “...*uygun değerlendirme tekniğini seçme...*” ve “...*bu tekniği uygulama...*” ifadelerinin kapsamda yer alması gerektiği konusunda görüş belirtmişlerdir. Uzman görüşleri dikkate alınarak uygun değerlendirme tekniğini seçme ve bu tekniği uygulamaya yönelik ifadeler kapsama eklenmiştir.

Öğrenciyi Tanıma standardının kapsamını uzmanların dördü yeterli bulduğunu, altısı ise yeterli bulmadığını belirtirken; bir uzman görüş belirtmemiştir. Bu standardın kapsamına ilişkin uzmanlardan gelen öneriler dikkate alınarak “...*öğrencilerini her yönüyle tanıması*” ifadesinin yerine “...*öğrencilerini gelişimsel, sosyal ve kültürel özellikleri açısından tanıma...*” ifadesi yazılarak belirsizlik ortadan kaldırılmıştır. Diğer kapsam açıklamaları ile bütünlük sağlaması açısından “...*model olması ile..*” ifadesi kaldırılarak yerine “...*bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir.*” ifadesi kullanılmıştır. Bunun dışında yine uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda ifadeler içerisinde “...*öğrencilerin farklı özelliklerinden kaynaklanan öğrenme farklılıklarına..*” vurgu yapılmıştır.

İşbirliği standardı için uzmanların sekizi kapsamı yeterli bulduğunu, ikisi kapsamı yeterli bulmadığını belirtmiş; bir uzman ise görüş belirtmemiştir. Bu standardın kapsamına ilişkin olarak uzmanlar örneğin aktivite yerine etkinlik kavramının kullanılması gibi kimi kavramların düzeltilmesi yönünde önerilerde bulunmuşlardır. Uzmanların görüşleri doğrultusunda uygun bulunan düzeltmeler yapılmıştır.

Mesleki Gelişim standardının kapsamı için uzmanların dördü yeterli bulduğunu, altısı ise yeterli bulmadığını belirtmiştir. Bir uzman ise bu soruyu yanıtsız bırakmıştır. Mesleki gelişim standardına ait kapsamla ilgili uzmanların görüşleri doğrultusunda profesyonel yerine mesleki gibi kimi kavramsal düzeltmelerin yanı sıra, uzmanlar tarafından eksik bulunan “...*beden eğitimi alanındaki gündemi takip edebilmek için kongre, çalıştay, seminer vb. birçok uygulamaya katılmaya isteklidir.*” ifadesi “...*beden eğitimi alanındaki gündemi takip etmek için kongre, çalıştay, seminer, tartışma platformları vb. birçok uygulamaya katılmanın ve alanı ile ilgili süreli yayınları takip etmenin öneminin farkındadır*” şeklinde değiştirilmiştir.

Yönetim ve Motivasyon standardının kapsamının yeterliğine ilişkin uzmanların beşi kapsam yeterlidir; beşi ise kapsam yeterli değildir şeklinde görüş belirtirken, bir

uzman ise görüş belirtmemiştir. Uzmanların açıklamalarında “..motivasyona özgü açıklamaların çıkartılması..”, “..liderlik boyutuna ait açıklamaların eklenmesi..”, “..yönetim denilince akla sınıf yönetimi geleceği için açıklamaların da bu şekilde düzeltilmesi gerektiği” şeklinde önerilerde buldukları belirlenmiştir. Uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda yönetim ve motivasyon standardının kapsamından motivasyon becerileri çıkartılarak öğretim standardının altına alınmış yerine liderlik becerilerine yönelik ifadeler eklenmiş ve sınıf yönetimi ön plana çıkarılarak kapsam yeniden düzenlenmiştir.

İletişim standardının kapsamı için uzmanların sekizi yeterli bulduğunu, ikisi kapsamı yeterli bulmadığını belirtmiş ve bir uzman görüş belirtmemiştir. İletişim standardı kapsamına ait yalnızca *pozitif* kavramı yerine *olumlu* kavramı kullanılmış ve daha önceki kapsam açıklamalarında olduğu gibi “..becerileri ile ilgilidir” ifadesi yerine “..bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir” ifadesine yer verilmiştir.

Teknoloji standardının kapsamının yeterliğine ilişkin uzmanların sekizi kapsamı yeterli bulduğunu, ikisi ise kapsamı yeterli bulmadığını belirtirken; bir uzman görüş belirtmemiştir. Teknoloji standardı kapsamında “..teknolojiyi kullanma..” ifadesi, “..bilgi ve iletişim teknolojileri ile beden eğitimine özgü diğer teknolojileri kullanma..” olarak yeniden ifade edilmiştir.

BEÖE için ÖMB alanında oluşturulan standartların kapsamına ilişkin açıklamaların yeterliliği ve uygunluğu konusunda uzmanların görüşleri ve önerileri doğrultusunda standartların kapsamında yapılan değişiklikler Çizelge 7’de verilmiştir.

Çizelge 7.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı Standartlarının Kapsamlarının Uzman Görüşü Öncesi ve Sonrası Durumu

Önerilen Standart Başlığı ve Kapsamı	Uzmanların Görüşlerine Göre Yeniden Düzenlenen Standart Başlığı ve Kapsamı
<p>Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi</p> <p>Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersini planlaması ve dersin öğretimi için gerekli olan bilgi ve becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı beden eğitimi dersinin öğretim programına, sahip olduğu olanaklara ve öğrencilerin psiko-motor, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişim düzeylerine uygun planlama yapabilir; uygun ve gerekli materyal seçimini gerçekleştirebilir; öğrenme ortamını öğrencilerin öğrenmelerini sağlayacak biçimde hazırlayabilir ve yaptığı plana uygun olarak öğretimi gerçekleştirebilir.</p>	<p>Beden Eğitimi Dersini Planlama</p> <p>Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ders öncesi materyal hazırlama, öğrenme ortamını düzenleme ve dersinin uygulama sürecini planlamasına yönelik bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersinin öğretim programına, sahip olduğu olanaklara ve öğrencilerin psiko-motor, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişim düzeylerine uygun planlama yapabilir; dersine ve öğreteceği konuya uygun ve gerekli materyal seçimini gerçekleştirebilir; öğrenme ortamını öğrencilerin öğrenmelerini sağlayacak biçimde hazırlayabilir.</p> <p>Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme</p> <p>Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersi öğrenme öğretme sürecini yaptığı plana uygun bir şekilde gerçekleştirmesine ve öğrencilerini öğrenmeye teşvik etmesine yönelik bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, öğreteceği konuya uygun yöntem, teknik ve stratejileri uygulayabilir; öğrencilerin bireysel ve grup motivasyonunun yüksek olduğu, öz-motivasyonu teşvik eden güvenli bir öğrenme ortamı oluşturabilir ve öğrenme-öğretme sürecini her öğrencinin öğrenmesini sağlayacak şekilde etkili bir biçimde yürütebilir.</p>

Değerlendirme

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adaylarının fiziksel etkinlik içindeki öğrencilerin fiziksel, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimlerini takip etmek ve öz-değerlendirme yapabilmek amacıyla değerlendirmeyi kullanmaları gerektiği konusundaki farkındalıklarını içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı eğitim programına ve öğrenilenlere uygun değerlendirme stratejilerini bilir; değerlendirmeyi öğrencilere dönüt sağlamak, öğretime rehberlik etmek; öğrencilerin ilerlemesini kontrol etmek; öğretim programını değerlendirmek; öz-değerlendirmesini yapmak ve mesleki gelişimine katkı sağlamak amacıyla kullanabilir.

Öğrenciyi Tanıma

Bu standart, beden eğitimi öğretmeni adayının öğrencilerini her yönüyle tanıması; cinsiyet, yaş, dil, din, topluluk ayrımı yapmaksızın tüm öğrencilerine eşit ve adil davranması ve bu konuda öğrencilerine model olması ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, yeteneği ne olursa olsun her öğrencisiyle, fiziksel aktiviteden ve sağlıklı yaşamdan yarar sağlayabileceği ve başarılı olabileceği bir yaklaşımla iletişim kurar. Öğrencilerinin öğrenme yaklaşımlarında nasıl farklılaştıklarını anlar ve bu farklılıklara uygun öğrenme ortamları oluşturur ve böylece öğrencilerinin kendilerini önemli hissetmelerini sağlar.

Ölçme ve Değerlendirme

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ölçme ve değerlendirmeyi, fiziksel etkinlik içindeki öğrencilerin fiziksel, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimlerini izlemek ve kendi öz-değerlendirmesini yapmak amacıyla kullanması gerektiği konusundaki farkındalıklarını içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, değerlendirmeyi öğrencilere dönüt sağlamak, öğretime rehberlik etmek; öğrencilerin ilerlemesini kontrol etmek; öğretim programını değerlendirmek ve öz-değerlendirmesini yapmak amacıyla kullanabilir. Bu nedenle eğitim programına ve öğrenilenlere uygun ölçme-değerlendirme teknik ve stratejilerini bilir, uygun ölçme-değerlendirme tekniğini seçebilir ve bu tekniği uygun bir şekilde kullanabilir.

Öğrenciyi Tanıma

Bu standart, beden eğitimi öğretmeni adayının öğrencilerini gelişimsel, sosyal ve kültürel özellikleri açısından tanıma; dil, din, etnik köken ayrımı yapmaksızın tüm öğrencilerine eşit ve adil davranma konusundaki bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, öğrencilerinin farklı özelliklerinden kaynaklanan öğrenme farklılıklarını bilir; yeteneği ne olursa olsun her öğrencisiyle, fiziksel etkinlikten ve sağlıklı yaşamdan yarar sağlayabileceği ve başarılı olabileceği bir yaklaşımla ilgilenir ve bu farklılıklara uygun öğrenme ortamları oluşturarak öğrencilerinin kendilerini önemli hissetmelerini sağlar.

İşbirliği

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel aktivite düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla meslektaşları, öğrenci ebeveynleri/velileri, okul yöneticileri ve ilgili resmi kurum ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapma becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslektaşlar, okul yöneticileri, öğrencilerinin aileleri ve toplum ile işbirliği yaparak okulun ve çevrenin öğretim fırsatlarını en iyi şekilde değerlendirir ve bu fırsatları dersinde kullanır. Meslektaşları ile birlikte hareket ederek kendisini büyük bir öğrenme topluluğunun üyesi olarak hisseder ve öncelikle okul yönetimine olmak üzere beden eğitimi dersini daha geniş ortamlarda ifade etme olanağı bulur.

Mesleki Gelişim

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının kendi profesyonel gelişimi için sahip olması gereken bilgi ve becerileri içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslek yaşamı boyunca mesleki gelişimi için her türlü fırsatı değerlendirir. Kişisel gelişimini sağlamak, beden eğitimi öğretimi konusundaki yaratıcılığını geliştirmek ve beden eğitimi alanındaki gündemi takip edebilmek için kongre, çalıştay, seminer vb. birçok uygulamaya katılmaya isteklidir.

İşbirliği Yapma

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel etkinlik düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla meslektaşları, öğrenci ebeveynleri/velileri, okul yöneticileri ve ilgili resmi kurum ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapma bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslektaşları, okul yöneticileri, öğrencilerinin aileleri ve toplum ile işbirliği yaparak okulun ve çevrenin öğretim fırsatlarını en iyi şekilde değerlendirir ve bu fırsatları dersinde kullanır. Meslektaşları ile birlikte hareket ederek kendisini büyük bir öğrenme topluluğunun üyesi olarak hisseder ve öncelikle okul yönetimine olmak üzere beden eğitimi dersini daha geniş ortamlarda ifade etme olanağı bulur.

Mesleki Gelişim

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının kendi mesleki gelişimi için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumları içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslek hayatına atıldığında mesleki gelişimi için her türlü fırsatı değerlendirmesi gerektiğini bilir. Kişisel gelişimini sağlamak, beden eğitimi öğretimi konusundaki yaratıcılığını geliştirmek ve beden eğitimi alanındaki gündemi takip etmek için kongre, çalıştay, seminer, tartışma platformları vb. birçok uygulamaya katılmanın ve alanı ile ilgili süreli yayınları takip etmenin önemini farkındadır.

Yönetim ve Motivasyon

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersini verimli ve etkili kılacak yönetim ve motivasyon becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, öğrencilerin bireysel ve grup motivasyonunun yüksek olduğu, öz-motivasyonu teşvik eden güvenli bir öğrenme ortamı oluşturabilir. Beden eğitimi dersini en kalabalık gruplarla ve en geniş ortamlarda bile etkili bir şekilde yürütebilir.

İletişim

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının etkili öğretim becerilerini kullanabilmek için ders içinde ve ders dışında, öğrencileri, okul yönetimi ve çevre ile kurması gereken etkin iletişim becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, etkin iletişim becerilerine sahiptir ve mesleki yaşantısı ile ilgili kişilerle (öğrenci, aile, okul yönetimi, çevre vb.) pozitif iletişim içinde olabilir.

Teknoloji

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrenmeyi artırmak için teknolojiyi kullanma bilgi ve becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı beden eğitimi dersini öğretmek için bilgi teknolojilerinden en etkili ve verimli şekilde yararlanabilir.

Sınıf Yönetimi ve Liderlik

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersini verimli ve etkili kılacak sınıf yönetimi ve öğrencilerine yapacağı liderlik için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumları içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, planına, öğrenci özelliklerine, öğrenme ortamına uygun bir sınıf yönetimini gerçekleştirebilir. Gerekli durumlarda öğrencilerine liderlik yapabilir.

İletişim Becerisi

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ders içinde ve ders dışında, öğrencileri, okul yönetimi ve çevre ile kurması gereken etkin iletişim bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, etkin iletişim becerilerine sahiptir ve mesleki yaşantısı ile ilgili kişilerle (meslektaş, öğrenci, aile, okul yönetimi, çevre vb.) olumlu iletişim kurması gerektiğini bilir.

Teknoloji Kullanımı

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının etkili öğretimi sağlamak ve dersi daha verimli hale getirmek için gereken bilgi ve iletişim teknolojilerini ve beden eğitimi dersine özgü diğer teknolojileri kullanma bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersinin programını etkin biçimde uygulayabilmek için bilgi ve iletişim teknolojilerinden ve beden eğitimine özgü diğer teknolojilerden en etkili ve verimli şekilde yararlanabilir.

Bu yapılandırmadan sonra standart başlıkları ve kapsamları tekrar 11 EPÖ uzmanının görüşüne sunulmuştur. Bu aşamada uzmanlardan yapılan düzenlemelerin uygun olup olmadığı konusunda görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. İkinci uygulamada görüşüne başvuru alan 11 uzmandan on uzman yanıt vermiştir. Uzmanların görüşlerine ait bulgular Çizelge 8’de verilmiştir.

Çizelge 8.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı Standartlarının Başlık ve Kapsamlarına Ait İkinci Uzman Görüşleri

Standart Başlığı	<u>Bağımsız Bir Standart Olarak Yer Almasının Uygunluğu</u>			<u>Standart Başlıklarının Kavramsal Adlandırılmasının Doğruluğu</u>			<u>Kapsamının Yeterliliği</u>		
	Bağımsız bir standart olarak kalmalıdır	Kaldırılmalıdır	Diğer bir standardın altında ele alınması daha doğru olabilir	Doğrudur	Doğru değildir	Yanıt-sız	Yeterlidir	Yeterli değildir	Yanıt-sız
	n	n	n	n	n	n	n	n	n
S.1. Beden Eğitimi Dersini Planlama	10	0	0	10	0	0	10	0	0
S.2. Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme	10	0	0	10	0	0	10	0	0
S.3. Ölçme ve Değerlendirme	10	0	0	10	0	0	10	0	0
S.4. Öğrenciyi Tanıma	9	1	0	9	0	1	9	0	1
S.5. İşbirliği Yapma	9	1	0	9	0	1	9	0	1
S.6. Mesleki Gelişim	9	1	0	9	0	1	9	0	1
S.7. Sınıf Yönetimi ve Liderlik	9	1	0	9	0	1	9	0	1
S.8. İletişim Becerisi	9	1	0	9	0	1	9	0	1
S.9. Teknoloji Kullanımı	9	1	0	9	0	1	9	0	1

Çizelge 8’de görüldüğü gibi, BEÖE ÖMB alanı standartlarının ikinci uzman görüşü uygulamasına görüşü alınmak istenen 11 uzmandan on uzman yanıt vermiştir. Standart başlıklarının bağımsız bir standart olarak kalmasının uygunluğu konusunda Beden Eğitimi Dersini Planlama, Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme ve Ölçme ve Değerlendirme standart başlıkları için uzmanların tümü bu standart başlıklarının bağımsız bir standart olarak kalmasının doğru olduğunu belirtirken;

diğer standart başlıkları için uzmanların dokuzu bağımsız bir standart olarak kalmalıdır şeklinde görüş belirtmiştir.

Standart başlıklarının kavramsal adlandırılmasının doğruluğu konusunda ankete yanıt veren 10 uzman Beden Eğitimi Dersini Planlama, Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme ve Ölçme ve Değerlendirme standartları için kavramsal adlandırmayı doğru bulduğunu belirtirken diğer standart başlıkları için uzmanlardan dokuzu kavramsal adlandırmayı doğru bulduğunu ifade etmiştir.

Standartlara ait kapsamın yeterliliği konusunda ankete yanıt veren 10 uzmanın tümü Beden Eğitimi Dersini Planlama, Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme ve Ölçme ve Değerlendirme standartları için kapsamı yeterli bulduğunu belirtirken; diğer standart başlıkları için uzmanlardan dokuzu kapsamı yeterli bulduğunu ifade etmiştir. İkinci uzman görüşünden sonra uzmanlar arasında görüş birliği sağlandığı ve herhangi bir öneri gelmediği için düzenlenen standart başlıkları ve kapsamaları son haliyle kabul edilmiştir.

1b. BEÖE ÖMB alanının performans göstergelerine ilişkin bulgular

BEÖE için ÖMB ve ÖAB standartlarının oluşturulmasının amaçlandığı bu çalışmada ÖMB standartlarının belirlenmesinde uzman görüşüne başvuru bir diğer konu da ÖMB alanında oluşturulan standartların performans göstergelerinin neler olması gerektiği konusudur. Bunun için önce birinci veri toplama aşamasında 11 uzmanın görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturulan ÖMB alanına ait dokuz standardın her biri için performans göstergeleri oluşturulmuş ve bu göstergelerin,

- (1) ait olduğu standart alanına uygun olup olmadığı,
- (2) performansın ifadesinin doğru olup olmadığı,
- (3) performansın çıkartılması ya da yeni bir performans eklenmesinin gerekip gerekmediği

konusunda uzmanların görüşlerine başvurulmuştur. Bu amaçla hazırlanan veri toplama aracı eğitim fakültelerinin BES, EPÖ, PDR, EYTEPE, ÖLÇME, BÖTE bölümlerinde görev yapmakta olan 24 alan uzmanının görüşüne sunulmuştur. Her bir uzman kendi uzmanlık alanına göre en az bir en fazla üç standart başlığı altında yer alan performans göstergelerini değerlendirmiştir. Toplam 45 görüşün alındığı ikinci uygulamada araştırmaya katılan uzmanların görüşleri dokuzuncu, 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16. ve 17. çizelgelerde verilmiştir.

BEÖE ÖMB alanına ait ilk standart olan “Beden Eğitimi Dersini Planlama” standardının alan yazın incelemesine dayalı olarak oluşturulan performans göstergelerine ilişkin araştırmaya katılan uzmanların görüşlerine ait sayısal veriler Çizelge 9’da verilmiştir.

Çizelge 9.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi “Beden Eğitimi Dersini Planlama” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri (n=5)

S.1. Beden Eğitimi Dersini Planlama

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ders öncesi materyal hazırlama, öğrenme ortamını düzenleme ve dersinin uygulama sürecini planlamasına yönelik bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersinin öğretim programına, sahip olduğu olanaklara ve öğrencilerin psiko-motor, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişim düzeylerine uygun planlama yapabilir; dersine ve öğreteceği konuya uygun ve gerekli materyal seçimini gerçekleştirebilir; öğrenme ortamını öğrencilerin öğrenmelerini sağlayacak biçimde hazırlayabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygundur (f)	Değiştirilmelidir(f)	Çıkartılmalıdır(f)	Güvenirlilik(%)
P.G.1	Görev yaptığı okul türüne ve sınıf düzeyine göre beden eğitimi dersi öğretim programını tüm ayrıntıları ile tanımlar.	3	2	-	60
P.G.2	Öğrencilerin psiko-motor becerileri öğrenmek için gerekli olan hazır bulunuşluk düzeylerini etkileyen biyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik, deneyimsel ve çevresel etmenleri (nörolojik gelişme, beden yapısı, cinsiyet vb.) bilir.	4	1	-	80
P.G.3	Dersini planlarken, öğrencilerin beden eğitimine özgü yaş, boy, kilo, cinsiyet gibi gelişim özelliklerini, yeteneklerini, önceki beden eğitimi ve spor deneyimlerini ve beden eğitimi dersinden beklentilerini dikkate alır.	4	1	-	80
P.G.4	Ders planında öğrenme hedeflerini ve davranışlarını (kazanımları) beden eğitimi dersi öğretim programı ile ilişkilendirerek yazar.	4	1	-	80
P.G.5	Dersinde öngördüğü amaç ve davranışları (kazanımları) gerçekleştirmeye dönük içerik planlaması yapar.	3	2	-	60
P.G.6	Ders planında öğrenme öğretme sürecinin ilkelerini, yöntem ve tekniklerini belirtir.	4	1	-	80

P.G.7	Ders planında öğreten merkezli yöntemlerin (komut yöntemi, alıştırma yöntemi, gösterip yaptırma yöntemi) yanında öğrenen merkezli yöntemlere (eşli çalışma, kendini denetleme, katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözüme, bireysel programlama, kendi kendine öğrenme, işbirlikli öğrenme, yaratıcı drama, 6 şapka tekniği vb) de yer verir.	5	-	-	100
P.G.8	Ders içi ve ders dışı etkinlikleri planlarken basitten karmaşığa, kolaydan zora ve somuttan soyuta ilkesini benimser.	5	-	-	100
P.G.9	Ders içeriğine yönelik materyal hazırlamadan önce okulun, çevrenin ve kendisinin olanaklarını inceler.	4	1	-	80
P.G.10	Beden eğitimi dersinin içeriğine ve dersin amacına uygun (kapsamlı, doğru, faydalı, güvenli) öğretim kaynaklarını ve program materyallerini seçer.	4	1	-	80
P.G.11	Seçtiği materyali ders öncesinde güvenlik, kullanım ve öğrenci seviyesine uygunluk vb. açılardan kontrol eder.	5	-	-	100
P.G.12	Derste kullanacağı materyal seçiminde öğrenci görüşlerini de dikkate alır.	5	-	-	100
P.G.13	Öğrencilerini materyal hazırlama sürecine katılmaya teşvik eder.	5	-	-	100
P.G.14	Dersin belirlenen amaçlarına ve öğretim ilkelerine uygun, öğrenci güvenliğini ön plana alan öğrenme ortamı planlar.	4	1	-	80
P.G.15	Öğrencilerin öğrenmeye odaklandığı, fiziksel aktiviteden keyif aldığı ve beceri yeteneklerini geliştirebildikleri öğrenme ortamı düzenler.	5	-	-	100
P.G.16	Öğrenme ortamını dersin amacına ve sahip olduğu okul türü ve okul dışı olanaklara (spor salonu, spor odası, sınıf, bahçe ve spor malzemeleri) göre hazırlar.	3	2	-	60
P.G.17	Öğrenme ortamının düzenlenmesinde öğrenci katılımını teşvik eder.	5	-	-	100
P.G.18	Planında öğrencilerin gelişim düzeyine yönelik çok yönlü (öz-değerlendirme, akran değerlendirme vb. değerlendirme tekniklerine yer verir.	5	-	-	100
P.G.19	Günlük ders planının yanı sıra beden eğitimi dersi haftalık ve yıllık planlarını da yapar.	4	1	-	80
P.G.20	Ders içi etkinliklerinin yanı sıra ders dışı etkinliklere de (okul takım çalışmaları ya da spor müsabakalarını izleme gibi) haftalık ve yıllık planında yer verir.	3	2	-	60

Çizelge 9’da görüldüğü gibi, ÖMB alanında Beden Eğitimi Dersini Planlama standardı için 20 performans göstergesi uzmanların görüşlerine sunulmuştur. Araştırmaya katılan farklı alanlardan 24 uzmanın beşi bu standardın performans göstergelerinin uygunluğu konusunda görüş bildirmişlerdir. Buna göre uzmanlardan gelen yanıtlar dikkate

alındığında beden eğitimi dersini planlama standardına ait güvenilirlik katsayısı % 60'ın altında olan performans göstergesi bulunmamaktadır. Fakat görüşüne başvuru alan birinci uzman önerilerinde “P.G.2 ve P.G.3'ün birleştirilmesi gerektiğini, P.G.6 ve P.G.8'in birleştirilmesi gerektiğini, P.G.9 ve P.G.16'nın birleştirilmesi gerektiğini ve P.G.7 ile P.G.17'nin birleştirilmesi gerektiğini” önermiştir. Görüşüne başvuru alan ikinci uzman P.G.20.'nin “Ders içi etkinlikleri ders dışındaki yaşam uygulamaları ile ilişkilendirir ve ders planında gösterir” ifadesinin daha doğru olacağını ve “Dersin belirlenen amaçlarına uygun farklı öğretim modelleri ile (spor eğitimi modeli, taktik oyun modeli, bireysel ve sosyal sorumluluk modeli vb) ders planı hazırlar” performans göstergesinin eklenmesi gerektiğini önermiştir. Üçüncü uzman “P.G.1 ve P.G.16'da yer alan “Okul türü” kavramının anlaşılmadığını, bu tanımın açıklanması gerektiğini, P.G.4 ve P.G.5'ün örtüştüğünü ve P.G. 14 ile P.G.11. arasındaki ayrımın daha açık ifade edilmesi gerektiğini” önermiştir. Dördüncü uzman “P.G.1'de tanımlar kavramı yerine bilir kavramı kullanılmasının daha uygun olacağını, P.G.2'de “deneyimsel ve çevresel etmenleri” tanımının açık olmadığını, P.G.3'te yetenek, deneyim ve beklentilerin bir arada değerlendirilmesinin uygun olmayacağını, P.G.4 ve P.G.5'te yer alan hedef davranışlar tanımının yeni programda yer alan kazanımlar kavramı ile değiştirilmesinin daha uygun olacağını, P.G.6'da ders planında öğrenme-öğretme ilkelerine dikkat ederek planlama yapılmasının gerekliliği, P.G.9'da materyal hazırlarken dersin amaçlarına göre hazırlanmasına vurgu yapılması” konularında önerilerde bulunmuştur. Aynı uzman, . P.G.10'da “amaç” kavramının en öne alınması gerektiğini, P.G.19 ve P.G.20'de yıllık plan yerine ünitelendirilmiş yıllık plan kavramının kullanılmasını” önermiştir. Beden eğitimi dersini planlama standart başlığı için görüşüne başvuru alan son uzman ise “Okul türü ifadesinin tam anlaşılmadığını” belirtmiştir.

Uzmanlardan gelen görüşler incelendiğinde %60 olarak kabul edilen uygunluk barajının altında yer alan performans göstergesinin olmadığı görülmektedir. Fakat yine de uygun görülen değişiklikler yapılmıştır. P.G.1'de okul türü ifadesinin yanına daha açıklayıcı olması açısından parantez içerisinde “..(okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim)..” ifadesine yer verilmiştir. Bu performans göstergesi ile ilgili uzmanlar “tanımlar” ifadesi yerine “bilir” ifadesinin kullanılmasının daha doğru olabileceğini önermişlerdir. Fakat tanımlamak eylemi bilmeyi de içerdiğinden ve daha kapsamlı olduğundan bu ifade de değişiklik yapılmamıştır. P.G.2 ve P.G.3 birleştirilerek “Dersini planlarken, öğrencilerin beden eğitimine özgü hazır bulunuşluk düzeylerini, hazır bulunuşluk düzeylerini etkileyen biyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik, deneyimsel ve çevresel etmenleri (nörolojik

gelişme, beden yapısı, cinsiyet) ve beden eğitimine özgü yaş, boy, kilo gibi gelişim özelliklerini dikkate alır.” şeklinde yeniden ifade edilmiştir. P.G.4 ve P.G.5 birleştirilerek “*Ders planında öğrenme hedeflerini ve davranışlarını (kazanımları) beden eğitimi dersi öğretim programı ile ilişkilendirerek yazar ve bu kazanımları gerçekleştirmeye dönük içerik planlaması yapar.*” şeklinde yeniden ifade edilmiştir. P.G.9 ile P.G.16 birleştirilerek “*Öğrenme ortamını dersin amacına ve sahip olduğu olanaklara (spor salonu, spor odası, sınıf, bahçe ve spor malzemeleri) göre hazırlar, materyal hazırlarken bu olanaklardan faydalanır*” şeklinde yeniden ifade edilmiştir. P.G.10’da “*..dersin içeriğine ve dersin amacına..*” ifadesi “*dersin amacına ve dersin içeriğine..*” olarak düzeltilmiştir. P.G.13 ile P.G.17 birleştirilerek “*Öğrenme ortamının düzenlenmesinde ve materyal hazırlama sürecinde öğrenci katılımını teşvik eder*” şeklinde yeniden ifade edilmiştir. P.G.19 ve P.G.20’de yer alan “*yıllık plan*” ifadesi “*ünitelendirilmiş yıllık plan*” olarak düzeltilmiştir. Yukarıda belirtilen düzeltme ve değişikliklerin dışında beden eğitimi dersini planlama standart başlığı altında yer alan performans göstergelerine “*“Dersin belirlenen amaçlarına uygun farklı öğretim modelleri ile (spor eğitimi modeli, taktik oyun modeli, bireysel ve sosyal sorumluluk modeli vb) ders planı hazırlar*” performans göstergesi eklenmiştir. Genel olarak bakıldığında başlangıçta 20 olan performans göstergesi sayısı birleştirmeler, çıkartmalar ve eklemelerden sonra 17’ye düşmüştür.

Çizelge 10.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi “Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri.

S.2. Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersi öğrenme öğretme sürecini yaptığı plana uygun bir şekilde gerçekleştirmesine ve öğrencilerini öğrenmeye teşvik etmesine yönelik bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, öğreteceği konuya uygun yöntem, teknik ve stratejileri uygulayabilir; öğrencilerin bireysel ve grup motivasyonunun yüksek olduğu, öz-motivasyonu teşvik eden güvenli bir öğrenme ortamı oluşturabilir ve öğrenme-öğretme sürecini her öğrencinin öğrenmesini sağlayacak şekilde etkili bir biçimde yürütebilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygun (f)	Değiştirilmelidir(f)	Çıkartılmalıdır(f)	Güvenirlilik(%)
P.G.1	Öğreteceği konuda kendi artı ve eksik yönlerini bilir.	2	3	-	40
P.G.2	Yaparak-yaşayarak öğrenme stratejileri ve yöntemlerini bilir.	3	2	-	60
P.G.3	Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerinde aktif rol almaları konusunda destekleme yollarını bilir.	3	2	-	60
P.G.4	Okul dışı öğrenme fırsatlarını (sportif müsabakalar, sınıflar ya da okullar arası turnuvalar vb.) bilir ve bu fırsatları değerlendirir.	5	-	-	100
P.G.5	Öğrencilerinin sadece psiko-motor değil aynı zamanda bilişsel, duyuşsal ve sosyal alanlardaki gelişimini de önemser.	4	1	-	80
P.G.6	Uygun öğrenme tecrübelerini fiziksel aktivite kavramları ile ilişkilendirmek için etkili gösterimler ve açıklamalar kullanır.	5	-	-	100
P.G.7	Psiko-motor beceri performansını kolaylaştırmak için uygun öğretimsel ipuçlarını ve dikkat çekme araçlarını kullanır.	4	1	-	80
P.G.8	Çeşitli seviyelerdeki psiko-motor becerileri (lokomotor beceriler, yön-hız değiştirme, denge, fırlatma, yakalama, sıçrama, galop, yakalama, vurma ve ritim becerileri vb.) sınıf içi ve dışı etkinlikleri aracılığı sağlar.	4	1	-	80
P.G.9	Öğrenme öğretme sürecinde öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak için öğretmen ve öğrenci merkezli öğretim yöntemlerini kullanır. (örn.,soru sorma, senaryo kurma, sorun çözme ve kritik düşünmeyi	3	2	-	60

	geliştirmek, somut geri çağırmaı kolaylaştırma).				
P.G.10	Fiziksel aktivite uygulamalarında öğrenmeyi kolaylaştırmak için amaca, içeriğe, öğrenci ihtiyaçlarına ve güvenlik konularına göre çeşitli öğretim stratejilerini uygular.	5	-	-	100
P.G.11	Uygulama esnasında farklı öğretim tekniklerini zamanında ve en uygun biçimde kullanmaya dikkat eder.	3	2	-	60
P.G.12	Sınıf içinde bireysel farklılıkların da dikkate alındığı her öğrenme seviyesindeki öğrenciye uygun fiziksel etkinlikler düzenler.	5	-	-	100
P.G.13	Öğrencilere öğrenme sorumluluğunu kazandırma yollarını bilir.	5	-	-	100
P.G.14	Psiko-motor beceri performansını artırmak için uygun dönütler (iyi iş, aferin, güzel bir ders oldu, işbirliği için teşekkürler, başarisın, yeteneklisin vb.) kullanır.	4	1	-	80
P.G.15	Öğrencilerin beden eğitimi dersi dışındaki derslerden edindikleri bilgi ve becerilerini beden eğitimi dersine transfer etmelerine olanak tanıyacak öğrenme tecrübeleri sağlar.	5	-	-	100
P.G.16	Kendi dersinin kazanımları ile ilişkili gördüğü alanları ve ilgili diğer kazanımları belirleyip ders işleme sürecine katar.	5	-	-	100
P.G.17	Öğrencilerin derse ilgisini çekmek; onları katılıma motive etmek için ve ilgi ve motivasyonlarını sürdürmek için etkili stratejiler kullanır	3	2	-	60
P.G.18	Beden eğitimi dersinin yapılandırılmasında ve sunulmasında öğrencilerin öğrenmeye ve derse katılıma daha çok motive oldukları biçimleri bilir.	3	2	-	60
P.G.19	Ders işlerken fiziksel etkinliğe ve spor dalına uygun kıyafet giyer.	5	-	-	100

Çizelge 10’da görüldüğü gibi Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretim Sürecini Gerçekleştirme standardı için 19 performans göstergesi uzman görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen yanıtlar incelendiğinde birinci performans göstergesinin % 60’lık barajın altında kalarak %40 güvenilirlik elde ettiği ve uzmanların bu performans göstergesinin değiştirilmesi konusunda görüş belirttikleri görülmektedir. Görüşüne başvuru birinci uzman görüşlerinde “*P.G.2’de bilir kavramı yerine kullanır kavramının kullanılmasının daha uygun olduğunu, P.G.3’ün P.G.2 ile birleştirilebileceği, P.G.8’de sağlar kavramı yerine kullanır kavramının daha uygun olduğunu, P.G.9’un 2., 3. ve 11. P.G. ile aynı olduğunu, P.G.18 ve P.G.17’nin birleştirilebileceği*” ifadelerine yer verirken; ikinci uzman görüşlerinde “*P.G.1’de artı/eksi ve bağlacı ile bağlanmış ifadelerin benzeşik olması gerektiğini, P.G.2’de bilir kavramı yerine farklı bir eylemin kullanılmasının daha uygun olacağı, P.G.5’te bireyin bütünlüğü açısından öğretim açısından bilişsel, duyuşsal, psikomotor alanlardan söz etmenin yeterli olduğunu fakat*

gelişim açısında bakıldığında sosyal gelişim alanının yanına fiziksel gelişim alanının da eklenmesi gerektiğini, P.G.9’da somut geri çağırmanın yöntemden ziyade strateji olarak ele alınmasının daha doğru olacağını, P.G.17’de performans göstergesinin daha çok ölçülebilir somut tanımlarla yazılması gerektiğini” önermiştir. Üçüncü uzman P.G.1’de “.. artı ve eksik yönlerini..” ifadesi yerine “..güçlü ve geliştirilmesi gereken..”ifadesinin daha doğru olacağını önermiştir. Dördüncü uzman önerilerinde “P.G.1’de artı eksi kelimesi ile ne anlatılmak istendiğinin daha açık ifade edilmesinin gerektiği, P.G.7’de “uygun öğretimsel ipuçları” ifadesinin ve P.G.11’de uygun kavramının anlaşılmadığını, P.G.17’nin gözlenmesinin ve ölçülmesinin oldukça zor olduğunu” ifade ederken, beşinci uzman yalnızca “P.G.3 Uygular olmalı ”ifadesine yer vermiştir.

Uzmanlardan gelen görüşler incelendiğinde sadece P.G.1’in %60 barajının altında kaldığı görülmektedir. P.G.1.’de yer alan “..artı ve eksik yönlerini..” ifadesi uzmanlar tarafından uygun bulunmamıştır. Bu eleştiri uygun bulunarak belirtilen ifade “..güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini..” olarak düzeltilmiştir. P.G.1 dışında yer alan performans göstergelerinin tamamı %60 barajının üzerindedir. Fakat yine de uzmanlardan gelen görüşler dikkate alınarak; P.G.2’de “..bilir” ifadesinin yerine “..kullanır” ifadesi, P.G.3’te “..bilir” ifadesinin yerine “..işe koşar” ifadesi, P.G.4’te “..bilir ve bu fırsatları değerlendirir” ifadesinin yerine “..değerlendirir” ifadesi, P.G.18’de “..bilir” ifadesinin yerine “..işe koşar” ifadesi kullanılmıştır. P.G.5’te “..duyuşsal ve sosyal alanlardaki..” ifadesi “..duyuşsal öğrenmeleri ile sosyal ve fiziksel gelişimlerini de..” olarak düzeltilmiştir. P.G.8 bazı dil hataları düzeltilerek yeniden ifade edilmiştir. P.G.10’da “..öğrenmeyi kolaylaştırmak için içeriğe, öğrenci ihtiyaçlarına..” ifadesi “..öğrenmeyi kolaylaştırmak için amaca, içeriğe, öğrenci ihtiyaçlarına..” olarak düzeltilmiştir. P.G.14’te “dönüt” kavramı yerine “pekiştireç” kavramı kullanılmıştır. P.G.7 ile P.G. 17 birleştirilerek “Öğrencilerin derse ilgisini çekmek, onları katılıma motive etmek, motivasyonlarını sürdürmek ve psiko-motor beceri performansını kolaylaştırmak için uygun öğretimsel ipuçlarını ve dikkat çekme araçlarını kullanır” olarak yeniden ifadelendirilmiştir. Yukarıda belirtilen düzeltme ve değişikliklerin dışında beden eğitimi dersi öğrenme-öğretme sürecini gerçekleştirme standart başlığı altında yer alan performans göstergelerine ““Dersin ilk haftalarında dersin işlenmesi ile ilgili kuralları, yönergeleri ve ilkeleri öğrencileri ile paylaşır” performans göstergesi eklenmiştir. Genel olarak bir performans göstergesi eklenmiş ve bir performans göstergesi çıkartılmış performans göstergesi sayısı 19’da kalmıştır.

Çizelge 11.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi “Ölçme ve Değerlendirme” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri.

S.3. Ölçme ve Değerlendirme

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ölçme ve değerlendirmeyi, fiziksel etkinlik içindeki öğrencilerin fiziksel, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimlerini izlemek ve kendi öz-değerlendirmesini yapmak amacıyla kullanması gerektiği konusundaki farkındalıklarını içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, değerlendirmeyi öğrencilere dönüt sağlamak, öğretime rehberlik etmek; öğrencilerin ilerlemesini kontrol etmek; öğretim programını değerlendirmek ve öz-değerlendirmesini yapmak amacıyla kullanabilir. Bu nedenle eğitim programına ve öğrenilenlere uygun ölçme-değerlendirme teknik ve stratejilerini bilir, uygun ölçme-değerlendirme tekniğini seçebilir ve bu tekniği uygun bir şekilde kullanabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uyundur (f)	Değiştirilmelidir(f)	Çıkarılmaldır(f)	Güvenirlilik(%)
P.G.1	Genel ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerinin (anket, yazılı sınavlar vb.) yanı sıra beden eğitimi dersine özgü çeşitli ölçme-değerlendirme (öz değerlendirme, akran değerlendirme, fiziksel uygunluk testleri vb.) yöntem ve tekniklerini bilir.	2	3	-	40
P.G.2	Dersinde kullanacağı ölçme-değerlendirme tekniklerinin üstünlük ve sınırlılıklarını; kullanma amacını ve kullanılma yerini bilir.	3	2	-	60
P.G.3	Dersinde kullanacağı ölçme aracının geçerlik ve güvenirlilik çalışmalarını yapma becerisine sahiptir.	4	1	-	80
P.G.4	Genellikle çok sayıda öğrenciyi değerlendirdikleri için ölçme-değerlendirmeyi yönetme konusunda yetenekli ve verimlidir.	1	3	1	20
P.G.5	Ölçme-değerlendirmede öğrencinin özeline saygı göstererek onu rencide edecek davranışlardan uzak durması gerektiğini bilir.	3	1	1	60
P.G.6	Her ders için gerekli olan ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerinin yanı sıra (anket, yazılı testler, mülakat vb.) beden eğitimi dersinde kullanılan fiziksel uygunluk testlerini de (kassal dayanıklılık, denge, esneklik, vücut kompozisyonu vb.) kullanır.	3	-	2	60
P.G.7	Eğitim programına ve içeriğine uygun ölçme-değerlendirme tekniklerini kullanır.	2	2	1	40
P.G.8	Dersinde kullanacağı ölçme aracının geçerli ve güvenilir olmasına	4	-	1	80

	dikkat eder.				
P.G.9	Değerlendirmeyi, öğrencinin öğrenmesini ve gelişimini izlemek, öğrenciye geri bildirim vermek ve öğretim programını şekillendirmek için kullanır.	4	-	1	80
P.G.10	Dersi ile ilgili ölçme değerlendirme çalışmalarını ders içinde ve ders dışında sürekli ve kapsamlı bir şekilde gerçekleştirir.	5	-	-	100
P.G.11	Öğrencilerin psiko-motor kazanımlarının yanı sıra bilişsel, sosyal, duyuşsal ve fiziksel kazanımlarını da değerlendirir.	5	-	-	100
P.G.12	Öğrencileri sadece sınıf ortamında değil, sınıf dışı ortamlarda da (müsabaka, yarışma) değerlendirir.	4	-	1	80
P.G.13	Ölçmede yazılı testler, sınavlar, performans ödevleri, projeler vb. farklı tekniklerden yararlanır.	1	2	2	20
P.G.14	Bilişsel alandaki özellikleri ölçerken okuduğunu anlama, eleştirel düşünme, muhakeme ve araştırma yapabilme, bilgiyi analiz edebilme gibi ortak becerilerini de ölçer.	2	2	1	40
P.G.15	Duyuşsal becerileri ölçerken tutum ölçeklerinden, kontrol listelerinden, dereceli puanlama anahtarlarından ve gözlem formlarından yararlanır.	4	1	-	80
P.G.16	Devinişsel alan becerilerinin ölçülmesinde beceri testlerinden, kontrol listelerinden, öz değerlendirme formlarından, dereceli puanlama anahtarlarından, çalışma yapraklarından yararlanır.	2	2	1	40
P.G.17	Değerlendirme sürecine öğrencileri de katar.	4	1	-	80
P.G.18	Öğrenci başarılarının değerlendirilmesinde öz-değerlendirme, akran değerlendirme, grup değerlendirme vb. farklı tekniklerden yararlanır.	3	-	2	60
P.G.19	Öğrencilerin öz değerlendirme ve akran değerlendirme yapabilmeleri için performans değerlendirme ölçeği hazırlar.	4	-	1	80
P.G.20	Değerlendirmeyi her öğrencinin bireysel gelişimine göre yapar.	5	-	-	100
P.G.21	Değerlendirmede öğrencilerin başlangıç düzeylerini dikkate alır.	5	-	-	100
P.G.22	Her öğrenci için izleme dosyası oluşturur (değerlendirme sonuçları ve sağlıkla ilgili izlemeler).	5	-	-	100
P.G.23	Ölçme ve değerlendirmede öğrenci, veli ve meslektaşları ile işbirliği yapar.	5	-	-	100
P.G.24	Ölçme ve değerlendirmesini mümkün olduğunca objektif kriterler üzerine, öğrenci ayrımı yapmadan uygular.	2	3	-	40
P.G.25	Dersindeki değerlendirme sonuçlarını öğrencinin gelişim özellikleri yönünden yorumlar ve öğrencinin kendisine, ailesine ve yeri geldiğinde okul yönetimine geri bildirim verir.	5	-	-	100
P.G.26	Program değerlendirme kullanılan model, yöntem ve teknikleri bilir.	4	-	1	80
P.G.27	Ürün ve erişiyeye bakarak beden eğitimi dersi programını değerlendirir.	5	-	-	100
P.G.28	Beden eğitimi dersi eğitim programını öğelerine (amaçlar, içerik,	3	-	2	60

	eğitim durumları ve değerlendirme) dönük değerlendirir.				
P.G.29	Beden eğitimi dersi öğretim programını çevrenin özelliklerine, okul ortamına ve öğrenci düzeyine uygunluk yönünden değerlendirir.	5	-	-	100
P.G.30	Program değerlendirme ile ilgili görüşlerini ilgili kişilerle (müfettiş, okul yönetimi, diğer beden eğitimi öğretmenleri vb.) paylaşır.	4	-	1	80
P.G.31	Program değerlendirme çalışmalarını eylem araştırması niteliklerine bağlı kalarak yürütür.	3	1	1	60
P.G.32	Öğrencilerin ölçme değerlendirme sonuçlarını öz-değerlendirme amaçlı, öz-değerlendirme sonuçlarını da öğrenme-öğretme sürecini geliştirmek için kullanır.	5	-	-	100
P.G.33	Öz-değerlendirme amacıyla meslektaşları ile işbirliği yapar.	5	-	-	100
P.G.34	Öğrencilerin ve meslektaşlarının kendi performansıyla ilgili değerlendirme yapmalarına olanak tanır.	4	-	1	80
P.G.35	Kendisinin sınıf içi ve sınıf dışı değerlendirme yaklaşımları ile ilgili de öz-değerlendirme yapar.	5	-	-	100
P.G.36	Öğrencilerine yaşam boyu spor kültürünü kazandırmadaki etkililiği konusunda öz-değerlendirme yapar.	4	1	-	80

Çizelge 11’de görüldüğü gibi ÖMB alanı Ölçme ve Değerlendirme standardı için 36 performans göstergesi uzman görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen görüşlere göre ölçme ve değerlendirme standardının birinci, dördüncü, yedinci, 13., 14., 16. ve 24. performans göstergeleri % 60’lık barajın altında kalmışlardır. Görüşüne başvuru alan birinci uzman “P.G.1’de “bilir” kavramı yerine duruma uygun ölçme yöntem ve tekniğini seçer, kullanır, uygular ifadelerinden birinin daha uygun olacağını, P.G.7’de program içeriği kapsadığından sadece eğitim programı tanımının yeterli olacağını, P.G.8 ile P.G.3’ün ve P.G.13 ile P.G.1’in birleştirilebileceğini, P.G.16’da “ilgili alana ilişkin ölçme tekniklerini kullanma becerisini sergileme” şeklinde bir ifadenin daha doğru olacağını, P.G.30’da “Neden programı değerlendirdiğinin farkında olarak” gibi bir ifade kullanılmasının daha uygun olacağını” önermiştir. Araştırmaya katılan ikinci uzman P.G.2 ile P.G.1’in, P.G.6 ile P.G.1’in, P.G.10 ile P.G.12’nin örtüştüğünü, P.G.13, P.G.18 ve P.G.26’nin tekrar olduğunu, P.G.14’ü gereksiz bulduğunu, P.G.30 ve P.G.34’ün neden yazıldığını anlayamadığını, P.G.4’te yönetme kavramının, P.G.31’de ise eylem araştırması tanımının neden yazıldığına anlam veremediğini, P.G.17’yi beden eğitimi öğretmen adayının bunu gerçekleştirmesinin zor olduğunu ve P.G.19’da ise psikomotor ölçmelerde tabirinin eklenmesi gerektiğini önermiş ve son olarak tüm bu ölçme ve değerlendirme işlemlerinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından yapılmasının

imkansız olduğunu” savunmuştur. Araştırmaya katılan üçüncü uzman “*P.G.1’de yer alan “öz değerlendirme, akran değerlendirme” vb. beden eğitimine özgü olmadığını ifadenin düzeltilmesi gerektiğini ayrıca aynı performans göstergesinde yer alan “bilme” kavramının yerine “kullanmayı bilir” tanımının daha uygun olduğunu, P.G.4’ün performans göstergesi olarak uygun olmadığını, P.G.5’in öğrenciyi tanıma boyutunda ele alınmasının daha doğru olacağını, P.G.6, P.G.7, P.G.13, P.G.18. ile P.G.1’in birleştirilebileceğini, P.G.24’te yer alan “mümkün olduğunca objektif kriterler üzerine” ifadesi yerine daha somut bir ifadenin kullanılmasının gerektiği, P.G.28, P.G.31 ve P.G.26’nın birleştirilebileceği” önerilerinde bulunmuştur. Dördüncü uzman ise görüşlerinde “P.G.3’te herkesin bu alanda yeterli bilgiye sahip olmadığını, P.G.6 için öğretmenlerin çoğunun bunu gerçekleştiremediğini, P.G.19’da öğretmenlerin bunu gerçekleştirebileceklerine inanmadığını” ifade etmiştir. Beşinci uzman ise önerilerinde “P.G.4’te “genellikle” kavramı ve “yönetme” yerine yerine başka bir kavramın kullanılmasının gerektiğini, P.G.7’de eğitim programı amaç ve içeriği kapsadığı için hiç birisinin kullanılmamasının daha doğru olacağını, P.G.13 ve P.G.1’in birleştirilebileceğini, P.G.24’ün daha net ifade edilmesinin gerektiğini” önermiştir. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda ölçme ve değerlendirme standart başlığına ait performans göstergelerine yönelik yapılan değişiklikler şu şekildedir: P.G.1, P.G.6, P.G.13 ve P.G.18 ile birleştirilerek “*Genel ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerinin (anket, yazılı sınavlar, performans ödevleri, projeler, öz değerlendirme, akran değerlendirme vb.) yanı sıra beden eğitimi dersine özgü çeşitli ölçme-değerlendirme (kassal dayanıklılık, denge, esneklik, vücut kompozisyonu gibi fiziksel uygunluk testleri) yöntem ve tekniklerini de kullanır*” olarak yeniden ifade edilmiştir. P.G.3 ve P.G.8 birleştirilerek “*Dersinde kullanacağı ölçme aracının geçerli ve güvenilir olmasına dikkat eder; gerekli durumlarda ölçümün geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını yapma becerisine sahiptir*” şeklinde yeniden ifade edilmiştir. P.G.7, “*Eğitim programına ve içeriğine uygun..*” yerine “*Amacına ve içeriğine uygun..*” şeklinde yazılmıştır. P.G.10 ve P.G.12’nin benzer ifadeler içermesinden dolayı P.G.12 iptal edilmiştir. P.G.14, P.G.15 ve P.G.16 birleştirilerek “*Bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan becerilerini ölçerken ilgili ölçme ve değerlendirme tekniklerinden yararlanır*” şeklinde yeniden ifade edilmiştir. P.G.24 “*Ölçme ve değerlendirmesini yaparken ölçme ilkelerine uygun davranır*” olarak yeniden ifade edilmiştir. Uzmanların önerileri dışında P.G.5’te “*özeline*” kavramı yerine “*kişiliğine*” kavramı kullanılmıştır. P.G.4 ise güvenilirlik barajının altında kaldığı için çıkartılmıştır. Ölçme ve değerlendirme standart başlığı altında yer alan performans*

göstergelerinin sayısı uzman görüşlerine göre yapılan değişikliklerden sonra 36'dan 28'e düşürülmüştür.

Çizelge 12.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı "Öğrenciyi Tanıma" Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri.

S.4.Öğrenciyi Tanıma

Bu standart, beden eğitimi öğretmeni adayının öğrencilerini gelişimsel, sosyal ve kültürel özellikleri açısından tanıma; dil, din, etnik köken ayrımı yapmaksızın tüm öğrencilerine eşit ve adil davranma konusundaki bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, öğrencilerinin farklı özelliklerinden kaynaklanan öğrenme farklılıklarını bilir; yeteneği ne olursa olsun her öğrencisiyle, fiziksel etkinlikten ve sağlıklı yaşamdan yarar sağlayabileceği ve başarılı olabileceği bir yaklaşımla ilgilenir ve bu farklılıklara uygun öğrenme ortamları oluşturarak öğrencilerinin kendilerini önemli hissetmelerini sağlar.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygun (f)	Değiştirilmelidir (f)	Çıkarılmalıdır (f)	Güvenirlik (%)
P.G.1	Öğrencilerin okula farklı öğrenim beklentileri ile geldiklerini ve hepsinin öğrenmeye aynı ölçüde yatkın olmadığını bilir.	4	1	-	80
P.G.2	Öğrencileri hakkında her tür bilgiye sahiptir ve bu bilgiyi öğretim planlarını şekillendirmek için kullanır.	2	3	-	40
P.G.3	Öğrenciyi tanımaya yönelik teknikleri uygulayabilir ve değerlendirebilir.	3	2	-	60
P.G.4	Öğrenciye gerekli durumlarda eğitsel, kişisel ve mesleki rehberlik yapabilir.	2	2	1	40
P.G.5	Öğrencilerinin ihtiyaç duyduğu rehberlik hizmetlerini planlayabilir ve uygulayabilir.	1	3	1	20
P.G.6	Öğrencilerinin önceki yaşantılarında geçirdikleri sportif etkinlikleri ve eğilimleri belirler.	5	-	-	100
P.G.7	Öğrencilerine değer verir, anlar ve saygı gösterir.	5	-	-	100
P.G.8	Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırmak için bu öğrencilere uygun öğrenme ortamları düzenler; gerektiği durumlarda uzman kişilerden yardım alır.	5	-	-	100
P.G.9	Engelli öğrenciler için uygulanacak kaynaştırma ilkelerini bilir.	5	-	-	100
P.G.10	Öğretimi planlarken öğrencilerin sosyal, kültürel, dilbilimsel, dini ve	3	2	-	60

	etnik farklılıklarını sürekli olarak aklında tutar.				
P.G.11	Öğrenci farklılıklarını hem sınıf ortamında hem de daha geniş bir okul ve çevre bağlamında dikkate alır.	4	1	-	80
P.G.12	Bireysel olarak öğrencilerin öğrenme yeteneklerini etkileyen etmenlerin farkındadır.	4	1	-	80
P.G.13	Tüm öğrencilerin öğrenmesi ve başarılı olması için farklı ihtiyaçları fark ederek beden eğitimi etkinliklerini uygun seviyelerde hazırlar.	5	-	-	100
P.G.14	Öğrenci çeşitliliğini sürekli olarak aklında tutar.	2	2	1	40
P.G.15	Dersini öğrencilerin ilgi, yetkinlik, yaş ve yetenek seviyelerinden kaynaklanan zorlukları karşılayabilecek şekilde düzenler.	5	-	-	100
P.G.16	Dersini öğretirken malzemelerin dağıtımını, sınıfın, salonun ya da bahçenin kullanımında eşit davranır.	4	1	-	80
P.G.17	Her öğrenciye fiziksel aktivite yapabilme fırsatı sunar.	5	-	-	100
P.G.18	Ders uygulama ve değerlendirme sürecinde adil davranır.	4	1	-	80
P.G.19	Her öğrencinin katılımına destek sağlayacak şekilde davranır.	5	-	-	100
P.G.20	Kaynakları tüm öğrencilerde öğrenmeyi en iyi biçimde destekleyecek şekilde seçer, hazırlar ve yönetir.	4	1	-	80
P.G.21	Yaşamın her alanında öğrencilerinin adil ve eşit olmaları konusunda öğrencilerine model olur.	5	-	-	100
P.G.22	Dersinden kız ve erkek öğrencilerin eşit oranda yararlanmasını sağlayıcı önlemler alır.	5	-	-	100
P.G.23	Öğrencilerinin kendilerini tanıması ve potansiyelleri konusunda farkındalık yaratılmasına yardımcı olur.	5	-	-	100

Çizelge 12’de uzmanların Öğrenciyi Tanıma standardının altında yer alan 23 performans göstergesinin uygunluğuna ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Buna göre uzmanlardan gelen yanıtlar dikkate alındığında öğrenciyi tanıma standardının ikinci, dördüncü, beşinci, ve 14. performans göstergeleri % 60’lık barajın altında kalmıştır. Uzman görüşlerine bakıldığında birinci uzmanın görüşlerinde “P.G.2’de yer alan “her tür” ifadesinin somutlaştırılması gerektiğini, P.G.10 ile P.G.14’ün birleştirilebileceğini” önermiştir. İkinci uzmanın görüşlerinde “P.G.4 ve P.G.5 için okul psikolojik danışmanı ile işbirliği yapması gerektiği” ifadesine yer verdiği, üçüncü uzmanın ise görüşlerinde “P.G.4 ve P.G.5’te rehberlik konusunda uzmanlık gerektiren hizmetleri de kapsadığından “uzmandan yardım alabilir” ifadesinin eklenmesi gerektiğini” ifade etmiştir. Dördüncü uzman, “P.G.1’de bilir kavramının bir performansı ifade etmediğini düşündüğünü, P.G.2 ve P.G.3’ün birleştirilebileceğini ve P.G.3’te yer alan uygulama ve değerlendirmenin ayrılmasının daha doğru olduğunu, P.G.10’da yer alan “aklında tutar” ifadesi yerine

“dikkate alır” ifadesinin daha doğru olacağını, P.G.12’de farkında kavramı yerine eylem içeren bir ifadenin kullanılmasının gerektiğini, P.G.14’te aklında tutar kavramı yerine dikkate alır ifadesinin daha doğru olacağını, P.G.16’da ifadenin daha anlaşılır ifade edilmesinin gerektiğini” ifade ederken; beşinci uzman ise görüşlerinde “P.G.2’de her tür ifadesinin kaldırılması gerektiğini, P.G.3’te yer alan tanıma tekniklerinin bilme, uygulama ve değerlendirmenin ayrı birer performans göstergesi olarak yazılmasının daha doğru olacağını, P.G.4 ve P.G.5’in beden eğitimi öğretmen adayının göstermesi gereken bir performans olarak görmediğini, bu konuların rehberlik alan uzmanlarının alanı olduğunu, P.G.10’da dini ve etnik farklılıklar tanımı ile ilgili tereddüt yaşadığını, P.G.14’te çeşitli kelimesinin net ifade edilmesi gerektiğini” önermiştir.

Uzmanlardan gelen öneriler dikkate alınarak P.G.1’de *“...olmadığını bilir”* ifadesi yerine *“..olmadığının farkındadır”* ifadesi kullanılmıştır. P.G.2 tamamen değiştirilerek *“Öğrencileri hakkında sahip olduğu bilgiyi öğretim planını şekillendirmek için kullanır”* olarak ifade edilmiştir. P.G.4 ve P.G.5 birleştirilerek *“Öğrencinin ihtiyaç duyduğu durumlarda okul psikolojik danışmanı ile birlikte çalışarak eğitsel, kişisel ve mesleki rehberlik hizmetlerini uygulayabilir”* şeklinde yeniden düzenlenmiştir. P.G.12’de *“..etmenlerin farkındadır”* ifadesi yerine *“...etmenleri analiz eder”* ifadesi kullanılmıştır. P.G.10 ve P.G.14 birleştirilerek *“Öğretimi planlarken öğrencilerin sosyal, kültürel, dilbilimsel, dini ve etnik farklılıklarını dikkate alır”* şeklinde yeniden düzenlenmiştir. P.G.16, *“Uygulama esnasında malzemelerin dağıtımı, sınıfın, salonun ya da bahçenin kullanımında adaletli davranır”* olarak düzenlenmiştir. P.G.18 ve P.G.19 birleştirilerek *“Ders uygulama ve değerlendirme sürecinde bu süreçlere tüm öğrencilerinin katılımını sağlayacak şekilde adil davranır”* olarak yeniden ifade edilmiştir. Öğrenciyi tanıma standart başlığı altındaki 23 performans göstergesi uzman görüşlerine dayanarak yapılan düzenlemeden sonra 20’ye düşmüştür.

Çizelge 13.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “İşbirliği Yapma” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri.

S.5. İşbirliği Yapma

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel etkinlik düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla meslektaşları, öğrenci ebeveynleri/velileri, okul yöneticileri ve ilgili resmi kurum ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapma bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslektaşları, okul yöneticileri, öğrencilerinin aileleri ve toplum ile işbirliği yaparak okulun ve çevrenin öğretim fırsatlarını en iyi şekilde değerlendirir ve bu fırsatları dersinde kullanır. Meslektaşları ile birlikte hareket ederek kendisini büyük bir öğrenme topluluğunun üyesi olarak hisseder ve öncelikle okul yönetimine olmak üzere beden eğitimi dersini daha geniş ortamlarda ifade etme olanağı bulur.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygundur (f)	Değiştirilmelidir(f)	Çıkartılmamalıdır(f)	Güvenirlilik(%)
P.G.1	Kendi artı ve eksilerinin farkında olarak meslektaşlarından ya da uzmanlardan ne zaman ve nasıl yardım alacağını bilir.	3	2	-	60
P.G.2	Diğer okullarda görev yapan meslektaşları ile işbirliği yaparak ders dışı ortak faaliyetler geliştirir.	5	-	-	100
P.G.3	Diğer disiplinlerden meslektaşları ile işbirliği yaparak öğretim programı doğrultusunda birlikte etkinlik gerçekleştirir.	5	-	-	100
P.G.4	Okul ortamında ve okul dışında öğrencileri ile ilgili konulardaki tartışmalara katılır.	2	2	1	40
P.G.5	Öğrenciyi tanıma etkinliklerini okulundaki rehberlik servisi ile işbirliği içinde yürütür.	4	-	1	80
P.G.6	Diğer disiplinlerden meslektaşlarına alanını tanıtır ve alanın gelişimine katkıda bulunur.	5	-	-	100
P.G.7	Okul yönetimi ile sürekli ve düzenli bir iletişim halindedir.	5	-	-	100
P.G.8	Okul temelli gelişim etkinliklerine katılır.	4	1	-	80
P.G.9	Okullar arası etkinlikler düzenleyerek okul dışı öğrenime ve ders dışı faaliyetlere katkıda bulunur.	5	-	-	100
P.G.10	Okul yönetiminin beden eğitimi dersi ile ilgili ders dışı okul müsabakaları konusundaki görüşlerini önemser.	4	1	-	80

P.G.11	Okul yönetiminin beden eğitimi dersi ile ilgili ders dışı okul müsabakaları konusundaki görüşlerine gerektiği durumlarda yön verir.	4	1	-	80
P.G.12	Okul yönetimine alanını en iyi şekilde tanıtarak alanının okulda iyi bir savunucusu olur.	5	-	-	100
P.G.13	Okulu beden eğitimi açısından açık öğrenme alanı ortamına dönüştürmek için yönetimle işbirliği yapar.	5	-	-	100
P.G.14	Öğrencilerin gelişimi hakkında öğrencilerin anne babalarına düzenli bilgi vermesi gerektiğini bilir.	4	1	-	80
P.G.15	Öğrencilerin gelişimi ve öğrenmeleri hakkında anne babalarıyla bilgi alışverişinde bulunur.	5	-	-	100
P.G.16	Anne ve babaların çocuklarının beden eğitimi dersindeki gelişimi konusunda bilgi almaya teşvik edici önlemler alır.	5	-	-	100
P.G.17	Ailelere de fiziksel aktivite fırsatları sunmak için okul ve çevrenin kaynaklarını kullanır.	4	1	-	80
P.G.18	Beden eğitimi programlarına ailenin de katılımını sağlayarak beden eğitiminin önemini ifade etme ortamları yaratır.	4	1	-	80
P.G.19	Gerektiği durumlarda eksikliğini hissettiği ders malzemeleri için ailelerin imkanlarını değerlendirir.	4	-	1	80
P.G.20	Aileleri ve toplumu okulu bir spor öğrenme ve uygulama merkezi olarak kullanmaları konusunda teşvik eder.	4	1	-	80

Çizelge 13'te ÖMB alanı İşbirliği Yapma standardı için oluşturulan 20 performans göstergesine ilişkin uzman görüşleri yer almaktadır. Çizelge incelendiğinde işbirliği yapma standardının altında yer alan dördüncü performans göstergesinin güvenilirlik barajının altında kaldığı görülmektedir. Uzmanların açıklamalarına bakıldığında birinci uzmanın “P.G.10’un gerekçesini anlayamadığını, P.G.11’in “...konusundaki karar alma sürecine katkıda bulunur” şeklinde, P.G.14’ün “...anne babalarını sürekli bilgilendirir” şeklinde, P.G.18’in “...sağlayarak beden eğitiminin çocuklarının gelişimindeki önemini kavramalarına yardımcı olur” şeklinde ve P.G.19’un “...ailelerin ve koruma derneklerinin imkanlarını değerlendirir” şeklinde düzeltilmesi gerektiğini “Kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapar” “Özel kurum ve spor kulüpleri ile işbirliği yapar” “Engelli öğrencilerin de beden eğitimi ve spor etkinliklerine katılımı için ortam hazırlar” maddelerinin eklenmesini önerdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan ikinci uzmanın “P.G.4’ün İşbirliği yapma ile ilgili olduğunu düşünmediğini” ifade ettiğini; üçüncü uzmanın “P.G.1’in ve P.G.8’in mesleki gelişim standart başlığı altına alınması gerektiğini, P.G.4’ün daha açık ifade edilmesinin gerektiğini” ifade etmiş ve “Sporu

yaşam boyu öğrenmenin bir parçası olarak görür ve sürekliliği için teşvik eder” maddesinin eklenmesini önermiştir. Anketi yanıtlayan dördüncü uzman “*P.G.1’de artı eksi kavramı yerine yeterli-yetersiz kavramlarının kullanılmasının daha doğru olacağını, P.G.17’de “Okul ve çevrenin kaynaklarını kullanır” yerine “okulda uygun çevre oluşturur” tanımının daha doğru olacağını” ifade etmiştir. Beşinci uzman ise “P.G.4’ün daha net ifade edilmesinin gerektiğini, P.G.5’in öğrenciyi tanıma standart başlığının altında yer almasının gerektiğini” önermiştir.*

Uzman görüşleri dikkate alınarak işbirliği yapma standart başlığı altındaki performans göstergelerinde şu değişiklikler yapılmıştır: P.G.1’de yer alan “*..artı ve eksiklerinin..*” ifadesi yerine daha önce olduğu gibi “*..kendi güçlü ve zayıf yanlarının..*” olarak düzeltilmiştir. P.G.4 ölçmede sorun yaratacak bir performans göstergesi olduğu için, P.G.5 ise öğrenciyi tanıma standart başlığı altında ifade edildiği için çıkartılmıştır. P.G.18, “*Beden eğitimi programlarına ailenin de katılımını sağlayarak beden eğitiminin çocuklarının gelişimindeki önemini kavramalarına yardımcı olur*” olarak yeniden ifade edilmiştir. Son olarak işbirliği yapma standart başlığı altına “*Öğrencilerinin yaşam boyu spor kültürünü edinmelerine yardımcı olmak amacıyla çeşitli kurum ve spor kulüpleri ile işbirliği yapar*” performans göstergesi eklenmiştir. Böylece uzman görüşüne sunulan 20 performans göstergesi sayısı düzenlemelerden sonra 19 olarak belirlenmiştir.

Çizelge 14.

*Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Mesleki Gelişim”
Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri*

S.6. Mesleki Gelişim

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının kendi mesleki gelişimi için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumları içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslek hayatına atıldığında mesleki gelişimi için her türlü fırsatı değerlendirmesi gerektiğini bilir. Kişisel gelişimini sağlamak, beden eğitimi öğretimi konusundaki yaratıcılığını geliştirmek ve beden eğitimi alanındaki gündemi takip etmek için kongre, çalıştay, seminer, tartışma platformları vb. birçok uygulamaya katılmanın ve alanı ile ilgili süreli yayınları takip etmenin öneminin farkındadır.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygundur (f)	Değiştirilmelidir(f)	Çıkartılmamalıdır(f)	Güvenirlilik(%)
P.G.1	Kendi hak ve yasal sorumluluklarını bilir.	3	1	1	60
P.G.2	Kendi hak ve yasal sorumlulukları hakkında nereden bilgi, destek ve yardım alabileceğini bilir.	1	2	2	20
P.G.3	Meslek yaşamı boyunca öz gelişimini sağlayacak motivasyona sahip olması gerektiğinin bilincindedir.	4	-	1	80
P.G.4	Bireysel ve mesleki gelişimi için yaşam boyu öğrenen ilkesini benimser.	5	-	-	100
P.G.5	Beden eğitimi dersi öğretimine özgü kişisel ve mesleki yeterliklerini belirler ve bu yeterliklere göre kısa ve uzun vadeli mesleki gelişim planı hazırlar.	4	1	-	80
P.G.6	Beden eğitimi alanı ile ilgili son araştırmaların farkındadır ve mevcut alan yazına hakimdir.	4	1	-	80
P.G.7	Gerektiğinde beden eğitimi alanında yapılacak bir araştırmaya ya da projeye yürütücü ya da çalışan olarak katılır.	5	-	-	100
P.G.8	Bireysel ve mesleki gelişim amacıyla yerel ve uluslararası çeşitli meslek kuruluşlarına üye olur.	5	-	-	100
P.G.9	Üye olduğu kuruluşların çalışmalarında aktif olarak yer almaya gönüllüdür.	4	-	1	80
P.G.10	Meslek etiği ilkelerini bilir ve uygular.	3	1	1	60
P.G.11	Kişisel inançlar ve etik değerler arasında var olan tartışmalı konuları çözer.	1	1	3	20

P.G.12	Mesleki gelişimi süresince edindiği tecrübeleri öğrencileri ile paylaşır.	4	1	-	80
--------	---	---	---	---	----

Çizelge 14’te görüldüğü gibi Mesleki Gelişim standardı için 12 performans göstergesi uzman görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen yanıtlar incelendiğinde öğrenciyi tanıma standardının ikinci ve 11. performans göstergeleri % 60’lık barajın altında kaldığı görülmektedir. Uzman görüşlerine bakıldığında birinci uzmanın “P.G.3 ile P.G. 4 birleştirilebilir, P.G.11 Daha ayrıntılı yazılmalı, P.G.6’ya “öğrencileri ile paylaşır” tanımı da eklenmeli” şeklinde görüş belirttiği; ikinci uzmanın görüş belirtmediği; üçüncü uzmanın görüşlerinde “P.G.1ve P.G.2’de Kendi hak ve yasal sorumluluk ifadesi yerine mesleki hak ve sorumluluk ifadesinin daha uygun olduğu, P.G.5’in iki ayrı madde halinde yazılmasının ölçmeyi kolaylaştıracağı, P.G.11’in uygulama süreci düşünüldüğünde çok zor bir ifade olduğu, P.G.12 ve P.G.5’in birleştirilebileceği ifadelerinin yanı sıra “sürelî yayınları nasıl takip etmesi gerektiği konusunda birkaç madde eklenebilir ve kongre çalıştay, vb.lere katılımın biçimini vurgulayan maddeler de eklenebilir” önerilerine yer verdiği görülmektedir. Dördüncü uzman “P.G.1 ve P.G.2’nin temel yurttaşlık bilgilerini içerdiği için, P.G.9, P.G.10 ve P.G.11’in ise etik değerlerle alakalı olduğu için çıkartılması gerektiğini” önermiştir. Araştırmaya katılan beşinci uzman “P.G.2 ‘nin meslek bilgisi ile bir alakası olmadığı için, P.G.11’in ise anlaşılmadığı için çıkartılması gerektiğini” düşünmektedir. Bunun yanı sıra “P.G.10’da bilmek ve uygulamak birlikte ölçülemeyeceği için sadee uygular ifadesinin daha doğru olacağını” belirtmiştir.

Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda P.G.1 ve P.G.2’de yer alan “kendi” kelimesi “mesleki” kelimesi ile değiştirilmiştir. P.G.3 ve P.G.4 birleştirilerek “Meslek yaşamı boyunca yaşam boyu öğrenen ilkesini benimseyerek öz gelişimini sağlayacak motivasyona sahip olması gerektiğini bilir” şeklinde yeniden ifadelendirilmiştir. P.G.5 ölçmeyi kolaylaştırması için iki ayrı performans göstergesi altında yeniden ifade edilmiştir. P.G.10’da “bilir” ifadesi çıkartılmıştır. P.G.11 %60 barajının altında kaldığı için çıkartılmıştır ve son olarak “Alanı ile ilgili bilimsel ve sürelî yayınları takip eder” performans göstergesi eklenmiştir. Uzman görüşleri sonrası performans göstergelerinin sayısında herhangi bir değişiklik olmamıştır.

Çizelge 15

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Sınıf Yönetimi ve Liderlik” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri

S.8. Sınıf Yönetimi ve Liderlik

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersini verimli ve etkili kılacak sınıf yönetimi ve öğrencilerine yapacağı liderlik için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumları içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, planına, öğrenci özelliklerine, öğrenme ortamına uygun bir sınıf yönetimini gerçekleştirebilir. Gerekli durumlarda öğrencilerine liderlik yapabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygundur (f)	Değiştirilmelidir(f)	Çıkartılmamalıdır(f)	Güvenirlilik(%)
P.G.1	Sorunsuz ve işlevsel öğrenme ortamları oluşturabilecek yönetim kurallarını bilir.	4	1	-	80
P.G.2	Beden eğitimi dersinin öğrenme ortamlarını oluştururken çevresel etmenleri yönetme kurallarını bilir.	4	1	-	80
P.G.3	Kendisi ve öğrencileri için etkili ve öğrencilerine model oluşturacak davranış yönetimi planı geliştirir.	3	2	-	60
P.G.4	Beden eğitimi dersini koşullara, kaynaklara ve olanaklara göre farklı ortamlarda (spor salonu, spor odası, sınıf ya da bahçe gibi) etkili bir şekilde yürütür.	5			100
P.G.5	Farklı ortamlarda öğrenci davranışlarını, öğrenme ortamını ve çevre koşullarını kontrol etme becerisine sahiptir.	4	1	-	80
P.G.6	Bireysel küçük gruplarla ve büyük gruplarla öğretim stratejileri becerilerine sahiptir.	4	1	-	80
P.G.7	Öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin kaynaklardan ve araç-gereçlerden etkin ve adil biçimde yararlanmalarını sağlayıcı düzenlemeler yapar.	4	1	-	80
P.G.8	Zamanı etkin kullanır.	5	-	-	100
P.G.9	Beden eğitimi dersinde sınıf içi çatışmaları ve öğrenciler arasında öğrenmeyi engelleyici davranışlara yönelik davranış yönetimi stratejileri uygular.	4	1	-	80
P.G.10	Sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikler için uygun ve uygulanabilir kurallar belirler.	4	1	-	80

Çizelge 15’te uzmanların Sınıf Yönetimi ve Liderlik standardının altında yer alan 10 performans göstergesinin uygunluğuna dair belirttikleri görüşler yer almaktadır. Uzman görüşlerine göre sınıf yönetimi ve liderlik standardının performans göstergelerinden % 60’lık barajın altında kalan performans göstergesinin olmadığı belirlenmiştir.

Uzmanlardan gelen görüş ve öneriler incelendiğinde ise birinci uzman “*P.G.1 için “bilir” kavramını uygun bulmadığını*” belirtmiştir. İkinci uzman “*P.G.1. sorunsuz ve işlevsel kavramlarının farklı olduğunu ve birlikte kullanılmaması gerektiğini, P.G.5 kontrol etme kavramı yerine düzenleme kavramının daha uygun olduğunu, P.G.7’de “etkin ve adil biçimde” yerine “etkin olarak yararlanmalarını” ifadesinin daha doğru olacağını*” belirtmiştir. Üçüncü uzman görüşlerinde “*P.G.2’de çevresel etmenlerle ne kastedildiğinin anlaşılmadığını, P.G.3’te kendisi ve öğrencileri için ayrı ayrı göstergelerin yazılmasının uygun olduğunu, P.G.5’te davranış, ortam ve çevre koşulunun ayrı ayrı göstergeler halinde yazılmasının gerektiğini, P.G.6’da küçük grup ve büyük grubun farklı olduğu için birlikte kullanılmaması gerektiğini, P.G.10’da sınıf içi ve sınıf dışı olmak üzere iki performans göstergesi yazılmasının daha uygun olduğunu*” ifade etmiş ve “*Motivasyon liderliğin alt boyutlarından birisi olduğu için eklenmesi gerektiğini, performans göstergeleri aday öğretmenlere göre yazıldığı için ifadelerin daha net olması gerektiğini*” önermiştir. Dördüncü uzman “*P.G.1’de “ve” “ile” gibi bağlaçlı maddeler yerine tek bir durumu ifade eden cümlelerin tercih edilmesi gerektiğini, P.G.7’de “araç-gereçler” de kaynak olduğu için sadece kaynaklar kavramının yeterli olduğunu*” belirtmiş ve “*Motivasyon, sınıf içi iletişim, dönüt düzeltme davranışları vb. konular da performans göstergelerinin eklenmesini*” önermiştir.

Sınıf yönetimi ve liderlik standart başlığı altında yer alan performans göstergelerinin hiç birisi %60 güvenilirlik barajının altında kalmamıştır. Yine de uzmanların görüşleri doğrultusunda uygun bulunan bazı değişiklikler yapılmıştır. Örneğin P.G.1’den “*sorunsuz*” ifadesi çıkartılmıştır ve “*...oluşturabilecek yöntem ve kuralları bilir*” ifadesi ol “*..oluşturabilecek sınıf yönetimi kurallarını uygular*” arak yeniden ifade edilmiştir. P.G.2’de “*..çevresel etmenleri yönetme kurallarını bilir*” ifadesi “*..çevresel etmenleri yönetir*” olarak değiştirilmiştir. P.G.3 ise hem öğrenciler hem de öğretmenin kendisi için ayrı ayrı ifade edilmiştir. P.G.5’te “*..çevre koşullarını kontrol etme becerisine sahiptir*” ifadesi “*...çevre koşullarını vb. düzenleme becerisine sahiptir*” şeklinde düzeltilmiştir. P.G.7’de “*araç-gereçlerden*” ve “*adil bir biçimde*” ifadeleri çıkartılarak yeniden düzenlenmiştir. Son olarak P.G.10’dan “*uygulanabilir*” kavramı çıkartılmıştır.

Çizelge 16.

*Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “İletişim Becerisi”
Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri*

S.8. İletişim Becerisi

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ders içinde ve ders dışında, öğrencileri, okul yönetimi ve çevre ile kurması gereken etkin iletişim bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, etkin iletişim becerilerine sahiptir ve mesleki yaşantısı ile ilgili kişilerle (meslektaş, öğrenci, aile, okul yönetimi, çevre vb.) olumlu iletişim kurması gerektiğini bilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygundur (f)	Değiştirilmelidir(f)	Çıkartılmalıdır(f)	Güvenirlilik(%)
P.G.1	Öğretmenlik mesleğinin etkin iletişim becerilerine sahip olmayı gerektirdiğinin farkındadır.	5	-	-	100
P.G.2	Mesleki yaşantısı ile ilgili kişilerle (öğrenci, aile, okul yönetimi, çevre vb.) pozitif iletişim içinde olma gayreti gösterir.	5	-	-	100
P.G.3	Fiziksel aktivite bağlantılarını öğretebilmek için etkili sözel ve sözel olmayan iletişim teknikleri kullanır.	4	1	-	80
P.G.4	İletişim kurma konusunda tüm öğrencilerine aynı hassasiyette davranır.	3	2	-	60
P.G.5	Pozitif iletişim kurma konusunda öğrencilerine model olur.	4	-	1	80
P.G.6	Türkçe’yi doğru, etkili ve güzel kullanır.	5	-	-	100
P.G.7	Öğrenci yaşına uygun bir dil kullanır.	4	1	-	80
P.G.8	Anlaşılır, özgün ve hızı ayarlı olarak konuşur.	3	2	-	60
P.G.9	Düşüncelerini anlaşılır bir şekilde ve açıkça ifade eder.	5	-	-	100
P.G.10	İletişimi sadece ders içinde değil ders dışında da sürdürür.	4	1	-	80
P.G.11	İletişimi çeşitli yollarla (bülten panoları, müzik, iş kartları, afişler, internet, video vb.) sürdürür.	3	2	-	60
P.G.12	Beden eğitimi etkinlikleri esnasında öğrenciler arasındaki iletişimi artırıcı stratejilere de yer verir.	5	-	-	100

Çizelge 16’da ÖMB alanı İletişim Becerisi standardının altında yer alan 12 performans göstergesinin uygunluğuna dair uzman görüşleri yer almaktadır. Buna göre iletişim becerisi standardının altında %60’lık güvenirlilik barajının altında yer alan performans

göstergesi bulunmamaktadır. Yine de uzman görüşleri incelendiğinde birinci uzmanın görüşlerinde “P.G.3’ün daha açık ifade edilmesi gerektiğini, P.G.4’ün ....tüm öğrencileri ile etkin iletişim kurmaya özen gösterir şeklinde değiştirilmesi gerektiğini, P.G.8’de ifadenin konuşması düzgün ve etkilidir olarak değiştirilmesi gerektiğini, P.G.11’de ifadenin ...iletişim için her fırsat ve araçtan yararlanır şeklinde değiştirilmesi gerektiğini ve P.G.12’de ifadenin...arasındaki olumlu iletişimi.....şeklinde değiştirilmesi gerektiğini” belirttiği; ikinci uzmanın görüş belirtmediği; üçüncü uzmanın ise “P.G.2’de parantez içindeki maddelerin ayrı ayrı performans göstergesi olarak yazılabileceği, P.G.4’te ifadenin ....olumlu iletişim kurma...olarak değiştirilmesi gerektiğini, P.G.5 ile P.G.4’ün birleştirilmesinin uygun olabileceğini, P.G.7’de “yaşına” kavramı yerine “seviyesine” kavramının daha uygun olduğunu, P.G.8’de ...konuşma hızını da uygun ayarlayabilir... ifadesinin daha doğru olduğunu, P.G.10’da ifadenin “Öğrencileri ile iletişimi.....” şeklinde değiştirilmesi gerektiğini ve P.G.11’e beden eğitimi dersine özgü iletişim türünün eklenmesinin daha doğru olabileceğini” belirtmiştir.

Uzmanların görüşleri dikkate alınarak performans göstergelerinde şu değişiklikler yapılmıştır. P.G.4 ve P.G.12’de “iletişim” kavramının önüne “olumlu” sıfatı da eklenmiştir. P.G.7’de “yaşına” kavramı yerine “seviyesi” kavramı kullanılmıştır. P.G.10’da ise sürdürmesi beklenen iletişimin öğrencileri ile olan iletişim olduğu vurgulanmıştır. Performans göstergelerinin sayısında herhangi bir değişiklik meydana gelmemiştir.

Çizelge 17.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Alanı “Teknoloji Kullanımı” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri

S.9.Teknoloji Kullanımı

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının etkili öğretimi sağlamak ve dersi daha verimli hale getirmek için gereken bilgi ve iletişim teknolojilerini ve beden eğitimi dersine özgü diğer teknolojileri kullanma bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersinin programını etkin biçimde uygulayabilmek için bilgi ve iletişim teknolojilerinden ve beden eğitimine özgü diğer teknolojilerden en etkili ve verimli şekilde yararlanabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygun (f)	Değiştirilmelidir (f)	Çıkarılmamalıdır (f)	Güvenirlilik (%)
P.G.1	Teknolojinin çok hızlı geliştiğinin ve bu gelişimin tüm eğitim sisteminin yanı sıra beden eğitimi dersini de etkilediğinin farkındadır.	3	2	-	60
P.G.2	Öğrencilerin ders içi ve ders dışı fiziksel etkinliklerini artırmak için bilgi teknolojilerinden yararlanma yollarını bilir.	4	1	-	80
P.G.3	Kişisel ve profesyonel verimliliğini artırmak için de bilgi teknolojilerini kullanır.	5	-	-	100
P.G.4	Mevcut teknoloji bilgisini ve bunların beden eğitimi alanındaki uygulamalarını düzenli olarak takip eder.	5	-	-	100
P.G.5	Bilgi teknolojileri ile birleştirilmiş öğrenci öğrenme etkinlikleri tasarımı yapar, geliştirir ve uygular.	5	-	-	100
P.G.6	Teknolojiyi, iletişim kurmak, iş ağı oluşturmak, kaynakları bulmak ve hayat boyu profesyonel gelişimini sağlamak için kullanır.	4	1	-	80
P.G.7	Kendi mesleki gelişimlerinin bir parçası olarak alanlarındaki teknolojik gelişmeleri takip ederler ve en güncel ulaşılabilir teknolojik kaynakları öğretim uygulamalarını geliştirmek için kullanırlar.	4	1	-	80

Çizelge 17’de uzmanların Teknoloji Kullanımı standardının altında yer alan yedi performans göstergesine ilişkin görüşlerini içeren sayısal bilgiler görülmektedir. Buna göre uzmanlardan gelen yanıtlar dikkate alındığında teknoloji kullanımı standardının altında %60’lık güvenirlilik barajının altında yer alan performans göstergesi

bulunmamaktadır. Uzman görüşleri incelendiğinde birinci uzman “P.G.1’de farkındalığını ölçebilmek için daha somut ifadelere yer verilmesi gerektiğini, P.G.2’de “bilir” kavramı yerine “çeşitli şekillerde yararlanır” tanımının daha uygun olacağını” belirtmiş ve “Diğer standart başlıkları ile karşılaştırıldığında teknoloji kullanımı standart başlığı altında yer alan performans göstergelerinin azlığı nedeni ile kendisinde fazla önemsenmiyor algısının oluştuğunu” ifade etmiştir. Araştırmaya katılan ikinci ve üçüncü uzman görüş belirtmezken; dördüncü uzman görüşlerinde “P.G.3’te “profesyone” kavramı yerine “mesleki” kavramının daha uygun olduğunu, P.G.4’te “mevcut teknoloji” ifadesi yerine “güncel teknoloji” ifadesinin daha uygun olduğunu, P.G.5’te “öğrenci öğrenme” ifadesinin yanlış olduğunu yerine öğrenme-öğretme ifadesinin yazılması gerektiğini, P.G.6’da ifadenin “Teknolojiyi iletişim kurma, iş ağı oluşturma, kaynaklara ulaşma ve yaşam boyu mesleki gelişimini sağlamak için kullanır” şeklinde değiştirilmesi gerektiğini, P.G.7 ile P.G.5’in benzer ifadeler içerdiğini” belirtmiştir. Araştırmaya katılan beşinci uzman ise “P.G.1’in somut bir performans göstergesi olmadığını” düşünmektedir.

Uzman görüşleri incelendiğinde teknoloji kullanımı standart başlığı altında yer alan performans göstergelerinin tümünün %60 barajını sağladığı görülmektedir. Uygun bulunan bazı görüşler doğrultusunda P.G.2’de, “...yararlanma yollarını bilir” ifadesi “..çeşitli şekillerde yararlanır” olarak; P.G.3’te “profesyonel” kelimesi “mesleki” olarak; P.G.4’te “mevcut teknoloji bilgisini..” ifadesi “güncel teknolojileri” olarak değiştirilmiştir. P.G.7 ise bir kısmı P.G.4 ile örtüştüğü için “Kendi mesleki gelişiminin bir parçası olarak alanındaki teknolojik gelişmeleri takip eder” olarak yeniden ifade edilmiştir.

2a. BEÖE ÖAB alanının standartlarına ilişkin bulgular

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda yanıtı aranan üçüncü soru “BEÖE ÖAB standartları neler olmalıdır?” sorusudur. Bu soruyu yanıtlamak için araştırmaya katılan uzmanlardan alan yazın incelemesine dayalı olarak oluşturulan ve tez izleme komitesince de uygun bulunan BEÖE ÖAB standartları için önerilen iki standart başlığını,

- (1) her bir standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygun olup olmadığı,
- (2) belirlenen standart başlıklarının kavramsal adlandırılmasının doğru olup olmadığı,

- (3) her bir standardın kapsamının yeterli olup olmadığı yönünden değerlendirmeleri istenmiştir.

Araştırmaya katılan kendilerine önerilen BEÖE ÖAB alanına ait iki standardın bağımsız birer standart olarak yer almasını uygun bulup bulmadıklarına ilişkin görüşlerini yansıtan bulgular Çizelge 18’de verilmiştir.

Çizelge 18.

Önerilen Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standartlarının Bağımsız Birer Standart Olarak Yer Almasının Uygunluğuna İlişkin Uzman Görüşleri (n=10)

Önerilen Standart Başlığı	Bağımsız bir standart olarak kalmalıdır	Kaldırılmalıdır	Diğer bir standardın altında yer almalıdır
	n	n	n
S.1.İçerik Bilgisi	10	0	0
S.2.Yaşam Boyu Spor	10	0	0

Çizelge 18’de görüldüğü gibi, araştırmaya katılan 10 BES uzmanından, BEÖE ÖAB alanına ait iki standart başlığı önerilerek bu standartların her birinin ÖAB alanında bağımsız birer standart olarak yer almasının uygunluğu ya da çıkarılması veya bir başka standart altında ele alınması gerekip gerekmediği konusunda görüş bildirmeleri istenmiştir. Uzmanların tümü önerilen her bir standardın ÖAB alanında bağımsız birer standart olarak kalmasının uygun olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu aşamada uzmanlardan eklenmesi gereken herhangi bir standart olup olmadığı sorusuna herhangi bir öneri verilmemiştir.

BEÖE ÖAB standartlarının oluşturulması için standart başlıklarının belirlenmesine yönelik uzmanların görüşüne başvuru olan diğer bir soru, belirlenen standartların başlıklarının kavramsal adlandırılmasının doğru olup olmadığıdır. Uzmanların önerilen standart başlıklarının kavramsal adlandırılmalarının doğruluğuna ilişkin görüşlerini içeren bulgular Çizelge 19’da verilmiştir.

Çizelge 19.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standart Başlıklarının Kavramsal Adlandırılmasının Doğruluğuna İlişkin Uzman Görüşleri (n=10)

Önerilen Standart Başlığı	Uygundur	Uygun değildir
	n	n
S.1.İçerik Bilgisi	10	0
S.2.Yaşam Boyu Spor	4	6

Çizelge 19’da görüldüğü gibi, araştırmaya katılan uzmanların tümü BEÖE ÖAB alanı için önerilen iki standarttan ilki olan İçerik Bilgisi standart başlığının kavramsal adlandırılmasının uygun olduğunu belirtmişlerdir. Bu nedenle İçerik Bilgisi standart başlığında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Bunun yanında ikinci standart başlığı olan Yaşam Boyu Spor standart başlığının kavramsal adlandırılması konusunda uzmanların dördü başlığı uygun bulduğunu, altısı ise uygun bulmadığını belirtmiştir. Uzmanların görüşleri incelendiğinde “..başlığın daha çok öğretmenin kendisine yönelik bir beceri gibi algılandığı..”, “..bu şekilde çok genel bir ifade olduğu, özelleştirilmesi gerektiği..” ve “..standartlara özgü eylem ifade etmesi gerektiği..” önerilerine yer verildiği görülmüştür. Uzmanların görüşleri dikkate alınarak bu standart başlığı “Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma” olarak değiştirilmiştir.

BEÖE ÖAB alanı için alanyazın incelemesine dayalı olarak oluşturulan iki standart başlığının kavramsal olarak adlandırılmalarında uzmanların önerileri doğrultusunda yapılan değişiklikler Çizelge 20’de verilmiştir.

Çizelge 20.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standart Başlıklarının Uzman Görüşü Öncesi ve Sonrası Durumu

Uzmanlara Önerilen Standart Başlıkları	Uzmanların Görüşlerine Göre Yeniden Düzenlenen Standart Başlıkları
S.1.İçerik Bilgisi	S.1. İçerik Bilgisi
S.2.Yaşam Boyu Spor	S.2. Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma

Çizelge 20’de görüldüğü gibi, BEÖE ÖAB alanına ait standartların kavramsal adlandırılmasına ilişkin uzmanların önerileri doğrultusunda sadece ikinci standart

başlığında değişiklik yapılmıştır. Standart başlığı uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma olarak değiştirilmiştir.

Türkiye için BEÖE ÖAB standartlarının oluşturulması için uzman görüşüne başvurulmuş bir diğer soru da alanyazın incelemesine dayalı olarak belirlenen standartların kapsamlarının yeterli olup olmadığıdır. Alanyazın incelenmesinde oluşturulan ÖAB alanına ilişkin iki standardın kapsamının yeterli olup olmadığı konusunda araştırmaya katılan 10 uzmanın görüşlerini yansıtan sayısal veriler Çizelge 21’de verilmiştir.

Çizelge 21.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standartlarının Kapsamının Yeterliliğine İlişkin Uzman Görüşleri (n=10)

Standart Başlığı	Yeterlidir	Yeterli değildir
	n	n
S.1.İçerik Bilgisi	7	3
S.2.Yaşam Boyu Spor	8	2

Çizelge 21’de görüldüğü gibi, BEÖE ÖAB alanında oluşturulan standartların ilki olan İçerik Bilgisi standardının kapsamına ilişkin açıklamalar için uzmanların yedisi yeterli olduğu görüşünde iken, üçü ise standardın kapsamının yeterli olmadığı görüşündedir. Uzmanların çoğunluğu kapsamı yeterli bulduğunu belirttiğinden bir kaç kavram değişikliği dışında kapsamda bir değişiklik yapılmamıştır.

BEÖE ÖAB alanında oluşturulan standartların ikincisi olan Yaşam Boyu Spor standardının kapsamı için uzmanların sekizi standardın kapsamının yeterli olduğunu, ikisi ise kapsamın yeterli olmadığını belirtmiştir. Yeterli bulmadığını belirten uzmanlar açıklamalarında kapsamın standart başlığı ile tutarlı olmadığını ve kapsam yaşam boyu spor öğretimini içerirken başlığın daha çok öğretmenin yaşam boyu spor becerilerini ifade ettiğini belirtmişlerdir. Bir önceki soruya bağlı olarak standart başlığı Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma olarak değiştirildiğinden ve başlık ve kapsam tutarlı hale getirildiğinden standardın kapsamında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

BEÖE için ÖAB alanında oluşturulan standartların kapsamına ilişkin açıklamaların yeterliliği ve uygunluğu konusunda uzmanların görüşleri ve önerileri doğrultusunda standartların kapsamında yapılan değişiklikler Çizelge 22’de verilmiştir.

Çizelge 22.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standartlarının Kapsamlarının Uzman Görüşü Öncesi ve Sonrası Durumu

Uzman Görüşü Öncesi	Uzman Görüşü Sonrası
<p>İçerik Bilgisi</p> <p>Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının fiziksel eğitimi bireyler yetiştirebilmek amacıyla sahip olduğu beden eğitimi alanı özel içerik ve beceri bilgisi ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi programı içeriğini, bu içeriğe ait kavramları bilir. İçeriğe ait motor becerileri, alt disiplinlere ait içerik bilgisini uygulama ve öğretme becerisine sahiptir.</p> <p>Yaşam Boyu Spor</p> <p>Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel aktivite düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla öğrencilerine sporu sevdirmeye, sağlıklı bir spor izleyicisi olmalarını sağlama ve yaşam boyu spor yapmalarını destekleme becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, her öğrencisinin en az bir spor alanı ile izleyici ya da uygulayıcı olarak ilgilenmesini sağlayabilir; kendisi de düzenli spor yaparak öğrencilerine örnek olabilir.</p>	<p>İçerik Bilgisi</p> <p>Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi bireyler yetiştirebilmek amacıyla sahip olduğu beden eğitimi alanı içerik bilgi ve becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersi içeriğini, bu içeriğe ait kavramları bilir ve beden eğitimi dersi eğitim programını bir bütün olarak algılar.</p> <p>Yaşam Boyu Spor Kültürü Kazandırma</p> <p>Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel aktivite düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla öğrencilerine sporu sevdirmeye, sağlıklı bir spor izleyicisi olmalarını sağlama ve yaşam boyu spor yapmalarını destekleme becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, her öğrencisinin en az bir spor alanı ile izleyici ya da uygulayıcı olarak ilgilenmesini sağlayabilir; kendisi de düzenli spor yaparak öğrencilerine örnek olabilir.</p>

Bu yapılandırılmadan sonra standart başlıkları ve kapsamaları tekrar 10 BES uzmanının görüşüne sunulmuştur. İkinci görüş alma uygulamasında uzmanlardan yapılan düzenlemelerin uygun olup olmadığı konusunda aynı soruları içeren görüşlerini belirtmeleri istenmiştir. İkinci uzman görüşüne 10 uzman yanıt vermiştir. Uzmanların görüşlerine ait bulgular Çizelge 23'te verilmiştir.

Çizelge 23.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standart Başlıkları ve Standart Kapsamları İkinci Uzman Görüşü Sonuçları

Standart Başlığı	<u>Bağımsız Bir Standart Olarak</u> <u>Yer Almasının Uygunluğu</u>			<u>Standart Başlıklarının</u> <u>Kavramsal</u> <u>Adlandırılmasının</u> <u>Doğruluğu</u>			<u>Kapsamının</u> <u>Yeterliliği</u>		
	Bağımsız bir standart olarak kalmalıdır	Kaldırılmalıdır	Diğer bir standardın altında ele alınması daha doğru olabilir	Doğrudur	Doğru değildir	Yanıt-sız	Yeterlidir	Yeterli değildir	Yanıt-sız
S.1. İçerik Bilgisi	n 10	n 0	n 0	n 10	n 0	n 0	n 10	n 0	n 0
S.2. Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma	10	0	0	10	0	0	10	0	0

Çizelge 23'te görüldüğü gibi, birinci uzman görüşlerinden sonra yapılan düzenlemeler ikinci kez uzman görüşüne sunulmuş ve 10 uzmanın tamamı yapılan düzenlemeleri uygun bulduklarını belirtmişlerdir. İkinci uzman görüşünden sonra uzmanlar arasında görüş birliği sağlandığı ve herhangi bir öneri gelmediği için düzenlenen standart başlıkları ve kapsamları son haliyle kabul edilmiştir.

2b. BEÖE ÖAB alanının performans göstergelerine ilişkin bulgular

BEÖE için ÖMB ve ÖAB standartlarının oluşturulmasının amaçlandığı bu çalışmada ÖAB standartlarının belirlenmesinde uzman görüşüne başvuru bir diğer konu da ÖAB alanında oluşturulan standartların performans göstergelerinin neler olması gerektiği konusudur. Bunun için önce birinci veri toplama aşamasında 10 uzmanın görüş ve önerileri doğrultusunda oluşturulan ÖAB alanına ait dokuz standardın her biri için performans göstergeleri oluşturulmuş ve bu göstergelerin,

- (1) ait olduğu standart alanına uygun olup olmadığı,
- (2) performansın ifadesinin doğru olup olmadığı,
- (3) performansın çıkartılması ya da yeni bir performans eklenmesinin gerekip gerekmediği

konusunda uzmanların görüşlerine başvurulmuştur. Bu amaçla hazırlanan veri toplama aracı eğitim eakültelerinde ya da beden eğitimi ve spor yüksekokullarında görev yapmakta olan BES alanında çalışan 5 alan uzmanının görüşüne sunulmuştur. Uzmanların her bir standart başlığı altında yer alan performans göstergelerine ait değerlendirmelerini içeren görüşleri 24. ve 25. çizelgelerde verilmiştir.

Çizelge 24.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı “İçerik Bilgisi” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri (n=5)

S.1. İçerik Bilgisi

Kapsam:

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi bireyler yetiştirebilmek amacıyla sahip olduğu beden eğitimi alanı içerik bilgi ve becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersi içeriğini, bu içeriğe ait kavramları bilir ve beden eğitimi dersi eğitim programını bir bütün olarak algılar.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygundur (f)	Değiştirilmelidir(f)	Çıkarılmaldır(f)	Güvenirlilik(%)
P.G.1	Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili biyofiziksel (fizyolojik, anatomik ve biyomekanik) ve sosyal-psikolojik kavramları doğru ve uygun yerlerde kullanır.	4	1	-	80
P.G.2	Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili psiko-motor öğrenme becerilerini bilişsel ve davranışçı kuramlar ile ilişkilendirir.	4	1	-	80
P.G.3	Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili motor gelişim kuram ve ilkelerini uygular.	4	1	-	80
P.G.4	Beden eğitimi dersi faaliyet konularını ve yasalarını, felsefi, tarihsel ve sosyolojik bakış açılarına dayalı olarak tartışır.	4	1	-	80
P.G.5	Motor becerinin kritik elementlerini ve performans kavramlarını analiz eder.	3	2	-	60
P.G.6	Motor beceri performansındaki kişisel yeterliğini çeşitli fiziksel aktivite ve hareket desenleri ile gösterir.	5	-	-	100
P.G.7	Fiziksel uygunluğun sağlığı artırıcı seviyesine ulaşır ve bu seviyeyi korur.	3	2	-	60
P.G.8	Ustalaşmış hareket becerileri ile ilgili performans kavramlarını çeşitli fiziksel aktiviteler içinde gösterir.	5	-	-	100

P.G.9	Beden eğitimi ve spor içeriği ve beden eğitiminin ilkeleri hakkında derin ve geniş bir bilgiye sahiptir.	5	-	-	100
P.G.10	Motor becerilerin ve hareketlerin adlarını (yürüme, koşma, atlama, sıçrama, kayma, fırlatma, yakalama, vurma, bükme, çevirme vb) derslerinde doğru ve uygun yerlerde kullanır.	5	-	-	100
P.G.11	Beden eğitimi ve spor aktivitelerinde kullanılan spor malzemelerinin (step tahtası, basketbol potası, voleybol filesi, kulplu beygir vb.) adlarını doğru ve anlaşılabilir şekilde kullanır.	5	-	-	100
P.G.12	Beden eğitimi ve spor aktivitelerinde vücut bölümlerinin adlarını (baş, omuzlar, boyun, ayak, bacak, ayak parmakları vb.) doğru ve anlaşılabilir şekilde kullanır.	5	-	-	100
P.G.13	Usta hareket ve fiziksel etkinlik (örneğin, fiziksel uygunluk ilkeleri, oyun taktikleri, beceri geliştirme ilkeleri) ile ilgili performans kavram ve stratejileri sınıflandırır.	5	-	-	100
P.G.14	Genel hareket bilgi ve becerilerini geliştirecek uygulamalar düzenler.	4	1	-	80
P.G.15	Özel hareket bilgi ve becerilerini geliştirecek uygulamalar düzenler.	4	1	-	80
P.G.16	İnsan bedeninin yapısı, iskelet sistemi ve nöro-muscular yapı ve bu yapıların motor performansa ne şekilde katkıda bulunduğunu tanımlar.	4	1	-	80
P.G.17	Vücut kompozisyonu, kardiyovasküler dayanıklılık, esneklik, kas dayanıklılığı ve kas gücü gibi sağlık odaklı fiziksel uygunluk ile çeviklik, denge, koordinasyon, güç, tepki zamanı ve hız gibi beceri odaklı fiziksel uygunluk bileşenlerini açıklar.	5	-	-	100
P.G.18	Beden eğitimi özel alan bilgisini tüm temel eğitim kademelerindeki (okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim) öğrencilerle çalışabilecek şekilde ilişkilendirir.	5	-	-	100
P.G.19	Beden eğitimi programının dayandığı felsefe ya da yaklaşımları yorumlar.	4	1	-	80
P.G.20	Beden eğitimi programının öğrencileri okul dışındaki hayata hazırlamayı içerdiğini savunur.	4	1	-	80
P.G.21	Beden eğitimi programını diğer disiplin alanları ile eşgüdüm içinde yürütebilecek şekilde ilişkilendirir.	5	-	-	100
P.G.22	Spor organizasyonları bilinci ve sevgisine sahiptir.	5	-	-	100
P.G.23	Ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarını takip eder.	5	-	-	100
P.G.24	Spor etiği bilincine sahiptir.	5	-	-	100
P.G.25	Atatürk ve diğer Türk büyüklerinin beden eğitimi ve sporla ilgili duygu ve düşüncelerini uygulamalarına yansıtabilir.	4	1	-	80
P.G.26	Beden eğitimi ve spor alanı ile ulusal bayramlar ve kutlamalar ilişkisinin farkındadır.	4	1	-	80
P.G.27	Ulusal bayramlar ve günlere özgü etkinlikler hazırlar.	5	-	-	100
P.G.28	Ulusal bayram ve kutlamalarına ait protokol kurallarını bilir.	4	-	1	80
P.G.29	Öğrencilerini ve ailelerini ulusal bayramlar ve törenler etkinliklerine katılmaya teşvik eder.	5	-	-	100

Çizelge 24’te görüldüğü gibi BEÖE ÖAB alanında İçerik Bilgisi standardı için 29 performans göstergesi uzmanların görüşlerine sunulmuştur. Araştırmaya katılan uzmanların görüşleri incelendiğinde güvenilirlik katsayısı % 60’ın altında olan performans göstergesinin bulunmadığı görülmektedir. Fakat görüşüne başvurulmuş birinci uzman açıklamalarında “*P.G.1 ve P.G.3’ün birleştirilebileceği, P.G.2’de üç farklı kavramın aynı madde içinde kullanıldığı ve aynı performans göstergesinde yeni program yapılandırma kurama göre oluşturulduğu halde neden sadece bilişsel ve davranışçı kuramlara yer verildiği, P.G.25’te beden eğitimi öğretmen adayının sadece ulusal kimlik değil uluslararası kişilerin de duygu ve düşüncelerine önem vermesi gerektiği, P.G.26’da da uluslararası organizasyonlar ifadesinin eklenmesi gerektiği, P.G.27 ile P.G.28’in birleştirilmesi gerektiğini ve P.G.28’in çıkartılması gerektiği*” önerilerine yer vermiştir. Araştırmaya katılan ikinci uzman öneride bulunmamış; üçüncü uzman açıklamalarında “*P.G.4’te yasa yerine yönetmelik ve kanun ifadesinin daha anlamlı olacağını, P.G.5’te motorik elementlere örnek verilmesi gerektiğini, P.G.7’de alışkanlık haline getirir şeklinde ifade edilmesinin daha doğru olacağını, P.G.14 ve P.G.15’te düzenler yerine yapılandırır ya da tasarım yapar ifadelerinin daha doğru olacağını, P.G.16 nöro muscular yerine Türkçe bir kavramın kullanılması gerektiğini, P.G.20’de ifadenin anlaşılmadığını, P.G.24’te spor etiği ifadesinin daha ayrıntılı yazılması gerektiğini, P.G.27’de ifadenin daha ayrıntılı hale getirilip, yönetim becerilerine sahiptir ifadesinin eklenmesinin daha doğru olacağını*” belirtmiştir. Araştırmaya katılan dördüncü uzman “*P.G.17’de tepki zamanı yerine reaksiyon zamanı ifadesinin kullanılması, P.G.20’de Beden eğitimi programının öğrencileri okul dışındaki hayata hazırlamayı içerdiğini savunur yerine “hazırladığını yansıtan etkinlikler düzenler” ifadesinin daha anlaşılır olacağı, P.G.24’te davranışlarıyla spor etiği bilincine sahip olduğunu ortaya koyar ifadesinin daha uygun olacağı*” önerilerinde bulunurken, beşinci uzman “*P.G.5’teki ifadenin tecrübesi olmayan bir öğretmen adayı için uygun bir ifade olmadığını düşündüğünü, P.G.7’nin sadece öğretmen adaylarına yönelik değil herkesi ilgilendiren bir ifade içerdiğini, “.....sağlığı artırıcı özelliklerini bilir ve uygular” ifadesinin daha uygun olacağını*” belirtmiş ve “*İçerik bilgisi standardı altında bir becerinin öğretimi ile ilgili performans göstergelerinin de olması gerektiğini, her üç alanı (bilişsel, duyuşsal, devinişsel) kapsayan performans göstergelerine yer verilmesi gerektiğini*” önermiştir.

ÖAB İçerik Bilgisi standart başlığı altında yer alan performans göstergelerinde uzman görüşlerine dayanarak uygun bulunan şu değişiklikler yapılmıştır. P.G.4'te “..yasalarını.” kavramı yerine “..yönetmelik ve kanunlarını..” şeklinde düzeltilmiştir. P.G.5 daha iyi anlaşılabilmesi için “*Motor becerinin başarılması için gerekli olan adımları, kritik elementleri ve performans kavramlarını (enerji oluşumu, sinir kas koordinasyonu vb.) analiz eder*” olarak tekrar düzenlenmiştir. P.G.7'de “sağlığı artırıcı” yerine “sağlığı geliştirici” tabiri tercih edilmiş ve “..ve bu seviyeyi korur” ifadesi “ve bu seviyeyi korumayı alışkanlık haline getirir” ifadesi ile değiştirilmiştir. P.G.14 ve P.G.15'te “düzenler” fiilinin yerine “tasarlar” fiili; P.G.16'da “nöro-muscular yapı” yerine Türkçe tabiriyle “sinir-kas yapısı” tabiri ve P.G.17'de ise “Kardiyovasküler” kavramı yerine “kalp-damar-dolaşım sistemi ” kavramları tercih edilmiştir. P.G.20 tekrar düzenlenerek “*Beden eğitimi programının öğrencileri okul dışındaki hayata hazırlamayı hedefleyen etkinliklerini tasarlar*” şeklinde ifade edilmiştir. P.G.25'te “..ve Türk büyüklerinin beden eğitimi ve sporla ilgili..” ifadesi “..Türk büyükleri ile dünya çapında spor alanında söz sahibi düşünürlerin beden eğitimi ve sporla ilgili..” olarak düzeltilmiştir. P.G.26' “..ulusal bayramlar ve kutlamalar..” tanımı “..ulusal bayramlar, kutlamalar ve uluslararası organizasyonlar..” olarak düzeltilmiştir. P.G.27 ve P.G.28 birleştirilerek “*Uluslararası bayramlar ve günlere özgü etkinlikleri protokol kurallarına uygun bir şekilde yönetebilir*” şeklinde ifade edilmiştir.

Çizelge 25.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı “Yaşam Boyu Spor Kültürü Kazandırma” Standardının Performans Göstergelerine İlişkin Uzman Görüşleri (n=5)

S.2.Yaşam Boyu Spor Kültürü Kazandırma**Kapsam:**

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel aktivite düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla öğrencilerine sporu sevdirmeye, sağlıklı bir spor izleyicisi olmalarını sağlama ve yaşam boyu spor yapmalarını destekleme becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, her öğrencisinin en az bir spor alanı ile izleyici ya da uygulayıcı olarak ilgilenmesini sağlayabilir; kendisi de düzenli spor yaparak öğrencilerine örnek olabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

		Uygundur (f)	Değiştirilmelidir(f)	Çıkartılmalıdır(f)	Güvenirlilik(%)
P.G.1	Öğrencilerini yaş ve gelişim seviyelerine ve ilgilerine uygun spor dallarına yönlendirir.	5	-	-	100
P.G.2	Öğrencileri ve ailelerini serbest zaman (teneffüs, öğlen araları da dahil) etkinlikleri konusunda yönlendirir.	4	1	-	80
P.G.3	Öğrencilere ve ailelerine toplum kaynaklarını (devlete ait kaynaklar, sportif ve kültürel dernekler vb.) kullanmaları konusunda tavsiyede bulunur.	4	1	-	80
P.G.4	Öğrencileri okul dışı sportif etkinliklere (okullar arası turnuvalar, geziler, doğa sporları vb) yönlendirir.	5	-	-	100
P.G.5	Öğrencilerini spor ortamlarına her türlü katılıma (sporcu, antrenör, hakem, izleyici, dinleyici, yorumcu vb.) teşvik eder.	5	-	-	100
P.G.6	Öğrencileri ile olan günlük etkileşimleri ve öğretim uygulamaları aracılığı ile öğrencilerinin sağlıklı yaşam tarzlarını artırmaya yönelik uygun davranışları seçmelerini sağlar.	4	1	-	80
P.G.7	Fiziksel olarak aktif yaşam tarzının çeşitli yararlarını analiz eder.	4	1	-	80
P.G.8	Öğrenciler için sınıf tecrübeleri dışında da fiziksel aktivite etkinlikleri organize eder.	4	1	-	80
P.G.9	Sporun sağlığa olan faydasını tartışır.	4	1	-	80
P.G.10	Kas gelişimini, kas dayanıklılığı, kardiyovasküler dayanıklılık vb. artırıcı etkinlikler düzenler.	5	-	-	100
P.G.11	Düzenli fiziksel etkinlik yapma konusunda örnek olur.	4	1	-	80
P.G.12	Fiziksel uygunluğu korumaya yönelik becerileri tasarlar.	3	2	-	60
P.G.13	Uygulamalarında kişisel güvenlik ve kazalardan korunmaya yönelik becerileri önemser.	5	-	-	100
P.G.14	Her ders yılı başında öğrencilerinin sağlık kontrolünden geçirilmesini organize eder.	3	2	-	60
P.G.15	Sağlıklı beslenmenin önemini savunur.	5	-	-	100
P.G.16	Spor sakatlıklarında ilk yardım kurallarını uygular.	5	-	-	100
P.G.17	Doğayı tanıma ve çevreyi koruma bilincine sahiptir.	5	-	-	100

Çizelge 25’te görüldüğü gibi BEÖE ÖAB alanı Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma standardı için alanyazına göre oluşturulan 17 performans göstergesi uzman görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan gelen yanıtlar dikkate alındığında yaşam boyu spor kültürünü kazandırma standardına ait güvenilirlik katsayısı % 60’ın altında olan performans göstergesi bulunmamaktadır. Fakat görüşüne başvurulmuş birinci uzman önerilerinde *“P.G.9’da sporun sağlığa olan faydasını tartışır ifadesinin tam olarak anlaşılmadığını, bunun yerine sporun sağlıkla ilişkisini kurar gibi bir ifadenin daha doğru olacağını, P.G.12’de beceri tasarlanamayacağı için “fiziksel uygunluğu korumaya yönelik becerileri tasarlar” ifadesi yerine “program tasarlar ya da program oluşturur” ifadelerinden birinin daha uygun olacağını, P.G.13’te becerileri önemser yerine davranışları önemser ifadesinin daha doğru olacağını”* ifadelerine yer verirken; ikinci uzman *“P.G.2 ve P.G.3’ten aile kavramının çıkartılması gerektiğini, P.G.14’ün beden eğitimi öğretmeni ya da adayının değil okul yönetimi, sınıf öğretmeni ve rehber öğretmenin bu konuda görevli olduğunu”* ifade etmiştir. Üçüncü uzman ise *“P.G.6’da ifadenin basitleştirilmesi gerektiğini, P.G.7’de aktif yerine etkin kelimesinin kullanılmasını, P.G.8’de ders dışı okul faaliyetleri ifadesinin daha uygun olacağını, P.G.12’de örnekle açıklamanın daha uygun olacağını”* belirtmiştir. Araştırmaya katılan dördüncü uzman görüş belirtmezken, beşinci uzman *“P.G.14’te “her ders yılı başında sportif etkinliklere katılacak öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmesini organize eder” ifadesinin daha doğru olacağını belirtmiştir.*

Uzmanlardan gelen görüşler incelenerek, P.G.8 daha anlaşılır olması için *“Öğrenciler için ders dışı fiziksel aktivite etkinlikleri organize eder”* şeklinde, P.G.9 ise *“Sporun sağlıkla ilişkisini kurar”* şeklinde yazılmıştır. P.G.10’da *“kardiyovasküler dayanıklılık”* tanımı yerine *“kalp-damar-dolaşım sistemi dayanıklılığı”* tanımı kullanılmıştır. P.G.12’de *“tasarlar”* fiili yerine *“kazandırmayı hedefler”* fiili kullanılmıştır. P.G.13 *“Uygulamalarında kişisel güvenlik ve kazalardan korunmaya önem verir”* şeklinde yeniden ifade edilmiştir. P.G.14’te yanlış anlamayı engellemek için *“...öğrencilerinin sağlık kontrolünden geçirilmesini organize eder”* ifadesi *“...sportif etkinliklere katılacak öğrencilerinin sağlık kontrolünden geçirilmesini organize eder”* olarak yeniden ifade edilmiştir.

Beşinci Bölüm

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve ileride yapılabilecek araştırmalara yol gösterici olacak önerilere yer verilmiştir.

Sonuç

Bu çalışmada Türkiye için Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi (BEÖE) standartları Öğretmenlik Meslek Bilgisi (ÖMB) standartları ve Özel Alan Bilgisi (ÖAB) standartları olmak üzere iki başlık altında oluşturulmuştur. ÖMB standart alanına ait 9 standart başlığının altında 145 performans göstergesi; ÖAB standart alanına ait 2 standart başlığının altında ise 45 performans göstergesi yer almaktadır. Oluşturulan standart başlıkları ve her bir standart başlığının altında yer alan performans göstergeleri Ek-10'da bir bütün halinde verilmiştir. BEÖE standartlarına ait standart alanları ve bu standart alanlarının altında yer alan standart başlıkları aşağıdaki gibidir.

1- BEÖE ÖMB Standart Alanı

S.1.Beden Eğitimi Dersini Planlama

S.2.Beden Eğitimi Dersi Öğretme-Öğrenme Sürecini Gerçekleştirme

S.3.Ölçme ve Değerlendirme

S.4. Öğrenciyi Tanıma

S.5. İşbirliği Yapma

S.6. Mesleki Gelişim

S.7. Sınıf Yönetimi ve Liderlik

S.8. İletişim Becerisi

S.9. Teknoloji Kullanımı

2- BEÖE ÖAB Standart Alanı

S.1.İçerik Bilgisi

S.2.Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma

Elde edilen sonucun daha iyi anlaşılması açısından her bir standart başlığına ait sonuçlara geçmeden önce oluşturulan standart başlıklarının, çalışmanın başında temel alınan

kaynaklarda (YÖK, 1999; NASPE, 2001; NBPTS, 2001; MEB,2006; MEB, 2008) yer alan standart başlıkları ile karşılaştırılması yararlı olacaktır. Çizelge 26’da bu karşılaştırmaya yer verilmiştir.

Çizelge 26.

Türkiye’de ve Türkiye Dışında Geliştirilmiş Olan Genel Öğretmen Yeterlikleri ve Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standart Başlıkları İle Bu Çalışmada Oluşturulan Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standart Başlıklarının Karşılaştırılması

Genel Öğretmen Yeterlilikleri		Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri			Türkiye İçin Oluşturulan BEÖE Standartları
YÖK(1999)	MEB(2006)	MEB(2008)	NBPTS (2001)	NASPE(2001)	
		Öğretim Sürecini Planlama Ve Düzenleme	Öğrenme Ortamının Hazırlanması	Planlama ve Öğretim	Beden Eğitimi Dersini Planlama
Öğrenme-Öğretme Süreci	Öğretme ve Öğrenme Süreci		Öğrenciyi Öğrenmede Aktif Hale Getirme + Öğretim Uygulamaları		Beden Eğitimi Dersi Öğretme-Öğrenme Sürecini Gerçekleştirme
Öğrenmeyi İzleme ve Değerlendirme	Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme	Gelişim Performansını İzleme ve Değerlendirme	Değerlendirme	Öğrenci Değerlendirme	Ölçme ve Değerlendirme
	Öğrenciyi Tanıma		Öğrenciyi Tanıma + Öğrenenlerin Beklentilerinin Karşılanması + Eşitlik, Adalet Ve Çeşitlilik	Öğrenci Farklılıkları + Büyüme ve Gelişme	Öğrenciyi Tanıma
	Okul, Aile ve Toplum İlişkileri	Okul Aile ve Toplumla İşbirliği Yapma	Toplum ve Aile İle İşbirliği + Meslektaşlarla İşbirliği	İşbirliği	İşbirliği Yapma
Tamamlayıcı Mesleki Yeterlikler	Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim	Mesleki Gelişimi Sağlama	Yansıtıcı Uygulamalar ve Mesleki Gelişim	Yansıtma	Mesleki Gelişim

				Yönetim Ve Motivasyon	Sınıf Yönetimi ve Liderlik
				İletişim	İletişim Becerisi
				Teknoloji	Teknoloji Kullanımı
Konu Alanı Bilgisi	Program ve İçerik Bilgisi	Ulusal Bayramları Anlam Ve Önemine Yaraşır Şekilde Kutlama	Konu Alanı Bilgisi+ Program Seçenekleri	İçerik Bilgisi	İçerik Bilgisi
		Fiziksel Performans Geliştirmeyi Sağlama ve Koruma	Aktif Yaşam Tarzını Teşvik Etme		Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma

Çizelge 26 incelendiğinde bu çalışmada oluşturulan standart başlıklarının temel alınan kaynaklarda oluşturulmuş olan standart ya da yeterlik başlıklarının tümünü kapsadığı görülmektedir. Bazı başlıklar kavramsal olarak değişmekle birlikte içerik olarak oluşturduğumuz standart başlıkları ile örtüşmektedir.

Oluşturulan standart başlıklarının her birine ait sonuçlara alttaki bölümde yer verilmiştir. Bu bölümde aynı zamanda standart başlıklarının altında yer alan performans göstergeleri de yer almaktadır. Performans göstergelerine ait sonuçlar MEB (2006) tarafından oluşturulan Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri ve NASPE (2001) tarafından oluşturulan Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartları çalışmaları ile karşılaştırılmıştır. Performans göstergelerinin sadece bu iki çalışma ile değerlendirilmesinin nedeni sadece bu iki çalışmada her bir standardın altında olması gereken performans göstergelerine yer verilmiş olmasıdır. Performans göstergelerinin yanında parantez içerisinde ilgili çalışmalarda hangi performans göstergesi ile örtüştüğü belirtilmiştir.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standart Başlıklarına ve Performans Göstergelerine İlişkin Sonuçlar

Oluşturulan standart başlıklarından ilki ***“S.1.Beden Eğitimi Dersini Planlama”*** standart başlığıdır. Dersi planlamak, bir nevi derslere hazırlıklı girmek eğitsel yönden gerekli ve öğretmenin ders içindeki iş yükünü azaltan bir süreçtir. Öğretimin planlanması, öğretmenin eğitim-öğretimde neyi, niçin ve nasıl yapacağını düşünmesini sağlayarak verimini artırır; öğretmen ve öğrencileri dağınıklıktan kurtararak düzenli çalışmalarını sağlar. Bu nedenle eğitimin her kademesine ait yönetmeliklerde, eğitim-öğretim çalışmalarının plânlı ve programlı olarak yürütülmesi gerektiği hükümlerine yer verilmiştir (Tebliğler Dergisi, 2003). Bu araştırmada da ÖMB standart alanı altında “Beden eğitimi dersini planlama” standart başlığının yer alması planlamanın eğitim-öğretim çalışmalarına sağlayacağı katkı açısından önemlidir. Çünkü bu standardı gerçekleştirebilen beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersinin öğretim programına, sahip olduğu olanaklara ve öğrencilerin psiko-motor, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişim düzeylerine uygun planlama yapabilir; dersine ve öğreteceği konuya uygun ve gerekli materyal seçimini gerçekleştirebilir; öğrenme ortamını öğrencilerin öğrenmelerini sağlayacak biçimde hazırlayabilir. Yapılan birçok çalışmada da dersi planlamanın önemine vurgu yapılmıştır (Yiğit, Sülün ve Yalçın, 2004; Mirzeoğlu, Aktaş ve Boşnak, 2007; Şirin ve Cesur, 2008; Kablan, 2012). Beden eğitimi dersini planlama standart başlığı için ele alınan temel kaynaklar incelendiğinde, MEB (2008)’de “Öğretim Sürecini Planlama ve Düzenleme”, NBPTS (2001)’de “Öğrenme Ortamının Hazırlanması” başlıklarına yer verildiği; NASPE (2001)’de başlığın “Planlama ve Öğretim” olarak yer aldığı ve diğer kaynaklarda dersin planlanmasına özel bir standart başlığı olarak yer verilmediği görülmektedir. Özellikle MEB (2006)’in ve YÖK (1999)’ün çalışmalarında ancak içerik incelendiğinde planlama sürecinin öğretme-öğrenme sürecine dahil edildiği görülmektedir. Fakat dersin planlanması, öğretme-öğrenme etkinliklerinden önce yapılması gereken bir süreci ifade ettiği için ayrı bir başlık olarak ele alınması daha doğrudur. Bu nedenle yapılan çalışmada “Beden eğitimi dersini planlama” başlığı ayrı bir standart olarak ele alınmıştır. Beden eğitimi dersini planlama standart başlığı altında yer alan performans göstergeleri ise aşağıdaki gibidir:

P.G.1.Görev yaptığı okul türüne (okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim) ve sınıf düzeyine göre beden eğitimi dersi öğretim programını tüm ayrıntıları ile tanımlar

P.G.2.Dersini planlarken, öğrencilerin beden eğitimine özgü hazır bulunuşluk düzeylerini, hazır bulunuşluk düzeylerini etkileyen biyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik, deneyimsel ve çevresel etmenleri ve beden eğitimine özgü yaş, boy, kilo gibi gelişim özelliklerini dikkate alır. (MEB,2006: A1.1, C1.1, C1.2, C5.1, C5.5, D4.5,C2.2, A1.3, C3.1, B1.5)

P.G.3.Ders planını dersin belirlenen amaçlarına uygun farklı öğretim modellerini (spor eğitimi modeli, taktik oyun modeli, bireysel ve sosyal sorumluluk modeli vb.) kullanarak hazırlar. (MEB,2006: C1.6).

P.G.4.Ders planında öğrenme hedeflerini ve davranışlarını (kazanımları) beden eğitimi dersi öğretim programı ile ilişkilendirerek yazar ve bu kazanımları gerçekleştirmeye dönük içerik planlaması yapar. (MEB,2006: C1.3).

P.G.5.Ders planında öğrenme öğretme sürecinin yöntem ve tekniklerini belirtir. (MEB,2006: C1.6)

P.G.6.Ders planında öğretme merkezli yöntemlerin (komut yöntemi, alıştırma yöntemi, gösterip yaptırma yöntemi) yanında öğrenen merkezli yöntemlere (eşli çalışma, kendini denetleme, katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme, bireysel programlama, kendi kendine öğrenme, işbirlikli öğrenme, yaratıcı drama, 6 şapka tekniği vb) de yer verir. (MEB,2006: C7.11).

P.G.7.Ders içi ve ders dışı etkinlikleri planlarken basitten karmaşığa, kolaydan zora ve somuttan soyuta ilkesini benimser. (MEB,2006: C4.3).

P.G.8.Beden eğitimi dersin amacına ve dersinin içeriğine uygun (kapsamlı, doğru, faydalı, güvenli) program materyallerini seçer (MEB,2006: A1.3, C2.2, C1.7, C2.6, C3.3, C4.6, C7.5, C7.10)

P.G.9.Seçtiği materyali ders öncesinde güvenlik, kullanım ve öğrenci seviyesine uygunluk vb. açılardan kontrol eder. (MEB,2006: C2.5, C3.5, C3.6, C4.6, C7.5, C7.10)

P.G.10.Derste kullanacağı materyal seçiminde öğrenci görüşlerini de dikkate alır. (MEB, 2006: C2.10, C2.4, C3.9, B2.2)

P.G.11.Dersin belirlenen amaçlarına ve öğretim ilkelerine uygun, öğrenci güvenliğini ön plana alan öğrenme ortamı planlar. (MEB, 2006: C3.5, C3.4, C3.7, C4.6, C7.5, C7.10)

P.G.12.Öğrencilerin öğrenmeye odaklandığı, fiziksel aktiviteden keyif aldığı ve beceri yeteneklerini geliştirebildikleri öğrenme ortamı düzenler. (MEB,2006: C3.9, B2.2)

P.G.13.Öğrenme ortamını dersin amacına ve sahip olduğu olanaklara (spor salonu, spor odası, sınıf, bahçe ve spor malzemeleri) göre hazırlar, materyal hazırlarken bu olanaklardan faydalanır.(MEB,2006: A1.11, B1.3, C4.3, C2.7,E2.5, C3.2)

P.G.14.Öğrenme ortamının düzenlenmesi ve materyal hazırlama sürecine öğrenci katılımını teşvik eder. (MEB,2006: C2.10, C3.9)

P.G.15.Planında öğrencilerin gelişim düzeyine yönelik çok yönlü (öz-değerlendirme, akran değerlendirme vb.) değerlendirme tekniklerine yer verir. (MEB,2006: C1.10, D1.5, B1.1, B1.2, B1.3)

P.G.16.Günlük ders planının yanı sıra beden eğitimi dersi haftalık ve ünitelendirilmiş yıllık planlarını da yapar.

P.G.17.Ders içi etkinlikleri ders dışındaki yaşam uygulamaları ile (okul takım çalışmaları ya da spor müsabakalarını izleme gibi) ilişkilendirir ve bu uygulamalara haftalık ve ünitelendirilmiş yıllık planında yer verir. (MEB,2006: A1.10, C4.1, C4.2)

Oluşturulan standart başlıklarından ikincisi “**S.2.Beden Eğitimi Dersi Öğretme-Öğrenme Sürecini Gerçekleştirme**” standart başlığıdır. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı öğreteceği konuya uygun yöntem, teknik ve stratejileri uygulayabilir; öğrencilerin bireysel ve grup motivasyonunun yüksek olduğu, öz-motivasyonu teşvik eden güvenli bir öğrenme ortamı oluşturabilir ve öğrenme-öğretme sürecini her öğrencinin öğrenmesini sağlayacak şekilde etkili bir biçimde yürütebilir. Aslında temel anlamda oluşturulan diğer standartların tümü beden eğitimi öğretmenin öğretme-öğrenme sürecini en verimli hale getirebilmesine hizmet etmektedir. Bu nedenle bu standart başlığının öğretmen eğitimi standartlarının temelini oluşturduğunu ya da diğer tüm standartları içine aldığı söylemek yanlış olmayacaktır. Öğretmen eğitimi düzenleyen kurum olan YÖK de öğretmen yetiştirme politikasında öğretme-öğrenme sürecine verdiği önem nedeniyle fakülte-okul işbirliğini artırarak öğrencilerin hizmet öncesi eğitimleri esnasında daha fazla uygulama izleme ve yapmalarını sağlamaya çalışmaktadır. İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarında alınacak bu deneyimler Okul Deneyimi I, Okul Deneyimi II ve Öğretmenlik Uygulaması dersleri aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Bu derslerin temel amacı öğretmenlik mesleğini seçmiş olan öğrencilerin mesleği daha yakından tanımlarını sağlamaktır (Korkmaz ve Akbaşlı, 2001). Yapılan bazı araştırmalarda da bu derslerin öğrencilere kazandırdıkları ortaya konmuştur. Tekin (2005) öğretmenlik uygulaması ders etkinliğine katılan öğretmen adaylarının okullarda uygulanan beden eğitimi dersinin öncelikli amaçlarını doğru anladıklarını; Mirzeoğlu, Çelebi ve Özcan (2005) ise öğretmenlik uygulaması dersine katılan öğretmen adaylarında eleştiri yapma gücü, göz teması kurma becerisi, derslerinde

espri yapma ve dersi daha eğlenceli hale getirme becerisi, dönüt ve düzeltmeleri daha etkili kullanma, sınıfta disiplin problemleri ile daha kolay başa çıkabilme ve derslerinde farklı yöntemleri kullanma gücü kazandıklarını belirtmişlerdir. Fakat bu uygulamaların bile beden eğitimi öğretmenlerinin öğretme-öğrenme sürecinde daha verimli olması için yeterli olmadığı görülmektedir. İnce ve Hünük (2010) tarafından yapılan çalışmada deneyimli öğretmenlerin bile beden eğitimi derslerinde daha çok öğreten merkezli yöntem, teknik ve stilleri tercih ettiği bunun da yeni beden eğitimi programlarında önerilen öğrenen merkezli yaklaşımları ve öğretim yöntemlerini desteklemediği belirlenmiştir. Beden eğitimi dersi öğretme-öğrenme sürecini gerçekleştirme standart başlığı için ele alınan temel kaynaklar da incelendiğinde, MEB (2008) haricinde tüm çalışmalarda aynı ya da benzer standart başlığına yer verildiği görülmektedir. Bu da standart başlığının önemini ortaya koymaktadır. YÖK (1999)'da standart başlığı “Öğrenme-Öğretme Süreci”; MEB (2006)'da “Öğretme ve Öğrenme Süreci” olarak oluşturulan standart başlığı ile birebir örtüşmektedir. NASPE(2001)'de başlık planlama ile birleştirilerek “Planlama ve Öğretim” adını almıştır. NBPTS (2001) çalışmasında “Öğrenciyi Öğrenmede Aktif Hale Getirme” ve “Öğretmenlik Meslek Bilgisi” standart başlıklarına yer vermiştir. Bu iki standart başlığı da öğretme-öğrenme sürecine ait becerileri içermektedir. Şekil-2’de de görüleceği gibi MEB (2008) tarafından yapılan “Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri” başlıklı çalışmada beden eğitimi dersinin öğretme-öğrenme sürecine ait herhangi bir yeterlik başlığına yer verilmediği görülmektedir. Bu çalışmada ise BEÖE standartlarını daha kolay anlayabilmek ve uygulayabilmek, eğitim verdiğimiz öğretmen adaylarını daha ayrıntılı değerlendirebilmek amacıyla öğretme-öğrenme süreci performans göstergelerini açıklayan bu standart başlığı Beden Eğitimi Dersi Öğretme-Öğrenme Sürecini Gerçekleştirme olarak ayrı bir başlık altında ele alınmıştır. Beden eğitimi dersi öğretme-öğrenme sürecini gerçekleştirme standart başlığı altında yer alan performans göstergeleri ise aşağıdaki gibidir:

P.G.1.Öğreteceği konuda kendi güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkındadır. (MEB,2006: A6.1)

P.G.2.Dersin ilk haftalarında dersin işlenmesi ile ilgili kuralları, yönergeleri ve ilkeleri öğrencileri ile paylaşır. (MEB,2006: C7.6)

P.G.3.Yaparak-yaşayarak öğrenme stratejileri ve yöntemlerini kullanır.

P.G.4.Öğrencileri, kendi öğrenme süreçlerinde aktif rol almaları konusunda destekleme yollarını işe koşar. (MEB,2006: A2.1, C7.8)

- P.G.5.Okul dışı öğrenme fırsatlarını (sportif müsabakalar, sınıflar ya da okullar arası turnuvalar vb.) değerlendirir.*
- P.G.6.Öğrencilerinin sadece psiko-motor değil aynı zamanda bilişsel ve duyuşsal öğrenmeleri ile sosyal ve fiziksel gelişimlerini de önemser.*
- P.G.7.Uygun öğrenme tecrübelerini fiziksel aktivite kavramları ile ilişkilendirmek için etkili gösterimler ve açıklamalar kullanır.*
- P.G.8. Öğrencilerin derse ilgisini çekmek, onları katılıma motive etmek, motivasyonlarını sürdürmek ve psiko-motor beceri performansını kolaylaştırmak için uygun öğretimsel ipuçlarını ve dikkat çekme araçlarını kullanır. (MEB,2006: C7.8)*
- P.G.9.Çeşitli seviyelerdeki psiko-motor becerilerin (lokomotor beceriler, yön-hız değiştirme, denge, fırlatma, yakalama, sıçrama, galop, yakalama, vurma ve ritim becerileri vb.) sınıf içi ve dışı etkinlikler aracılığı ile geliştirilmesini sağlar.*
- P.G.10.Öğrenme öğretme sürecinde öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak için öğretmen ve öğrenci merkezli öğretim yöntemlerini kullanır. (örn., soru sorma, senaryo kurma, sorun çözmeyi ve kritik düşünmeyi geliştirmek, somut geri çağırmayı kolaylaştırma). (MEB,2006: C1.1)*
- P.G.11.Fiziksel aktivite uygulamalarında öğrenmeyi kolaylaştırmak için amaca, içeriğe, öğrenci ihtiyaçlarına ve güvenlik konularına göre çeşitli öğretim stratejilerini uygular. (MEB,2006: C1.5, C4.6, B2.1, B2.2)*
- P.G.12.Uygulama esnasında farklı öğretim tekniklerini zamanında ve en doğru biçimde kullanmaya dikkat eder. (MEB,2006: C6.2)*
- P.G.13.Sınıf içinde bireysel farklılıkların da dikkate alındığı her öğrenme seviyesindeki öğrenciye uygun fiziksel etkinlikler düzenler. (MEB,2006: B2.1 C1.2, C5.6, A2.11)*
- P.G.14.Öğrencilere öğrenme sorumluluğunu kazandırma yollarını kullanır (MEB,2006: A2.14)*
- P.G.15.Psiko-motor beceri performansını artırmak için uygun pekiştireçler (iyi iş, aferin, güzel bir ders oldu, işbirliği için teşekkürler, başarılısın, yeteneklisin vb.) kullanır. (MEB,2006: D3.6)*
- P.G.16.Öğrencilerin beden eğitimi dersi dışındaki derslerden edindikleri bilgi ve becerilerini beden eğitimi dersine transfer etmelerine olanak tanıyacak öğrenme tecrübeleri sağlar.*
- P.G.17.Kendi dersinin kazanımları ile ilişkili gördüğü ilgili diğer alanları ve kazanımları belirleyip ders işleme sürecine katar. (MEB,2006: C1.4)*

P.G.18.Beden eğitimi dersinin yapılandırılmasında ve sunulmasında öğrencilerin öğrenmeye ve derse katılıma daha çok motive oldukları biçimleri işe koşar. (MEB, 2006: B3.3, B3.4)

P.G.19.Ders işlerken fiziksel etkinliğe ve spor dalına uygun kıyafet giyer. (MEB,2006: E5.2)

Oluşturulan standart başlıklarından üçüncüsü **“S.3.Ölçme ve Değerlendirme”** standart başlığıdır. Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının değerlendirmeyi, fiziksel etkinlik içindeki öğrencilerin fiziksel, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimlerini izlemek ve kendi öz-değerlendirmesini yapmak amacıyla kullanması gerektiği konusundaki farkındalıklarını içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, değerlendirmeyi öğrencilere dönüt sağlamak, öğretime rehberlik etmek; öğrencilerin ilerlemesini kontrol etmek; öğretim programını değerlendirmek ve öz-değerlendirmesini yapmak amacıyla kullanabilir. Bu nedenle eğitim programına ve öğrenilenlere uygun ölçme-değerlendirme teknik ve stratejilerini bilir, uygun ölçme-değerlendirme tekniğini seçebilir ve bu tekniği uygun bir şekilde kullanabilir. Öğretim süreci dersin amaçları, içeriği, öğrenme-öğretme süreci ve ölçme-değerlendirme öğelerinden oluşur. Öğretim sürecinin başarısı, bu öğelerin birbirleriyle ilişkisini kesmeden, nitelikli bir şekilde planlanmasına bağlıdır (Senemoğlu, 2004). Bu öğelerden ölçme ve değerlendirme, öğretimin istenen başarıya ulaşıp ulaşmadığını belirlemek amacıyla yapılır (Demirel, 1999; Senemoğlu, 2004). Ölçme-değerlendirme süreci her ne kadar en son yapılır gibi görünse de aslında bir sonraki aşamanın da başlangıcı konumundadır. Dolayısıyla, eğitim-öğretim sürecinin bir parçası olan ölçme ve değerlendirmenin amacı eğitim kalitesinin ölçülmesi ve iyileştirilmesidir (Linn ve Grounland, 1995). Bu nedenle beden eğitimi derslerinde kazandırılması amaçlanan bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıkların tamamının değerlendirilmesi gerekir (Başoğlu, 1995). Bu değerlendirmenin bir çok ilköğretim dersinde olduğu gibi kağıt kalem sınavları ile yapılması mümkün değildir. Beden eğitimi dersinde değerlendirme çok daha farklı yöntemlerle yapılmak zorundadır. Çünkü kağıt-kaleme dayalı sınavlar beden eğitimi dersi amaçlarına ne derece ulaşıldığını belirlemek için yeterli değildir. Benzer şekilde yeni ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programında da beden eğitimi dersinde fiziksel, devinişsel, bilişsel, duyuşsal ve toplumsal gelişim alanlarındaki kazanımların ölçülmesinin ve değerlendirilmesinin gerekliliğinden bahsedilmiştir (MEB, 2007). Ayrıca sadece fiziksel yeteneklerin değerlendirilmesi zihinsel, duyuşsal ve sosyal yönlerden

sağlıklı ve dengeli bir gelişimi amaçlayan beden eğitimi dersinin yapısına da uygun değildir (Baykul, 2000). Öğrenci merkezli anlayışa göre de öğretme ve öğrenmenin etkililiği öğrencilerin öğrenme sürecine ve bu süreç içerisinde kendilerine olan bakış açısına bağlıdır (Nunan, 1988; McNamara ve Deane, 1995; Haris, 1997). Eğer öğretme-öğrenme sürecinde öğrencinin fikirlerine başvurulacaksa, ölçme ve değerlendirme de bu sürecin bir parçası olduğu için bu aşamada da öğrenci fikirleri dikkate alınmalıdır (Oskarsson, 1981). Bu durum öğrencilerin motivasyonunu artıracak gibi kendi öğrenmelerinde meydana gelen eksikliklerin nedenlerini daha iyi anlamalarına ve bu eksiklikleri daha kolay tamamlamalarına yardımcı olacaktır. Öğretmenin öğrencilerini değerlendirmesi ile ilgili yaşanan bu gelişmeler tüm öğretmenlerin olduğu gibi beden eğitimi öğretmenlerinin de farklı türdeki ölçme yöntem ve tekniklerini bilmelerini ve kullanmalarını gerekli kılmaktadır. Ülkemizde sınırlı sayıda yapılan (Demirhan, 2009) ölçme değerlendirme konulu çalışmalarda beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme değerlendirme materyali hazırlama ve bu materyalleri kullanma konusunda yetersiz kaldıkları (Temel, 2009); öğrencilerini sadece devrimsel alana ait beceriler açısından değerlendirdikleri, duyuşsal ve bilişsel alanla ilgili kazanımları değerlendirmedikleri, bu nedenle de değerlendirmede daha çok beceri testlerine önem verdikleri, çok az öğretmenin fiziksel uygunluk testleri, öğrenci ürün dosyaları, tutum ölçekleri, akran, grup ve öz değerlendirme gibi teknikleri kullandığı (Avşar, 2009); derslerin yoğunluğu, sınıfların kalabalık olması, ders saatlerinin yetersiz olması gibi sorunlar nedeniyle ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin yeterince yerine getirilemediği (Yılmaz ve Gündüz, 2008; Tekin ve Taşgın, 2009) ve beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme değerlendirme konusunda hizmetiçi eğitim almadıkları (Yılmaz ve Gündüz, 2008) belirlenmiştir. Bu nedenle oluşturulan standardın hayata geçirilmesi durumunda beden eğitimi öğretmen eğitimi yetiştirmede önemli bir eksiklik giderilmiş olacaktır. Beden eğitimi dersi ölçme ve değerlendirme standart başlığı için ele alınan temel kaynaklar incelendiğinde ise, tüm kaynaklarda öğrenci çalışmalarını değerlendirmeye yönelik bir standart başlığına yer verildiği görülmektedir. Bu başlıklar, YÖK (1999)'da "Öğrenmeyi İzleme ve Değerlendirme"; MEB (2006)'da "Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme"; NASPE(2001)'de "Öğrenci Değerlendirme"; NBPTS (2001)'de Değerlendirme"; MEB (2008)'de "Gelişim Performansını İzleme ve Değerlendirme" şeklindedir. Bu çalışmada ise standart başlığı uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda "Ölçme ve değerlendirme" olarak yer almaktadır. Ölçme ve değerlendirme standart başlığı altında yer alan performans göstergeleri ise aşağıdaki gibidir:

P.G.1.Genel ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerinin (anket, yazılı sınavlar, performans ödevleri, projeler, öz değerlendirme, akran değerlendirme vb.) yanı sıra beden eğitimi dersine özgü çeşitli ölçme-değerlendirme (kassal dayanıklılık, denge, esneklik, vücut kompozisyonu gibi fiziksel uygunluk testleri) yöntem ve tekniklerini de kullanır. (MEB,2006: C1.8, B1.3, D1.3,D1.4, D2.3, D2.4)

P.G.2.Dersinde kullanacağı ölçme-değerlendirme tekniklerinin üstünlük ve sınırlılıklarını; kullanma amacını ve kullanılma yerini bilir. (MEB,2006: D1.1)

P.G.3.Ölçme-değerlendirmede öğrencinin kişiliğine saygı göstererek onu rencide edecek davranışlardan uzak durması gerektiğinin farkındadır. (MEB,2006: A1.8, B1.4, B1.5)

P.G.4.Amacına ve içeriğine uygun ölçme-değerlendirme tekniklerini kullanır. (MEB,2006: D1.1, D1.2, D2.5)

P.G.5.Dersinde kullanacağı ölçme aracının geçerli ve güvenilir olmasına dikkat eder; gerekli durumlarda ölçümün geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını yapma becerisine sahiptir. (MEB,2006: D2.1, D2.2)

P.G.6.Değerlendirmeyi, öğrencinin öğrenmesini ve gelişimini izlemek, öğrenciye geri bildirim vermek ve öğretim programını şekillendirmek için kullanır. (MEB,2006: C5.2, A4.5, B4.1)

P.G.7.Dersi ile ilgili ölçme değerlendirme çalışmalarını ders içinde ve ders dışında sürekli ve kapsamlı bir şekilde gerçekleştirir. (MEB,2006: C4.2, C7.1)

P.G.8.Öğrencilerin psiko-motor kazanımlarının yanı sıra bilişsel, sosyal, duyuşsal ve fiziksel kazanımlarını da değerlendirir. (MEB,2006: B2.4)

P.G.9.Bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan becerilerini ölçerken ilgili ölçme ve değerlendirme tekniklerinden yararlanır. (MEB,2006: D1.3, D1.4, B2.4)

P.G.10.Değerlendirme sürecine öğrencileri de katar. (MEB,2006: D2.5)

P.G.11.Öğrencilerin öz değerlendirme ve akran değerlendirme yapabilmeleri için performans değerlendirme ölçeği hazırlar.

P.G.12.Değerlendirmeyi her öğrencinin bireysel gelişimine göre yapar. (MEB,2006: C5.7)

P.G.13.Değerlendirmede öğrencilerin başlangıç düzeylerini dikkate alır.

P.G.14.Her öğrenci için izleme dosyası oluşturur (değerlendirme sonuçları ve sağlıklı ilgili izlemeler). (MEB,2006: B1.6, B1.7, D2.6)

P.G.15.Ölçme ve değerlendirmede öğrenci, veli ve meslektaşları ile işbirliği yapar. (MEB,2006: B4.5)

P.G.16.Ölçme ve değerlendirmesini yaparken ölçme ilkelerine uygun davranır.

- P.G.17.Dersindeki değerlendirme sonuçlarını öğrencinin gelişim özellikleri yönünden yorumlar ve öğrencinin kendisine, ailesine ve yeri geldiğinde okul yönetimine geri bildirim verir. (MEB,2006: C7.1, D2.6, D3.4, D3.8, B4.1, B4.5)*
- P.G.18.Program değerlendirmede kullanılan model, yöntem ve teknikleri bilir.*
- P.G.19.Ürün ve erişime bakarak beden eğitimi dersi programını değerlendirir. (MEB,2006: D4.1, D4.2, D4.3, D4.4, D4.5)*
- P.G.20.Beden eğitimi dersi eğitim programını öğelerine (amaçlar, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme) dönük değerlendirir. (MEB,2006: D4.1, D4.2, D4.3, D4.4, D4.5)*
- P.G.21.Beden eğitimi dersi öğretim programını çevrenin özelliklerine, okul ortamına ve öğrenci düzeyine uygunluk yönünden değerlendirir. (MEB,2006: E1.1, E1.2, E1.3, E1.6)*
- P.G.22.Program değerlendirme ile ilgili görüşlerini ilgili kişilerle (müfettiş, okul yönetimi, diğer beden eğitimi öğretmenleri vb.) paylaşır. (MEB,2006: F3.2)*
- P.G.23.Program değerlendirme çalışmalarını eylem araştırması niteliklerine bağlı kalarak yürütür. (MEB,2006: A6.5, A7.2)*
- P.G.24.Öğrencilerin ölçme değerlendirme sonuçlarını öz-değerlendirme amaçlı, öz-değerlendirme sonuçlarını da öğrenme-öğretme sürecini geliştirmek için kullanır (MEB,2006: A4.1, A4.2, A4.4, A4.5, A6.5)*
- P.G.25.Öz-değerlendirme amacıyla meslektaşları ile işbirliği yapar. (MEB,2006: A4.3)*
- P.G.26.Öğrencilerin ve meslektaşlarının kendi performansıyla ilgili değerlendirme yapmalarına olanak tanır. (MEB,2006: A4.3, A4.4, A4.5)*
- P.G.27.Kendisinin sınıf içi ve sınıf dışı değerlendirme yaklaşımları ile ilgili de öz-değerlendirme yapar. (MEB,2006: A4.1)*
- P.G.28.Öğrencilerine yaşam boyu spor kültürünü kazandırmadaki etkililiği konusunda öz-değerlendirme yapar.*

Oluşturulan standart başlıklarından dördüncüsü **“S.4.Öğrenciyi Tanıma”** standart başlığıdır. Eğitimde, öğrencilerin bireysel farklılıklarının farkına varmak, verilecek olan konunun özelliğine göre uygun yöntem ve teknikleri kullanmak, eğitim etkinliklerimizin içeriğini öğrencinin bireysel farklılığına göre belirlemek, hiç kuşkusuz her öğretmenin olduğu gibi beden eğitimi öğretmenlerinin de istediği bir durumdur. Öğrencinin tanınması bireylerin yetenekleri, başarı ve başarısızlıkları, kişisel ve sosyal uyum düzeyi sorunları, zayıf ve güçlü yanları, tavır ve değer yargıları, yetiştiği çevrenin geliştirici ve engelleyici etkileri gibi daha pek çok özelliklerinin ayrıntılı olarak bilinmesini gerektirir. Bireyin

niteliklerini tanımanın amacı, farklı nitelikleri ile bireyi betimlemek ve hangi koşullarda ne şekilde davranacağını yordamaktır. İnsan gibi karmaşık bir organizmanın davranışlarını betimleme ve yordama oldukça zordur (Aktepe, 2005). Bu nedenle öğrenciyi tanıma bu çalışmada ayrı bir standart başlığı olarak yer almaktadır. Öğrenciyi tanıma standart başlığı ile anlatılmak istenen beden eğitimi öğretmeninin öğrencilerini gelişimsel, sosyal ve kültürel özellikleri açısından tanıma; dil, din, etnik köken ayrımı yapmaksızın tüm öğrencilerine eşit ve adil davranma konusundaki bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, öğrencilerinin farklı özelliklerinden kaynaklanan öğrenme farklılıklarını bilir; yeteneği ne olursa olsun her öğrencisiyle, fiziksel etkinlikten ve sağlıklı yaşamdan yarar sağlayabileceği ve başarılı olabileceği bir yaklaşımla ilgilenir ve bu farklılıklara uygun öğrenme ortamları oluşturarak öğrencilerinin kendilerini önemli hissetmelerini sağlar. Bu becerileri gösterebilmek aynı zamanda öğretmenin empatik eğilim becerileri ile de ilgilidir. Yapılan bazı çalışmalarda beden eğitimi öğretmen adaylarının empatik eğilim düzeylerinin yüksek olduğu gözlenmiştir (Akyel, 2008). Bu araştırmalarda beden eğitimi derslerinin empatik beceri ve eğilim düzeyleri yüksek, nitelikli, araştırmacı ve üretken öğretmenler tarafından uygulanmasının dersin sağlıklı bir şekilde topluma yayılması açısından önemi vurgulanmaktadır. Standartların oluşturulmasında temel alınan kaynaklar incelendiğinde ise YÖK (1999)'da ve MEB (2008)'de öğrenciyi tanıma standart başlığına ayrı bir başlık olarak yer verilmediği görülmektedir. MEB (2006)'da başlık "Öğrenciyi Tanıma"; NASPE(2001)'de "Öğrenci Farklılıkları" ve NBPTS (2001)'de ise "Öğrenciyi Tanıma" başlıkları olarak yer almaktadır. Ayrıca NASPE'nin çalışmasında yer alan "Öğrenenlerin Beklentilerinin Karşılanması" ve "Eşitlik, Adalet ve çeşitlilik" standart başlıkları ile NASPE'nin çalışmasında yer alan "Büyüme ve Gelişme" standart başlıklarının içeriği öğrenciyi tanıma standart başlığı ile örtüşmektedir. Bu çalışmada ise standart başlığı uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda "Öğrenciyi Tanıma" olarak kabul edilmiştir. Öğrenciyi tanıma standart başlığı altında yer alan performans göstergeleri ve ilgili araştırmalarla karşılaştırılması altta verilmiştir.

P.G.1. Öğrencilerin okula farklı öğrenim beklentileri ile geldiklerini ve her birinin öğrenmeye aynı ölçüde yatkın olmadığını farkındadır. (MEB,2006: A2.2, A2.7, C5.1)

P.G.2. Öğrenciyi tanımaya yönelik teknikleri uygulayabilir ve değerlendirebilir.

P.G.3. Öğrencileri hakkında sahip olduğu bilgiyi öğretim planını şekillendirmek için kullanır. (MEB,2006: B1.4)

- P.G.4.Öğrencinin ihtiyaç duyduğu durumlarda okul psikolojik danışmanı ile birlikte çalışarak eğitsel, kişisel ve mesleki rehberlik hizmetlerini uygulayabilir (MEB,2006: B4.3, B4.4)*
- P.G.5.Öğrencilerinin önceki yaşantılarında geçirdikleri sportif etkinlikleri ve eğilimleri belirler.*
- P.G.6.Öğrencilerine değer verir, anlar ve saygı gösterir. (MEB,2006: B3.1, B3.6, B3.7, B3.8, A1.6, A1.8, A3.2)*
- P.G.7.Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırmak için bu öğrencilere uygun öğrenme ortamları düzenleme konusunda uzman kişilerden yardım alır. (MEB,2006: A1.12, B2.1, C5.5)*
- P.G.8.Engelli öğrenciler için uygulanacak kaynaştırma ilkelerini bilir. (MEB,2006: A8.3,*
- P.G.9.Öğretimi planlarken öğrencilerin sosyal, kültürel, dilbilimsel, dini ve etnik farklılıklarını dikkate alır (MEB,2006: A1.9, C5.4, B3.8)*
- P.G.10.Öğrenci farklılıklarını sınıf ve daha geniş bir okul-çevre bağlamında dikkate alır. (MEB,2006: A1.13, C5.1, A3.3, A3.4, E1.1, E1.2, E1.3, E1.6)*
- P.G.11.Bireysel olarak öğrencilerin öğrenme yeteneklerini etkileyen etmenleri analiz eder. (MEB,2006: A2.4)*
- P.G.12.Tüm öğrencilerin öğrenmesi ve başarılı olması için farklı ihtiyaçları fark ederek beden eğitimi etkinliklerini uygun seviyelerde hazırlar. (MEB,2006: A2.8, A2.5, A2.10, B2.1)*
- P.G.13.Dersini öğrencilerin ilgi, yetkinlik, yaş ve yetenek seviyelerinden kaynaklanan zorlukları karşılayabilecek şekilde düzenler. (MEB,2006: B1.3)*
- P.G.14.Uygulama esnasında malzemelerin dağıtımı, sınıfın, salonun ya da bahçenin kullanımında adaletli davranır.*
- P.G.15.Her öğrenciye fiziksel aktivite yapabilme fırsatı sunar.*
- P.G.16. Ders uygulama ve değerlendirme sürecinde bu süreçlere tüm öğrencilerinin katılımını sağlayacak şekilde adil davranır.*
- P.G.17.Kaynakları tüm öğrencilerde öğrenmeyi en iyi biçimde destekleyecek şekilde kullanır. (MEB,2006: A2.3)*
- P.G.18.Yaşamın her alanında öğrencilerinin adil ve eşit olmaları konusunda öğrencilerine model olur.*
- P.G.19.Dersinden kız ve erkek öğrencilerin eşit oranda yararlanmasını sağlayıcı önlemler alır.*

P.G.20.Öğrencilerinin kendilerini tanımaları ve potansiyelleri konusunda farkındalıklarının artmasına yardımcı olur.

Oluşturulan standart başlıklarından beşincisi **“S.5.İşbirliği Yapma”** standart başlığıdır. Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel etkinlik düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla meslektaşları, öğrenci ebeveynleri/velileri, okul yöneticileri ve ilgili resmi kurum ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapma bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslektaşları, okul yöneticileri, öğrencilerinin aileleri ve toplum ile işbirliği yaparak okulun ve çevrenin öğretim fırsatlarını en iyi şekilde değerlendirir ve bu fırsatları dersinde kullanır. Meslektaşları ile birlikte hareket ederek kendisini büyük bir öğrenme topluluğunun üyesi olarak hisseder ve öncelikle okul yönetimine olmak üzere beden eğitimi dersini daha geniş ortamlarda ifade etme olanağı bulur. İşbirliği yapma, oldukça fazla bilim dalını içinde barındıran eğitim bilimleri alanında bir zorunluluktur. Beden eğitimi öğretmenleri de öğrencilerinin öğrenmelerine katkı sağlamak amacıyla birçok kurum, kuruluş ve bireyle işbirliği içerisinde olmalıdır. Öğrencinin okul başarısının ön koşulunun okul-aile işbirliğine dayandırıldığı (Çelenk, 2003) günümüzde işbirliği standardını göz ardı etmek mümkün görünmemektedir. Standartların oluşturulmasında temel alınan kaynaklar incelendiğinde ise YÖK (1999) tarafından yapılan çalışma dışında tüm çalışmalarda işbirliği yapmaya önem verildiği ve dolayısıyla işbirliğine ayrı bir standart başlığı altında yer verildiği görülmektedir. MEB (2006)’da işbirliği yapma standardına “Okul, aile ve toplum ilişkileri” başlığı altında yer verilirken; MEB (2008)’de başlık “Okul Aile ve Toplumla İşbirliği Yapma” olarak, NASPE(2001)’de yalnızca “İşbirliği” ve NBPTS (2001)’de ise “Toplum ve aile ile işbirliği” ve “Meslektaşlarla işbirliği” olmak üzere iki farklı standart başlığı altında yer verilmiştir. Bu çalışmada ise standart başlığı uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda “İşbirliği Yapma” olarak belirlenmiştir. İşbirliği yapma standart başlığı altında yer alan performans göstergeleri ve bu performans göstergelerinin ilgili araştırmalardaki performans göstergeleri ile karşılaştırılması altta verilmiştir.

P.G.1.Kendi güçlü ve zayıf yanlarının farkında olarak meslektaşlarından ya da uzmanlardan ne zaman ve nasıl yardım alacağını bilir. (MEB,2006: A5.1, A6.1)

P.G.2.Diğer okullarda görev yapan meslektaşları ile işbirliği yaparak ders dışı ortak faaliyetler geliştirir (MEB,2006: A7.4, E1.3, E1.4, C4.2)

- P.G.3.Diğer disiplinlerden meslektaşları ile işbirliği yaparak öğretim programı doğrultusunda birlikte etkinlik gerçekleştirir (MEB,2006: A7.4, C1.4)*
- P.G.4.Diğer disiplinlerden meslektaşlarına alanını tanıtır ve alanın gelişimine katkıda bulunur.*
- P.G.5.Okul yönetimi ile sürekli ve düzenli bir iletişim halindedir. (MEB,2006: A7.1, A7.8)*
- P.G.6.Okul temelli gelişim etkinliklerine katılır (MEB,2006: A7.6, A7.1, A7.7, A7.8)*
- P.G.7.Okullar arası etkinlikler düzenleyerek okul dışı öğrenime ve ders dışı faaliyetlere katkıda bulunur. (MEB,2006: E1.4, E1.5, C4.2, A7.1, A7.2, A7.3)*
- P.G.8.Okul yönetiminin beden eğitimi dersi ve ders dışı sportif etkinlikler konusundaki görüşlerini önemser.*
- P.G.9.Okul yönetiminin beden eğitimi dersi ve ders dışı sportif etkinlikler konusundaki fikirlerine gerektiği durumlarda yön verir.*
- P.G.10.Okul yönetimine alanını en iyi şekilde tanıtarak alanının okulda iyi bir savunucusu olur.*
- P.G.11.Okulu beden eğitimi açısından açık öğrenme alanı ortamına dönüştürmek için yönetimle işbirliği yapar.*
- P.G.12.Öğrencilerin gelişimi hakkında öğrencilerin anne ve babalarını düzenli olarak bilgilendirir.*
- P.G.13.Öğrencilerin gelişimi ve öğrenmeleri hakkında anne babalarıyla bilgi alışverişinde bulunur.*
- P.G.14.Anne ve babaları, çocuklarının beden eğitimi dersindeki gelişimi konusunda bilgi almaya teşvik edici önlemler alır (MEB,2006: E5.2)*
- P.G.15.Ailelere de fiziksel aktivite fırsatları sunmak için okul ve çevrenin kaynaklarını kullanır (MEB,2006: E5.8, E2.2, E1.1, E1.2, E1.3, E1.6)*
- P.G.16.Beden eğitimi programlarına ailenin de katılımını sağlayarak beden eğitiminin çocuklarının gelişimindeki önemini kavramalarına yardımcı olur (MEB,2006: E5.1)*
- P.G.17.Gerektiği durumlarda eksikliğini hissettiği ders malzemeleri için ailelerin imkanlarını değerlendirir (MEB,2006:E4.3)*
- P.G.18.Aileleri ve toplumu okulu bir spor öğrenme ve uygulama merkezi olarak kullanmaları konusunda teşvik eder.*
- P.G.19.Öğrencilerinin yaşam boyu spor kültürünü edinmelerine yardımcı olmak amacıyla çeşitli kurum ve spor kulüpleri ile işbirliği yapar (MEB,2006: E2.4, A6.6, A6.8)*

Oluşturulan standart başlıklarından altıncısı **“S.6.Mesleki Gelişim”** standart başlığıdır. Öğretmenlik mesleği teknoloji ile birlikte yeni gelişmelere uyum sağlamayı gerektirdiğinden sürekli mesleki gelişim ihtiyacı içinde olan bir meslektir. Fakat öğretmenlerin çalışma ortamları, sınıfların kalabalıklığı, yetersiz donanım gibi durumlar ile öğretmenlerin mesleki kıdemi, medeni durumları vb. birçok faktör öğretmenler üzerinde mesleki tükenmişlik duygusunu artırmakta (Tümkaya, 1996; Cemaloğlu ve Şahin-Erdemoğlu, 2007) onların mesleki gelişime bakış açılarında negatif sonuçlar doğurmaktadır. Bu tükenmişliğin önüne geçebilmek amacıyla öğretmen adaylarına henüz mesleğe başlamadan önce mesleki gelişimlerini sağlama becerilerini kazandırmak ve bu becerileri nasıl sürdüreceklerini öğretmek gerekmektedir. Bu nedenle oluşturulan ve beden eğitimi öğretmen adayının kendi mesleki gelişimi için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumları içeren bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslek hayatına atıldığında mesleki gelişimi için her türlü fırsatı değerlendirmesi gerektiğini bilir. Kişisel gelişimini sağlamak, beden eğitimi öğretimi konusundaki yaratıcılığını geliştirmek ve beden eğitimi alanındaki gündemi takip etmek için kongre, çalıştay, seminer, tartışma platformları vb. birçok uygulamaya katılmanın ve alanı ile ilgili süreli yayınları takip etmenin öneminin farkındadır. Standartların oluşturulmasında temel alınan kaynaklar incelendiğinde tüm çalışmalarda mesleki gelişimi içeren standart başlıklarına yer verildiği görülmektedir. Bu başlıklar YÖK (1999) tarafından yapılan çalışmada “Tamamlayıcı Mesleki Yeterlikler”; MEB (2006) tarafından yapılan çalışmada “Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim”; MEB (2008) çalışmasında “Mesleki Gelişimi Sağlama” , NBPTS (2001)’de “Yansıtıcı Uygulamalar ve Mesleki Gelişim” ve NASPE (2001)’de ise “Yansıtma” şeklindedir. Bu çalışmada ise standart başlığı uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda “Mesleki Gelişim” olarak belirlenmiştir. Mesleki gelişim standart başlığı altında oluşturulan 12 performans göstergesi şu şekildedir:

P.G.1 Mesleki hak ve yasal sorumluluklarını bilir. (MEB,2006: A8.1, A8.2, A8.3, A3.8)

P.G.2. Mesleki hak ve yasal sorumlulukları hakkında nereden bilgi, destek ve yardım alabileceğini bilir. (MEB,2006: A8.4, A3.8)

P.G.3. Meslek yaşamı boyunca yaşam boyu öğrenen ilkesini benimseyerek öz gelişimini sağlayacak motivasyona sahip olması gerektiğini bilir.

P.G.4. Beden eğitimi dersi öğretimine özgü kişisel ve mesleki yeterliklerini belirler.

P.G.5. Dersinin öğretimine özgü yeterliklerine göre kısa ve uzun vadeli mesleki gelişim planı hazırlar (MEB,2006: A6.7)

P.G.6. Beden eğitimi alanı ile ilgili son araştırmaların farkındadır ve mevcut alan yazına hakimdir (MEB,2006: A6.4)

P.G.7. Gerekliğinde beden eğitimi alanında yapılacak bir araştırmaya ya da projeye yürütücü ya da çalışan olarak katılır (MEB,2006: A5.15, A6.3)

P.G.8. Bireysel ve mesleki gelişim amacıyla yerel ve uluslararası çeşitli meslek kuruluşlarına üye olur (MEB,2006: A6.6, A6.8, E2.4)

P.G.9. Üye olduğu kuruluşların çalışmalarında aktif olarak yer almaya gönüllüdür. (MEB,2006: A6.8)

P.G.10. Meslek etiği ilkelerini uygular. (MEB,2006: A3.7, B3.2)

P.G.11. Mesleki gelişimi süresince edindiği tecrübeleri öğrencileri ile paylaşır.

P.G.12. Alanı ile ilgili bilimsel ve süreli yayınları takip eder (MEB,2006: A6.4)

Oluşturulan standart başlıklarından yedincisi **“S.7.Sınıf Yönetimi ve Liderlik”** standart başlığıdır. Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersini verimli ve etkili kılacak sınıf yönetimi ve öğrencilerine yapacağı liderlik için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumları içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, planına, öğrenci özelliklerine, öğrenme ortamına uygun bir sınıf yönetimini gerçekleştirebilir. Gerekli durumlarda öğrencilerine liderlik yapabilir. Sınıf yönetimi kavramı beden eğitimi dersi için çok farklı bir anlam taşımaktadır. Çünkü bugün öğretmen yetiştirme sistemlerinde okutulan sınıf yönetimi dersi daha klasik anlamda aklımıza gelen bir sınıfa işaret etmektedir. Oysa beden eğitimi dersleri sadece imkanlar çok sınırlı olduğu zamanlarda sınıf ortamında okutulmaktadır. Daha çok spor salonu, spor odası gibi kapalı mekanlar ile bahçe, oyun alanı gibi açık mekanlarda yapılan beden eğitimi dersi için sınıf yönetimi anlayışı farklı olmalıdır. Beden eğitimi öğretmenleri her geçen gün gitgide azaltılan beden eğitimi derslerinde zamanı en verimli şekilde kullanmak zorundadırlar. Yapılan araştırmalarda özellikle beden eğitimi öğretmen adaylarının sınıf yönetimine zaman ayırmaya çalışırken ders konusuna ayrılan zamanı azalttıkları gözlenmiştir (Yıldırım, İnce, Kirazcı ve Çiçek, 2007). Benzer şekilde beden eğitimi öğretmenleri ile yapılan araştırmalar da öğretmenlerin sınıf yönetimi ve açıklamalar için gereğinden fazla zaman ayırdığını bu da motor aktiviteler için gereken zamanı azalttığını göstermektedir (Saraç, Kirazcı, Çiçek ve İnce, 2002). Tecrübesizlikten kaynaklanan bu durum ancak öğretmen eğitimi esnasında kazandırılacak sınıf yönetimi ve

liderlik becerileri ile aşılabılır. Standardın liderlik boyutu ise beden eğitimi öğretmenlerine farklı bir misyon yüklemektedir. Çünkü beden eğitimi öğretmenleri dersleri dışında okulda yapılan etkinliklerin organizasyonunda en çok görev alan öğretmenlerden birisidir. Bu tür etkinlikler güçlü bir lidere ihtiyaç duyduğu için bu etkinlikleri yürütmekle yükümlü beden eğitimi öğretmenin liderlik yanının güçlü olması gerekmektedir. Yapılan araştırmalarda da beden eğitimi öğretmenlerinin yarı demokratik liderlik stilini benimsedikleri (Güllü ve Arslan, 2009) buna rağmen beden eğitimi öğretmenin liderlik özellikleri hem öğrenciler hem de yöneticiler tarafından yüksek olarak görüldüğü belirlenmiştir (Can, 2002; Tozoğlu, 2003; Üşenmez, 2004). Standartların oluşturulmasında temel alınan kaynaklar incelendiğinde NASPE (2001) dışında hiçbir çalışmada sınıf yönetimi ya da liderlik boyutunda ayrı bir standart başlığının ele alınmadığı görülmektedir. NASPE (2001)'nin çalışmasında ise standart başlığı "Yönetim ve Motivasyon" olarak yer almaktadır. Bu çalışmada ise standart başlığı uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda Sınıf Yönetimi ve Liderlik olarak belirlenmiştir. Sınıf yönetimi ve liderlik standart başlığı altında 11 performans göstergesine yer verilmiştir. Oluşturulan performans göstergelerinin ilgili çalışmalarda yer alan performans göstergeleri ile karşılaştırılması altta verilmiştir.

P.G.1.İşlevsel öğrenme ortamları oluşturabilecek sınıf yönetimi kurallarını uygular.

P.G.2.Beden eğitimi dersinin öğrenme ortamlarını oluştururken çevresel etmenleri yönetir.

P.G.3.Kendisi için öğrencilerine model oluşturacak davranış yönetimi planı geliştirir.

P.G.4.Öğrencilerinin davranış yönetimi planı geliştirmelerine yardımcı olur.

P.G.5.Beden eğitimi dersini koşullara, kaynaklara ve olanaklara göre farklı ortamlarda (spor salonu, spor odası, sınıf ya da bahçe gibi) etkili bir şekilde yürütür.

P.G.6.Farklı ortamlarda öğrenci davranışlarını, öğrenme ortamını ve çevre koşullarını vb. düzenleme becerisine sahiptir. (MEB,2006: C3.3)

P.G.7.Bireysel küçük gruplarla ve büyük gruplarla öğretim stratejileri becerilerine sahiptir.

P.G.8.Öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin kaynaklardan etkin olarak yararlanmalarını sağlayıcı düzenlemeler yapar.

P.G.9.Zamanı etkin kullanır (MEB,2006: A5.8, C6.1, C6.2)

P.G.10.Beden eğitimi dersinde sınıf içi çatışmaları ve öğrenciler arasında öğrenmeyi engelleyici davranışlara yönelik davranış yönetimi stratejileri uygular.

P.G.11.Sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikler için uygun kurallar belirler. (MEB,2006: A7.6)

Oluşturulan sekizinci standart **“S.8.İletişim Becerisi”** standardıdır. Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ders içinde ve ders dışında, öğrencileri, okul yönetimi ve çevre ile kurması gereken etkin iletişim bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, etkin iletişim becerilerine sahiptir ve mesleki yaşantısı ile ilgili kişilerle (meslektaş, öğrenci, aile, okul yönetimi, çevre vb.) olumlu iletişim kurması gerektiğini bilir. Başlıca amacı bilgi alışverişinde bulunmak (Werner, 1993) ve paylaşmak (Aydın, 1988) olan iletişim, bireyler arasından kitleler arasına kadar geniş bir yelpazede değerlendirilebilecek bir disiplin alanıdır (Vural, 1989). Bu kadar hayatın bir parçası haline gelmiş olan iletişim becerisi eğitim ortamlarında da oldukça büyük bir öneme sahiptir. Çünkü en başta sınıfta öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişim, öğrenmenin ve eğitimin temelini oluşturur. Söz ve eyleme dayalı bu ilişkiler iyi ise, sınıfta olumlu bir atmosfer oluşur; ilişkiler kötü ise, sınıfın atmosferi giderek bozulur ve eğitim amaçlarına ulaşamaz. O halde sınıftaki eğitici ortamın büyük ölçüde öğretmenin davranışlarına bağlı olduğu (Demirhan, Açıkada ve Altay, 1996; Ergün ve Duman, 1998; Pehlivan, 1999; Çetin, 2001; Demirhan, 2001; Suomi ve diğerleri, 2003; Yılmaz ve Çimen, 2008; Yılmaz, Yoncalık ve Çimen, 2010) ve iletişim becerisinin ayrı bir standart olarak ele alınmasının doğru bir karar olduğu söylenebilir. Yapılan araştırmalarda beden eğitimi öğretmenlerinin (Avşar, 2004) ve beden eğitimi öğretmen adaylarının (Avşar ve Kuter, 2007; Kılıçgil, Bilir, Özdiç, Eroğlu ve Eroğlu, 2009) iletişim becerilerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Bazı çalışmalarda ise beden eğitimi öğretmen eğitimi esnasında alınan bazı derslerin iletişim becerilerini geliştirdiği saptanmıştır (Mirzeoğlu, Çelebi ve Özcan, 2005; Pepe, Tot ve Güler, 2005; Tepeköylü, Soytürk ve Çamlıyer, 2009). Fakat bu bulguların devamının sağlanması ve iletişim becerisinin sürekliliğinin sağlanması açısından iletişim becerisinin ayrı bir standart başlığı olarak ele alınmasında fayda vardır. Fakat buna rağmen temel alınan kaynaklar incelendiğinde sadece NASPE (2001) tarafından yapılan çalışmada iletişim standart başlığına yer verildiği görülmektedir. Diğer çalışmalarda iletişim becerisi özellikle öğretimin altında birkaç performans göstergesi ile açıklanmıştır. NASPE (2001)’nin çalışmasında standart başlığı “İletişim” olarak belirlenirken; bu çalışmada standart başlığı “İletişim Becerisi” olarak belirlenmiştir. İletişim becerisine ait 12 performans göstergesi oluşturulmuştur. Oluşturulan performans göstergelerinin diğer standart geliştirme çalışmalarında yer alan performans göstergeleri ile karşılaştırılması altta verilmiştir.

- P.G.1.Öğretmenlik mesleğinin etkin iletişim becerilerine sahip olmayı gerektirdiğinin farkındadır.*
- P.G.2.Mesleki yaşantısı ile ilgili kişilerle (öğrenci, aile, okul yönetimi, çevre vb.) pozitif iletişim içinde olma gayreti gösterir. (MEB,2006:A7.2, E1.7)*
- P.G.3.Fiziksel aktivite bağlantılarını öğretebilmek için etkili sözel ve sözel olmayan iletişim teknikleri kullanır.*
- P.G.4.Olumlu iletişim kurma konusunda tüm öğrencilerine aynı hassasiyette davranır. (MEB,2006:A1.7, A1.5)*
- P.G.5.Pozitif iletişim kurma konusunda öğrencilerine model olur.*
- P.G.6.Türkçe 'yi doğru, etkili ve güzel kullanır (MEB,2006:A5.10)*
- P.G.7.Öğrenci seviyesine uygun bir dil kullanır.*
- P.G.8.Anlaşılır, özgün ve hızı ayarlı olarak konuşur.*
- P.G.9.Düşüncelerini anlaşılır bir şekilde ve açıkça ifade eder. (MEB,2006: A5.7)*
- P.G.10.Öğrencileri ile iletişimi sadece ders içinde değil ders dışında da sürdürür.*
- P.G.11.İletişimi çeşitli yollarla (bülten panoları, müzik, iş kartları, afişler, internet, video vb.) sürdürür.*
- P.G.12.Beden eğitimi etkinlikleri esnasında öğrenciler arasındaki olumlu iletişimi artırıcı stratejilere de yer verir.*

Oluşturulan standart başlıklarından dokuzuncusu **“S.9.Teknoloji Kullanımı”** standart başlığıdır. Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının etkili öğretimi sağlamak ve dersi daha verimli hale getirmek için gereken bilgi ve iletişim teknolojilerini ve beden eğitimi dersine özgü diğer teknolojileri kullanma bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersinin programını etkin biçimde uygulayabilmek için bilgi ve iletişim teknolojilerinden ve beden eğitimi dersine özgü diğer teknolojilerden en etkili ve verimli şekilde yararlanabilir. Sürekli değişen ve hızla gelişen teknoloji, içinde yaşadığımız dünyayı tekrar şekillendirmekte ve toplumları bilgi toplumuna dönüştürmektedirler. Bu nedenle, öğrencilerin hem akademik hayatta hem de günlük rutinlerde başarılı olması için, okullar bilgi çağına gerektirdiği insanı yetiştirmek üzere teknoloji kullanarak kendilerini yenilemelidirler (Şahinkayası ve Şahinkayası, 2004). Bu gelişim ve değişim okullarda gelişen bu teknoloji düzeyine uyum sağlaması gereken öğretmen yetiştiren kurumlarda da olmalı ve yetiştirilen öğretmenler gelişen teknolojiyi kolayca takip ederek bunu özellikle öğretim teknolojileri anlamında

öğretim durumlarına yansıtabilecek becerilere sahip olmalıdırlar. Yapılan bazı çalışmalarda beden eğitimi öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik tutumlarının ve özgüvenlerinin yüksek olduğu saptanmasına rağmen (Eskiler, Ekici, Sarı, Soyer ve Hacıcaferoğlu, 2011; Göktaş 2011) bazı çalışmalarda ise beden eğitimi öğretmenlerinin bilgisayar yazılım ve uygulamaları ile bilgisayarlı öğretime ilişkin tutumları diğer branş öğretmenlerine göre düşük düzeyde bulunmuştur (Kocasaraç, 2003). Teknoloji kullanımı standardını kazanan beden eğitimi öğretmen adaylarında bu tür sorunlarla karşılaşılmayacağı düşünülürse standardın ayrı bir başlık altında ele alınmasının doğru olduğu söylenebilir. Standartların oluşturulmasında temel alınan kaynaklar incelendiğinde ise yine sadece NASPE (2001) tarafından yapılan çalışmada teknoloji başlıklı ayrı bir standart başlığına yer verildiği diğer çalışmalarda ise teknoloji kullanımının farklı standart başlıkları altına dağıtıldığı görülmektedir. Yapılan bu çalışmada ise standart başlığı “Teknoloji Kullanımı” olarak belirlenmiştir.

P.G.1.Teknolojinin çok hızlı geliştiğinin ve bu gelişimin tüm eğitim sisteminin yanı sıra beden eğitimi dersini de etkilediğinin farkındadır (MEB,2006: A5.12, A5.9)

P.G.2.Öğrencilerin ders içi ve ders dışı fiziksel etkinliklerini artırmak için bilgi teknolojilerinden çeşitli şekillerde yararlanır. (MEB,2006: B2.3)

P.G.3.Kişisel ve mesleki verimliliğini artırmak için bilgi teknolojilerini kullanır. (MEB,2006: A5.12)

P.G.4.Güncel teknolojileri ve bunların beden eğitimi alanındaki uygulamalarını düzenli olarak takip eder (MEB,2006: A5.13)

P.G.5.Bilgi teknolojileri ile birleştirilmiş öğrenme-öğretme etkinlikleri tasarımı yapar, geliştirir ve uygular. (MEB,2006: C1.9)

P.G.6.Teknolojiyi, iletişim kurma, iş ağı oluşturma, kaynakları bulma ve hayat boyu mesleki gelişimini sağlamak için kullanır (MEB,2006: A6.9)

P.G.7.Kendi mesleki gelişiminin bir parçası olarak alanındaki teknolojik gelişmeleri takip eder. (MEB,2006: A6.2)

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Alanı Standart Başlıklarına ve Performans Göstergelerine İlişkin Sonuçlar

BEÖE ÖAB standart alanı altında S.1. İçerik Bilgisi ve S.2. Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma olmak üzere toplam iki standart başlığına yer verilmiştir.

Beden eğitimi öğretmen eğitimi özel alan bilgisi alanı için oluşturulan standartlardan ilki **“S.1.İçerik Bilgisi”** standardıdır. İçerik bilgisi, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi bireyler yetiştirebilmek amacıyla sahip olduğu beden eğitimi alanı özel içerik bilgi ve becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersi içeriğini, bu içeriğe ait kavramları bilir ve beden eğitimi dersi eğitim programını bir bütün olarak algılar. Bir öğretmenin öğretimdeki başarısı nasıl öğreteceğim sorusuna verilen cevap kadar ne öğreteceğim sorusuna verilen cevap ile de ilgilidir. İçerik bilgisi standardı beden eğitimi öğretmenin derslerinde ne öğreteceğim sorusuna vereceği cevabı oluşturur. Bu nedenle bugün Türkiye’de öğretmen eğitiminin büyük bir kısmını konu alanı eğitimi oluşturmaktadır. Konu alanı eğitiminin öneminden dolayı bu standardın ayrı bir standart olarak ele alınması, gelecekte yetiştirilecek beden eğitimi öğretmenlerinin başarısını da doğrudan etkileyecektir. Yapılan araştırmalarda konu alanı bilgisine sahip öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması derslerinde daha başarılı oldukları (Şirin ve Cesur, 2008) gözlenmiştir. Ayrıca farklı çalışmalarda da öğrenci, öğretmen adayı ve öğretmenlerin görüşlerine göre bir beden eğitimi öğretmeninde olması gereken en önemli özelliklerden bir tanesinin konu alanı bilgisi olduğu belirtilmiştir (Demirhan, Coşkun ve Altay, 2002; Avcı ve Sağlam, 2008). Beden eğitimi dersi içerik bilgisi standart başlığı için ele alınan temel kaynaklar incelendiğinde, MEB (2006)’da “Program ve İçerik Bilgisi”, NASPE (2001)’de “İçerik Bilgisi”, YÖK (1999) ve NBPTS (2001)’de “Konu Alanı Bilgisi” standart başlıklarına yer verildiği görülmektedir. MEB (2008) tarafından yapılan çalışmada ise içerik bilgisine yönelik herhangi bir yeterlik başlığına yer verilmediği görülmektedir. Fakat çalışmada yer verilen “Ulusal Bayramları Anlam ve Önemine Yaraşır Şekilde Kutlama” standart başlığının içerik bilgisinin içine alınabileceği düşünülmektedir. Bu çalışmada ise standart başlığı “İçerik Bilgisi” olarak kabul edilmiştir ve öneminden dolayı ayrı bir standart olarak yer alması uygun görülmüştür. Beden eğitimi dersi içerik bilgisi standart başlığı altında yer alan performans göstergeleri ise aşağıdaki gibidir:

- P.G.1.Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili biyofiziksel (fizyolojik, anatomik ve biyomekanik) ve sosyal-psikolojik kavramları doğru ve uygun yerlerde kullanır.*
- P.G.2.Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili psiko-motor öğrenme becerilerini bilişsel ve davranışçı kuramlar ile ilişkilendirir.*
- P.G.3.Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili motor gelişim kuram ve ilkelerini uygular. (MEB,2006: B1.1)*
- P.G.4.Beden eğitimi dersi faaliyet konularını, yönetmelik ve kanunlarını, felsefi, tarihsel ve sosyolojik bakış açılarına dayalı olarak tartışır.*
- P.G.5.Motor becerinin başarılması için gerekli olan adımları, kritik elementleri ve performans kavramlarını (enerji oluşumu, sinir kas koordinasyonu vb.) analiz eder.*
- P.G.6.Motor beceri performansındaki kişisel yeterliğini çeşitli fiziksel aktivite ve hareket desenleri ile gösterir.*
- P.G.7.Fiziksel uygunluğun sağlığı geliştirici seviyesine ulaşır ve bu seviyeyi korumayı alışkanlık haline getirir.*
- P.G.8.Ustalaşmış hareket becerileri ile ilgili performans kavramlarını çeşitli fiziksel aktiviteler içinde gösterir.*
- P.G.9.Beden eğitimi ve spor içeriği ve beden eğitiminin ilkeleri hakkında derin ve geniş bir bilgiye sahiptir.*
- P.G.10.Motor becerilerin ve hareketlerin adlarını (yürüme, koşma, atlama, sıçrama, kayma, fırlatma, yakalama, vurma, bükme, çevirme vb) derslerinde doğru ve uygun yerlerde kullanır.*
- P.G.11.Beden eğitimi ve spor aktivitelerinde kullanılan spor malzemelerinin (step tahtası, basketbol potası, voleybol filesi, kulplu beygir vb.) adlarını doğru ve anlaşılabilir şekilde kullanır.*
- P.G.12.Beden eğitimi ve spor aktivitelerinde vücut bölümlerinin adlarını (baş, omuzlar, boyun, ayak, bacak, ayak parmakları vb.) doğru ve anlaşılabilir şekilde kullanır.*
- P.G.13.Usta hareket ve fiziksel etkinlik (örneğin, fiziksel uygunluk ilkeleri, oyun taktikleri, beceri geliştirme ilkeleri) ile ilgili performans kavram ve stratejileri sınıflandırır.*
- P.G.14.Genel hareket bilgi ve becerilerini geliştirecek uygulamalar tasarlar.*
- P.G.15.Özel hareket bilgi ve becerilerini geliştirecek uygulamalar tasarlar.*
- P.G.16.İnsan bedeninin yapısı, iskelet sistemi ve sinir-kas yapısı ve bu yapıların motor performansa ne şekilde katkıda bulunduğunu tanımlar.*

P.G.17.Vücut kompozisyonu, kalp-damar-solunum sistemi dayanıklılığı, esneklik, kas dayanıklılığı ve kas gücü gibi sağlık odaklı fiziksel uygunluk ile çeviklik, denge, koordinasyon, güç, tepki zamanı ve hız gibi beceri odaklı fiziksel uygunluk bileşenlerini açıklar.

P.G.18.Beden eğitimi özel alan bilgisini tüm temel eğitim kademelerindeki (okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim) öğrencilerle çalışabilecek şekilde ilişkilendirir. (MEB, 2006: A2.6)

P.G.19.Beden eğitimi programının dayandığı felsefe ya da yaklaşımları yorumlar.

P.G.20.Beden eğitimi programının öğrencileri okul dışındaki hayata hazırlamayı hedefleyen etkinlikleri tasarlar.

P.G.21.Beden eğitimi programını diğer disiplin alanları ile eşgüdüm içinde yürütebilecek şekilde ilişkilendirir.

P.G.22.Spor organizasyonları bilinci ve sevgisine sahiptir.

P.G.23.Ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarını takip eder.

P.G.24.Davranışları ile spor etiği bilincine sahip olduğunu ortaya koyar. (MEB,2006: A3.7)

P.G.25.Atatürk ve diğer Türk büyükleri ile dünya çapında spor alanında söz sahibi düşünürlerin beden eğitimi ve sporla ilgili duygu ve düşüncelerini uygulamalarına yansıtabilir. (MEB,2006: A3.5)

P.G.26.Beden eğitimi ve spor alanı ile ulusal bayramlar, kutlamalar ve uluslararası organizasyonlar ilişkisinin farkındadır. (MEB,2006: A3.5)

P.G.27.Ulusal bayramlar ve günlere özgü etkinlikleri protokol kurallarına uygun bir şekilde yönetebilir.

P.G.28.Öğrencilerini ve ailelerini ulusal bayramlar ve törenler etkinliklerine katılmaya teşvik eder.

Beden eğitimi öğretmen eğitimi özel alan bilgisi alanı için oluşturulan standartlardan ikincisi ise **“S.2. Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma”** standardıdır. Yaşam boyu spor kültürünü kazandırma standardı beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel aktivite düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla öğrencilerine sporu sevdirmek, iyi bir spor izleyicisi olmalarını sağlama ve yaşam boyu spor yapmalarını destekleme becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, her öğrencisinin en az bir spor alanı ile

izleyici ya da uygulayıcı olarak ilgilenmesini sağlayabilir; kendisi de düzenli spor yaparak öğrencilerine örnek olabilir. Sporun insanların yaşam kalitesinin artırılmasında, sağlığın korunmasında ve geliştirilmesindeki etkinliği kabul edilen bir gerçektir. Bu nedenle yaşam boyu spor bilinci oluşturma bugün tüm dünyada öncelikli konulardan birisi haline gelmiştir. Öyleki A.B.D’de ve Kanada’da “Physical Fitness”, Almanyada “Trim Dich” ve diğer ülkelerde “Sport For All” ya da “Sport Pour Out” gibi uygulamalarla sporun geniş halk kitlelerine ulaşması amaçlanmaktadır (Öztürk, 1998). Her konuda olduğu gibi yaşam boyu spor bilinci de bireylere erken yaşlarda kazandırıldığında daha anlamlı olacaktır (Kirk, 2005; Telama, Yang, Viikari, Valimaki, Wanne ve Raitakari, 2005). Bu görev ise tabiki okullarda beden eğitimi öğretmenlerine düşmektedir. Nitekim asıl görevi antrenörlük olmayan bir beden eğitimi öğretmeni tüm öğrencilerine faydalı olmayı amaçlıyorsa sadece yetenekli öğrencileri ile çalıştığı okul takım çalışmalarının yanı sıra, az yetenekli öğrencilerini de ilgi duydukları bir spor dalına yönlendirmeyi önceliği haline getirmelidir. Beden eğitimi öğretmenin gerçek amacının dışına çıkması beden eğitimi derslerinin bireylerin spor yapma alışkanlıklarını geliştirmeyecektir. Nitekim yapılan çalışmalarda (Şad, Acak ve Kafkas, 2011) beden eğitimi derslerinin yaşam boyu spor becerilerini etkilemediği ortaya konulmuştur. Fakat yine de birçok araştırmada öğrencilere düzenli fiziksel aktivite için gerekli bilgi, beceri, güven, tutum ve davranışların beden eğitimi derslerinde kazandırılabilceği vurgulanmaktadır (Çamlıyer, Çamlıyer ve Eniseler, 1996; Demirhan, 1997; UNESCO, 2005; Yıldırım, İnce, Kirazcı ve Çiçek, 2007;). Bu nedenle yaşam boyu spor kültürünü kazandırma standart başlığının ayrı bir standart başlığı olarak ele alınması önemli bulunmuştur. Çalışmada ele alınan temel kaynaklar incelendiğinde MEB (2008) tarafından yapılan çalışmada “Fiziksel Performans Geliştirmeyi Sağlama ve Koruma” başlıklı bir standarda ve NBPTS (2001)’de “Aktif Yaşam Tarzını Teşvik Etme” başlıklı bir standarda yer verildiği görülmektedir. Bunun dışındaki diğer çalışmalarda başlık olarak benzer standarda rastlanmamıştır. Fakat NASPE (2001) tarafından yapılan çalışmada yaşam boyu spor becerilerine yönelik farklı standart başlıkları altında yer alan performans göstergelerine yer verilmiştir. Bu çalışmada Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma standardı altında, altta yer alan performans göstergelerine yer verilmiştir.

P.G.1.Öğrencilerini yaş ve gelişim seviyelerine ve ilgilerine uygun spor dallarına yönlendirir. (MEB,2006: B1.2)

- P.G.2.Öğrencileri ve ailelerini serbest zaman (teneffüs, öğlen araları da dahil) etkinlikleri konusunda yönlendirir. (MEB,2006: C6.3, B4.3, B4.4)*
- P.G.3.Öğrencilere ve ailelerine toplum kaynaklarını (devlete ait kaynaklar, sportif ve kültürel dernekler vb.) kullanmaları konusunda tavsiyede bulunur. (MEB,2006: B4.3, B4.4)*
- P.G.4.Öğrencileri okul dışı sportif etkinliklere (okullar arası turnuvalar, geziler, doğa sporları vb) yönlendirir. (MEB,2006:A6.3, B4.3, B4.4)*
- P.G.5.Öğrencilerini spor ortamlarına her türlü katılıma (sporcu, antrenör, hakem, izleyici, dinleyici, yorumcu vb.) teşvik eder. (MEB,2006: B4.3, B4.4)*
- P.G.6.Öğrencileri ile olan günlük etkileşimleri ve öğretim uygulamaları aracılığı ile öğrencilerinin sağlıklı yaşam tarzlarını artırmaya yönelik uygun davranışları seçmelerini sağlar.*
- P.G.7.Fiziksel olarak aktif yaşam tarzının çeşitli yararlarını analiz eder.*
- P.G.8.Öğrenciler için ders dışı fiziksel aktivite etkinlikleri organize eder. (MEB,2006: C4.1, E1.4)*
- P.G.9.Sporun sağlıkla ilişkisini kurar.*
- P.G.10.Kas gelişimini, kas dayanıklılığını, kalp-damar-dolaşım sistemi dayanıklılığını vb. artırıcı etkinlikler düzenler.*
- P.G.11.Düzenli fiziksel etkinlik yapma konusunda örnek olur.*
- P.G.12.Fiziksel uygunluğu korumaya yönelik becerileri kazandırmayı hedefler.*
- P.G.13.Uygulamalarında kişisel güvenlik ve kazalardan korunmaya önem verir.(C4.6)*
- P.G.14.Her ders yılı başında sportif etkinliklere katılacak öğrencilerinin sağlık kontrolünden geçirilmesini organize eder.*
- P.G.15.Sağlıklı beslenmenin önemini savunur.*
- P.G.16.Spor sakatlıklarında ilk yardım kurallarını uygular.*
- P.G.17.Doğayı tanıma ve çevreyi koruma bilincine sahiptir. (MEB,2006: E1.7)*

Sonuç olarak bu çalışmada Türkiye için oluşturulan beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının, ulusal anlamda MEB (2006) tarafından oluşturulan Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri ile uluslararası düzeyde NASPE(2001) tarafından oluşturulan Öğretmen Eğitimi Standartlarını karşılamak için yeterli olduğu söylenebilir. Yukarıda yapılan açıklamalar da incelendiğinde yapılan çalışmanın her iki çalışmada yer alan nitelik ve standartları kapsadığı görülmektedir.

Öneriler

Bu bölümde araştırmanın bulguları doğrultusunda, uygulamaya ve ileride yapılacak araştırmalara yönelik geliştirilen öneriler sunulmuştur.

Uygulamaya Yönelik Öneriler

Araştırma sonucunda geliştirilen uygulamaya yönelik öneriler şu şekilde sıralanabilir:

- Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren tüm kurumların gerek tesis, gerek akademik personel bakımından bu standartları sağlayabilecek seviyeye getirilmesi için öğretmen eğitiminde temel paydaş kurumlar olan YÖK ve MEB işbirliği içerisinde çalışmalıdır.
- Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren kurumların program çıktıları (öğrenme yeterlikleri) oluşturulan bu standartlar temel alınarak güncellenebilir.
- Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren programlarda yer alan derslerin içerikleri oluşturulan standartları sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.
- Belirli zaman aralıkları ile kurumlar düzeyinde yapılacak program değerlendirme çalışmalarıyla beden eğitimi öğretmen eğitimi programlarının belirlenen standartları karşılama düzeyleri incelenmelidir.
- Beden eğitimi öğretmen eğitimi programlarının etkililiğine yönelik program değerlendirme çalışmalarında, oluşturulan bu standartlar ölçüt olarak alınabilir.
- Öğretmen atamalarında esas olan KPSS sınavlarında beden eğitimi öğretmen adaylarının özel alan bilgilerinin yoklanmasında oluşturulan standartların performans göstergeleri kullanılabilir.

Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler

Araştırma sonucunda geliştirilen ileriki araştırmalara yönelik öneriler şu şekilde sıralanabilir:

- Bu araştırmanın sınırlılıkları içerisinde oluşturulan beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının ulusal düzeyde geçerliğinin sağlanması ve beden eğitimi öğretmeni yetiştirmeye yönelik ulusal politikaların belirlenmesine temel oluşturması için YÖK ve MEB tarafından desteklenecek daha geniş kapsamlı araştırmalar yapılabilir.

- Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren kurumların bu standartları sağlama düzeylerini belirlemeye yönelik araştırmalar desenlenebilir.
- Beden eğitimi öğretmen eğitimi programlarının oluşturulan standartları sağlama durumlarını bir bileşeni olarak beden eğitimi öğretmeni eğitimcilerinin sahip olmaları gereken yeterlikleri belirlemeye yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Bu çalışmada oluşturulan her bir standart derinlemesine çalışılabilecek bir konuyu içerdđi için beden eğitimi öğretmen adaylarının ya da görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin her bir standarda yönelik sahip olmaları gereken bilişsel ve duyuşsal yeterlikler incelenebilir.
- Standart geliştirme çalışmaları esnasında karşılaşılan kurumsal problemler üzerine meta-analiz çalışmaları yapılabilir.
- Görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin bu standartlara göre hizmet içi eğitim gereksinimlerine yönelik araştırmalar yapılabilir

EKLER

	Sayfa No
Ek-1: YÖK (1999) tarafından geliştirilen Öğretmen Yeterlikleri	147
Ek-2: MEB(2006) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri	151
Ek-3: NASPE (2001) tarafından geliştirilen Öğretmen Eğitimi Standartları	166
Ek-4: NBPTS (2001) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmenliği Standartları	172
Ek-5: MEB (2008) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri	201
Ek-6: 1.Anket: ÖMB standart başlıklarının ve kapsamlarının belirlenmesi anketi	203
Ek-7: 2.Anket: ÖMB standartlarının performans göstergeleri belirlenmesi anketi	205
Ek-8: 3.Anket: ÖAB standart başlıklarının ve kapsamlarının belirlenmesi anketi	208
Ek-9: 4.Anket: ÖAB standartlarının performans göstergeleri belirlenmesi anketi	210
Ek-10: Türkiye için oluşturulan beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları	213

Ek-1: YÖK (1999) tarafından geliştirilen Öğretmen Yeterlikleri

1. Konu alanı ve alan eğitimine ilişkin yeterlikler

1.1. Konu Alanı Bilgisi

1.1.1. Konulara ilişkin eğitim programının öngördüğü düzeyin üstünde bilgi birikiminin olduğunu gösterme

1.1.2. Konu alanına ilişkin kuram, ilke ve kavramları anlaşılabilir biçimde güvenle öğretebileceğini gösterme

1.2. Alan Eğitimi Bilgisi

1.2.1. Öğrencilerde yaygın biçimde gözlenen eksik ve yanlış gelişmiş kavramları fark etme

1.2.2. Öğrencilerin konuya ilişkin sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturabilme

1.2.3. Öğrencilerin bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişiminin öğrenmelerini etkileyeceğini anlama

1.2.4. Konu alanının öğretim programlarına ilişkin bilgi sahibi olma

1.2.5. Konu alanı ile ilgili özel öğretim yaklaşım, yöntem ve tekniklerine ilişkin bilgi sahibi olma

1.2.6. Konu alanı ile ilgili bilgi teknolojilerinden yararlanma

1.2.7. Konu alanı ile ilgili sağlık ve güvenlik önlemlerini alma

2. Öğretme-öğrenme sürecine ilişkin yeterlikler

2.1. Planlama

2.1.1. Amaçları ve hedef davranışları açık biçimde ifade etme

2.1.2. Hedef davranışları gerçekleştirmeye yönelik öğrenme-öğretme etkinliklerini düzenleme

2.1.3. Hedef davranışlara uygun araç-gereç ve materyal seçme, hazırlama

2.1.4. Öğrencilerin kişisel, ruhsal, etik, sosyal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunacak etkinlikleri planlama

2.1.5. Planlamada bireysel farklılıkları göz önünde bulundurma

2.1.6. Hedef davranışlara uygun değerlendirme biçimini belirleme

2.2. Öğretim süreci

2.2.1. İşlenen konuyu önceki ve sonraki konularla ilişkilendirme

2.2.2. Öğrencileri güdüleyici hazırlık etkinliklerini sunma

2.2.3. Konuyu öğrencilerin düzeyine uygun bir biçimde sunma

2.2.4. Öğrencilerin yaşlarına, önceki öğrenme düzeylerine ve yeteneklerine uygun yöntem ve tekniklerden yararlanma

2.2.5. Uygun araç-gereç ve materyal kullanma

2.2.6. Zamanı etkili biçimde kullanma

2.2.7. Öğrencilerle etkileşimde bulunma ve uygun dönüt verme

2.2.8. Öğrencilerin katılımını sağlayacak etkinlikler (bireysel, ikili, grup çalışması, gösteri, gezi, gözlem, deney, panel ve benzeri) uygulama

2.2.9. Öğrencilerin öğrendiklerini yaşamlarıyla ilişkilendirecek fırsatlar yaratma

2.2.10. Öğrencilerin düzeylerine uygun, konuya ilgilerini çekecek ve düşüncelerini sağlayacak biçimde farklı sorular sorma

2.2.11. Konuya ilişkin terimleri uygun biçimde sıralama ve iyi seçilmiş örneklerle sunma

2.2.12. Öğrencilerin hedef davranışlara ulaşma düzeyini değerlendirebilme

2.3. Sınıf yönetimi

2.3.1. Öğrencilere sınıfta kendilerini özgürce ifade edebilecekleri güvenli bir öğrenme ortamı sağlama ve sürdürme

2.3.2. Dersi amacına uygun ve güvenli biçimde sürdürme

2.3.3. Kesinti ve engellemeler karşısında uygun önlemler alma

2.3.4. Öğrencilerin derse karşı ilgi ve güdüsünün sürekliliğini sağlama

2.3.5. Öğrencilere davranışlarına ilişkin dönüt verme

2.3.6. Ödül ve yaptırımları uygun ve etkili biçimde kullanma

2.4. İletişim

- 2.4.1. Anlaşılır açıklamalar yapma ve yönergeler verme
  - 2.4.2. Sınıf içinde etkili iletişimi sağlama (öğrenci-öğretmen, öğrenci-öğrenci, öğretmen-öğrenci etkileşimi)
  - 2.4.3. Okul yöneticileri, meslektaşları, diğer okul personeli, veliler ve ilgili eğitim kuruluşlarıyla iletişim kurma
  - 2.4.4. Ses tonunu etkili biçimde kullanma
  - 2.4.5. Sözel dili ve beden dilini etkili biçimde kullanma (duruş, mimikler, el, kol hareketleri, vb.)
3. Öğrencilerin öğrenmelerini izleme, değerlendirme ve kayıt tutma
- 3.1. Öğrencilerin ürünlerini kısa sürede notlandırma ve sonuçları öğrencilerin gelişmesini sağlayacak önerileri içeren dönütlerle birlikte verme
  - 3.2. Yapılan etkinliklerin (sınav, ödev, gözlem) ve sağlanan gelişmenin kayıtlarını tutma, sonuçlarını düzenli aralıklarla öğrenciye bildirme
  - 3.3. Öğrencilerin öğrenmesini değerlendirmede sürekliliğin önemini kavrama ve uygulama
  - 3.4. Başarısız öğrencilerin sorunlarının çözümünde deneyimli öğretmenlerin görüşlerinden yararlanma
  - 3.5. Öğrencinin akademik gelişimini ulusal notlandırma ölçütlerini kullanarak değerlendirme
4. Tamamlayıcı mesleki yeterlikler
- 4.1. Türk Milli Eğitim Sisteminin amaçlarına ve ilkelerine uygun biçimde öğretmenlik görevini yerine getirme.
  - 4.2. Mesleği ile ilgili yasa ve yönetmeliklerde belirtilen hak ve sorumluluklarının farkında olma
  - 4.3. Mesleki öneri ve eleştirilere açık olma
  - 4.4. Mesleki açıdan kendini değerlendirme ve bilgi düzeyini geliştirme konusunda sürekli çaba gösterme
  - 4.5. Toplantı, hizmetiçi eğitim, araç-gereç hazırlama gibi okul etkinliklerine ve okulun tümünü ilgilendiren diğer etkinliklere katılma

4.6. Kişisel ve mesleki yaşamında ve öğretimde iyi örnek olma

4.7. Mesleğine yürekten bağlı olma ve mesleğini severek yapma (YÖK, 1999).

Ek-2: MEB (2006) tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri

A- Kişisel ve mesleki değerler- mesleki gelişim

Öğretmen, öğrencileri birey olarak görür, değer verir. Öğrencilerin sosyal ve kültürel farklılıklarını, yaptıklarını ve ilgilerini dikkate alarak en yüksek düzeyde öğrenmeleri ve gelişmeleri için çaba harcar. Öğrencilerinde geliştirmek istediği kişilik özelliklerini kendi davranışlarında gösterir. Diğer öğretmen, yönetici ve uzmanların başarılı deneyimlerinden yararlanır. Öz değerlendirme yaparak değişim ve sürekli gelişim için çaba harcar. Yeni bilgi ve fikirlere açıktır, kendisini ve kurumu geliştirmede etkin rol oynar. Mesleği ile ilgili mevzuatı (yasa, yönetmelik, genelge vb.) izleyerek bunlara uygun davranır. Kişisel ve Mesleki Değerler-Mesleki Gelişim yeterlik alanının alt yeterlikleri şu şekilde sıralanmaktadır:

1- Öğrencilere değer verme, anlama ve saygı gösterme

A1.1.Plânında ve uygulamalarında öğrencilerin gereksinimlerine yanıt verecek farklı etkinlikler sunar. (C1.1; C1.2;C5.1;C5.5;D4.5)

A1.2.Oturma düzenini öğrenci özelliklerine ve onların öğrenmelerini kolaylaştırabilecek biçimde düzenler. (C3.2;C3.3)

A1.3.Öğrenmeyi kolaylaştırmak için uygun materyal, kaynak ve etkinlik seçme ve bunları geliştirmede öğrencilerin özelliklerini dikkate alır. (C2.2)

A1.4.Öğrencilerin farklı etkinlikler önermesine ve bunlara katılmasına olanak sağlar.

A1.5.Öğrencilerini etkin biçimde dinler.

A1.6.Öğrencilerin fikirlerine ve ürettiklerine değer verir. (B3.5)

A1.7. Öğrenciler sorulara farklı yanıtlar verdiğinde olumlu tepki gösterir.

A1.8.Sözel tepkilerinde ve davranışlarında saygı öğelerine yer verir.

A1.9.Sınıf içi ve dışı etkinliklerde öğrencilerin sosyal ve kültürel özelliklerine uygun olarak çeşitliliğe yer verir. (B1.4)

A1.10.Öğrencilerin sevgi ve saygıya dayalı ilişkiler geliştirmelerine ortam oluşturur.

A1.11.Öğrencilere ödev verirken ve sınıf dışı çalışmalar yaptırırken hem onların hem de çevrenin gereksinim ve olanaklarını dikkate alır. (B1.3;C4.3)

A1.12.Farklı özel eğitim gereksinimi olan öğrenciler için öğrenme amaçları belirleyerek uygun ortamlar hazırlar.

A1.13.Öğrencinin geçmişine ve sosyo - ekonomik durumuna göre ön yargısız davranır.

2- Öğrencilerin, öğrenebileceğine ve başaracağına inanma

A2.1.Öğrencilerde öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirmeyi amaçlar.

A2.2.Öğrencilerin farklı öğrenme özelliklerine sahip olduklarının farkındadır.

A2.3.Çalışmalarını planlar ve uygularken, öğrencilerin her birini var olan kazanım düzeylerinden daha ileriye götürmeyi amaçlar.

A2.4.Öğrenmeyi engelleyen etmenleri analiz ederek öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik düzenlemeler yapar. (D4.1-D4.5)

A2.5.Öğrenme ve başarmanın çeşitli yolları olduğu konusunda öğrencileri bilgilendirir.(D3.4)

A2.6.Öğrencilerin düzeylerine uygun ve ulaşılabilir amaçlar belirler.

A2.7.Farklı düzeydeki öğrencilerin öğrenme çabalarını cesaretlendirir.

A2.8.Öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmeleri için onlara sınıf içi ve dışında çeşitli etkinlikler ve olanaklar sunar. (E1.4;E1.5)

A2.9.Öğrencilerin başarılarını öne çıkarır ve destekler. (D3.6)

A2.10.Her öğrencinin başarılı olacağına inanır.

A2.11.Beklentilerini oluştururken bireysel farklılıkları dikkate alır.

3- Ulusal ve evrensel değerlere önem verme

A3.1. Sınıf içi ve dışında çocuk haklarının korunması ve uygulanmasında etkin rol alır.

A3.2. İnsan haklarına uygun biçimde davranır.

A3.3. Uluslara, bireylere ve inançlara karşı ayrımcılık yapmaz.

A3.4. Sınıf içi ve dışı etkinliklerde demokratik davranır.

A3.5. Öğrencilerde ulusal ve evrensel değerlerin gelişmesini destekler ve model olur.

A3.6. Öğrencilerine bireysel ve kültürel farklılıkları olabileceğine ilişkin anlayış kazandırmaya yönelik çalışmalara yer verir.

A3.7. Sınıf içi ve dışı çalışmalarında, toplumsal ve meslekî etik değerleri benimser ve bunlara uygun davranır.

A3.8 Bilgi ve iletişim teknolojileri ile ilgili yasal ve ahlâki sorumlulukları bilir ve bunları öğrencilere kazandırır.

4- Öz değerlendirme yapma

A4.1.Sınıf içi ve dışı çalışmalarını eleştirel bir yaklaşımla analiz ederek öz değerlendirme yapar.

A4.2.Öz değerlendirmeden elde ettiği verileri kendini ve öğretme-öğrenme sürecini geliştirmek için kullanır.

A4.3.Kendi performansını değerlendirirken öğrenci, veli, öğretmen ve yönetici görüşlerinden yararlanır.

A4.4.Farklı görüşlere ve eleştirilere açıktır.

A4.5.Öğretme-öğrenme sürecinde öğrencilerde ortaya çıkan davranış ve öğrenme sorunlarının nedenlerini önce kendisinde arar.

5- Kişisel gelişimini sağlama

A5.1.Bireysel gücünün ve yetkinliğinin farkındadır.

A5.2 Kişisel bakımına ve sağlığına özen gösterir.

A5.3.Davranışlarında tutarlı ve dürüştür.

A5.4.Zorluklarla mücadele eder.

A5.5.Stresle başa çıkma yollarını bilir ve kullanır.

A5.6.Özgüvene sahiptir.

A5.7.Üst düzey düşünme becerilerine sahiptir ve bunları kullanır.

A5.8.Zaman yönetimiyle ilgili stratejileri bilir ve kullanır.

A5.9.Yeni fikirlere ve değişime uyum sağlar.

A5.10.Türkçe'yi kurallarına uygun ve anlaşılabilir bir biçimde kullanır.

A5.11. Mesleğini severek ve isteyerek yapar.

A5.12.Teknoloji okur-yazarıdır (teknoloji ile ilgili kavram ve uygulamaların bilgi ve becerisine sahiptir).

A5.13.Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeleri izler.

A.5.14. Kişisel ve mesleki duyarlılıklarını artırmak için kültür ve sanat etkinliklerine katılır.

A .5.15. Bilimsel araştırma yapmaya isteklidir.

6- Mesleki gelişmeleri izleme ve katkı sağlama

A6.1.Meslekî gereksinimlerinin farkındadır.

A6.2.Meslekî gelişimini desteklemek ve verimliliğini artırmak için bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanır.

A6.3.Meslekî bilgi, beceri ve yeterliklerini geliştirmek amacıyla, hizmetiçi eğitim, toplantı ve seminerlere katılır.

A6.4.Meslekî gelişimine yönelik yayınları izler.

A6,5. Öğrenme-öğretme sürecini iyileştirmek için eylem araştırmaları yapar.

A6.6.Öğretmen örgütleriyle iş birliği yaparak karar verme sürecine katılır. (E2.4)

A6.7. Meslekî gelişim plânı hazırlar ve kendini bu doğrultuda geliştirmek için sürekli çaba harcar.

A6.8. Kendi gelişim plânı ile ilgili olarak meslekî kurallar kapsamında gerektiğinde üyesi olduğu meslek örgütüyle iş birliği yapar. (E2.4)

A6.9. Bilgi ve iletişim teknolojilerinden (on-line dergi, paket yazılımlar, e-posta, v.b) bilgiyi paylaşma amacıyla yararlanır.

7- Okulun iyileştirilmesine ve geliştirilmesine katkı sağlama

A7.1.Okulun iyileştirilmesi ve geliştirilmesinin önemli olduğunun bilincindedir.

A7.2.Okulun gelişimine katkı sağlamak ve okulda yaşanan sorunları çözmek için eylem araştırmaları planlar ve yürütür.

A7.3.Okulu geliştirme çalışmalarında öğrencileriyle birlikte etkin rol alır.

A7.4.Diğer eğitimciler, sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler ve meslek örgütleriyle iş birliği yapar.

A7.5.Okuldaki sosyal, kültürel ve meslekî çalışmalara etkin biçimde katılır ve gerektiğinde liderlik yapar.

A7.6.Öğrenen okul çalışmalarını destekler ve bu çalışmalara katılır.

A7.7.Okulun iyileştirilmesinde ve geliştirilmesinde çevre olanaklarını kullanır.

A7.8. Okulun geliştirilmesine ve iyileştirilmesine katkı sağlamak için hedeflenen amaçlara ulaşip ulaşılmadığını analiz eder ve gerekli önlemlerin alınmasında katkıda bulunur.

8- Mesleki yasaları izleme, görev ve sorumlulukları yerine getirme

A8.1.Öğretmen görev hak ve sorumlulukları ile ilgili mevzuatı bilir ve buna uygun davranır.

A8.2.Görev hak ve sorumlulukları ile ilgili mevzuattaki değişiklikleri ve yenilikleri takip eder ve öneri getirir.

A8.3.Engellilerin eğitim ve öğretimden yararlanmasına hizmet eden yasa ve yönetmelikleri bilir ve uygun davranır.

A8.4.Engelli öğrenciler için var olan yasa ve yönetmeliklerdeki önlemlerin alınması için çaba harcar.

B- Öğrenciyi tanıma

Öğretmen, öğrencinin tüm özelliklerini, ilgi, istek ve ihtiyaçlarını bilir, geldiği ailenin ve çevrenin sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerini tanır. Öğrenciyi Tanıma yeterlik alanının alt yeterlikleri şu şekilde sıralanmaktadır;

1- Gelişim özelliklerini tanıma

B1.1. Gelişim ilkeleri ile gelişim alanlarının özelliklerini bilir ve uygulamalarına yansıtır.

B1.2.Öğrencinin gelişim düzeylerini ve bireysel farklılıklarını gözlem, görüşme, bireysel ve grup projeleri, ölçekler vb teknikler kullanarak belirler. (C5.4)

B1.3.Öğrencinin gelişim düzeyi, öğrenme biçimi, ilgi ve gereksinimlerine uygun ödev ve sorumluluklar verir. (A1.11; C1.8; D2.4)

B1.4.Öğrenciyeye ait bilgileri sınıf içi ve dışı çalışmaları çeşitlendirmekte kullanır. (A1.9)

B1.5.Öğrenciyeye ait bilgileri öğrenme ve öğretme sürecini planlama, uygulama ve değerlendirmede kullanır. (C1.2; C3.1)

B1.6.Öğrenciye ait kişisel gelişim dosyalarını inceler.

B1.7. Öğrencinin kişisel gelişim dosyasına gerekli bilgileri ekler.

2- İlgi ve ihtiyaçları dikkate alma

B2.1.Öğretme-öğrenme sürecini bireysel farklılıklara göre planlar. (C1.2)

B2.2. Öğretme-öğrenme sürecinde öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda değişiklikler yapar. (C5.4)

B2.3.Bilgi ve iletişim teknolojilerini de kullanarak, farklı deneyimlere, özelliklere ve yeteneklere sahip öğrencilere uygun öğrenme ortamları hazırlar.

B2.4. Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda değerlendirme yöntemlerini çeşitlendirir. (D1.3; C.5.7; D2.5;)

3- Öğrenciye değer verme

B3.1.Öğrenciye ismiyle hitap eder. (C7.2)

B3.2.Öğrencilerle ilgili kayıtlarda gizlilik ilkesine uyar. (E4.8)

B3.3.Öğrencilere uygun tartışma ortamı yaratır.

B3.4.Öğrencinin kendini ifade edebileceği fırsatlar sunar.

B3.5.Öğrencinin fikirlerine ve ürettiklerine değer verir. (A1.6)

B3.6.Öğrencilere, diğerlerinin fikirlerine ve ürettiklerine değer vermeleri için model olur.

B3.7. Öğrencilerin sahip olduğu değerlere saygı gösterir. (E4.6)

B3.8. Öğrencilerin sahip olduğu kültürel değerleri dikkate alır. (E4.2;E4.3)

4- Öğrenciye rehberlik etme

B4.1.Öğrencinin gelişim özellikleri ile ilgili elde ettiği bulguları onlarla paylaşır. (D3.4)

B4.2.Öğrencinin güçlü ve zayıf yanlarını fark etmesini ve geliştirmesini sağlayacak ortamlar oluşturur.

B4.3.Öğrencinin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda ilgili uzmanlarla işbirliği yapar.

B4.4.Öğrenciyi ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda ilgili uzmanlara yönlendirir.

B4.5. Öğrencinin kişisel gelişimini ailesi ile paylaşır. (E5.2;D3.8)

C- Öğretme ve öğrenme süreci

Öğretmen, öğretme ve öğrenme süreçlerini planlar, uygular ve yönetir. Öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımını sağlar. Öğretme-Öğrenme Süreci yeterlik alanının alt yeterlikleri şu şekilde sıralanmaktadır:

1- Dersi Planlama

- C1.1. Ders plânını öğrenciyi merkeze alarak hazırlar.(A1.1;D4.5)
- C1.2.Ders plânında bireysel farklılıkları dikkate alır. (A1.1; B1.5; B2.1; D4.5;)
- C1.3. Ders plânında amaç ve kazanımların neler olacağını belirtir.
- C1.4.Dersi planlarken diğer dersler ve ara disiplinlerle ilişkilendirir, bu konuda diğer öğretmenlerle işbirliği yapar.
- C1.5. Ders plânında amaca uygun etkinlikleri belirtir.
- C1.6. Ders plânında amaca uygun yöntem ve teknikleri belirtir.
- C1.7. Ders plânında kullanacağı kaynak ve materyalleri belirtir.
- C1.8.Ders plânında ne tür ödev vereceğini belirtir.(B1.3)
- C1.9.Ders plânında bilgi ve iletişim teknolojilerinin nasıl kullanılacağına yer verir.
- C1.10.Ders plânında izleme ve değerlendirme etkinliklerini belirtir. (D1.2;D1.4)

2- Materyal hazırlama

- C2.1. Çalışma yaprakları hazırlar.
- C2.2. Materyalleri hazırlarken ve seçerken bireysel farklılıkları dikkate alır.(A1.3)
- C2.3. Materyal hazırlamada bilgisayar ve diğer teknolojik araçlardan yararlanır.
- C2.4.Öğretme-öğrenme sürecinde materyaller hazırlarken öğrenci görüşlerini de dikkate alır.
- C2.5.Materyal hazırlarken kullanışlı ve ekonomik olmasına dikkat eder.
- C2.6. Hazırlanan materyalin öğrenilecek içeriğe uygun olmasına dikkat eder.
- C2.7.Materyal hazırlarken çevre olanaklarından yararlanır. (E2.5;E2.2;E1.3)
- C2.8 Hazırlanan materyalin içeriğin sunumunu kolaylaştırıcı olmasına dikkat eder.

C2.9.Teknolojik ortamlardaki (veri tabanları, çevrimiçi kaynaklar vb.) öğretim – öğrenme ile ilgili kaynaklara ulaşır, bunları doğruluk ve uygunlukları açısından değerlendirir.

C2.10.Öğrencilerin materyal hazırlama ve geliştirmelerine fırsatlar vererek onlarda yaratıcılığın ve estetik anlayışın gelişmesine katkıda bulunur.

3- Öğrenme ortamlarını düzenleme

C3.1.Öğrenme ortamlarını düzenlerken öğrencilerin farklı ön yaşantılarını dikkate alır.(B1.5)

C3.2.Öğrenme ortamlarını etkinlik türüne göre (bireysel, işbirlikli vb.)düzenler.(A1.2)

C3.3.Öğrenme ortamının fiziksel koşullarını (ısı, ışık, ses durumu vb.) öğrenmeyi destekleyecek biçimde düzenler. (A1.2)

C3.4.Öğrenme ortamını düzenlerken araç ve gereçlerin kullanım ilkelerini dikkate alır.

C3.5.Araç ve gereçlerin güvenli biçimde kullanımı için önlemler alır.

C3.6.Ders araç-gereçlerinin bakımını sağlar, kullanıma hazır halde tutar.

C3.7.Öğretim ortamının temizliği ve havalandırılması için gerekli önlemleri alır.

C3.8.Teknoloji kaynaklarının etkili kullanımına model olur ve bunları öğretir.

C3.9.Öğrenme ortamını öğrencilerin estetik duyarlılığını olumlu yönde etkileyecek biçimde düzenler.

4- Ders dışı etkinlikler düzenleme

C4.1.Ders dışı etkinlikler için plân hazırlar. (E1.4;E1.5)

C4.2.Ders dışı etkinliklerin dersin amaçlarına uygun olmasına dikkat eder. (E1.4;E1.5)

C4.3.Ders dışı etkinlikleri öğrenci özelliklerini dikkate alarak düzenler.
(A1.11;E1.4;E1.5)

C4.4.Ders dışı etkinlikler için gerekli yazışma ve görüşmeleri yapar. (E1.4;E1.5)

C4.5.Ders dışı etkinlikler için gereken araçları temin eder. (E1.4;E1.5)

C4.6.Ders dışı etkinliklerin güvenle gerçekleşmesi için gerekli önlemleri alır. (E1.4;E1.5)

5- Bireysel farklılıkları dikkate alarak öğretimi çeşitlendirme

C5.1.Farklı ihtiyaçları dikkate alarak öğrenme etkinlikleri düzenler. (A1.1;D4.5)

C5.2.Öğrencilerin ilerlemelerini izlemek amacıyla kayıtlar tutar.

C5.3.Öğretimi çeşitlendirirken gerektiğinde uzman yardımına başvurur. (E2.1)

C5.4.Yöntemlerini belirlerken bireysel farklılıkları dikkate alır. (B1.2; B2.2;D4.5)

C5.5.Özel sorunları olanlarla ilgili yasal dayanakları bilir. (A1.1; B1.2;B2.2;D4.5;)

C5.6.Bireysel öğrenme planları yapar.

C5.7. Bireysel farklılıkları dikkate alarak ölçme ve değerlendirme yaklaşımlarını çeşitlendirir. (D1.3;B2.4)

C5.8.Öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen teknolojiler kullanır.

6- Zaman yönetimi

C6.1.Zamanı etkin kullanacak şekilde dersi plânlar.

C6.2.Öğretme - öğrenme sürecinde zamanı etkin kullanır.

C6.3.Öğrencilerin ders içi ve ders dışı zamanlarını etkili kullanmaları için yönlendirmeler yapar.

7- Davranış yönetimi

C7.1.Öğrencilerine yapıcı, açıklayıcı ve geliştirici geri bildirimler verir. (D3.4;D3.7)

C7.2.Öğrencilere isimleriyle hitap eder.(B3.1)

C7.3.Öğrencilerin başarılı yönlerini öne çıkarır.

C7.4.Davranış yönetiminde bireysel farklılıkları dikkate alır.

C7.5. Öğrencilerin kendilerini güven içinde hissetmelerini sağlayacak ortam oluşturur.

C7.6.Sınıf kurallarını öğrencilerle birlikte belirler.

C7.7. Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini yönetebilmelerinde rehberlik eder.

C7.8. Öğrencilerin kendilerini güdülemeyi öğrenmeleri için olanak sağlar.

C7.9. Öğrencilerin öz denetim becerilerini geliştirmesine rehberlik eder.

C7.10. Araç-gereç ve teknolojinin kullanıldığı öğrenme ortamlarında sağlık ve güvenliğe öncelik veren önlemleri uygular.

C.7.11. Kişiler arası problem çözme becerilerine sahiptir ve öğrencilerde de bu becerilerin gelişmesi için rehberlik eder.

D- Öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme

Öğretmen, öğrencilerin gelişim ve öğrenmelerini değerlendirir. Öğrencilerin kendilerini ve diğer öğrencileri değerlendirmelerini sağlar. Ölçme sonuçlarını daha iyi bir öğretim için kullanır; sonuçları öğrenci, veli, yöneticiler ve öğretmenlerle paylaşır. Öğrenmeyi, Gelişimi İzleme ve Değerlendirme yeterlik alanının alt yeterlikleri şu şekilde sıralanmaktadır.

1- Ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini belirleme

D1.1. Hangi amaçla ölçme ve değerlendirme yapacağına karar verir.

D1.2. Amaca uygun ölçme araçlarını belirler.(C1.10)

D1.3. Ölçme araçlarını çeşitlendirir(B2.4;C5.7)

D1.4. Çok yönlü değerlendirme için alternatif ölçme araçlarını belirler. (Portfolyo, kavram haritaları, gezi, gözlem, görüşme vb.)

D1.5. Ölçme ve değerlendirmeye yönelik plan yapar.(C1.9)

2- Değişik ölçme tekniklerini kullanarak öğrencinin öğrenmelerini ölçme

D2.1. Ölçme aracını geliştirir.

D2.2. Ölçme aracının geçerlilik ve güvenilirliğini test eder.

D2.3. Ölçme aracını uygular.

D2.4. Öğrencinin çalışmalarını kontrol eder (proje, ödev, vb.)(B1.3)

D2.5. Bireysel ölçme ve değerlendirme etkinlikleri düzenler ve bu etkinliklere öğrencileri dahil edecek stratejiler kullanır.(B2.4)

D2.6. Öğrenenlerin performans ve gelişim düzeylerini düzenli olarak ölçer.

3- Verileri analiz ederek yorumlama, öğrencilerin gelişimi ve öğrenmesi hakkında geri bildirim sağlama

D3.1. Veri analizinde uygun istatistik tekniği seçer ve uygular.

D3.2. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak verileri analiz eder.

D3.3. Ölçme sonuçlarını Çizelge, grafik türü görsel biçimlere dönüştürür.

D3.4.Ölçme sonuçlarını yorumlar ve öğrenciye geri bildirim sağlar.(A2.5;B4.1;C7.1)

D3.5.Ölçme sonuçları hakkındaki öğrenci tepkilerine önem verir.

D3.6. Öğrenci başarılarını ve olumlu davranışlarını ödüllendirir. (A2.9)

D3.7.Olumsuz davranışlar için yapıcı yönlendirmeler yapar.(C7.1)

D3.8.Bilgi ve iletişim teknolojilerini de kullanarak değerlendirme sonuçlarını veliler, okul yönetimi ve diğer eğitimcilerle paylaşır. (B4.5;E5.2)

4- Sonuçlara göre öğretme-öğrenme sürecinin gözden geçirme

D4.1.Hedefleri yeniden gözden geçirir.(A2.4)

D4.2.Öğrenme ortamını yeniden gözden geçirir.

D4.3.Ölçme araçlarını yeniden gözden geçirir.

D4.4.Öğretim stratejilerini, yaklaşım, yöntem ve tekniklerini yeniden gözden geçirir.

D4.5.Gerektiğinde alternatif materyal, strateji ve etkinlikler geliştirir.(A1.1;

A2.4;C1.1;C1.2;C5.1;C5.4;)

E- Okul, aile ve toplum ilişkileri

Öğretmen, okulun bulunduğu çevrenin doğal, sosyo-kültürel ve ekonomik özelliklerini tanır. Aileleri ve toplumu eğitim sürecine ve okulun gelişimi ile ilgili çalışmalara katılmaları yönünde teşvik eder. Okul, Aile ve Toplum İlişkileri yeterlik alanının alt yeterlikleri şu şekilde sıralanmaktadır:

1- Çevreyi Tanıma

E1.1.Bulduğu çevreyi tanır.

E1.2.Bulduğu çevrenin özelliklerini ve gereksinimlerini inceler ve kaydeder.

E1.3.Ders plânına çevrenin özelliklerini yansıtır.(C2.7)

E1.4.Çevre gezileri plânlar (müze, fabrika, doğal güzellikler vb.).(A2.8;C4.1;C4.2;C4.3;C4.4;C4.5;C4.6)

E1.5.Çevre gezilerini gerçekleştirir.(A2.8;C4.1;C4.2;

C4.3;C4.4;C4.5;C4.6)

E1.6.Bulduğu çevrenin özelliklerine göre özel alan öğretim programına farklı üniteler ya da konular ekler.

E1.7.Bulunduğu çevrenin sorunlarına karşı duyarlıdır.

2- Çevre olanaklarından yararlanma

E2.1.Öğretmen, çevrede bulunan sanayi, ticaret, tarım v.b. meslek alanlarının yetkililerini ilgili oldukları derslere davet eder.(C5.3)

E2.2.Çevrede bulunan kurum, kuruluş ve doğal ortamları eğitim amaçlı kullanır.(C2.7)

E2.3. Okul yönetimi ile işbirliği yaparak mezunların okula katkı sağlamaları için çaba harcar.

E2.4.Sivil toplum kuruluşları, toplum liderleri, eğitim liderleri vb. ile işbirliği yapar.(A6.6;A6.8)

E2.5.Bulunduğu çevreye özgü materyalleri kullanarak öğretim sürecini zenginleştirir.(C2.7)

E2.6.Okul gelişim - yönetim ekiplerinin kurulmasında ve çalışmalarında görev alır.

3- Okulu kültür merkezi durumuna getirme

E3.1.Aile ve öğrencilerin ilgi ve gereksinimleri doğrultusunda toplantı ya da seminerler düzenler.

E3.2.Kültürel ve sportif etkinliklerin düzenlenmesinde öncülük yapar.

E3.3.Bulunduğu çevrenin önemli kişi ve olaylarını anmak üzere programlar düzenler.

E3.4.Öğretmen, okul ve çevresinin gelişimine yönelik çalışmalara destek olur.

4- Aileyi tanıma ve ailelerle ilişkilerde tarafsızlık

E4.1.Aileleri tanımak için bireysel ya da gruplarla veli görüşmeleri düzenler.

E4.2.Ailelerin sosyo-ekonomik ve kültürel özelliklerini tanıyabilmek, öğrencinin çalışma ortamını gözlemleyebilmek için meslekî sınırlar içinde ev ziyaretleri yapar.(B3.8)

E4.3.Ailelerin sosyo-ekonomik ve kültürel özellikleri hakkında bilgi toplar ve kaydeder.(B3.8)

E4.4.Sosyo- kültürel değerlerin yaşatılması için etkinlikler düzenler.

E4.5.Ailelerle ilişkilerinde doğru, açık ve anlaşılır paylaşımlarda bulunur.

E4.6.Ailelerin farklı değer ve inançlarına saygı duyar.(B3.7)

E4.7.Farklı sosyo-ekonomik ve kültürel özellikler gösteren ailelere eşit davranır.

E4.8.Aile ve öğrenci ile ilgili özel bilgileri gizli tutar.(B3.2)

E4.9.Ailelerle yaşanabilecek olumsuzlukları öğretme ve öğrenme sürecine yansıtmaz.

5- Aile katılımı ve işbirliği sağlama

E5.1.Aileleri okul ve sınıf etkinliklerine katar.

E5.2.Öğrencinin gelişimi ile ilgili olarak ailelerle sürekli bilgi alışverişinde bulunmak üzere yazılı/sözlü iletişim kurar.(B4.5;D3.8)

E5.3.Ailelerle görüşerek karşılıklı beklentilerin neler olduğunu belirler.

E5.4.Ailelerle belirlenen karşılıklı beklentileri uygulamalarına yansıtır.

E5.5.Ailelerin yaşadıkları sorunlara karşı duyarlı davranır.

E5.6.Ailelere, öğrencilerin öğrenim sürecinde yaşadıkları sorunların çözümünde bilgi ve yönlendirme kapsamında rehberlik yapar.

E5.7.Aileleri eğitimle ilgili yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirir ve gelişmelerden haberdar eder.

E5.8.Okul içi ve dışı ortamlardaki eğitsel fırsatları değerlendirerek aile ve öğrencilerle birlikte olur.

F- Program ve içerik bilgisi

Öğretmen, Türk Milli Eğitim sisteminin dayandığı temel değer ve ilkeler ile özel alan öğretim programının yaklaşım, amaç, hedef, ilke ve tekniklerini bilir ve uygular. Program ve İçerik Bilgisi yeterlik alanının alt yeterlikleri şu şekilde sıralanmaktadır:

1- Türk Milli Eğitiminin amaçları ve ilkeleri

F1.1. Türk Millî Eğitim sisteminin dayandığı temel değer ve ilkeleri bilir

F1.2. Eğitim programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk inkılâp ve ilkelerini ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliğini temel olarak alır.

F1.3. Eğitim-öğretim faaliyetlerinin Türk Millî Eğitiminin amaç ve ilkeleri doğrultusunda yürütülmesinin gereği ve önemine inanır.

F1.4.Türk Millî Eğitiminin amaç ve ilkelerini plân ve uygulamalarına yansıtır.

F1.5.Öğretme – öğrenme sürecini, Türk Millî Eğitiminin amaç ve ilkeleri doğrultusunda yürütür.

2- Özel alan öğretim programı bilgisi ve uygulama becerisi

F2.1.Özel alan öğretim programının amaç, ilke ve yaklaşımını plânına yansıtır.

F2.2.Özel alan öğretim programının ilke ve yaklaşımlarını uygular

F2.3.Özel alanda gerekli olan öğrenme yollarını öğrencilere kazandırır.

F2.4. İçeriği konuların özelliklerine göre aşamalı bir şekilde sıralar.

F2.5.Özel alan bilgisinin sınıf ve kademelere göre dağılımını dikkate alarak öğretim sürecini düzenler ve uygular.

F2.6.Özel alan öğretim programının gerektirdiği farklı bilgi ve becerileri kazanma yolunda çaba harcar.

3- Özel alan öğretim programını izleme-değerlendirme ve geliştirme

F3.1. Özel alan öğretim programındaki değişimleri izler.

F3.2.Özel alan öğretim programının geliştirilmesi sürecine, belirlediği ihtiyaç ve önerilerle katkıda bulunur.

F3.3.Öğrenilenlerin özel alan programı içindeki önemini belirler ve açıklar.

F3.4.Özel alan programı kapsamında öğrenilenlerin diğer programlarla bağlantısını kurar.

F3.5.Özel alan programı kapsamında öğrenilenlerin öğrencilerin öğrenmelerine ve gelişimlerine olan katkısını açıklar.

F3.6.Özel alan programı kapsamında öğrenilenleri öğrenci ihtiyaçlarına uygunluğu bakımından gerekçelendirir.

F3.7.Özel alan programı kapsamında öğrencilerin öğrenmekte güçlük çektikleri konuları belirler.

F3.8. Özel alan programı kapsamında hazırlanan öğretim materyallerini (ders kitabı, çalışma kitabı ve öğretmen kılavuzu, ansiklopedi, dergi v.b.) içerik düzenleme ilkeleri bakımından değerlendirir.

F3.9. Özel alan programı kapsamında hazırlanan öğretim materyallerinde (ders kitabı, çalışma kitabı ve öğretmen kılavuzu, ansiklopedi, dergi v.b.) yer alan içeriği alandaki gelişmeler ve yenilikler doğrultusunda değerlendirir.

F3.10.Özel alan programı kapsamında hazırlanan öğretim materyallerinde (ders kitabı, çalışma kitabı ve öğretmen kılavuzu, ansiklopedi, dergi v.b.) yer alan içeriği bilimsel doğruluk bakımından değerlendirir.

Ek-3: NASPE (2001) tarafından geliştirilen Öğretmen Eğitimi Standartları

Standart 1: İçerik bilgisi

Beden eğitimi öğretmenleri, fiziksel eğitimli bireylerin geliştirilmesine ilişkin beden eğitimi içeriğini ve beden eğitimi alanına ait kavramları bilirler. Bu standart NASPE ilköğretim programı ile ilgili içerik standartlarını sağlamak için gerekli olan beden eğitimi alanı özel içerik ve beceri bilgisini temsil eder.

Öğrenme Çıktıları - Öğretmen adayları;

- 1.1. Motor beceri performansının kritik unsurlarını belirler ve öğrenmeyi artırmak amacıyla motor becerileri uygun diziler halinde birleştirir.
- 1.2. Yetkin motor beceri performansını çeşitli fiziksel aktivitelerle gösterir.
- 1.3. Usta hareket ve fiziksel etkinlik (örneğin, fitness ilkeleri, oyun taktikleri, beceri geliştirme ilkeleri)ile ilgili performans kavram ve stratejileri açıklar.
- 1.4. Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fitness ile ilgili biyofiziksel (fizyolojik, anatomik ve biyomekanik) ve sosyal-psikolojik kavramları açıklar ve uygular.
- 1.5. Mevcut beden eğitimi/faaliyet konularını ve yasalarını, felsefi, tarihsel ve sosyolojik bakış açılarına dayalı olarak anlar ve tartışır.
- 1.6. Onaylanmış devlet ve ulusal içerik standartları ve yerel program amaçları bilgisini gösterir.

Standart 2: Büyüme ve gelişme

Beden eğitimi öğretmenleri bireylerin fiziksel, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimlerini destekleyen fırsatları nasıl elde edebileceklerini, nasıl öğreneceklerini ve kendilerini nasıl geliştireceklerini anlar. Bu standardın odak noktası öğrenme tecrübeleri yaratmak için büyüme ve gelişme kavramlarını uygulamaktır. Öğretmen adayları beklenen gelişim seviyelerine dayalı uygun gelişimsel öğrenme tecrübeleri planlama ve uygulama becerisini gösterir.

Öğrenme Çıktıları - Öğretmen adayları;

- 2.1. Fiziksel, bilişsel ve sosyal/duyuşsal alanlarda öğrencinin gelişimsel ihtiyaçlarını karşılayan güvenli öğrenme ortamları tasarımılamak için grup ve bireysel performansı kontrol eder.
- 2.2. Hareket becerilerini ayrıştırabilir ve öğrenme için gerekli olan hazır bulunuşluk düzeyini etkileyen biyolojik, psikolojik, sosyolojik, deneyimsel ve çevre

faktörlerini (nörolojik gelişme, beden yapısı, cinsiyet ve sosyo-ekonomik düzey gibi) anlar.

- 2.3. Konuya, ortama ve öğrencinin anlamasına dayalı uygun öğrenme fırsatlarını belirler, seçer ve uygular.

Standart 3: Öğrenci farklılıkları

Beden eğitimi öğretmenleri bireylerin öğrenme yaklaşımlarında nasıl farklılaştıklarını anlar ve bu farklılıklara uygun öğrenme ortamları oluşturur. Bu standart sayesinde, öğretmen adayları farklı öğrencilere duyarlı öğrenme tecrübeleri planlama ve uygulama yeteneklerini gösterirler, ve bu öğrencilerin NASPE içerik standartları 5-6'da tanımlanan saygı ve sorumluluk kalitesini geliştirir.

Öğrenme Çıktıları - Öğretmen adayları;

- 3.1. Öğrencilerin kuvvetli / zayıf yönlerini, çoklu ihtiyaçlarını, öğrenme stillerini ve daha önceki deneyimlerini (kişisel, kültürel, aile, toplum vb) dikkate alan öğretim belirler, seçer ve uygular.
- 3.2. Farklı öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için uygun hizmet ve kaynakları kullanır.

Standart 4: Yönetim ve motivasyon

Beden eğitimi öğretmenleri bireysel ve grup motivasyonunu bilirler ve sosyal etkileşimi, öğrenmeye aktif katılımı ve öz-motivasyonu teşvik eden güvenli bir öğrenme ortamı oluşturacak şekilde davranırlar. Bu standart öğretmen adaylarının davranış değişimini, kaynak yönetimini, karşılıklı saygı ve öz-sorumluluğu ve öğrencileri motive etmeye yönelik birçok stratejinin kullanımı ile ilgilidir. Performansı kabul edilebilir olan öğretmen adayları öğrencilerin saygı ve sorumlulukla ilgili davranışlarını geliştirmede ve fiziksel aktiviteden zevk almalarını sağlamada etkili olacaklardır.

Öğrenme Çıktıları - Öğretmen adayları;

- 4.1. Sorunsuz, işlevsel öğrenme ortamları ve çevre oluşturabilecek yönetim rutinlerini kullanırlar.
- 4.2. Etkin ve adil öğrenme tecrübeleri sağlamak için kaynakları (örneğin, öğrenci, zaman, mekan, teçhizat, faaliyetler, öğretmen dikkati) organize ve tahsis eder ve yönetir.

- 4.3. Öğrencinin okul içinde ve okul dışında fiziksel aktiviteye katılımını motive etmek için gelişimsel özelliklere uygun çeşitli etkinlikler kullanır.
- 4.4. Öğrencilerin verimli öğrenme ortamlarını edinmelerini ve pozitif ilişkilerini artıran sorumlu sosyal ve kişisel davranışlar (örneğin, karşılıklı saygı, diğerleri için destek, güvenlik ve işbirliği) göstermelerine yardımcı olan stratejiler kullanır.
- 4.5. Etkili bir davranış yönetimi planı geliştirir.

Standart 5: İletişim

Beden eğitimi öğretmenleri fiziksel aktivite bağlantılarını ayarlayabilmek ve öğrenmeyi artırmak için etkili sözel, sözel olmayan ve medya iletişim teknikleri bilgisini kullanırlar. Öğretmen adayları tüm öğrenciler için aynı hassas davranırlar ve uygun davranış modeli oluştururlar.

Öğrenme Çıktıları - Öğretmen adayları;

- 5.1. Etkili iletişim becerileri gösterir ve açıklar (örneğin, anlaşılır, özgün ve hızı ayarlı dil kullanımı, geribildirim verme ve alma, yaşa uygun dil kullanımı, sözel olmayan iletişim).
- 5.2. Yönetimsel ve öğretimsel bilgileri çeşitli şekillerde iletir (örneğin, bülten panoları, müzik, iş kartları, afişler, internet, video).
- 5.3. Tüm öğrenciler için hassasiyet gösterecek şekilde iletişim kurar (örneğin etnik, kültür, sosyo-ekonomik, yetenek, cinsiyet farklılıkları).
- 5.4. Beden eğitimi etkinlikleri esnasında öğrenciler arasındaki iletişimi artırıcı stratejileri kullanır ve açıklar.

Standart 6: Planlama ve öğretim

Beden eğitimi öğretmenleri devlet ve ulusal NASPE standartlarına dayalı fiziksel eğitimli bireyler geliştirmek için gelişim düzeylerine uygun birçok öğretim stratejileri planlar ve uygular. Bu standart özellikle pedagojik bilgi ve uygulama ile ilgilidir. Bu standardın çekirdeği öğretmen adaylarının öğretim becerilerini düzeltmelerini, genişletmelerini ve uygulamalarını sağlayan bir dizi ardışık ve ilerleyen tecrübeler olacaktır.

Öğrenme Çıktıları - Öğretmen adayları;

- 6.1. Uygun programı ve eğitim hedeflerini tanımlar, geliştirir ve uygular.

- 6.2. Eğitim programı, eğitim hedefleri ve öğrenci ihtiyaçları ile bağlantılı uzun ve kısa vadeli planlar geliştirir.
- 6.3. Fiziksel aktivite uygulamalarında öğrenmeyi kolaylaştırmak için seçilmiş içeriğe, öğrenci ihtiyaçlarına ve güvenlik konularına göre öğretim stratejileri seçer ve uygular.
- 6.4. Etkili öğretim ilkelerine uygun, güvenli, isabetli, amaçla ilişkili öğrenme tecrübeleri tasarımlar ve uygular.
- 6.5. Etkili öğrenme ortamları ve etkinlikleri uygularken ve geliştirirken pedagojik ve alan bilgisine başvurur.
- 6.6. Öğrencilerin birçok alandan bilgi ve becerilerini birleştirmelerine olanak tanıyacak öğrenme tecrübeleri sağlar.
- 6.7. Uygun (kapsamlı, doğru, faydalı, güvenli) öğretim kaynaklarını ve program materyallerini seçer ve uygular.
- 6.8. Uygun öğrenme tecrübelerini fiziksel aktivite kavramları ile ilişkilendirmek için etkili gösterimler ve açıklamalar kullanır.
- 6.9. Yeterli motor beceri performansını kolaylaştırmak için uygun öğretimsel ipuçlarını ve dikkat çekme araçlarını kullanır ve geliştirir.
- 6.10. Öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak için doğrudan ve dolaylı öğretim biçimlerinden bir araç oluşturur (örn., soru sorma, senaryo kurma, sorun çözme ve kritik düşünmeyi geliştirmek, somut geri çağırmaı kolaylaştırma).

Standart 7: Öğrenci değerlendirme

Beden eğitimi öğretmenleri fiziksel aktivite içindeki öğrencilerin fiziksel, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimlerini geliştirmek için değerlendirmeyi anlar ve kullanır. Öğretmen adayları başarıyı araştırmak, öğrencilere geribildirim vermek ve öğretime rehberlik etmek için çeşitli geleneksel ve otantik değerlendirme formlarını kullanacaktır. Bu sürecin kritik noktası çeşitli değerlendirme yaklaşımlarının uygunluğunun analizi olacaktır.

Öğrenme Çıktıları - Öğretmen adayları;

- 7.1. Çeşitli değerlendirme türlerinin anahtar unsurlarını belirler, bunların uygun ve uygun olmayan kullanımlarını tanımlar ve geçerlik, güvenilirlik ve yanlılık konularını ele alır.
- 7.2. Öğrenci anlamasını değerlendirmek, geri bildirim vermek ve öğrenci ilerlemesini (hem şekillendirici hem de toplam amaçlar için) bildirmek için çeşitli geleneksel değerlendirme tekniklerini (hem öz değerlendirme hem de akran değerlendirmeyi içeren) kullanır.
- 7.3. Öğrencilerden öz-değerlendirme ve akran değerlendirme ister.
- 7.4. Yerinde eğitsel ve öğretimsel kararlar vermek için öğrenme ve performans bilgilerini yorumlar ve kullanır.

Standart 8: Yansıtma

Beden eğitimi öğretmenleri diğerleri (örneğin, öğrenci, veli/ebeveyn, iş arkadaşları) üzerindeki etkilerini değerlendirebilen yansıtıcı uygulayıcılardır ve profesyonel gelişimleri için fırsatlar ararlar. Bu standart, öğretmen adaylarının etkin öz-yansıtma gösteren kanıtlar aracılığı ile karşılanabilir.

Öğrenme Çıktıları - Öğretmen adayları;

- 8.1. Öğretim tanımını, öğretim performansının gerekçelerini, öğretim performansı eleştirilerini, öğretim hedeflerinin bileşenlerini ve değişimin uygulamasını içeren bir yansıtıcı döngüsü kullanır.
- 8.2. Profesyonel bir yansıtıcı olarak gelişim için mevcut kaynakları (örneğin, iş, edebiyat, meslek kuruluşları) kullanır.
- 8.3. Kişisel öğretim performansının değerlendirilmesine dayalı devam eden profesyonel gelişim için bir plan oluşturur

Standart 9: Teknoloji

Beden eğitimi öğretmenleri kişisel ve profesyonel verimliliği artırmak için bilgi teknolojilerini kullanır. Bu standardın amacı öğretmen adaylarının öğrenmeyi artırmak için mevcut teknolojiyi kullanma bilgi ve becerilerini geliştirmektir.

Öğrenme Çıktıları - Öğretmen adayları;

- 9.1. Mevcut teknoloji bilgisini ve bunların beden eğitimi alanındaki uygulamalarını gösterir.

- 9.2. Bilgi teknolojileri ile birleştirilmiş öğrenci öğrenme etkinlikleri tasarımı yapar, geliştirir ve uygular.
- 9.3. Teknolojiyi, iletişim kurmak, iş ağı oluşturmak, kaynakları bulmak ve hayat boyu profesyonel gelişimini sağlamak için kullanır.

Standart 10: İşbirliği

Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerinin gelişimine ve iyi olmalarına destek olmak için meslektaşları, ebeveynler/veliler ve toplum kuruluşları ile ilişkilerini geliştirirler. Bu standart hem okul hem de daha geniş topluluk içinde fiziksel aktivitenin savunulması ve etkileşimi için öğretmen adaylarının fırsatlarını kapsar. Öğretmen adaylarının toplum kuruluşları ile birlikteliği öğrenme deneyimlerini de içermesi daha uygun olurdu.

Öğrenme Çıktıları-Öğretmen adayları;

- 10.1. Birçok fiziksel aktivite fırsatlarını teşvik etmek için okulda ve toplumda iyi bir savunucu olma stratejileri belirler.
- 10.2. Beden eğitimi alanında ve daha geniş kapsamlı eğitim alanında kuruluşlara (yerel, eyalet, bölge ve ulusal) aktif olarak katılır.
- 10.3. Fiziksel aktivite fırsatlarını artırmak için etkin toplum kaynakları arar ve belirler.
- 10.4. Öğrencilerin gelişimi ve ilerlemesi için aile/ebeveyn ve iş arkadaşları ile verimli ilişkiler kurar.

Ek-4: NBPTS (2001) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmenliği Standartları

Standart 1- Öğrenciyi Tanıma

Kusursuz beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin kendilerini önemli hissetmelerini sağlamak için öğrenci bilgilerini kullanırlar. Beden eğitimi öğretmenleri yeteneği ne olursa olsun her bir çocukla, her çocuğun fiziksel aktiviteden ve sağlıklı yaşamdan yarar sağlayabileceği ve başarılı olabileceği duyarlı ve insancıl bir yaklaşımla iletişim kururlar.

Öğrenciler beden eğitimi sınıfına girdiklerinde fiziksel aktivite konusunda çeşitli tutum, yetenek ve fiziksel beceriler gösterirler. Öğrencilerin önceki tecrübeleri ve başarılarını bilmenin önemini anlayarak, beden eğitimi öğretmenleri sürekli olarak öğrencileri hakkında bilgi edinirler ve bu bilgileri öğretim planlarını şekillendirmek için kullanırlar. Pratik olarak öğrenen hakkındaki, öğrencinin etik, kültürel ve dilsel mirasının bilinci ve takdiri, aile durumu, sosyo-ekonomik durumu, önceki öğrenme tecrübeleri, becerileri ve engelleri, kişisel ilgileri ihtiyaçları ve amaçları vb. her şey beden eğitimi öğretim tasarımı ile ilgilidir. Her ne kadar sınıf büyüklüğü ve ders yükü öğretmenlerin öğrencileri hakkında elde edebilecekleri bilginin derinliğini etkilese de kusursuz beden eğitimi öğretmenleri bireysel olarak öğrencileri hakkında bilgi edinmek için ellerinden gelenin en iyisini yaparlar. Öğretmenlerin öğrencileri ile geliştirdikleri bu ilişkiler sadece öğrencilerin öğrenmesini ve gelişimini desteklemekle kalmaz; aynı zamanda öğrencilerin karakterleri, değerleri, ilgileri ve yetenekleri açısından bakabilmek için de öğretmenleri destekler. Bu nedenle başarılı beden eğitimi öğretmenleri sadece motor-beceri gelişimi konusunda değil bir bütün olarak her öğrencisini tanımak için bir çaba harcarlar.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerinin içinde buldukları toplumları ve onların sosyal ve kültürel çevreleri hakkında bilgi edinmeyi çeşitli şekillerde kullanırlar. Onlar aktif olarak ve isteyerek öğrencilerin kendilerini ifade edebildikleri çeşitli ortamlarda öğrencileri dinlerler ve gözlem yaparlar. Öğrencilerin kişisel bilgilerini ve tecrübelerini paylaşmaları için ve duygusal bir yakınlık kurmaları için fırsatlar sunarlar. Meslektaşları ve öğrencinin aile üyeleri ile tartışarak öğrencileri tanımalarını artırır. Öğrencilerin istisnai yetenekleri, ihtiyaçları veya engelleri ile birlikte kimlikleri hakkında topladıkları bilgiyi tartışmasız olarak öğrencilerin özgün ve ortak ihtiyaçlarını karşılamak için kullanırlar.

Öğretmenler derslerinde öğrencilerinin fiziksel, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişim yönlerini birleştirirler; etkili dersler bir sınıftaki bütün öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılarlar ve her bireyin değerini belirten amaçları gösterirler. Bütün öğrenciler için yüksek beklentileri sağlayacak amaçları karşılamak için çabalarken, öğretmenler dersleri öğrencilerin gelişim ve beceri düzeylerine mümkün olduğunca hitap ederek öğretimi bireysel öğrenenler için uygun hale getirecek şekilde değiştirirler ve genişletirler. Örneğin, kapsamlı bir futbol geçmişine sahip bir öğrenci ile minimal düzeyde tecrübeye sahip bir öğrencinin sorunları ve beklentileri farklı derslerde sunulmalıdır. Öğrencileri anlama öğretmenlerin etkili ve uygun bir öğretim şekillendirmelerini sağlar ve öğretimi kolaylaştıracak çeşitli yollarda bilgili yapar. Bir öğrencinin tutum ve davranışlarındaki değişiklikler öğrencisini tanıyan öğretmenin müdahale stratejilerini düşünmesi için işaret olabilir. Benzer şekilde jimnastik, okçuluk, kişisel savunma gibi öğrenciye dokunmayı gerektiren hassas durumlarla karşı karşıya kalındığında; öğrencileri ile güçlü ilişkilere sahip olan öğretmenler işlemde önce neyin doğru olduğunu bilecek ve ona göre hareket edecektir.

Öğretmenler beceri düzeyi ne olursa olsun her öğrencinin sınıfa sezgisel bir hareket kabiliyeti getirdiklerini bilirler; bu başlangıç noktasından öğretmenler her bireysel öğrenciyi ulaşırlar. Öğretmenler her öğrenciye başarılı olma fırsatı sunarlar. Öğretmenlerin öğrencilerin ne bildikleri ve ne yapabilecekleri ile ilgili anlayışı ve öğrencilerin beden eğitimine olan tutumları bilgisinin birleştirilmesi öğretmenlerin anlamlı hareket aktiviteleri ve öğretimsel içerik desenlenmesini sağlar. Kusursuz beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerinin yaşamlarındaki önemli yerlerini bilirler. Beden eğitimi öğretmenleri alanlarının öğrencilere motor becerileri öğrenmeleri, kendi vücutlarını, fiziksel yeteneklerini ve potansiyellerini hissetmeleri konusunda özel fırsatlar sunar. Beden eğitimi derslerinde öğrenciler diğer derslerden farklı olarak diğerleri ile iletişim içinde olurlar ve kendilerini çeşitli yollarla ifade etme olanağı bulurlar. Beden eğitimi derslerinde elde edilen tecrübeler öğrencilerin kendilerine, gelecekteki beden eğitimi derslerine ve genel olarak fiziksel aktiviteye olan tutumlarını etkileyebilir. Öğretmenler kendi alanlarının isteği ile pozitif, şefkatli, saygılı ve yetenekleri takdir ederek ve her öğrenci hakkındaki bilgisini de işe koşarak iletişim kurarlar. Öğrencilerle etkili iletişim kuran öğretmenler, öğrencilerin başarılarını kolayca kutlayabilir, pozitif olmanın değerini bilir ve öğrencilerin çabalarına kişisel destek sağlar. Öğretmenler öğrencileri için şefkat ve ilgi gösterirler. Onlar çocukları severler ve her birinin

öğrenilebileceğine inanırlar.

Standart 2- Konu Alanı Bilgisi

Kusursuz beden eğitimi öğretmenleri kendilerini gelişim olarak uygun öğretim faaliyetleri ve söz sahibi olmalarını sağlayacak fiziksel aktivitenin içeriği ve beden eğitiminin ilkeleri hakkında derin ve geniş bir bilgiye sahiptirler.

Kusursuz beden eğitimi öğretmenleri bilgilerinin tümünü uygulamalarının temeli olarak sergilerler. Öğretmenler, ölçülmüş sınıf çıktuları üzerinde çalışırken bilginin bütünü sağlam kavranması ve öğrencilerle iletişimi sağlayacak etkili yöntemler aracılığı ile tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için iyi hazırlanmış olurlar. Öğretmenlerin konu bilgisinin canlılığı öğretmenlerin keşif, eleştiri, analiz, sentez ve yaratıcılık gibi yüksek düzey düşünme becerilerinin önemini anlamalarının temelidir.

Motor Gelişim ve Motor Öğrenme

Öğretmenler motor beceri kazanımının gelişimsel beden eğitimi programlarının çekirdeğini oluşturduğunu bilirler. Onlar motor becerinin gelişimi ve bileşenlerini eksiksiz bilirler. Böylece onlar öğrencileri aktif olarak motor becerileri daha olgunlaştıracak (daha etkili ve verimli) öğrenme ortamına katabilirler. Onlar motor öğrenmenin ilk basamaklarından ince motor becerilere ve olgun motor becerilere devam etmeyi bilirler ve aşamalı motor beceri gelişim sürecinde öğrencilere rehberlik edebilirler. Öğretmen olarak model olmanın temel ve gelişmiş motor becerilerin anlaşılmasında önemli olduğunu bilirler. Ayrıca, öğrettikleri fiziksel ve motor becerileri nasıl ölçeceklerini ve değerlendireceklerini bilirler. Örneğin, öğretmenler öğrencilerin başarılarını ölçecek ve kendi performansları hakkında bilgi almaya yardımcı olabilecek dereceli puanlama anahtarı hazırlayabilirler.

Öğretmenler motor becerilerin öğretiminde öğrenci tarafından uygulanan bir dizi halinde hareketin mekaniği üzerine odaklanmış, gelişimsel olarak uygun bir ilerleme kullanırlar. Küçük çocuklar için, motor bileşenleri geliştirmeye yönelik temel hareket becerilerini içeren dersler tasarlarlar; daha büyük öğrenciler için, kusursuz öğretmenlerin dersleri olgun, karmaşık ve dinamik hareket becerilerine adaptasyonu sağlar.

Egzersiz Bilimi

Öğretmenler insan bedeninin yapısı, iskelet sistemi ve nöro-muscular yapısı hakkında bilgilidirler ve bu yapıların motor performansa ne şekilde katkıda bulunduğunu bilirler.

Temelde, öğretmenler insan vücudunun fonksiyonlarını ve hareketlerini anlayabilir ve bunu öğrencilere açıklayabilirler. Egzersiz fiziolojisi ve biyomekanik prensiplerinin hareket aktiviteleri ile nasıl ilişkili olduğunu bilirler. Onlar hareket kavramlarını motor beceri öğretiminde uygulatırlar ve motor becerilerin nasıl öğrenileceğini anlamaları konusunda öğrencilere yardımcı olurlar. Motor performansla ilgili iyileşme, güçlendirme ve esneklik nasıl olur bilirler ve egzersizin vücut sistemleri üzerindeki etkilerini idrak edebilirler. Hareket faaliyetleri ile ilgili, güç, zaman ve akış prensipleri hakkında bilgilidirler.

Öğretmenler vücut kompozisyonu, kardiyovasküler dayanıklılık, esneklik, kas dayanıklılığı ve kas gücü gibi sağlık odaklı fiziksel fitness ile çeviklik, denge, kordinasyon, güç, tepki zamanı ve hız gibi beceri odaklı fitness bileşenlerini anlayabilirler. Öğretmenler bütün fitness bileşenlerinin öğretiminde beden eğitimi prensiplerinin nasıl uygulanacağını bilirler. Ayrıca onlar sağlıklı bir yaşamın parçası olarak kişisel fiziksel aktivite pratikleri ve uygulamalarını nasıl öğreteceklerini bilirler.

Fiziksel Aktivite ve Sağlık

Başarılı öğretmenler sağlıklı ve ferah kalmanın amaçlı ve dinamik bir çaba gerektirdiğini bilirler. Onlar sağlığın birbiriyle ilişkili boyutlarını ve fiziksel aktivite ile ideal sağlık düzeyi arasındaki bağlantıyı bilirler ve anlarlar; beden eğitimi öğretim programlarının oluşturulmasında, gelecekte olduğu kadar şimdiki yaşamın kalitesinin artırılmasını sağlayacak sağlıklı artırıcı davranışları destekleyen aktivitelerin düzenlenmesinde faydalanırlar.

Öğretmenler bilirler ki üst düzey sağlık demek, sadece hastalığın YÖKluğu ve en uygun fiziksel uygunluk demek değil; aynı zamanda yeterli fiziksel aktivite, doğru beslenme, madde kullanımından kaçınma, düzenli fiziksel muayene, kişisel güvenlik ve duygusal sağlık ve refah anlamına gelir. Ayrıca, onlar sağlığa ulaşmanın sağlıklı, kaliteli uzun bir yaşamı artıran pozitif yaşam tarzı davranışlarının benimsenmesini gerektirdiğini anlarlar. Öğrencileri ile olan günlük etkileşimleri ve öğretim uygulamaları aracılığı ile öğretmenler öğrencilerin sağlıklı yaşam tarzlarını artırmaya yönelik uygun davranışları seçmelerini ayarlayabilirler.

Hareket Formları ve Kavramları

Öğretmenler öğrettikleri öğrencilerin yaş grubuna özgü çok çeşitli hareket biçimleri konusunda bilgilidirler. Erken ve orta çocukluk dönemi öğretmenleri temel hareket

temaları, fitness aktiviteleri, temel motor beceriler, geleneksel ve geleneksel olmayan hem rekabete hem de işbirliğine dayalı oyunlar, dans ve ritim ve jimnastik konularında bilgiye ihtiyaç duyarlar. Erken ergenlik ve genç yetişkinlik dönemi öğretmenleri programlarında aerobik kondisyon, direnç eğitimleri, bireysel, ikili ve takım sporları, su sporları, dans, açık hava ve macera sporları, ömür boyu süren sporlar, oyun yapısı ve oyun stratejisi gibi öğrencilerin anlayışını ve cesaretini geliştiren fitness aktivitelerine yer verirler.

Öğretmenler, bütün gelişim dönemlerinin öğretiminde çeşitli hareket formlarının uygun modellerinin oluşturulmasının öğretim sürecinin önemli bir parçası olduğunu bilirler. Bu hareket formları ve kavramları bilgisi gelişimsel uygun uygulamalarla birleştiğinde eğitim programı seçimlerine ve öğretmeye rehberlik eder.

Hareketin Sosyolojisi ve Psikolojisi

Öğretmenler fiziksel aktivitenin ve sporun sosyolojik ve psikolojik ilkelerini anlarlar. Başarılı performans ile özsaygı arasındaki ilişkiyi anlarlar. Öğrencilerin bireysel kimliklerinin gelişiminde, kendilerini pozitif yollarla ifade edebilmelerinde ve öz-disiplini öğrenmelerinde başarılı olmalarını sağlayacak ortamlar yaratan zorlu ve etkili aktiviteler ve görevler dizayn ederler. Öğretmenler adi oyun, sportmenlik, takım seçimi, işbirliği, kişisel sorumluluk ve kendine ve diğerlerine saygı gibi fiziksel aktivite bileşenleri ile ilişkili etik uygulamaları anlarlar.

Öğretmenler beden eğitiminin, hareket aktivitelerinin ve sporun sosyal kuralların ve kurumların kurulmasındaki ve sürdürülmesindeki rolüne alışıkırlar. Onlar sağlıkla ilgili önemli ekonomik bağlantıların farkındadırlar ve fiziksel aktivitenin tüketicileri ilgilendiren büyük bir konu olduğunu bilirler. Öğretmenler bu yüzden öğrencileri sağlıkla ilgili ürünler ve hizmetler hakkında bilgilendirirler.

Beden Eğitiminin Tarihi, Felsefesi ve Güncel Konuları

Öğretmenler, beden eğitiminin tarihi, felsefesi ve eğilimlerinin eğitim programlarının bileşenlerini ve amaçlarını etkilediği ve alandaki güncel sorunlarla ilişkili olduğu konusunda deneyimlidirler. Öğretmenler beden eğitimi programlarını etkileyen güncel sosyal, politik ve ekonomik konulardan ve bu konuların ulusal ve küresel düzeyde mesleği nasıl etkileyeceğinden haberdardırlar.

Öğretmenler aynı zamanda sağlıklı, aktif yaşam tarzı geliştirmenin önemi konusunda ve beden eğitiminin öğrencilerin genel eğitimindeki oynadığı rol konusunda kişisel felsefeye

sahiptirler. Bu felsefeler, öğretmenlerin program seçim kararlarına ve günlük uygulamalarına rehberlik ederler.

Yasal ve Güvenlik Konuları

Başarılı öğretmenler, hareketle ilgili yaralanmalardan nasıl korunacağını bilirler ve öğrencilerine güvenli bir şekilde fiziksel aktiviteye nasıl katılacaklarını öğretirler. Örneğin, hareketten önce öğrencilere nasıl ısınacaklarını öğretebilirler. Öğretmenler doğru tekniklerin göstererek ve ağırlık kemeri, eskrim maskeleri, gözlük ve bisiklet kaskları gibi malzemeleri güvenli kullanarak beden eğitimi ve spora güvenli katılım için örnek olurlar.

Öğretmenler fiziksel aktivite esnasında öğrencilerin güvenliği için olağanüstü bir endişe duyarlar. Bu nedenle güvenli uygulamaları ve yöntemleri sürdürürler. Öğrencilerine malzemeleri doğru bir şekilde nasıl kullanacaklarını öğretirler. Malzemeyi kontrol ve korumanın gerekliliğini anlarlar ve öğretim için yapılan etkinliklerde öğrencilerin güvenliğini sağlarlar. Öğrencilerle ve meslektaşlarla tartışılmış ve prova edilmiş bir acil durum planına sahiptirler ve acil durumlarda zabıt tutarlar.

Öğretmenler CPR (cardio pulmoner resistation) ve güncel ilk yardım uygulamalarını takip ederler. Kanla bulaşan hastalıklarla başa çıkmak konusunda yerel işlemlere aşinadırlar.

Başarılı öğretmenler, madde kullanımı, çocuk istismarı, yeme bozuklukları veya yetersiz beslenme gibi sağlık için zararlı olanları tanımada bilgilidirler. Yerel düzenlemelere uyarlar ve bu tür endişeler çıktığında profesyonel kaynakları etkili bir şekilde istihdam ederler.

Öğretmenler, özellikle öğrencilerinin engelleri ile ve tedavisi mümkün olmayan hareketleri ile ilişkili güvenlik faktörlerine aşinadırlar. Onlar yükümlülüklerine ve okul yasaları ile ilgili ihmal konularına aşinadırlar ve başlık IX, Bölüm 504, rehabilitasyon yasası, engelliler eğitim yasası (IDEA) ve Amerikalılar Engelli Yasası (ADA) gibi düzenlemelerin yasal sonuçlarını bilirler. Beden eğitimi öğretmenleri engelli öğrencilerin dahil olduğu ilişkili konuları anlarlar. Onlar bir takım üyesi olarak engelli öğrenciler için hazırlanan Bireyselleştirilmiş Eğitim Programları (IEP) sürecindeki ve beden eğitimi kolaylaştırmak için etkinliklerin yerleştirilmesi ve program değişikliklerindeki rollerinin önemini bilirler.

Teknoloji

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri kendi mesleki gelişimlerinin bir parçası olarak alanlarındaki teknolojik gelişmeleri takip ederler ve en güncel ulaşılabilir teknolojik kaynakları öğretim uygulamalarını geliştirmek için kullanırlar. Onlar uygun teknolojik araçların nerede ve ne ile uygulanabilir ve kullanılabilir olduğuna aşinadırlar ve bilgisayar yazılımları, video-kayıt ekipmanları, ders planı geliştirme, öğretim, kayıt tutma, değerlendirme, araştırma ve bunun gibi birçok görevde kullanılan bu araçların kullanımına yeterlik gösterirler.

Standart 3- (Geçerli, güvenilir, yerinde) Öğretim Uygulamaları

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri beden eğitiminin temelleri ile ve ilgili geniş bir anlayışa, öğretim amaçlarına uygun beden eğitimi ilkeleri ve kuramları ile ilgili geniş bir bilgiye sahiptirler ve bunları öğrencilerin gelişim seviyelerini ve ihtiyaçlarını karşılayan esnek ve etkili eğitim programı için kullanırlar.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri sahip oldukları derin ve geniş beden eğitimi bilgisini öğrettikleri konunun öğrencileri açısından anlamlı olması için kullanırlar. Öğretmenler teknikleri öğrencilerin konu içindeki ilgilerini ele almak için anlarlar. Onlar her bir tekniği ne zaman en uygun şekilde kullanabilecekleri konusunda dikkatli ve uygun kararlar verirler. Mükemmel öğretim amaçlı planlamayı içerir; mükemmel öğreticiler amaçlı bir şekilde yapabildikleri ve bu sebepleri açıklayabildikleri gibi derslerini neden yapılandırmaları gerektiğini bilirler. Öğretmenler öğrencilerin hayatlarına anlam katmak için fiziksel eğitime değer vereceklerini bilerek onların ne öğrenecekleri konusunda farkındalıklarını artırır. Bir öğretmen, örneğin, kovalamaca oyunu ya da uzun mesafe bisiklet sürme gibi kolayca anlaşılabilir bir konu içerisine yerleştirerek kardiyovasküler dayanıklılığı korumalıdır. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin öğrenmesi ile sonuçlanacak yerinde öğretim uygulamaları kullanırlar. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri iyi öğrenenlerin özelliklerinde tecrübelidirler; onlar hangi öğrencinin fiziksel becerilerini geliştirmek için bilgiyi yapılandırabildiğini eksiksiz olarak anlarlar ve bu süreci en iyi öğretimi desenlemek ve uygulamak için değerlendirirler. Öğretmenler öğrenci ihtiyaçlarını karşılamak ve içerikle etkileşim kurmak için etkili uygulamaları birçok açıdan birleştirirler ve çeşitli öğretim stratejilerini kullanırlar. Öğretmenler öğrencilerin ilgi, yetkinlik, yaş ve yetenek seviyelerinden kaynaklanan zorlukları karşılamak için gerektiğinde amaçları ve stratejileri değiştirebilirler. Bir atma dersinde

çeşitli becerileri yerleştirmek için örneğin, bir öğretmen atma konusunda ileri düzeyde olanlar savunma yaparken takım arkadaşlarını geçebildiği ve o sırada yeni başlayanların duvarda atma çalışmaları yapabildiği öğrenme istasyonları kurabilir. Başarılı öğretmenler tüm öğrenenlerin çeşitli öğrenme stillerini tanırlar; ve uygun olduğu şekilde görsel, işitsel ve kinestetik yaklaşımları dersin konusu ile iç içe olmak için işe koşarlar.

Başarılı öğretmenler öğretimlerini özel öğrenci topluluğunun tecrübelerine ve çoklu ihtiyaçlarına uygun bir şekilde desenlerler. Tekerlekli sandalye kullanan bir öğrenci basketbolda top sürme etkinliğine katılabilir; bacak hareketlerini kontrol etmede zorlanan beyin felçli (cerebral palsy) bir öğrenci futbol topuna vurmak yerine onu yuvarlayabilir. Engelli öğrencilerle çalışan öğretmenler etkili öğrenmeyi başarabilmek için onların sahip olduğu olumsuz bilgiyi karşılayabilirler; örneğin, Duchenne kas bozukluğu olan bir öğrenci için güç ve dayanıklılık etkinlikleri karşıt üretken olabilir, ve atlantoaxial istikrarsızlığı (eklemlerdeki aşırı gevşeklik) olan Down sendromlu bir öğrenci için top sürme ve yüksek bir yerden atlama tehlikeli olabilir. Başarılı öğretmenler bu özel durumları bilirler ve öğretimi buna uygun planlarlar.

Çünkü motor becerilerin elde edilmesi aşamalı ilerleyen bir süreçtir, öğretmenler diğer becerilerin gelişimi ile birleştirerek motor becerilerin gelişimini mantıklı bir şekilde art arda sıralarlar, becerileri uygun bir içerikle birlikte öğretirler. Öğretmenler öğretimi öğrenciler için açık bir ilerleme beklentisi ile ancak gelişim varyasyonlarının meydana geliş şekli ile de ilgilenererek etkili bir şekilde tasarlarlar.

Bir öğretmen yakalama etkinlikleri düzenleyebilir, örneğin, yuvarlanan bir topu toplamak için, geriye top atmaya kontrol etmek için, uçan bir topu yakalamak için. Öğretmenler beceri öğretimi ile doğru ilişkili uygulama zamanı önerirler ve zorluğa uygun düzeyde başarmak için öğrencilere fırsat sağlarlar.

Öğretmenler açıklamaların ve sunumun amaçları için öğrencilere becerinin dinamik durumunu görme olanağı sağlamak ve karmaşık becerileri daha küçük parçalara bölerek basitleştirmek için öğretimin içinde uygun yerlerde gösterimler kullanırlar. Örneğin voleybolda manşet pas (forearm pass) öğretmek için öğretmen uygun vuruş formunu gösterebilir ve topun direk olarak bir takım arkadaşına gönderileceğini açıklayabilir. Bunun yanında, öğretmen uygulamaya başlangıç seviyesinde olanları topu direk bir atıcıya (tossler) yönlendirmelerini sağlayarak ta başlayabilir. Öğretmenlerin sözlü açıklamaları ve direktifleri açıkça öğrencilerin ne yapacaklarını anlatır. Öğretmenler

öğrencilerin beklentilerini ortaya çıkaracak öğretimle ilgili ipuçlarını ne zaman ve nasıl işe koşacaklarını bilirler ve bunu önceki öğrenmelerin kavramsal temeli üzerine oturturlar. Ayrıca zamanında ve etkili desteğin fonksiyonunu anlarlar. Kısa ve öz pozitif öğretmen açıklamaları öğrencilerin kendilerini yönlendirmelerine, derinlemesine öğrenmelerine ve en iyi şekilde becerilerini geliştirmelerine rehberlik eder. Alanlarındaki uzmanlık ve çocuklar hakkındaki bilgileri sayesinde başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerinin ilgili olduğu öğretimsel benzetmelere ve mecazlara aşinadırlar.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri, sınıflarının fiziksel bileşenlerinden etkili bir öğretim aracı olarak faydalanırlar. Özel ekipmanlar da dahil olmak üzere uygun öğretim kaynaklarını dikkatlice seçerler ve kullanırlar. Öğretmenler, özel ekipmanlardan engelli öğrencilerin beden eğitimi etkinliklerine katılımını daha anlamlı hale getirmek ve onların kişisel uzmanlıklarını ve bağımsızlıklarını artırmak için faydalanırlar. Öğretmenler bütün kaynakların kullanımını ve bakımı konusunda bilgilidirler ve öğrenciler tarafından ekipmanların doğru kullanılması ve bakımı için takviye verirler.

Öğrenme sürecindeki kişisel faktörlerin önemini farkına varmak, beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerin özelini korumak için gösterdikleri çaba ve öğrencilerin kişisel imaj algılarını zayıflatan öğretim programı etkinliklerini çıkarmak çok önemlidir. Örneğin, öğretmen öğrencilerin beceri süreçlerine ilişkin kayıtları herkese ilan etmek yerine kendi odasında kartların üzerine yazılmış olarak bakmalarına izin verebilir.

Öğretmenler öğrencilerin kendilerini öğrenme sürecine doğrudan dahil etmeleri için fırsatlar sağlarlar. Örneğin, öğretmen öğrencilerin bağımsızlığını cesaretlendiren bir yaklaşımla öğrencilere amaçların oluşturulması ve bütün düzeylerde hangi başarılar bu hedeflere ulaşmak demektir bunun karar verilmesi aşamalarına katılmalarına izin verebilir.

Öğretmenler etkili olarak öğrenen çıktılarını en uygun hale getirmek için çok çeşitli gruplama stratejilerini işe koşarlar. Özel öğretimin eldeki amaçlarına bağlı olarak, onlar eşit ölçüde bütün sınıfla, tek tek ya da diğer gruplama yaklaşımlarında rahatlırlar. Bir etkinlik ünitesinde örneğin, başarılı öğretmenler ne zaman grupla öğretimin uygun olduğunu bilirler. Ne zaman fırsatlar ortaya çıkarsa öğretmenler öğretimi artırmak için her öğrenciyi bireysel performans seviyelerinde zorlayacak istasyonlar kullanırlar. Öğretmenler, etkili gruplama stratejilerinin daima bütün öğrencilerin itibarını ve öz saygılarını koruyacağını ve öğrencilerin kendi aralarında sosyal etkileşimi artırmada

faydalı olacağını, onların gelişim seviyelerine uygun olacağını, maksimum katılımı artıracığını ve öğretilebilir anlar yaratacağını bilirler. Öğretmenler, işbirliğini artıran grup aktiviteleri seçerler ve grup ve bireysel grup çözümleri için ve bireysel olarak öğrencilerin grup içindeki rollerini anlamaları ve liderlik pozisyonları geliştirmeleri için fırsatlar sunar. Gruplama öğrenci başarı senaryoları ayarlar ve öğrencilerin kendi öğrenme anlayışlarını geliştirmelerine ve öğrenmeye katılımlarına yardımcı olur.

Standart 4- Öğrenmede Öğrenci Sorumlulukları

Onların kendi öğretmeye olan tutkuları ve kişilikleri aracılığı ile örneğin, başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerine öğrenmek, beden eğitimine katılmak ve beden eğitimine değer vermek konusunda ilham verirler.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri alanları ile ilgili şevk ve istekleri ile bilgilerini öğrencileri hakkındaki bilgileri ile birleştirirler. Dolayısıyla onların öğrencileri sürdürülebilir aktiviteye yapıcı olarak katılırlar ve kendilerinin aktif ve hevesli katılımlarını ve beden eğitimine verdikleri değeri ifade edebilirler. Öğretmenler alanlarında tutkulu ve ciddidirler, onlar öğretimlerinde bulaşıcı bir heyecan sergilerler. Öğrenciler öğretmenlerinin örnekleri aracılığı ile beden eğitiminin eğlenmenin, zevk ve haz almanın ve sağlıklı olmanın doğal olduğunu, özünde ödüllendirme olduğunu algırlarlar.

Beden eğitimciler beden eğitimi öğretiminin bilişsel yönleri hakkındaki bilgilerini kavram ve becerilerin öğretimi ile dengelemeyi bilen uzmanlardır. Onlar ayrıca karışık bir alanda çalışan teknikerler gibi tecrübelerini genlere öğretimdeki hevesleri ile birleştirmede ustadırlar. Uygulamalarını açıklama bireysel olarak onların öğrencileri için ilgilidir, bir bütün olarak sınıfın ihtiyaçlarının anlaşılması yönüdür. Onların konuyu anlaması ve gençler için sözcülük yapmaları başarılı beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerin güvenini kazanmayı ve korumayı sağlar. Onların kasıtlı girişimleri beden eğitiminin bir parçası olduğu gibi, öğrenciler kendi öğrenmelerinin üzerinde düşündüğü gibi, kendilerinin aşına olmadığı zor konularda bile sınıf arkadaşları ile hevesli bir şekilde iş birliği yapmayı ve grubun başarısını paylaşmayı isteyerek kabul ederler.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri uygulamalarını başarıya ulaştırmak için mükemmel bir vizyona ve yönetime getiriler. Öğretmenler, alanlarını büyük bir enerji ve şevk ile kuşatırlar, her zaman bir konuyu öğrencilerine en iyi şekilde öğrettiklerinin

farkındadırlar. Beden eğitimi gençlere önemli beceriler ve karamlar öğretmek anlamına gelir, bir son anlamına değil. Onlar kendilerini öğrencileri ile birlikte öğretimin içine alacak yolları oluştururlar, sürekli öğrencilerin başarısı ve eğlenmesi konusundaki ilgileri ile iletişim içindedirler. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçları ile bir bütün olarak bir grubun ihtiyaçları konusundaki bilgilerini dengeleyerek başarılı beden eğitimi öğretmenleri konunun önemine olan inançlarını gösterirler ve daha büyük varlığın parçası olarak her öğrencinin bunu başarması için mümkün kılarlar ve bir grubu güçlü yapmak için bireylerin fonksiyonunu gösterirler. Bu şekilde, başarılı öğretmenler öğrencileri için özenini açıkça ifade edebilirler ve büyük bir bağlamda beden eğitimi öğrenciler için anlamlı hale getirirler.

Öğretmenler öğrencilerin sahip olmadıkları başarılarını sağlayacak bir vizyon sunarlar. Öğretmenler öğrencileri yetiştirebilecekleri ve öğrenci ilgi ve tecrübeleri üzerine inşa edilmiş öğrenme aktiviteleri düzenleyebilecekleri bireysel öğrenci bilgisine hakimdirler. Öğretmenler düpedüz çabanın beden eğitiminin önemli bir bileşeni olduğunu ve mükemmellik beklemenin öğrencileri en iyisini yapmaları konusunda motive ettiğini bilirler. Bu nedenle, beden eğitimi bileşenleri içinde ve dışında öğrencileri beden eğitimi aktivitelerine çekecek çeşitli dürüst çabaları bilirler.

Örneğin, onlar belirli bir dönem içerisinde bir performans düzeyi geliştiren ve koruyan öğrencileri tanır ve çok çalışkan fakat çok az gözlenebilir gelişme gösteren öğrencilere pozitif dönüt verirler. Alanlarının uzmanı ve öğrencilerinin en iyi gözlemcisi olarak başarılı beden eğitimi öğretmenleri ne zaman övüleceğini, ne zaman zorlanacağını ve ne zaman talepleri kolaylaştıracağını bilir; ne zaman gözlem yapılacağını ve ne zaman düzeltme yapılacağını anlarlar. Onlar öz güven geliştirmenin öğrencileri yeni tecrübeler edinmek ve heyecanlarını ortaya çıkarmak konusunda cesaretlendirdiğini ve hayat boyu beden eğitimi aktivitelerine katılmaya hemen ilgilerini artırdığını bilirler. Öğretmenler bu yüzden, öğrencileri beden eğitimi aktivitelerinde ellerinden gelenin en iyisini yapmaya devam etmelerini ve beden eğitiminden hoşlanmalarını motive eden gerçek başarı için birçok fırsat sağlarlar. Öğretmenler öğrencileri bireysel öğrenmeyi başlatan aktif olarak karar alma süreçlerine alan sık fırsatlar sağlarlar ve böylece öğrencilerin bağımsızlıkları kolaylaşır. Onlar beden eğitimi tecrübelerinin bu bileşeninin öğrencileri fiziksel aktiviteye katılmada ve devam ettirmede motive edici temel unsur olduğunu bilerek öğrencileri ile güven oluşturmak için çalışırlar. Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak ve öğretimsel talepleri yerine getirmek için program desenleme tecrübesine sahip olmalarına rağmen,

başarılı beden eğitimi öğretmenleri gerektiğinde derslere kolayca adapte olurlar, çünkü onlar her öğrencinin aynı şekilde öğrenmediğini bilirler. Buna göre, öğretmenler çeşitli ve zorlu öğrenme deneyimleri sağlarlar. Onlar kendilerini öğrencilerinin başarıları içinde tanımlarlar; öğrencilerinin gelişimi onların mesleki başarıları içerisinde işaretledikleri en önemli kriterdir.

Standart 5- Öğrenenler İçin Yüksek Beklentiler

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri, azimle, katılımı, keşfetmeyi, hedef belirlemeyi ve işbirliğini teşvik eden ve tüm öğrencileri yüksek beklentilere ulaştıran uyarıcı, verimli ayarlar oluştururlar.

Beden eğitiminin başarılı öğretmenleri hayat boyu sağlık için sağlıklı, fiziksel olarak aktif yaşam tarzını kurmak için kendi sorumluluğunu taşıyabilme kapasitesine sahip olgun bağımsız öğrenenler-öğrenciler oluştururlar. Öğrenciler için onların ne öğrendiklerini yansıtmaları ve analiz etmelerini cesaretlendirecek ve kendi öğrenmelerinin sorumluluklarını üstlenmelerini sağlayacak seçenekler sunmak. Bunu yaparak öğretmenler sıklıkla tüm öğrencileri bir sonraki düzeyi başarmaya yönlendirirler ve onlara gerçek ve yüksek amaçlara ulaşmada yetki verirler. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri örneğin, bir barfiks yapmadan iki barfiks yapmaya doğru yapılan gelişim veya on atışın dokuzunun yapıldığı serbest atışlarda olduğu gibi bazı amaçların daha çok nicel ürünler içerdiğini bilirler. Geçerli amaçlar hareketin kalitesini geliştirirler ve öğrencilerin öğrenmeyi öğrenmelerine yardım ederler. Örneğin, top sürme basketbolda savunmayı önlemek için önemli bir amaçtır; öğrencilere zorlu bir top sürme dersine katılmayı ve onlardan açılı yollardan top sürmelerini isteyerek öğrencilerin öğretim amaçlarına katılmalarına ve kendi öğrenmeleri konusunda seçenekler oluşturmaya izin verebiliriz.

Başarılı öğretmenler her öğrencinin mümkün olan en yüksek seviyedeki becerilere ulaşmasına kararlı oldukları gibi, onlar da kendilerinin eleştire düşünme becerilerini ve bütün öğrenciler üzerindeki sosyal ve kişisel sorumluluklarını yükseltmeye kararlı olmalıdır. Öğretmenler sadece motor becerilerin gelişimi ve beden eğitimi aktivitelerin ve fiziksel uygunluğun artıları ile tatmin olmazlar; aynı zamanda bütün öğrencilerin düşünme, keşfetme, eleştirme, analiz etme, sentez yapma ve yaratma becerileri ile de ilgilenirler. Başarılı öğretmenler bireysel ve grup düzeylerinde problem çözme

becerilerinin gelişimini artıran sorular sorarak öğrencilerini bilişsel olarak zorlarlar. Örneğin, bir macera girişiminde problem çözme becerisi öncelikle bireysel olarak sonra iki kişi için sonra da bir grup için zorluğun üstesinden gelme seçeneği sunar. Öğretmenler problemleri çözüm üretmek yerine öğrencilerin bilgiyi sentez edebilecekleri şekilde ortaya koyarlar; voleybol oynamayı öğrenmede öğrencilerden bloğu art arda engelleyen karşı tarafın oyununu bozmak için alternatif hücum stilleri oluşturmaları istenebilir. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerden önceki bilgi ve tecrübelerini beden eğitimi alanına yansıtılmalarını isterler. Örneğin, öğrencilere bir oyunda rakibe karşı başarılı olan tekniklerin benzer başka bir oyunda aynı durumlarda nasıl kullanılabileceği sorulabilir. Öğretmenler öğrencilerin bir parçası üzerinde denemeyi ve doğaçlamayı teşvik ederler. Örneğin onlar öğrencilerden özel sahne, adım ve müzikler kullanarak bir hareket modeli oluşturmalarını isterler.

Öğretmenler bu nedenle kolaylaştırıcılar olarak öğrencileri yüksek standartlara yönlendirirler; kişisel değerlendirmeye yardım ederler ve fiziksel ve materyal konusunda olduğu kadar zihinsel gelişimi de artırır. Onların öğrencileri birçok bağlamda temel becerileri beceri uygulamanın ve bilişsel düşünmenin en iyi seviyesine taşırlar ve yaşam boyu sporu ve aktif sağlıklı yaşam tarzının savunucuları olurlar.

Standart 6- Öğrenme Ortamı

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin fiziksel aktiviteden zevk alacağı ve katılacağı sıcak, güvenli ve dolu bir ortam oluştururlar ve sürdürürler. Onlar bütün öğrenciler için maksimum öğrenmeyi sağlamaya elverişli kuralları ve beklentileri oluşturulmuş düzenli bir ortam oluştururlar.

Öğrencilerin öğrenmeye odaklandığı, fiziksel aktiviteden keyif aldığı ve beceri yeteneklerini geliştirebildikleri fırsatlar sunan uygun bir öğrenme ortamı oluşturmak için başarılı beden eğitimi öğretmenleri güven kültürü, sorumluluk ve ortak saygı oluştururlar. Onlar bunu alanlarına olan tutkularını onaylayarak ve bütün öğrencilerin sağlıklarını ve gelişimlerini desteklediklerini ve önemsediklerini göstererek yaparlar. Öğretmenler, öğrencilerin başarılarını övgü ve olumlu tepkiler yoluyla kolayca kutlarlar. Onların sınıflarında öğrenciler kendi istekleriyle başarıya ulaşmalarını sağlayan güvenli kabul edilebilir riskler alabilirler. Örneğin, güvenli düşüş adlı bir macera etkinliği girişiminde

bir öğrenci sınıf arkadaşının kollarına düşmektedir. Bu aktivite güven, sorumluluk ve karşılıklı saygı gerektirir. Bu aktivite düşmenin fiziksel etkinliği üzerinden ziyade düşenin yakalayana olan güveni üzerine odaklanır.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin beklentilerin en yüksek düzeyini sağlayabilecekleri bir öğrenme ortamı yaratan, öğretme stratejileri ve sınıf yönetimi becerileri konusunda geniş bir repertuara sahiptirler. Çünkü beden eğitimi, öğretmenlerin kısıtlı zaman, mekan ve malzeme ile yüz yüze geldikleri; başarılı beden eğitimi öğretmenlerinin organize olmak ve planlamak için mücadele ettiği karmaşık bir alandır. Onlar materyal, alan ve öğretim zamanı gibi kaynakları en üst düzeye çıkarırlar. Onlar sınıf yönetiminin sorumluluğunun kendilerinde olduğunu bilirler ve öğrencilerinin öğrenme ortamlarını etkili yapmak için çaba gösterirler. Onlar öğrencilerin katılımını ve ilgilerini maksimum düzeye çıkarmak için düzenli ve işletilebilir rutinler kurarlar. Bu rutinler öğrencilerin kendilerinden ne beklediğini bilmelerini ve katılıma istekli olmalarını ve güvenli hissetmelerini sağlar.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğretilebilir anları tanırlar çünkü öğretimi artırmak için bazı fırsatlar geliştirirler ve yerleştirirler. Onlar bir etkinliğe bağlı zamanı ne zaman genişleteceklerini ve etkili olmayan bir etkinliği ne zaman durduracaklarını bilirler. Kon odaklı çevre oluşturulmasına yardımcı olmak için öğretmenler öğretim esnasında amaçlı ve odaklanmış açıklamalar ve gösterimler sağlarlar ve mümkün olduğunca öğrencilere açık ve doğru ipuçları verirler.

Gayretli gözlemciler olarak, öğretmenler öğrencileri arasındaki farklılıkların farkındadırlar ve bu yüzden öğrenci başarısı sağlamak için gelişimlerine uygun etkinlikler ve uygulamalar işe koşarlar. Gerekirse, başarılı beden eğitimciler öğrenci ilgisini maksimum düzeye çıkartmak için beceri öğrenimi esnasında öğrenci uygulamalarına rehberlik ederler. Öğrenciler ilk başta zor olduğunu düşündükleri etkinlikleri daha kolay denemeye teşebbüs ederler ve öğretmenler zorlukları öğrencilere uygun bir şekilde sunarak, fiziksel aktivitelere değer veren motive olmuş bağımsız öğrenci yaratmanın amacı için çalışabilir. Engelli öğrencilere öğretirken, başarılı beden eğitimi öğretmenleri uygun zorlukları destekleyerek ve öğrencilerin güvenliğini sağlayarak başarıyı cesaretlendirmek için öğrenme ortamını düzenlerler. Bazı düzenlemeler sorunsuz olarak öğrenme rutininin içinde yapılandırılırlar ve sınıf işlevlerinin doğal bir parçası haline gelirler.

Öğretmenler, öğrenmeyi artırmak için, bireysel öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçlarını karşılamak için ve aktif ve eşit öğrenme tecrübeleri sağlamak için zaman, malzeme, gruplama ve alan kullanımını gerekli olduğu şekilde düzenlerler. Öğretmenler, öğrencilerin becerilerindeki yeterliklerini göstermeleri ve diğerleriyle pozitif ilişkiler kurmak için fırsatlar sağlamak amacıyla grup çalışmasını işe koşarlar. Bu nedenle kabul edilebilir sosyal davranış takviye edilir. Örneğin, erken ya da orta çocukluk dönemi öğretmeni bir yakalama ünitesi oluşturabilir, öğrencilerin kendi hızlarında konular arasında özgürce hareket edebilmelerini sağlayacak istasyonlar desenleyebilir, onların başarılı olmalarını sağlayacak ekipmanları seçebilir ve becerileri onlara gösterebilir; bir öğrenci diğer bir arkadaşı ile top atma ve yakalama çalışması yaparken diğer bir öğrenci bir istasyonda mendilleri ve balonları yakalayabilir. Öğretmenler öğrenci-donanım oranını etkili olarak dengeleyerek doğru donanımları seçer ve kullanır. Öğretmenler uygun öğretimsel materyalleri ve cihazları tedarik eder, geliştirir ve yaratır ve bunları öğretimlerine amaca uygun olarak sokarlar. Onlar bu kaynakları öğrencilerin gelişimsel ihtiyaçlarını ve öğrenme amaçlarını karşılamak için nasıl öğretime dahil edeceklerini bilirler. Limitli kaynakların ve tesislerin etkili öğretimi engellediği durumlarda başarılı öğretmenler kendi düzenlerindeki materyalleri ve kaynakları geliştirmek ve zenginleştirmek için yaratıcılıklarını kullanarak kendi farklarını ortaya koyarlar.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin fiziksel güvenliğini maksimum dereceye tutan ortamlar yaratırlar. Çünkü, onlar öğrenci güvenliğinin herhangi bir fiziksel hareket uygulamasında öncelik olduğuna inanırlar. Başarılı öğretmenlerin sınıfındaki öğrenciler fiziksel olarak güvendedirler ve kendilerini sosyal ve duygusal olarak güvende hissederler. Beden eğitimciler düzeni kendi güvenliği için değil aynı zamanda etkinli öğretimi hizmeti verebilmek için uygularlar. Onlar öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını, bir aktivitenin özel şartları ve öğretim aşamalarını bilerek esnek kurallar ve sınıf prosedürleri koyarlar. Böyle bir sınıf ortamı içinde öğrenciler, enerjik, aktif, canlı ve amaçlara odaklıdır.

Standart 7-Programsal Seçenekler

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayan ve öğrencilerin öğrenmesi ile sonuçlanan mantıklı, doğru şekilde yapılandırılmış, pozitif beden eğitimi programı sağlamak için programı devam eden bir süreç içinde seçer, planlar ve değerlendirir.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri alanları ile ilişkili eğitim programı modelleri ve teorilerine aşinadırlar ve savunulabilir ve amaçlı eğitim programı seçimleri yaparlar. Programsal seçimler öğrenenleri pozitif olarak beden eğitimine katılmaya, motor becerilerin gelişmesi, hareket kavramları, sağlıklı ilişkili fiziksel uygunluk, beden eğitimi etkinliklerine katılım, sosyal sorumluluk, beden eğitimi aşamalarında farklılıklar ve fiziksel etkinliğin önemi gibi konuları birleştirmeye cesaretlendirir. Bu nedenle, programsal seçenekler bir konu alanı olarak beden eğitiminin karmaşıklığını bilir ve fiziksel olarak eğitilmiş bağımsız öğrenciler yaratmak için oyun oynamanın ve hareket becerilerinin geliştirilmesinin ötesinde beden eğitiminin en yüksek amaçlarını yansıtır.

Etkili beden eğitimi programı seçimleri öğrenenleri birçok beden eğitimi etkinliklerinin keyfini yaşama tecrübesini edinmeye teşvik eder. Uygun bir program öğrencilere bağımsız öğrenciler olarak yetişmelerini sağlamak için tasarlanmış, yapılandırılmış uygun seçimler verir. Öğrencilerin beden eğitimi etkinliklerindeki kendi durumlarını yansıtmalarına ve konu alanı bilgilerini kendi seçimlerine uygulamalarına yardımcı olmak için tasarlanmış bir eğitim programı fiziksel aktif bir yaşam tarzını artırır. Öğretmenler fiziksel olarak eğitilmiş bir birey yetiştirmenin öğrencileri geniş bir alandaki beden eğitimi etkinliklerinde bilgilerini kullanmaları hususunda müsaade etmeyi içerdiğini bilirler.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrenci ihtiyaçları ve öğretmenin popüler etkinlikler ve oyunlarda bağımsız kişisel tercihlerine odaklanan program seçimleri yaparlar. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve öğrencilerin okul dışındaki alakalarını koruyan başarılı öğretimi akılda tutarak, öğretmenler beden eğitimi öğrencilerin tecrübeleri ile birleştiren eğitim programları tasarlarlar. Böyle yaparak, öğretmenler kendilerinin öğrenci tecrübelerinin doğal bir parçası olmalarını sağlayan öğrenci bilgisini, becerilerini ve tutumlarını telkin ederler, çünkü onlar gerçek yaşam durumları ile ilgilidirler. Birçok hareket formunda öğrenci yetkinliği ve bir kaçında da yeterlilik hedeflerini başarmalarını başarılı beden eğitimi öğretmenlerinin program seçimleri öğrencileri hayat boyu fiziksel etkinlikte sağlıklı fiziksel uygunluk seviyesini başarmaya cesaretlendirir. Dahası, başarılı beden eğitimciler öğrettikleri ve öğrencilerinin yaşadığı coğrafi alanlar ve topluluklar tarafından sağlanan fırsatların farkındadırlar. Öğretmenler hayat boyu yaşam etkinliklerini artırmak için toplumun ilgilerini ve doğal kaynakları yansıtacak şekilde genişletmeye ihtiyaç duyabilecekleri programsal seçimlerini tanırlar.

Başarılı öğretmenler uygun öğrenme tecrübelerini sağlayan program hedefleri belirlerler. Onlar öğrencilerinde olgun motor modelleri geliştirmenin hedefine çok erken başlanması ve temel becerilerde dinamik, otantik durumlarda uygulamaya doğru ustalığa ilerlemesi gerektiğini bilirler. Doğru eğitim programı hareket kavramlarının ve temel mekanik bileşenlerin öğretiminden sosyal etkileşimi, grup problemi çözümünü ve eleştirel düşünme becerilerini destekleyen uygulamalara mantıklı geçişler içerir. Örneğin, hücum ve savunma stratejilerinin daha karmaşık seviyeleri için. Başarılı beden eğitimi öğretmenin önemli özelliklerinden birisi motor beceri gelişiminin ilerleme bilgisidir. Böylece öğretmenler tüm sınıf seviyelerinde öğrenciler için beden eğitimi dersinde ne olduğunu bilirler ve programsal seçimlerinde göz önünde bulundurlar.

Öğretmenler programsal seçimleri ile beden eğitimi öğrencileri için ulusal, devlet ve yerel standartlar arasındaki ilişkinin farkındadırlar. Beden eğitimi durağan varlık değil dinamik olmalıdır. Başarılı beden eğitimciler öğrencilerinin ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamak ve öğrenci öğrenmesini artırmak için belirlenen programın sınırları içerisinde eğitimi yapılandırır, değiştirir ve artırır.

Standart 8- Değerlendirme

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri eğitim programına ve öğrenenlere uygun değerlendirme stratejileri tasarlarlar. Onlar değerlendirme sonuçlarını öğrencilere dönüt sağlamak, öğrencilerin ilerlemesini raporlaştırmak ve eğitim programını şekillendirmek için kullanırlar.

Öğretmenler değerlendirmeyi sadece notları belirleyen bir süreç olarak değil hem öğrenciye hem de öğretmene faydası olan eğitimin bir parçası olarak görürler. Her öğrenci öğretim programının yollarından ve amaçlarından çıkarımları değerlendirir. Uygun değerlendirme öğrenciler başarmış olsa bile tasarlanmış amaçları açıklar ve öğretimin etkinliğinin kanıtını destekler.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri hem doğal hem yapılandırılmış, hem resmi hem de gayri resmi öğretim dağarcıklarında çok çeşitli değerlendirme yöntemleri ve stratejilerine hakimdirler. Değerlendirme için etkili stratejiler çok sayıda öğrenci ile çalışan beden eğitimi öğretmenleri için önemlidir. Öğretmenler değerlendirilecek becerilerin kritik bileşenlerini tanımlarlar ve günlük öğretimin içinde öğrencileri

değerlendirmek için fırsatları ustaca kullanırlar. Öğrencilerin zeki gözlemcileri olarak onlar problemleri bulurlar ve öğrenmeyi artırmak için özel düzeltici eleştiri ve övgü teklif ederler. Hem şekillendirici hem de toplayıcı değerlendirmeyi kullanarak öğretmenler öğrenci ihtiyaçlarını karşılamak için öğretim planlarını isteyerek yeniden şekillendirirler.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri sınıfın ihtiyaçlarına ve öğretim gereksinimlerine bağlı kalarak çok çeşitli değerlendirme yollarını işe koşarlar. Örneğin, sorgulama aktivitenin sonunda öğretmenin öğrencileri ne olduğunu analiz etmelerine yönlendirdiği etkili bir süreçtir. Öğrencilerin yansıtmaları onların kendi performanslarını değerlendirmelerini kolaylaştırır ve öğretmenlere öğrenci öğrenmesine takviye için yardım eder. Macera eğitimi gibi geleneksel olmayan etkinlikler duyuşsal becerilerin değerlendirilmesine fırsat sağlar. Dereceli değerlendirme ölçekleri becerileri doğru olarak uygulamak için sırayla bitirilmesi gereken ardışık adımları belirler. Öğretmenler değerlendirme sonuçlarını analiz ederler ve kendi bulguları ile uyumlu öğretimin ve eğitim programının intibakını sağlarlar.

Böylece değerlendirme ne zaman tekrar öğretileceğini, ne zaman tavsiye edileceğini, ne zaman ileriye doğru gideceğini ve ne zaman öğrenilenlerin uygulanacağını gösterir. Öğretimin bu devam eden değişimi maksimum öğrenci öğrenmesini gerçekleştirmeye yardımcı olur.

Öğretmenler öğrencilerin kendi süreçlerini değerlendirmek için onların yeteneklerini geliştirmenin onları bağımsız öğrenciler olarak yetiştirmeye teşvik etmede uygun olduğunu bilirler. Böylece öğretmenler öğrencilerin başarmasını umut ettikleri öğrenmeyi süreç içerisinde erkenden tanımlarlar, bu beklentileri öğrencilerle paylaşırlar ve öğrencileri kendi süreçlerini ve sınıf arkadaşlarının süreçlerini değerlendirebilecekleri öz değerlendirme etkinlikleri ile buluştururlar. Örneğin, öğrenciler bir denge üzerinde yürüme ve yön değiştirme ile ilişkili formların elementlerini düşünebilirler ve daha fazla uygulama yapmaya ihtiyaç duyulan elementlerini tanımlamak için eşlerini gözlemleyebilirler. Değerlendirmeyi anlamlı yapmada öğretmenler genellikle onlara bir çok (portfolyo, dergiler, multimedya sunumlar, internet araştırmaları, grafikler ve çizelgeler gibi) değerlendirme yöntemlerinden seçmeleri için fırsatlar vererek öğrenci katılımını ararlar. Kişisel portfolyolar öğrencilerin kayıt yapmalarına izin verir. Örneğin, zaman içindeki fiziksel uygunluk sonuçları, ulusal veya devlet standartlarında karşılaştırarak ölçmeden daha ziyade kendi gelişim süreçlerini analiz etmek içindir.

Öğrenciler için bazı öz değerlendirmeler fiziksel aktivitenin kişisel değerlendirmesini artırır ve sağlıklı yaşam tarzı için önemli olan gelecek seçimlerine katkıda bulunur.

Öğretmenler değerlendirme sonuçlarını her öğrencinin süreci hakkında okul yetkililerine, ailelere ve öğrencilere özel bilgiler vermek için kullanırlar. Bu amaçla başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrenmede meydana gelenleri göstermede değerlendirme sonuçlarını toplamak, özetlemek ve raporlaştırmak için uygun yöntemleri işe koşar.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri genellikle çok sayıda öğrenciyi değerlendirdikleri için değerlendirmeyi yönetme konusunda yetenekli ve verimlidirler. Değerlendirmeyi kolaylaştırmada, kayıt tutmada ve değerlendirme sonuçlarını raporlaştırmada bilgisayar teknolojisini nasıl kullanacaklarını kişilerdir.

Dahası değerlendirme verileri bölgenin, toplumun ve eğitim programının hedeflerini açıklamada anlamlı bir rol oynayabilir. Değerlendirme bulgularının yayılması başarılı beden eğitimi öğretmenlerine bir çok olumlu şekilde yardımcı olabilir. Örneğin, kardiyovasküler fiziksel uygunluk değerlendirmesi ailelere çocukları ile birlikte yürüyüş programları yapmaya motive etmek için bir sıçrama tahtası olarak hizmet verebilir, koroner risk faktörleri hakkında eğitim için halk sağlığı merkezi ile bağlantıya teşvik edebilir, ya da okul yönetimini aerobik fiziksel uygunluk söyleşisi için fırsatlar bulunması konusunda işbirliğine teşvik edebilir. Öğretmenler dikkatli derlenmiş ve doğru bir şekilde raporlaştırılmış değerlendirme bilgilerinin beden eğitimi programlarının ve sağlıklı yaşam tarzının yararlarını artırmak için öğretmenlere yardımcı olacağını bilirler.

Standart 9- Eşitlik, Adalet ve Çeşitlilik

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri saygı göstererek ve toplumun tüm üyelerine değer vererek ve öğrencilerinden diğerlerine adil ve eşit davranmaları konusunda yüksek beklentiler içerine girerek farklı topluluklar içindeki uygun davranışlara teşvik ederler ve model olurlar.

Tüm öğretmenler, kültürel olarak bölünmüş topluluklar, cinsiyet bazlı stereotip dağılımı ve dahil olmanın felsefesi gibi beden eğitiminde norm haline gelen konularda kendilerini heterojen toplulukların ihtiyaçlarını karşılamaya ve anlamaya adanmalıdır. Adalet ve eşitliği teşvik etmek ortak amaçlara ulaşmak için dinamik durumlarda birlikte çalışan ve diğerleriyle etkileşime geçmek için fırsatları olan farklı kökenden öğrencilere sahip

öğretmenler gibi benzersiz mesleki pozisyonları kendilerini bazı durumlara alan beden eğitimciler için özellikle önemlidir. Beden eğitimciler bu yüzden eşitliği artırmak ve öğrencilerinin - ırk, milliyet, etnik grup, birincil konuşulan dil, sosyo-ekonomik durum, sınıf, yaş, din, yetenek, fiziksel boy, cinsel yönelim veya cinsiyet ne olursa olsun- beden eğitimi etkinliklerinden eşit olarak seçme, katılma, keyif alma ve faydalanma konusunda fırsatları elde etmelerini sağlamak için çeşitlilik konularına aşırı olarak karşı karşıya kalırlar. Onlar aktif ve pozitif olarak cinsiyetçi ve olumsuz yorum yapan ya da diğerleri hakkında uygunsuz görüşlere sahip öğrencilerini mücadeleye davet ederler.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri bütün öğrenciler için var olan adalet ve yüksek beklentilere sahip öğrenme ortamları yaratırlar. Onlar çeşitliliğe ve kültürel grupların zenginliğine önem verirler ve öğrenciler arasında farklılıklar için takdir etme konusunda model olarak diğerlerine saygıyı teşvik eder. Onla özellikle öğrencilerin beden eğitimine tutumunu etkileyen aile ve kültürel konulara duyarlıdırlar. Onlar öğretimi, sınıf yönetimini ve öğrenci katılımını etkileyen ilgili farklılık konularını bilirler ve hitap ederler. Onlar ilk dilleri İngilizce olmayan öğrencilere onları amaçlı beden eğitimi etkinliklerinin içine almak için zaman zaman verilmesi gereken özel ilginin farkındadırlar. Başarılı öğretmenler öğrencilerinin kültürleri hakkında kendilerini eğitmek için çalışırlar. Örneğin, onlar bir kültüre ait fiziksel etkinlikler hakkında öğrenebilirler ve bu gruba ait etkinlik, spor ya da dansı sınıftaki bütün öğrencilere öğretecek bir öğretim ünitesi planlayabilirler. Bu şekilde beden eğitimciler planlı ve amaçlı saygı ve adalet havası oluşturmuş olurlar. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri dinamik ve pragmatik bağlamlarda sosyal ve kişisel sorumluluklarını göstermek zorunda olduğu ortamlar yaratmak sorumluluğunu kabul ederler. Öğretmenler kasıtlı olarak öğrencilerini onur oyunları ve öz-hakemlik gibi yollarla sorumluluk ve adalet gibi etik konularda mücadeleye zorlarlar. Onlar takım çalışması, işbirliği ve etkili iletişimle ilgili becerilerin gelişimini teşvik ederler. Öğretmenler bu tür becerileri sadece beden eğitimi bileşenleri içinde eğitim sürecinin anahtarı olarak değil aynı zamanda vatandaşlığın değeri olarak ortak amaçları başarmak için amaçlı olarak diğerleri ile etkileşim yeteneği olarak ta takdir ederler. Öğrenci katılımı ile oluşturulmuş tutarlı sınıf prosedürleri ve protokolleri etkili ve önemli yaşam becerilerini öğretmeye ve yerleştirmeye çalışan öğretmenlere çabalarında yardımcı olur.

Çünkü öğretmenler gençler için açıkça güçlü örnekler oluşturdukları tutumları bilirler. Onlar öğrencilerinde görmek istedikleri uygun davranışları dikkatle gösterirler. Cinsiyet ayrımcılığı başarılı beden eğitimi öğretmenleri için önemli bir endişedir.

Belirli bir sınıfın oluşumu ne olursa olsun başarılı beden eğitimi öğretmenleri cinsiyeti ne olursa olsun bütün öğrenenler için yüksek beklentilerini koruyarak her iki cinsiyete rahat bir düzey gösterir. Onlar hem kız hem de erkeklerin tarafsız katılımını sağlayan etkinlikler ve yaklaşımlar seçer. Aktiviteler dans, macera etkinlikleri, kayak, frizbi, ip atlama, futbol ve takım hentbolu gibi üniteler içermelidir. Öğrencilere aktiviteleri ve dersleri seçme fırsatı verildiğinde öğretmenler cinsiyete önyargılı seçenekler sunmamalıdır.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri bir cinsiyetin alanı olan içerik alanını öğreterek stereotiplere üstün gelirler. Örneğin erkek bir beden eğitimi öğretmeni hokey ya da dans ünitesi öğretebilir, bir bayan beden eğitimi öğretmeni ise futbol ya da halter ünitesini öğretebilir.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri başlık 9'da olduğu gibi federal şartları da içeren ve adalet ve eşitlikle ilgili yerel ve bölgesel kuraların mevzuatına uyum sağlar ve buları anlar. Politikadan kaynaklanan adalet ve eşitliğin kurallarının ihlal edildiği durumlar hakkında bilgilidirler ve sınıflarını eğitirler. Onlar beden eğitimi derslerinde tüm öğrenciler için eşit fırsatları sağlamanın gerekliliğini destekleyen okul yönetimi ya da yerel otoritelerle iletişime geçmek için uygun girişimlerde bulunurlar.

Kusursuz beden eğitimi öğretmenleri engelli öğrencileri beden eğitimine teşvik etmenin ne kadar zor olduğunu farkındadırlar ve bu öğrencilerin benzersiz ihtiyaçlarını belirtmek için uygun stratejiler kullanırlar. Engelli öğrencilerin anlamlı olarak beden eğitimine meşgul olmalarından emin olmak için beden eğitimciler uygun etkileşimlere model olurlar. Onlar engelli öğrencilerin dahil olmasını diğer öğrenciler için bir öğrenme tecrübesi olarak kullanırlar. Örneğin, öğretmenler tekerlekli sandalye basketbol gibi alternatif spor programlarını tartışabilirler ve herkesin güçlü ve zayıf yönlerinin olabileceğini vurgularlar. Başarılı fiziksel eğitimciler isteyerek engelli öğrencilerle diğerlerini bir araya getirirler ve okul dışında da engelli öğrencilerin bireysel savunucusu olurlar.

Başarılı beden eğitimciler düzenli beden eğitimi etkinliklerinde engelli öğrencilerin özel ihtiyaçlarını karşılamak için eğitim programını nasıl

değiştirebileceklerini ve öğretim stillerini nasıl düzenleyeceklerini bilirler. Bir üniteye bütün becerileri kapsayan etkinliklere teşebbüs etmenin aksine örneğin öğretmenler belirli becerileri seçebilir ya da bunların yerine öğrenenlerin bireysel ihtiyaçları için daha uygun alternatif beceriler geliştirebilirler. Becerilerin sayısını azaltmak öğrenme zorluğu olan öğrencilerin önemli amaçlar üzerine odaklanmasına izin verir ve materyalin uzmanlığı olasılığını artırır. Becerilerin görev analizi öğrencilere bilişsel erteleme ile yardımcı olur. Gerekirse, öğretmenler program değişikliklerini yansıtan alternatif değerlendirme işlemleri geliştirirler.

Öğretmenler bütün olarak engelli bireylerin eğitimi yasası (IDEA), rehabilitasyon yasası 504. Bölüm, Amerikalı Engelliler Yasası (ADA) ve benzersiz sorunları olan ilgili yerel ve devlet politikaları ile doludurlar. Öğrencilerin yetenekleri ve öğrenmeyi nasıl kolaylaştırılacağı konusuna uzmanların ve destek personelinin değer verdiğini bilerek öğretmenler engelli öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap vermek ve bütün öğrencilerin bireyselleştirilmiş beden eğitimi amaçlarına ve hedeflerine ulaşmalarını sağlamak için isteyerek onlarla takım olurlar.

Standart 10-Yansıtıcı Uygulamalar ve Profesyonel Gelişim

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri kişisel gelişimlerini ve yaratıcılıklarını teşvik eden, içerik bilgisine katkıda bulunan ve mesleki gelişimlerini artıran birçok yansıtıcı uygulamalara katılırlar.

Kendileri için en yüksek standartları belirleyen öğretmenler bunu uygulamalarına yansıtıkları gibi sınıf dışında etki ile profesyonel standartlara pozitif katkıda bulunur. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri için her sınıf tecrübesi gelişim ve yansıtma için fırsat sağlar. Öğrencilerinin dikkatli gözlemcileri olarak öğretmenler, uygulamalar ile öğrenci öğrenmesi arasındaki ilişkiyi analiz ederek öğretimsel seçimler üzerinde dikkatlice tekrar tekrar düşünürler. Onlar öğrencilerinin o an sınıf içindeki ihtiyaçlarını ve uzun vadeli amaçlarını incelerler ve değerli öğrenme çıktıları sağlayan yolları değerlendirirler. Özeleştirisel kendini değerlendirme alışkanlığı geliştirerek başarılı beden eğitimi öğretmenleri kendi öğretim uygulamalarını yansıtırlar, kendilerini özenle iyi bir öğretmen olmaya yöneltirler, kendi mesleki gelişimlerinin ve büyümelerinin sorumluluğunu almış olurlar ve kendilerini profesyonel olarak canlandırırılar. Öğrenciler yansıtıcı uygulamaları ile öğrencilerin öğretim stratejilerini ve eğitim programı kararlarını değerlendirmelerine

öncülük eden öğretmenlerden fayda sağlarlar ve beden eğitimi öğretmenliği mesleği bir bütün olarak hayat boyu öğrenmeye katkı sağlar.

Başarılı öğretmenlerin mesleki öz değerlendirmelerinin anahtarı onların etik davranış modelleme gerekliliğini gerçekleştirmeleridir. Onlar ailelerle, öğrencilerle, öğretmenlerle, yöneticilerle ve toplum üyeleri ile etkileşimlerinde etik davranışlar sergilemek için kendi uygulamalarını incelerler. Öğretmenler diğerlerine etik davranma bilgilerini mümkün olduğunca genişletirler ve etik davranışları pekiştirmek için fırsat kollarlar.

Yansıtıcı uygulamalara kendini adamanın bir parçası olarak başarılı beden eğitimciler zorlukların üstesinden gelip onları aşmak anlamına gelen yaratıcılıkları ile gurur duyarlar. Onlar sorunları, etkili öğretimin engelleyicileri yerine öğretim yeniliği için fırsat olarak görmelerini sağlayan pozitif bakış açısının avantajlarını bilirler. Onlar yeni fikirler araştırırlar ve belki konuları yeni durumlara uyarlamak için benzer yöntemler adapte ederek geniş mesleki tecrübelerini çözülemeyen gibi görünen problemlerin çözümünde kullanırlar. Yaratıcılık, özellikle öğretmenlerin kendilerini kaynaklara ve materyallere ulaşmada sınırlı buldukları durumlarda başarılı beden eğitimi öğretmenlerinin uygulamasını şekillendirir. Onlar donanımları gerektiği gibi değiştirirler, yenilerirler ve alanı yaratıcı bir şekilde kullanırlar. Onlar öğretimde gelişimi sağlayacağını bilerek pozitif değişim sağlayacağını düşündükleri yeniliklere saygı ile yaklaşır.

Öz-yenileme için araştırmalarında öğretmenler diğer meslektaşları ile etkileşim içindedirler. Onlar mesleki kaynaklardan yararlanırlar ve ileri eğitim programlarına katılırlar. Onlar kendi uygulamalarını eleştirel olarak inceleyebilmek için eğitim araştırmacıları ile ve diğer meslektaşları ile işbirliği yaparlar ve onlardan hem bir öğretmen hem de bir öğrenci olarak gelişimlerini sürdürebilmek için yardım isterler. Onlar acemi öğretmenlere mentorluk yaparlar; öz değerlendirme yapabilmelerini sağlamak için eş gözlemci olurlar ve diğer etkili öğretmenleri gözlemlerler. Seminerlere, konferanslara ve atölye çalışmalarına katılırlar; beden eğitiminde yönetici gelişim fırsatları tasarlar, önerir ve gerçekleştirirler. Onlar meslek örgütlerine üyedirler ve bunların uygulamaları için savucuları olarak görev alırlar.

Başarılı öğretmenler devamlı içerik bilgisini derinlemesine ve enlemesine artırmak için çalışan hayat boyu öğrenenlerin modelleridirler. Öğretmenler alanları ile ilgili son

araştırmaların farkındadırlar ve mevcut mesleki alan yazına hakimdirler. Onlar belki de bir araştırmaya resmi ya da gayri resmi olarak rehberlik edebilirler. Onlar sınırlı bilgiye ve tecrübeye sahip oldukları konuları inceler ve araştırırlar. Onlar ilgili teknolojik avantajların farkındadırlar ve teknolojinin öğretimsel planlama, kayıt tutma ve çeşitli diğer konularda nasıl yardımcı olacağına aşınadırlar. Bu tür kişisel çalışma profesyonelliği güçlendirir ve öğretmenleri kendi karar ve eylemlerinin mantığını söylemek için olanak sağlar.

Standart 11-Aktif Yaşam Tarzını Desteklemek

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri fiziksel olarak aktif yaşam tarzının çeşitli yararlarını bilirler ve bütün öğrencileri için onların fiziksel aktivitenin yaşam boyu taraftarı olmaları için cesaretlendirecek amaçlı günlük etkinlikleri desteklerler.

Fiziksel aktivitenin nasıl sürdürüleceğinin öğretilmesinin yanı sıra öğretmenler öğrencilerine yaşam boyu fiziksel aktivitenin değerini aşlamak için de çaba gösterirler. Öğrencileri fiziksel olarak aktif bir yaşamın içine çekmek beden eğitimi öğretiminin önemli amaçlarından birisidir. Başarılı öğretmenler öğrencilerin düzenli aktivite alışkanlığı edinebileceklerini ve gençlik yıllarında başlayan tutumların ileriki yıllardaki sağlık ve fiziksel uygunluğu etkileyeceğini bilirler. Yüksek aktivite düzeyi sağlayan gençlerin daha sonra faydalarını göreceğini bilerek başarılı beden eğitimi öğretmenleri gençler için amaçlı ve düzenli fiziksel aktiviteyi desteklerler.

Aktif yaşam tarzını kazandırabilmek için çeşitli fırsatlar yaratma amacını gerçekleştirmek ve günlük yaşamın fiziksel ihtiyaçlarını karşılamak için başarılı beden eğitimi öğretmenleri sınıflarında öğrencileri beden eğitiminden keyif almaya ve başarmaya teşvik edecek pozitif tecrübeler sunarlar. Beden eğitimciler uzun süreli gönüllü egzersizin öğrenciler ne yaptıklarını bilirlerse ve bundan keyif alırlarsa daha çok sevineceğini bilirler. Öğretmenler öğrencilere kendi aktivite seçimleri yapmaya ve kendi seçimlerinin sorumluluğunu almaya cesaretlendirerek aktivite tecrübelerini bireyselleştirirler. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri yaşamlarının erken yıllarında çeşitli hareket formunda yetkin duruma gelen öğrencilerin bir yetişkin olduklarında aktiviteyi sürdürmek için daha çok istek duyacaklarını bilir. Tenis, yüzme, golf, voleybol ve dans gibi aktiviteye dayalı etkinliklerde beceri öğretimine zaman ayırmak öğrencilerin yaşamları boyunca aktivite yapma şansını artırır ve sağlığı ve fiziksel uygunluğu korur. Sınıf deneyimlerinin sonraki yıllarda oluşacak beden eğitimi tutumlarına bir temel

oluşturacağıının farkında olarak beden eğitimi öğretmenleri tüm öğrencilere olumlu geri bildirim verirler. Başarılı öğretmenler ilgili, elinden gelenin en iyisini yapan ve düzenli olarak beden eğitimine katılan öğrencilerin tümünü takdir eder ve beden eğitimi dersleri dışında da fiziksel aktiviteye katılma alışkanlığı kazandıracak geri bildirimler verirler.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrenciler için sınıf tecrübeleri dışında da fiziksel aktivite etkinlikleri destekler ve koordine ederler. Öğretmenler okul sonrası, okul esnası ve öncesinde fiziksel aktiviteye danışmanlık için fırsatlar yaratabilirler. Örneğin, öğrencilerin evdeki fiziksel aktivitelerini öğrencilerin bireysel aktivite etkinliklerine ailelerini de katan programlar izleyerek destekleyebilir; öğrencilerle konuşarak onların yerel gençlik kulüplerine katılımını teşvik edebilir veya toplum içindeki boş zaman değerlendirme fırsatlarını duyurabilir.

Başarılı öğretmenler öğrencilerine kazandırmak istedikleri en iyi özellikleri temsil eden ve fiziksel sağlık yararı sağlayan yaşam tarzı davranışlarına odaklanan amaçlarını kendi hayatlarında aktif olarak sürdürür ve yerleştirir. Beden eğitimciler beden eğitimi ile ilgili gösterdikleri tutum ve davranışların öğrencilere sesli bir şekilde beden eğitiminin değerini söylediğini ve aktif bir yaşam tarzı benimsemeleri konusunda onları pozitif olarak etkilediğini bilirler. Bu nedenle, onlar fiziksel canlılığa olan tutkularını öğrencilerle yapabilecekleri etkinlikler uygun olduğu zaman katılarak, fiziksel uygunluğun yararlarını tartışarak ve fiziksel olarak aktif olarak, boş zamanlarını fiziksel aktiviteye ayırarak ve fizikse aktivitenin günlük rutin hayatımız içerisine nasıl dahil olacağını paylaşarak gösterirler. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri öğrenciler, aileler, yöneticiler ve toplum için çalışma hayatı ile fiziksel olarak aktif yaşam tarzının nasıl birleştirileceği konusunda örnek teşkil ederler. Bu tür bir modelleme öğretmenin mesleğine haysiyet ekler.

Standart 12- Meslektaşlarla İşbirliği

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri izolasyon içinde çalışmazlar, hatta büyük bir öğrenme topluluğunun üyesi olarak hareket ederler. Onlar, kendi sınıflarının daha ötesinde geniş sorumluluklarını bilerek eğitim programlarını artırmak ve alanlarının mesleki kültürünü geliştirmek için amaçlı olarak katkıda bulunurlar.

Beden eğitimi öğretiminin doğası bazen öğretmenler kendi alanlarından ve diğer disiplinlerden meslektaşları ile yüzyüze gelmeleri konusunda kısıtlamasına rağmen

başarılı beden eğitimi öğretmenleri okulun akademik araştırmaları bağlamında beden eğitiminin değerini vurgulamak için fırsatları kollamak için okul kültürü bilgilerini saldırganca işe koşarlar. Öğretmenler fiziksel olarak aktif sağlıklı çocukların genellikle etkili öğrenciler olduğunu, öğrencilerin fiziksel sağlığının okulun işi olduğunu ve fiziksel aktivitenin eğitim süreci içerisinde önemli bir konuma sahip olacağını beyan ederler.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri alanlarının değerini, eleştirel düşünme becerisinin gelişiminin beden eğitimi öğretiminin önemli bir bileşeni olduğunu açıklayarak ve pozitif öğretim tecrübelerini meslektaşları ile paylaşarak anlatırlar. Onlar diğer disiplinlerden iş arkadaşlarını kendi derslerini gözlemlemeleri için davet ederler ve beden eğitiminin başarıları ve amaçları üzerine katılıma odaklanmış özel aktiviteler tasarımırlar ve katılırlar. Örneğin, bir beden eğitimi öğretmeni mevcut spor figürlerinin ve reklamlarının toplumdaki etkileri üzerine bir ders hazırlamak için diğer uzmanlarla ya da genel kültürçülerle işbirliği yapabilir veya beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimindeki hareket kavramları ile ilgili bir ders hazırlamak ve uygulamak için diğer disiplinlerdeki meslektaşları ile birlikte çalışabilirler. Beden eğitimi dersinin diğer konu alanları ile eşit olduğunun etkili savunucuları olarak beden eğitimi öğretmenleri böylece öğretim programları için desteğe neden olurlar.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri bütün disiplinlerle onu duyarlar ve diğer konu alanlarının ilgilerine ve ihtiyaçlarına duyarlılık gösterirler. Öğretmeler diğer disiplinleri beden eğitimi öğretimine dahil etmek için ya da tersi bir bütün olarak kurumun sağlığı için kendi taahhütlerini ortaya koyarlar ve okul boyunca meslektaşları ile ortaklıklar kurarlar. Örneğin, bir öğretmen kavram öğretimini hareket aktivitelerine dahil edebilir ya da sayma sistemlerini veya ölçmeyi ve fiziksel uygunluk bileşenlerini grafikleştirmeyi öğretmeye yardımcı olabilir. Örneğin bir olimpiyat oyunları ünitesinin öğretiminde başarılı bir öğretmen dil bilimlerine, matematiğe ve sosyal çalışmalara vurgulamak için fırsat yaratabilir. Coğrafya dersinde doğal ya da insan yapımı sınırlar üzerine çalışan bir üçüncü sınıf beden eğitimi dersinde bir oyundaki kuralların sınırları hakkında öğrenebilirler. Daha yüksek sınıflarda beden eğitimi öğretmeni atmanın hızına etki eden biyomekanik faktörlerini öğretmek için fizik öğretmeni ile takım oluşturabilir. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri böylece beden eğitimi ile ilgili birçok akademik alanda bilgili birer kaynak haline gelirler.

Benzersiz ve değerli bir bakış açısı ile eğitim ordusunun eşit bir üyesi olarak beden eğitimi öğretmenleri –sınıf öğretmenleri, rehber öğretmenler, kaynak öğretmenler

ve uzmanlar gibi- öğrencilerin özel eğitim gereksinimlerine yardımcı olmak ve tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için bir takım çabası içine katılırlar. Ayrıca başarılı beden eğitimi öğretmenleri eğitilmiş gözlemciler olarak yeme bozuklukları, madde kullanımı, yetersiz beslenme ve sağlıklı alalı diğer konularda problemi olan öğrencileri tanırlar. Öğretmenler bazı takım çalışması yaklaşımlarının beden eğitimi programının amaçlarını karşılamaya sağlayacağı katkıyı bilerek (yerel kurallar dahilinde) okuldaki uzman personel ve sosyal organizasyonların hizmetleri ile çalışarak, bu öğrencilere yardımcı olmak için sorumluluklarını ortaya koyarlar.

Beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi ve sağlıklı yaşam tarzı ile ilgili konuları desteklemek için diğer disiplinlerdeki meslektaşlarına kaynak olarak hareket ederler. Öğretmenler fakülte üyelerinin ihtiyaçları karşılayacak sağlık programlarını başlatabilirler ve teşvik edebilirler. Böyle bir çaba beden eğitimi öğretimi ve fiziksel aktivite için pozitif bir imaj geliştirmeye yardımcı olur.

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri programları için neye ihtiyaç duyduklarını ve bu ihtiyacı nereden karşılayacaklarını bilirler. Onlar bütün okul programı ile aktif olarak ilgilendikleri zaman beden eğitimine faydaların çoğalacağını bilirler. Örneğin, iş arkadaşlarımız beden eğitiminin eğitimin ayrılmaz bir parçası olduğuna inandığı zaman öğrencilerin beden eğitimini reddetme eğimi ortadan kalkacaktır.

Okul programlarının geliştirilmesinde iş birliğine ek olarak öğretmenler kendi öğretimlerini güçlendirmek için aynı alandan meslektaşları ile birlikte çalışırlar ve kendilerini aktif olarak mesleki gelişim fırsatlarının içine alırlar. Onlar okuldan ya da okul dışından ya da diğer düzeylerde öğretim yapan meslektaşları tarafından gözlem yapmaya davet edilirler. Onlar diğer öğretmenlerin uygulamalarını gözlemlerler ve çalışırlar ve başlangıç düzeyindeki öğretmenlere kılavuz olarak hizmet verirler. Meslektaşlarını mesleki konularda tartışmaya davet ederler. Onlar mesleki gelişim etkinlikleri tasarlarlar ve eğitim politikası komitelerine ve kurullarına hizmet verirler. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri meslekleri ile ilgili yerel, eyalet bazında ve ulusal konferanslarla ilgilenirler ve uygulamalarını geliştirmek ve meslektaşları ile paylaşabilecekleri bilgiler elde etmek için atölye çalışmaları ya da hizmetiçi eğitim programları gibi mesleki gelişim fırsatlarına katılırlar.

Standart 13-Aile ve Toplumla Ortaklık

Başarılı beden eğitimi öğretmenleri beden eğitimi programlarına ailenin ve daha geniş

toplumun katılımını sağlayarak beden eğitimi ifade etme ortamları yaratır.

Beden eğitimi öğretmenleri alanlarının sağlık ve fiziksel uygunlukla ilgili olduğu için aslında önemli fakat geleneksel olarak akademik amaçlarla ilgili olmadığı ya da sadece yarışma amaçlı olduğu için önemsenmeyen bir ortamda çalışırlar. Başarılı beden eğitimi öğretmenleri sağlıklı, fiziksel olarak aktif çocukların büyük olasılıkla daha iyi öğrenciler olabileceklerini ve bu kişisel iyi olmanın toplum ve ulusal seviyelerle ilgili olduğunu bilirler. Pasif gözlemciler olarak değil, başarılı beden eğitimi öğretmenleri sağlıklı ve aktif yaşam tarzı için toplum ve aile içinde şevki artırmak amacıyla aktif olarak fırsatları değerlendirerek ve katılarak okul sınırlarının ötesinde kendi beden eğitimi öğretim programlarını savunma fırsatı bulurlar. Sağlık fuarları, açık evler, aile eğlence geceleri, gazeteler, gösterimler, performanslar ve web siteleri aracılığı ile öğretmenler beden eğitiminin yararlarının aktif sözcüleri olarak halk ilişkilerinde en iyi iletişim becerilerini ortaya koyarlar.

Bu öğretmenler aktif, bilgili ve ilgili ailelerin beden eğitimi programlarını destekleyen etkili, canlı destekçiler olarak bir ağ oluşturacaklarını bilir. Öğretmenler bu yüzden, aktif olarak sıklıkla telefon görüşmeleri, okul gazeteleri, bireysel süreç raporları ve aileyi eğitim sürecine katacak kayıtlar kullanarak ve programın etkililiğini değerlendirmek için aileye fırsatlar sağlayarak ve öğretimin geliştirilmesinde gelecekteki yolları incelemelerine yardımcı olmak için çocuklarının beden eğitimindeki partnerleri olarak ailelerin yardımlarını sağlarlar.

Başarılı öğretmenler ailelerin öğrenciler için eğitimin kalitesini artıracak tecrübeleri ve deneyimleri olduğunu bilirler. Ailelerle haşır neşir olmak ve onların kültürlerinin dolayısıyla beden eğitimi ile olan tecrübelerinin farkında olmak öğretmenlere ailelerin çocukları için umutlarının ve beklentilerini anlama olanağı verir. Öğretmenler ailelere saygı ve anlayışla davranırlar. Onlar ailelere beden eğitimi öğretiminin faydalarını iletirler ve çocuklarının ilgileri hakkında ve onları motive etme hakkında fikirlerle aydınlatırlar. Bunu yaparken öğretmenler ailenin endişeleri ile pozitif ve etkili bir şekilde ilgilenirler. Ailelerle bu tür ortaklıklar okul bağlamının dışında uzanmaktadır.

Öğretmenlerin önemli bir sorumluluğu kaliteli beden eğitimi öğretiminin özelliklerini ve rolünün geniş bir topluluk tarafından anlaşılmasına yardımcı olmaktır. Sonuç olarak, öğretmenler toplumun okul beden eğitimi programları ile ilgilenmesine

yardımcı olmak için ve okul beden eğitimi programlarının toplumun ihtiyaçlarını, ilgilerini ve beklentilerini karşılmasını sağlamak için çalışırlar. Başarılı öğretmenler toplumun kaynakları ile ortaklığın öğrencilerinin beden eğitimi kalitesini artıracığını bilirler. Öğretmenler toplumun fiziksel sağlığını sağlamak için özel etkinlikler ve faaliyetler geliştiren partnerler olarak öğrencilerin fiziksel eğitimlerine katkı sağlayacak yerel spor kulüpleri, üniversiteler, şirketler gibi varlıklarla ve boş zaman değerlendirme ligleri gibi organizasyonlarla nasıl diyaloga geçeceklerini bilirler.

Ek-5: MEB (2008) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Yeterlikleri

MEB (2008) tarafından geliştirilen Beden Eğitimi Öğretmenliği özel alan yeterlik alanları ve bu alanların altında yer alan alt yeterlikler aşağıdaki gibidir:

- 1- Öğretim sürecini planlama ve düzenleme
  - a. Öğretime uygun planlama yapabilme
  - b. Öğretime uygun öğrenme ortamları düzenleyebilme
  - c. Öğretim sürecine uygun araç-gereç ve kaynakları kullanabilme
  - d. Okul takım çalışmalarını planlayabilme
  - e. Öğretimin amaçlarının gerçekleştirilmesi sürecinde teknolojik kaynakları kullanabilme
  - f. Öğretimde özel eğitime gereksinim duyan ve özel gereksinimli öğrencilere yönelik planlar yapabilme
- 2- Fiziksel performans geliştirmeyi sağlama ve koruma
  - a. Öğrencilerin temel ve özelleşmiş hareket bilgi ve becerilerini geliştirebilme
  - b. Öğrencilerde düzenli fiziksel etkinlik ve sağlıklı yaşam bilinci oluşturabilme
  - c. Öğrencilerin müsabakalara katılımını ve çalışmaların yürütülmesini sağlayabilme
  - d. Öğrencileri sağlıklı beslenme konusunda bilinçlendirebilme
  - e. Spor sakatlıklarında ilk yardım kurallarını uygulayabilme
  - f. Öğrencilerin liderlik, sorumluluk alma, paylaşma ve birlikte iş yapma becerilerini geliştirebilme
  - g. Doğayı tanıma ve çevreyi koruma bilinci oluşturabilme
  - h. Kişisel güvenlik ve kazalardan korunma bilgi ve becerisini kazandırabilme
  - i. Öğrencilere spor ve spor organizasyonları bilinci ve sevgisi kazandırabilme
  - j. Beden eğitimi dersi öğretiminde eğitsel oyunları etkili kullanabilme
  - k. Özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere yönelik etkinlikler düzenleyebilme

- 3- Ulusal bayramları anlam ve önemine yaraşır şekilde kutlama
  - a. Atatürk'ün beden eğitimi ve sporla ilgili duygu ve düşüncelerini uygulamalarına yansıtabilme
  - b. Ulusal bayramlarda ve özel günlerde sportif etkinlikler yapabilme
- 4- Gelişim performansını izleme ve değerlendirme
  - a. Yapacağı ölçme ve değerlendirme uygulamalarının amaçlarını belirleyebilme
  - b. Ölçme ve değerlendirme araç ve gereçlerini kullanabilme
  - c. Öğrencilerin bedensel gelişimlerini belirlemeye yönelik yapılan ölçme sonuçlarını yorumlama ve geri bildirim sağlayabilme
- 5- Okul aile ve toplumla işbirliği yapma
  - a. Öğrencilerin fiziksel, zihinsel ve ruhsal yönden geliştirilmesinde ailelerle ve toplumla işbirliği yapabilme
  - b. Öğrencilerin ve çevrenin ulusal bayram ve törenlerin anlam ve öneminin farkına varmalarını ve törenlere aktif katılımlarını sağlayabilme
  - c. Ulusal bayram ve törenlerin yönetim ve organizasyonunu yapabilme
  - d. Okulun kültür ve öğrenme merkezi haline getirilmesinde toplumla işbirliği yapabilme
- 6- Mesleki gelişimi sağlama
  - a. Mesleki yeterliklerini belirleyebilme
  - b. Beden eğitimi dersi öğretimine ilişkin kişisel ve mesleki gelişimini sağlayabilme
  - c. Mesleki gelişimine yönelik uygulamalarda bilimsel ve araştırma yöntem ve tekniklerden yararlanabilme
  - d. Liderlik yapabilme

Ek-6: 1.Anket: ÖMB standart başlıklarının ve kapsamlarının belirlenmesi anketi

Değerli Öğretim Elemanı,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri (Eğitim Programları ve Öğretim) Anabilim Dalında Prof. Dr. Mustafa SAĞLAM danışmanlığında “Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartlarının Oluşturulması” konulu doktora tezi hazırlamaktayım.

Araştırmanın genel amacı, Türkiye için Beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının oluşturulmasıdır. Beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları ve Özel Alan Bilgisi Standartları olmak üzere iki alandan oluşmaktadır. Söz konusu standartların oluşturulmasında uluslararası kabul gören NASPE (2001)¹ ve NBPTS (2001)² tarafından geliştirilen “Beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları” ile MEB(2008)³ tarafından geliştirilen “Beden eğitimi öğretmeni özel alan yeterlikleri” çalışmaları temel alınmıştır (Ek: Çizelge-1).

Beden Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartlarının sekiz başlık altında yapılandırılması öngörülmüştür. Söz konusu başlıklar şu şekildedir:

Standart 1: Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi

Standart 2: Değerlendirme

Standart 3: Öğrenciyi Tanıma

Standart 4: İşbirliği

Standart 5: Mesleki Gelişim

Standart 6: Yönetim ve Motivasyon

Standart 7: İletişim

Standart 8: Teknoloji

Araştırmanın bu aşamasında,

- (1) Belirlenen standartların başlıklarının kavramsal olarak doğruluğu açısından,
- (2) Her bir standardın kapsamının yeterliği ve uygunluğu açısından,
- (3) Her bir standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygunluğu açısından

uzman görüşüne gereksinim duyulmaktadır.

Sizden istenilen Beden Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları hakkındaki görüş ve önerilerinizle araştırmaya katkı sunmanızdır. Zaman ayırdığınız ve araştırmama katkı verdiğiniz için teşekkür ederim. Saygılarımla.

Araš. Gör. Züleyha AVŞAR

E.P.Ö. Doktora Öğrencisi

¹ National Association Sport and Physical Education (2001). Initial Physical Education Teacher Education Standards.

² National Board for Professional Teacher Standards (2001). Physical Education Standards.

³ Milli Eğitim Bakanlığı (2008). Beden Eğitimi Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri.

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ STANDARTLARI

Standart 1: Beden Eğitimi Dersini Planlama ve Dersin Öğretimi

Kapsam:

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersini planlaması ve dersin öğretimi için gerekli olan bilgi ve becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı beden eğitimi dersinin öğretim programına, sahip olduğu olanaklara ve öğrencilerin psiko-motor, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişim düzeylerine uygun planlama yapabilir; uygun ve gerekli materyal seçimini gerçekleştirebilir; öğrenme ortamını öğrencilerin öğrenmelerini sağlayacak biçimde hazırlayabilir ve yaptığı plana uygun olarak öğretimi gerçekleştirebilir.

1- Bu standart,

( ) Bağımsız bir standart olarak kalmalıdır.

( ) Kaldırılmalıdır.

Çünkü,.....

.....

( ) Diğer bir standardın altında ele alınması daha doğru olabilir.

Öneriniz:.....

2- Bu standardın **kavramsal adlandırılması**,

( ) Uygundur.

( ) Uygun değildir.

Çünkü,.....

.....

Öneriniz: .....

3- Bu standardın yukarıda açıklanmış olan **kapsamı**,

( ) Yeterlidir.

( ) Yeterli değildir.

Çünkü,.....

.....

Öneriniz: .....

Not: Yukarıdaki form her bir standart başlığı için ayrı ayrı düzenlenerek uzman görüşüne sunulmuştur.

Ek-7: 2.Anket: ÖMB standartlarının performans göstergeleri belirlenmesi anketi

Değerli Öğretim Elemanı,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri (Eğitim Programları ve Öğretim) Anabilim Dalında Prof Dr. Mustafa SAĞLAM'ın danışmanlığında "Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartlarının Oluşturulması" konulu doktora tezi hazırlamaktayım.

Araştırmanın genel amacı, Türkiye için beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının oluşturulmasıdır. Beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları ve Özel Alan Bilgisi Standartları olmak üzere iki alandan oluşmaktadır. Söz konusu standartların oluşturulmasında uluslararası kabul gören NASPE (2001)⁴ ve NBPTS (2001)⁵ tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartları" ile MEB (2008)⁶ tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri" çalışmaları temel alınmıştır.

Araştırmanın birinci aşamasında, Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartlarından Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları 9 başlık altında toplanmıştır. Bu 9 standart başlığı ve kapsamı ile ilgili uzman görüşü alınmıştır. Söz konusu başlıklar şu şekildedir:

Standart 1: Beden Eğitimi Dersini Planlama

Standart 2: Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme

Standart 3: Ölçme ve Değerlendirme

Standart 4: Öğrenciyi Tanıma

Standart 5: İşbirliği Yapma

Standart 6: Mesleki Gelişim

Standart 7: Sınıf Yönetimi ve Liderlik

Standart 8: İletişim Becerisi

Standart 9: Teknoloji Kullanımı

Araştırmanın ikinci aşamasında Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları'nın altında yer alan performans göstergeleri ile ilgili,

- (1) Her bir performans göstergesinin ait olduğu standarda uygunluğu,
- (2) Performans göstergesinin değiştirilip değiştirilmemesi/çıkarılıp çıkarılmaması gerektiği,
- (3) Eklenmesi gereken performans göstergesi olup olmadığı konusunda uzman görüşüne gereksinim duyulmaktadır.

Sizden istenilen ekteki Beden Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi alanındaki standarda ait performans göstergeleri ile ilgili görüş ve önerilerinizi belirtmenizdir. Araştırmaya zaman ayırdığınız ve katkı verdiğiniz için teşekkür ederim. Saygılarımla.

Araş. Gör. Züleyha AVŞAR

⁴ National Association Sport and Physical Education (2001). Initial Physical Education Teacher Education Standards.

⁵ National Board for Professional Teacher Standards (2001). Physical Education Standards.

⁶ Milli Eğitim Bakanlığı (2008). Beden Eğitimi Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri.

A- Beden Eğitimi Öğretmenliği Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları

1. Standart: Beden Eğitimi Dersini Planlama

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ders öncesi materyal hazırlama, öğrenme ortamını düzenleme ve dersinin uygulama sürecini planlamasına yönelik bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersinin öğretim programına, sahip olduğu olanaklara ve öğrencilerin psiko-motor, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişim düzeylerine uygun planlama yapabilir; dersine ve öğreteceği konuya uygun ve gerekli materyal seçimini gerçekleştirebilir; öğrenme ortamını öğrencilerin öğrenmelerini sağlayacak biçimde hazırlayabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

No	Performans Göstergesi	Uygun	Değiştirilmemiş	Çıkarılmalı
P.G.1	Görev yaptığı okul türüne ve sınıf düzeyine göre beden eğitimi dersi öğretim programını tüm ayrıntıları ile tanımlar.			
P.G.2	Öğrencilerin psiko-motor becerileri öğrenmek için gerekli olan hazır bulunuşluk düzeylerini etkileyen biyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik, deneysel ve çevresel etmenleri (nörolojik gelişme, beden yapısı, cinsiyet vb.) bilir.			
P.G.3	Dersini planlarken, öğrencilerin beden eğitimine özgü yaş, boy, kilo, cinsiyet gibi gelişim özelliklerini, yeteneklerini, önceki beden eğitimi ve spor deneyimlerini ve beden eğitimi dersinden beklentilerini dikkate alır.			
P.G.4	Ders planında öğrenme hedeflerini ve davranışlarını (kazanımları) beden eğitimi dersi öğretim programı ile ilişkilendirerek yazar.			
P.G.5	Dersinde öngördüğü amaç ve davranışları (kazanımları) gerçekleştirmeye dönük içerik planlaması yapar.			
P.G.6	Ders planında öğrenme öğretme sürecinin ilkelerini, yöntem ve tekniklerini belirtir.			
P.G.7	Ders planında öğreten merkezli yöntemlerin (komut yöntemi, alıştırma yöntemi, gösterip yaptırma yöntemi) yanında öğrenen merkezli yöntemlere (eşli çalışma, kendini denetleme, katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme, bireysel programlama, kendi kendine öğrenme, işbirlikli öğrenme, yaratıcı drama, 6 şapka tekniği vb) de yer verir.			
P.G.8	Ders içi ve ders dışı etkinlikleri planlarken basitten karmaşığa, kolaydan zora ve somuttan soyuta ilkesini benimser.			
P.G.9	Ders içeriğine yönelik materyal hazırlamadan önce okulun, çevrenin ve kendisinin olanaklarını inceler.			
P.G.10	Beden eğitimi dersinin içeriğine ve dersin amacına uygun (kapsamlı, doğru, faydalı, güvenli) öğretim kaynaklarını ve program materyallerini seçer.			
P.G.11	Seçtiği materyali ders öncesinde güvenlik, kullanım ve öğrenci seviyesine uygunluk vb. açılardan kontrol eder.			
P.G.12	Derste kullanacağı materyal seçiminde öğrenci görüşlerini de dikkate alır.			
P.G.13	Öğrencilerini materyal hazırlama sürecine katılmaya teşvik eder.			
P.G.14	Dersin belirlenen amaçlarına ve öğretim ilkelerine uygun, öğrenci güvenliğini ön plana alan öğrenme ortamı planlar.			
P.G.15	Öğrencilerin öğrenmeye odaklandığı, fiziksel aktiviteden keyif aldığı ve beceri yeteneklerini geliştirebildikleri öğrenme ortamı düzenler.			
P.G.16	Öğrenme ortamını dersin amacına ve sahip olduğu okul türü ve okul dışı olanaklara (spor salonu, spor odası, sınıf, bahçe ve spor malzemeleri) göre hazırlar.			
P.G.17	Öğrenme ortamının düzenlenmesinde öğrenci katılımını teşvik eder.			
P.G.18	Planında öğrencilerin gelişim düzeyine yönelik çok yönlü (öz-değerlendirme, akran değerlendirme vb. değerlendirme tekniklerine yer verir.			
P.G.19	Günlük ders planının yanı sıra beden eğitimi dersi haftalık ve yıllık planlarını da yapar.			
P.G.20	Ders içi etkinliklerinin yanı sıra ders dışı etkinliklere de (okul takım çalışmaları ya da spor müsabakalarını izleme gibi) haftalık ve yıllık planında yer verir.			

Değiştirilmesi gereken performans göstergesi için ÖNERİNİZ (Numaraları ile yazınız)
<u>Öneriniz:</u>
Çıkarılması gereken performans göstergesi için GEREKÇENİZ (Numaraları ile yazınız)
<u>Gerekçeniz:</u>

Bunların dışında eklenmesini uygun bulduğunuz performans göstergesi varsa yazınız.
<u>Arka Sayfayı Kullanabilirsiniz</u>

Not: Yukarıdaki form her bir standart başlığı için ayrı ayrı düzenlenerek uzman görüşüne sunulmuştur.

Ek-8: 3.Anket: ÖAB standart başlıklarının ve kapsamlarının belirlenmesi anketi

Değerli Öğretim Elemanı,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri (Eğitim Programları ve Öğretim) Anabilim Dalında Prof Dr. Mustafa SAĞLAM danışmanlığında **“Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartlarının Oluşturulması”** konulu doktora tezi hazırlamaktayım.

Araştırmanın genel amacı, Türkiye için beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının oluşturulmasıdır. Beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları ve Özel Alan Bilgisi Standartları olmak üzere iki alanda oluşturulacaktır. Söz konusu standartların oluşturulmasında uluslararası kabul gören NASPE (2001)⁷ ve NBPTS (2001)⁸ tarafından geliştirilen “Beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları” ile MEB(2008)⁹ tarafından geliştirilen “Beden eğitimi öğretmeni özel alan yeterlikleri” çalışmaları temel alınmıştır.

Beden Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları alan uzmanları ile yapılan çalışmalar sonucunda 9 standart başlığı altında yer alan 150 performans göstergesi ile oluşturulmuştur. Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standart başlıkları şu şekildedir:

Standart 1: Beden Eğitimi Dersini Planlama

Standart 2: Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme

Standart 3: Ölçme ve Değerlendirme

Standart 4: Öğrenciyi Tanıma

Standart 5: İşbirliği Yapma

Standart 6: Mesleki Gelişim

Standart 7: Sınıf Yönetimi ve Liderlik

Standart 8: İletişim Becerisi

Standart 9: Teknoloji Kullanımı

Araştırmanın bu aşamasında, **Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Bilgisi Standartları** ile sınırlı kalmak şartı ile;

- (1) belirlenen standartların başlıklarının kavramsal olarak doğruluğu açısından,
- (2) her bir standardın kapsamının yeterliği ve uygunluğu açısından,
- (3) her bir standardın bağımsız bir standart olarak yer almasının uygunluğu açısından

uzman görüşüne gereksinim duyulmaktadır.

Sizden istenilen **Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Bilgisi Standartları** hakkındaki görüş ve önerilerinizle araştırmaya katkı sunmanızdır. Zaman ayırdığınız ve araştırmama katkı verdiğiniz için teşekkür ederim. Saygılarımla.

Araš. Gör. Züleyha AVŞAR

⁷ National Association Sport and Physical Education (2001). Initial Physical Education Teacher Education Standarts.

⁸ National Board for Professional Teacher Standarts (2001). Physical Education Standarts.

⁹ Milli Eğitim Bakanlığı (2008). Beden Eğitimi Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri.

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ ÖZEL ALAN BİLGİSİ STANDARTLARI

Standart -1: İçerik Bilgisi

Kapsam:

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi bireyler yetiştirebilmek amacıyla sahip olduğu beden eğitimi alanı içerik bilgi ve becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersi içeriğini, bu içeriğe ait kavramları bilir ve beden eğitimi dersi eğitim programını bir bütün olarak algılar.

1- Bu standart,

- ( ) Bağımsız bir standart olarak kalmalıdır.
- ( ) Kaldırılmalıdır. Çünkü,.....
.....
- ( ) Diğer standardın altında ele alınması daha doğru olabilir.
Öneriniz:.....

2- Bu standardın **kavramsal adlandırılması**,

- ( ) Uygundur.
- ( ) Uygun değildir. Çünkü,.....
.....
- Öneriniz: .....

3- Bu standardın yukarıda açıklanmış olan **kapsamı**,

- ( ) Yeterlidir.
- ( ) Yeterli değildir. Çünkü,.....
.....
.....
.....
.....
- Öneriniz: .....

Not: Yukarıdaki form her bir standart başlığı için ayrı ayrı düzenlenerek uzman görüşüne sunulmuştur.

Ek-9: 4.Anket: ÖAB standartlarının performans göstergeleri belirlenmesi anketi

Değerli Öğretim Üyesi,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri (Eğitim Programları ve Öğretim) Anabilim Dalında Prof Dr. Mustafa SAĞLAM'ın danışmanlığında "Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartlarının Oluşturulması" konulu doktora tezi hazırlamaktayım.

Araştırmanın genel amacı, Türkiye için beden eğitimi öğretmen eğitimi standartlarının oluşturulmasıdır. Beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları ve Özel Alan Bilgisi Standartları olmak üzere iki alandan oluşmaktadır. Söz konusu standartların oluşturulmasında uluslararası kabul gören NASPE (2001)¹⁰ ve NBPTS (2001)¹¹ tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Standartları" ile MEB (2008)¹² tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri" çalışmaları temel alınmıştır.

Beden Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları, eğitim bilimleri ve beden eğitimi ve spor alan uzmanları ile yapılan çalışmalar sonucunda 9 standart başlığı altında yer alan 150 performans göstergesi ile oluşturulmuştur. Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standart başlıkları şu şekildedir:

Standart 1: Beden Eğitimi Dersini Planlama

Standart 2: Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme

Standart 3: Ölçme ve Değerlendirme

Standart 4: Öğrenciyi Tanıma

Standart 5: İşbirliği Yapma

Standart 6: Mesleki Gelişim

Standart 7: Sınıf Yönetimi ve Liderlik

Standart 8: İletişim Becerisi

Standart 9: Teknoloji Kullanımı

Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Bilgisi Standartları ise sadece beden eğitimi ve spor alan uzmanları ile yapılan çalışmalar sonucunda 2 standart başlığı altında oluşturulmuştur. Söz konusu başlıklar şu şekildedir:

Standart 1: İçerik Bilgisi

Standart 2: Yaşam Boyu Spor Kültürü Kazandırma

Araştırmanın bu aşamasında Özel Alan Bilgisi Standartları'nın altında yer alan performans göstergeleri ile ilgili,

- (1) her bir performans göstergesinin ait olduğu standarda uygunluğu,
- (2) performans göstergesinin değiştirilip değiştirilmemesi/çıkarılıp çıkarılmaması gerektiği,
- (3) eklenmesi gereken performans göstergesi olup olmadığı konusunda uzman görüşüne gereksinim duyulmaktadır.

Sizden istenilen ekteki Beden Eğitimi Öğretmenliği Özel Alan Bilgisi alanındaki standarda ait performans göstergeleri ile ilgili görüş ve önerilerinizi belirtmenizdir. Araştırmaya zaman ayırdığınız ve katkı verdiğiniz için teşekkür ederim. Saygılarımla.

Araš. Gör. Züleyha AVŞAR

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Programları ve Öğretim Doktora Öğrencisi

¹⁰ National Association Sport and Physical Education (2001). Initial Physical Education Teacher Education Standards.

¹¹ National Board for Professional Teacher Standards (2001). Physical Education Standards.

¹² Milli Eğitim Bakanlığı (2008). Beden Eğitimi Öğretmeni Özel Alan Yeterlikleri.

Standart 1: İçerik Bilgisi**Kapsam:**

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi bireyler yetiştirebilmek amacıyla sahip olduğu beden eğitimi alanı içerik bilgi ve becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersi içeriğini, bu içeriğe ait kavramları bilir ve beden eğitimi dersi eğitim programını bir bütün olarak algılar.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

No	Performans Göstergesi	Uygun	Değiştirilmeli	Çıkarılmalıdır
P.G.1	Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili biyofiziksel (fizyolojik, anatomik ve biyomekanik) ve sosyal-psikolojik kavramları doğru ve uygun yerlerde kullanır.			
P.G.2	Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili psiko-motor öğrenme becerilerini bilişsel ve davranışçı kuramlar ile ilişkilendirir.			
P.G.3	Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili motor gelişim kuram ve ilkelerini uygular.			
P.G.4	Beden eğitimi dersi faaliyet konularını ve yasalarını, felsefi, tarihsel ve sosyolojik bakış açılarına dayalı olarak tartışır.			
P.G.5	Motor becerinin kritik elementlerini ve performans kavramlarını analiz eder.			
P.G.6	Motor beceri performansındaki kişisel yeterliğini çeşitli fiziksel aktivite ve hareket desenleri ile gösterir.			
P.G.7	Fiziksel uygunluğun sağlığı artırıcı seviyesine ulaşır ve bu seviyeyi korur.			
P.G.8	Ustalaşmış hareket becerileri ile ilgili performans kavramlarını çeşitli fiziksel aktiviteler içinde gösterir.			
P.G.9	Beden eğitimi ve spor içeriği ve beden eğitiminin ilkeleri hakkında derin ve geniş bir bilgiye sahiptir.			
P.G.10	Motor becerilerin ve hareketlerin adlarını (yürüme, koşma, atlama, sıçrama, kayma, fırlatma, yakalama, vurma, bükme, çevirme vb) derslerinde doğru ve uygun yerlerde kullanır.			
P.G.11	Beden eğitimi ve spor aktivitelerinde kullanılan spor malzemelerinin (step tahtası, basketbol potası, voleybol filesi, kulplu beygir vb.) adlarını doğru ve anlaşılabilir şekilde kullanır.			
P.G.12	Beden eğitimi ve spor aktivitelerinde vücut bölümlerinin adlarını (baş, omuzlar, boyun, ayak, bacak, ayak parmakları vb.) doğru ve anlaşılabilir şekilde kullanır.			
P.G.13	Usta hareket ve fiziksel etkinlik (örneğin, fiziksel uygunluk ilkeleri, oyun taktikleri, beceri geliştirme ilkeleri) ile ilgili performans kavram ve stratejileri sınıflandırır.			
P.G.14	Genel hareket bilgi ve becerilerini geliştirecek uygulamalar düzenler.			
P.G.15	Özel hareket bilgi ve becerilerini geliştirecek uygulamalar düzenler.			
P.G.16	İnsan bedeninin yapısı, iskelet sistemi ve nöro-muscular yapı ve bu yapıların motor performansa ne şekilde katkıda bulunduğunu tanımlar.			
P.G.17	Vücut kompozisyonu, kardiyovasküler dayanıklılık, esneklik, kas dayanıklılığı ve kas gücü gibi sağlık odaklı fiziksel uygunluk ile çeviklik, denge, koordinasyon, güç, tepki zamanı ve hız gibi beceri odaklı fiziksel uygunluk bileşenlerini açıklar.			
P.G.18	Beden eğitimi özel alan bilgisini tüm temel eğitim kademelerindeki (okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim) öğrencilerle çalışabilecek şekilde ilişkilendirir.			
P.G.19	Beden eğitimi programının dayandığı felsefe ya da yaklaşımları yorumlar.			
P.G.20	Beden eğitimi programının öğrencileri okul dışındaki hayata hazırlamayı içerdiğini savunur.			
P.G.21	Beden eğitimi programını diğer disiplin alanları ile eşgüdüm içinde yürütebilecek şekilde ilişkilendirir.			

P.G.22	Spor organizasyonları bilinci ve sevgisine sahiptir.			
P.G.23	Ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarını takip eder.			
P.G.24	Spor etiği bilincine sahiptir.			
P.G.25	Atatürk ve diğer Türk büyüklerinin beden eğitimi ve sporla ilgili duygu ve düşüncelerini uygulamalarına yansıtabilir.			
P.G.26	Beden eğitimi ve spor alanı ile ulusal bayramlar ve kutlamalar ilişkisinin farkındadır.			
P.G.27	Ulusal bayramlar ve günlere özgü etkinlikler hazırlar.			
P.G.28	Ulusal bayram ve kutlamalarına ait protokol kurallarını bilir.			
P.G.29	Öğrencilerini ve ailelerini ulusal bayramlar ve törenler etkinliklerine katılmaya teşvik eder.			

Değiştirilmesi gereken performans göstergesi için ÖNERİNİZ (Numaraları ile belirtiniz)

Öneriniz:

Çıkarılması gereken performans göstergesi için GEREKÇENİZ (Numaraları ile belirtiniz)

Gerekçeniz:

Bunların dışında eklenmesini uygun bulduğunuz performans göstergesi varsa yazınız.

Not: Yukarıdaki form her bir standart başlığı için ayrı ayrı düzenlenerek uzman görüşüne sunulmuştur.

Ek-10: Türkiye için oluşturulan beden eğitimi öğretmen eğitimi standartları

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Öğretmenlik Meslek Bilgisi Standartları

S.1. Beden Eğitimi Dersini Planlama

Kapsam: Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ders öncesi materyal hazırlama, öğrenme ortamını düzenleme ve dersinin uygulama sürecini planlamasına yönelik bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersinin öğretim programına, sahip olduğu olanaklara ve öğrencilerin psiko-motor, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişim düzeylerine uygun planlama yapabilir; dersine ve öğreteceği konuya uygun ve gerekli materyal seçimini gerçekleştirebilir; öğrenme ortamını öğrencilerin öğrenmelerini sağlayacak biçimde hazırlayabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

P.G.1.Görev yaptığı okul türüne (okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim) ve sınıf düzeyine göre beden eğitimi dersi öğretim programını tüm ayrıntıları ile tanımlar.

P.G.2.Dersini planlarken, öğrencilerin beden eğitimine özgü hazır bulunuşluk düzeylerini, hazır bulunuşluk düzeylerini etkileyen biyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik, deneyimsel ve çevresel etmenleri ve beden eğitimine özgü yaş, boy, kilo gibi gelişim özelliklerini dikkate alır.

P.G.3.Ders planını dersin belirlenen amaçlarına uygun farklı öğretim modellerini (spor eğitimi modeli, taktik oyun modeli, bireysel ve sosyal sorumluluk modeli vb.) kullanarak hazırlar.

P.G.4.Ders planında öğrenme hedeflerini ve davranışlarını (kazanımları) beden eğitimi dersi öğretim programı ile ilişkilendirerek yazar ve bu kazanımları gerçekleştirmeye dönük içerik planlaması yapar.

P.G.5.Ders planında öğrenme öğretme sürecinin yöntem ve tekniklerini belirtir.

P.G.6.Ders planında öğreten merkezli yöntemlerin (komut yöntemi, alıştırma yöntemi, gösterip yaptırma yöntemi) yanında öğrenen merkezli yöntemlere (eşli çalışma, kendini denetleme, katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme, bireysel programlama, kendi kendine öğrenme, işbirlikli öğrenme, yaratıcı drama, 6 şapka tekniği vb) de yer verir.

P.G.7.Ders içi ve ders dışı etkinlikleri planlarken basitten karmaşığa, kolaydan zora ve somuttan soyuta ilkesini benimser.

P.G.8.Beden eğitimi dersin amacına ve dersinin içeriğine uygun (kapsamlı, doğru, faydalı, güvenli) program materyallerini seçer.

P.G.9.Seçtiği materyali ders öncesinde güvenlik, kullanım ve öğrenci seviyesine uygunluk vb. açılardan kontrol eder.

- P.G.10.Derste kullanacağı materyal seçiminde öğrenci görüşlerini de dikkate alır.
- P.G.11.Dersin belirlenen amaçlarına ve öğretim ilkelerine uygun, öğrenci güvenliğini ön plana alan öğrenme ortamı planlar.
- P.G.12.Öğrencilerin öğrenmeye odaklandığı, fiziksel aktiviteden keyif aldığı ve beceri yeteneklerini geliştirebildikleri öğrenme ortamı düzenler.
- P.G.13.Öğrenme ortamını dersin amacına ve sahip olduğu olanaklara (spor salonu, spor odası, sınıf, bahçe ve spor malzemeleri) göre hazırlar, materyal hazırlarken bu olanaklardan faydalanır.
- P.G.14.Öğrenme ortamının düzenlenmesi ve materyal hazırlama sürecine öğrenci katılımını teşvik eder.
- P.G.15. Planında öğrencilerin gelişim düzeyine yönelik çok yönlü (öz-değerlendirme, akran değerlendirme vb.) değerlendirme tekniklerine yer verir.
- P.G.16.Günlük ders planının yanı sıra beden eğitimi dersi haftalık ve ünitelendirilmiş yıllık planlarını da yapar.
- P.G.17.Ders içi etkinlikleri ders dışındaki yaşam uygulamaları ile (okul takım çalışmaları ya da spor müsabakalarını izleme gibi) ilişkilendirir ve bu uygulamalara haftalık ve ünitelendirilmiş yıllık planında yer verir.

S.2. Beden Eğitimi Dersi Öğrenme-Öğretme Sürecini Gerçekleştirme

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersi öğrenme öğretme sürecini yaptığı plana uygun bir şekilde gerçekleştirmesine ve öğrencilerini öğrenmeye teşvik etmesine yönelik bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, öğreteceği konuya uygun yöntem, teknik ve stratejileri uygulayabilir; öğrencilerin bireysel ve grup motivasyonunun yüksek olduğu, öz-motivasyonu teşvik eden güvenli bir öğrenme ortamı oluşturabilir ve öğrenme-öğretme sürecini her öğrencinin öğrenmesini sağlayacak şekilde etkili bir biçimde yürütebilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

- P.G.1.Öğreteceği konuda kendi güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerinin farkındadır.
- P.G.2.Dersin ilk haftalarında dersin işlenmesi ile ilgili kuralları, yönergeleri ve ilkeleri öğrencileri ile paylaşır.
- P.G.3.Yaparak-yaşayarak öğrenme stratejileri ve yöntemlerini kullanır.
- P.G.4.Öğrencileri, kendi öğrenme süreçlerinde aktif rol almaları konusunda destekleme yollarını işe koşar.

P.G.5.Okul dışı öğrenme fırsatlarını (sportif müsabakalar, sınıflar ya da okullar arası turnuvalar vb.) değerlendirir.

P.G.6.Öğrencilerinin sadece psiko-motor değil aynı zamanda bilişsel ve duyuşsal öğrenmeleri ile sosyal ve fiziksel gelişimlerini de önemser.

P.G.7.Uygun öğrenme tecrübelerini fiziksel aktivite kavramları ile ilişkilendirmek için etkili gösterimler ve açıklamalar kullanır.

P.G.8. Öğrencilerin derse ilgisini çekmek, onları katılıma motive etmek, motivasyonlarını sürdürmek ve psiko-motor beceri performansını kolaylaştırmak için uygun öğretimsel ipuçlarını ve dikkat çekme araçlarını kullanır.

P.G.9.Çeşitli seviyelerdeki psiko-motor becerilerin (lokomotor beceriler, yön-hız değiştirme, denge, fırlatma, yakalama, sıçrama, galop, yakalama, vurma ve ritim becerileri vb.) sınıf içi ve dışı etkinlikler aracılığı ile geliştirilmesini sağlar.

P.G.10.Öğrenme öğretme sürecinde öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak için öğretmen ve öğrenci merkezli öğretim yöntemlerini kullanır. (örn., soru sorma, senaryo kurma, sorun çözmeyi ve kritik düşünmeyi geliştirmek, somut geri çağırmaı kolaylaştırma).

P.G.11.Fiziksel aktivite uygulamalarında öğrenmeyi kolaylaştırmak için amaca, içeriğe, öğrenci ihtiyaçlarına ve güvenlik konularına göre çeşitli öğretim stratejilerini uygular.

P.G.12.Uygulama esnasında farklı öğretim tekniklerini zamanında ve en doğru biçimde kullanmaya dikkat eder.

P.G.13.Sınıf içinde bireysel farklılıkların da dikkate alındığı her öğrenme seviyesindeki öğrenciye uygun fiziksel etkinlikler düzenler.

P.G.14.Öğrencilere öğrenme sorumluluğunu kazandırma yollarını kullanır.

P.G.15.Psiko-motor beceri performansını artırmak için uygun pekiştireçler (iyi iş, aferin, güzel bir ders oldu, işbirliği için teşekkürler, başarılısın, yeteneklisin vb.) kullanır.

P.G.16.Öğrencilerin beden eğitimi dersi dışındaki derslerden edindikleri bilgi ve becerilerini beden eğitimi dersine transfer etmelerine olanak tanıyacak öğrenme tecrübeleri sağlar.

P.G.17.Kendi dersinin kazanımları ile ilişkili gördüğü ilgili diğer alanları ve kazanımları belirleyip ders işleme sürecine katar.

P.G.18.Beden eğitimi dersinin yapılandırılmasında ve sunulmasında öğrencilerin öğrenmeye ve derse katılıma daha çok motive oldukları biçimleri işe koşar.

P.G.19.Ders işlerken fiziksel etkinliğe ve spor dalına uygun kıyafet giyer.

S.3. Ölçme ve Değerlendirme

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının değerlendirmeyi, fiziksel etkinlik içindeki öğrencilerin fiziksel, bilişsel, sosyal ve duyuşsal gelişimlerini izlemek ve kendi öz-değerlendirmesini yapmak amacıyla kullanması gerektiği konusundaki farkındalıklarını içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, değerlendirmeyi öğrencilere dönüt sağlamak, öğretime rehberlik etmek; öğrencilerin ilerlemesini kontrol etmek; öğretim programını değerlendirmek ve öz-değerlendirmesini yapmak amacıyla kullanabilir. Bu nedenle eğitim programına ve öğrenilenlere uygun ölçme-değerlendirme teknik ve stratejilerini bilir, uygun ölçme-değerlendirme tekniğini seçebilir ve bu tekniği uygun bir şekilde kullanabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

P.G.1.Genel ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerinin (anket, yazılı sınavlar, performans ödevleri, projeler, öz değerlendirme, akran değerlendirme vb.) yanı sıra beden eğitimi dersine özgü çeşitli ölçme-değerlendirme (kassal dayanıklılık, denge, esneklik, vücut kompozisyonu gibi fiziksel uygunluk testleri) yöntem ve tekniklerini de kullanır.

P.G.2.Dersinde kullanacağı ölçme-değerlendirme tekniklerinin üstünlük ve sınırlılıklarını; kullanma amacını ve kullanılma yerini bilir.

P.G.3.Ölçme-değerlendirmede öğrencinin kişiliğine saygı göstererek onu rencide edecek davranışlardan uzak durması gerektiğinin farkındadır.

P.G.4.Amacına ve içeriğine uygun ölçme-değerlendirme tekniklerini kullanır.

P.G.5.Dersinde kullanacağı ölçme aracının geçerli ve güvenilir olmasına dikkat eder; gerekli durumlarda ölçümün geçerlik ve güvenilirlik çalışmasını yapma becerisine sahiptir.

P.G.6.Değerlendirmeyi, öğrencinin öğrenmesini ve gelişimini izlemek, öğrenciye geri bildirim vermek ve öğretim programını şekillendirmek için kullanır.

P.G.7.Dersi ile ilgili ölçme değerlendirme çalışmalarını ders içinde ve ders dışında sürekli ve kapsamlı bir şekilde gerçekleştirir.

P.G.8.Öğrencilerin psiko-motor kazanımlarının yanı sıra bilişsel, sosyal, duyuşsal ve fiziksel kazanımlarını da değerlendirir.

P.G.9.Bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alan becerilerini ölçerken ilgili ölçme ve değerlendirme tekniklerinden yararlanır.

- P.G.10.Değerlendirme sürecine öğrencileri de katar.
- P.G.11.Öğrencilerin öz değerlendirme ve akran değerlendirme yapabilmeleri için performans değerlendirme ölçeği hazırlar.
- P.G.12.Değerlendirmeyi her öğrencinin bireysel gelişimine göre yapar.
- P.G.13.Değerlendirmede öğrencilerin başlangıç düzeylerini dikkate alır.
- P.G.14.Her öğrenci için izleme dosyası oluşturur (değerlendirme, sağlıkla ilgili izlemeler).
- P.G.15.Ölçme ve değerlendirmede öğrenci, veli ve meslektaşları ile işbirliği yapar.
- P.G.16.Ölçme ve değerlendirmesini yaparken ölçme ilkelerine uygun davranır.
- P.G.17.Dersindeki değerlendirme sonuçlarını öğrencinin gelişim özellikleri yönünden yorumlar ve öğrencinin kendisine, ailesine ve yeri geldiğinde okul yönetimine geri bildirim verir.
- P.G.18.Program değerlendirmede kullanılan model, yöntem ve teknikleri bilir.
- P.G.19.Ürün ve erişime bakarak beden eğitimi dersi programını değerlendirir.
- P.G.20.Beden eğitimi dersi eğitim programını öğelerine (amaçlar, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme) dönük değerlendirir.
- P.G.21.Beden eğitimi dersi öğretim programını çevrenin özelliklerine, okul ortamına ve öğrenci düzeyine uygunluk yönünden değerlendirir.
- P.G.22.Program değerlendirme ile ilgili görüşlerini ilgili kişilerle (müfettiş, okul yönetimi, diğer beden eğitimi öğretmenleri vb.) paylaşır.
- P.G.23.Program değerlendirme çalışmalarını eylem araştırması niteliklerine bağlı kalarak yürütür.
- P.G.24.Öğrencilerin ölçme değerlendirme sonuçlarını öz-değerlendirme amaçlı, öz-değerlendirme sonuçlarını da öğrenme-öğretme sürecini geliştirmek için kullanır.
- P.G.25.Öz-değerlendirme amacıyla meslektaşları ile işbirliği yapar.
- P.G.26.Öğrencilerin ve meslektaşlarının kendi performansıyla ilgili değerlendirme yapmalarına olanak tanır.
- P.G.27.Kendisinin sınıf içi ve sınıf dışı değerlendirme yaklaşımları ile ilgili de öz-değerlendirme yapar.

P.G.28.Öğrencilerine yaşam boyu spor kültürünü kazandırmadaki etkililiği konusunda öz-değerlendirme yapar.

S.4. Öğrenciyi Tanıma

Bu standart, beden eğitimi öğretmeni adayının öğrencilerini gelişimsel, sosyal ve kültürel özellikleri açısından tanıma; dil, din, etnik köken ayrımı yapmaksızın tüm öğrencilerine eşit ve adil davranma konusundaki bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, öğrencilerinin farklı özelliklerinden kaynaklanan öğrenme farklılıklarını bilir; yeteneği ne olursa olsun her öğrencisiyle, fiziksel etkinlikten ve sağlıklı yaşamdan yarar sağlayabileceği ve başarılı olabileceği bir yaklaşımla ilgilenir ve bu farklılıklara uygun öğrenme ortamları oluşturarak öğrencilerinin kendilerini önemli hissetmelerini sağlar.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

P.G.1.Öğrencilerin okula farklı öğrenim beklentileri ile geldiklerini ve her birinin öğrenmeye aynı ölçüde yatkın olmadığını farkındadır.

P.G.2.Öğrenciyi tanımaya yönelik teknikleri uygulayabilir ve değerlendirebilir.

P.G.3.Öğrencileri hakkında sahip olduğu bilgiyi öğretim planını şekillendirmek için kullanır.

P.G.4.Öğrencinin ihtiyaç duyduğu durumlarda okul psikolojik danışmanı ile birlikte çalışarak eğitsel, kişisel ve mesleki rehberlik hizmetlerini uygulayabilir

P.G.5.Öğrencilerinin önceki yaşantılarında geçirdikleri sportif etkinlikleri ve eğilimleri belirler.

P.G.6.Öğrencilerine değer verir, anlar ve saygı gösterir.

P.G.7.Özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırmak için bu öğrencilere uygun öğrenme ortamları düzenleme konusunda uzman kişilerden yardım alır.

P.G.8.Engelli öğrenciler için uygulanacak kaynaştırma ilkelerini bilir.

P.G.9.Öğretimi planlarken öğrencilerin sosyal, kültürel, dilbilimsel, dini ve etnik farklılıklarını dikkate alır.

P.G.10.Öğrenci farklılıklarını sınıf ve daha geniş bir okul-çevre bağlamında dikkate alır.

P.G.11.Bireysel olarak öğrencilerin öğrenme yeteneklerini etkileyen etmenleri analiz eder.

P.G.12.Tüm öğrencilerin öğrenmesi ve başarılı olması için farklı ihtiyaçları fark ederek beden eğitimi etkinliklerini uygun seviyelerde hazırlar.

P.G.13.Dersini öğrencilerin ilgi, yetkinlik, yaş ve yetenek seviyelerinden kaynaklanan zorlukları karşılayabilecek şekilde düzenler.

P.G.14.Uygulama esnasında malzemelerin dağıtımını, sınıfın, salonun ya da bahçenin kullanımında adaletli davranır.

P.G.15. Her öğrenciye fiziksel aktivite yapabilme fırsatı sunar.

P.G.16. Ders uygulama ve değerlendirme sürecinde bu süreçlere tüm öğrencilerinin katılımını sağlayacak şekilde adil davranır.

P.G.17. Kaynakları tüm öğrencilerde öğrenmeyi en iyi biçimde destekleyecek şekilde kullanır.

P.G.18. Yaşamın her alanında öğrencilerinin adil ve eşit olmaları konusunda öğrencilerine model olur.

P.G.19. Dersinden kız ve erkek öğrencilerin eşit oranda yararlanmasını sağlayıcı önlemler alır.

P.G.20. Öğrencilerinin kendilerini tanımaları ve potansiyelleri konusunda farkındalıklarının artmasına yardımcı olur.

S.5. İşbirliği Yapma

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel etkinlik düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla meslektaşları, öğrenci ebeveynleri/velileri, okul yöneticileri ve ilgili resmi kurum ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yapma bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslektaşları, okul yöneticileri, öğrencilerinin aileleri ve toplum ile işbirliği yaparak okulun ve çevrenin öğretim fırsatlarını en iyi şekilde değerlendirir ve bu fırsatları dersinde kullanır. Meslektaşları ile birlikte hareket ederek kendisini büyük bir öğrenme topluluğunun üyesi olarak hisseder ve öncelikle okul yönetimine olmak üzere beden eğitimi dersini daha geniş ortamlarda ifade etme olanağı bulur.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

P.G.1. Kendi güçlü ve zayıf yanlarının farkında olarak meslektaşlarından ya da uzmanlardan ne zaman ve nasıl yardım alacağını bilir.

P.G.2. Diğer okullarda görev yapan meslektaşları ile işbirliği yaparak ders dışı ortak faaliyetler geliştirir.

P.G.3. Diğer disiplinlerden meslektaşları ile işbirliği yaparak öğretim programı doğrultusunda birlikte etkinlik gerçekleştirir.

P.G.4. Diğer disiplinlerden meslektaşlarına alanını tanıtır ve alanın gelişimine katkıda bulunur.

P.G.5. Okul yönetimi ile sürekli ve düzenli bir iletişim halindedir.

P.G.6. Okul temelli gelişim etkinliklerine katılır.

P.G.7. Okullar arası etkinlikler düzenleyerek okul dışı öğrenime ve ders dışı faaliyetlere katkıda bulunur.

- P.G.8.Okul yönetiminin beden eğitimi dersi ve ders dışı sportif etkinlikler konusundaki görüşlerini önemser.
- P.G.9.Okul yönetiminin beden eğitimi dersi ve ders dışı sportif etkinlikler konusundaki fikirlerine gerektiği durumlarda yön verir.
- P.G.10.Okul yönetimine alanını en iyi şekilde tanıtarak alanının okulda iyi bir savunucusu olur.
- P.G.11.Okulu beden eğitimi açısından açık öğrenme alanı ortamına dönüştürmek için yönetimle işbirliği yapar.
- P.G.12.Öğrencilerin gelişimi hakkında öğrencilerin anne ve babalarını düzenli olarak bilgilendirir.
- P.G.13.Öğrencilerin gelişimi ve öğrenmeleri hakkında anne babalarıyla bilgi alışverişinde bulunur.
- P.G.14.Anne ve babaları, çocuklarının beden eğitimi dersindeki gelişimi konusunda bilgi almaya teşvik edici önlemler alır.
- P.G.15.Ailelere de fiziksel aktivite fırsatları sunmak için okul ve çevrenin kaynaklarını kullanır.
- P.G.16.Beden eğitimi programlarına ailenin de katılımını sağlayarak beden eğitiminin çocuklarının gelişimindeki önemini kavramalarına yardımcı olur.
- P.G.17.Gerektiği durumlarda eksikliğini hissettiği ders malzemeleri için ailelerin imkanlarını değerlendirir
- P.G.18.Aileleri ve toplumu okulu bir spor öğrenme ve uygulama merkezi olarak kullanmalarını konusunda teşvik eder.
- P.G.19.Öğrencilerinin yaşam boyu spor kültürünü edinmelerine yardımcı olmak amacıyla çeşitli kurum ve spor kulüpleri ile işbirliği yapar.

S.6. Mesleki Gelişim

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının kendi mesleki gelişimi için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumları içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, meslek hayatına atıldığında mesleki gelişimi için her türlü fırsatı değerlendirmesi gerektiğini bilir. Kişisel gelişimini sağlamak, beden eğitimi öğretimi konusundaki yaratıcılığını geliştirmek ve beden eğitimi alanındaki gündemi takip etmek için kongre, çalıştay, seminer, tartışma platformları vb. birçok uygulamaya katılmanın ve alanı ile ilgili süreli yayınları takip etmenin önemini farkındadır.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

- P.G.1.Mesleki hak ve yasal sorumluluklarını bilir.

- P.G.2.Mesleki hak ve yasal sorumlulukları hakkında nereden bilgi, destek ve yardım alabileceğini bilir.
- P.G.3. Meslek yaşamı boyunca yaşam boyu öğrenen ilkesini benimseyerek öz gelişimini sağlayacak motivasyona sahip olması gerektiğini bilir.
- P.G.4. Beden eğitimi dersi öğretimine özgü kişisel ve mesleki yeterliklerini belirler.
- P.G.5. Dersinin öğretimine özgü yeterliklerine göre kısa ve uzun vadeli mesleki gelişim planı hazırlar.
- P.G.6. Beden eğitimi alanı ile ilgili son araştırmaların farkındadır ve mevcut alan yazına hakimdir.
- P.G.7. Gerektiğinde beden eğitimi alanında yapılacak bir araştırmaya ya da projeye yürütücü ya da çalışan olarak katılır.
- P.G.8. Bireysel ve mesleki gelişim amacıyla yerel ve uluslararası çeşitli meslek kuruluşlarına üye olur.
- P.G.9. Üye olduğu kuruluşların çalışmalarında aktif olarak yer almaya gönüllüdür.
- P.G.10. Meslek etiği ilkelerini uygular.
- P.G.11. Mesleki gelişimi süresince edindiği tecrübeleri öğrencileri ile paylaşır.
- P.G.12. Alanı ile ilgili bilimsel ve süreli yayınları takip eder.

S.7. Sınıf Yönetimi ve Liderlik

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi dersini verimli ve etkili kılacak sınıf yönetimi ve öğrencilerine yapacağı liderlik için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumları içerir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, planına, öğrenci özelliklerine, öğrenme ortamına uygun bir sınıf yönetimini gerçekleştirebilir. Gerekli durumlarda öğrencilerine liderlik yapabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

- P.G.1.İşlevsel öğrenme ortamları oluşturabilecek sınıf yönetimi kurallarını uygular.
- P.G.2.Beden eğitimi dersinin öğrenme ortamlarını oluştururken çevresel etmenleri yönetir.
- P.G.3.Kendisi için öğrencilerine model oluşturacak davranış yönetimi planı geliştirir.
- P.G.4.Öğrencilerinin davranış yönetimi planı geliştirmelerine yardımcı olur.
- P.G.5.Beden eğitimi dersini koşullara, kaynaklara ve olanaklara göre farklı ortamlarda (spor salonu, spor odası, sınıf ya da bahçe gibi) etkili bir şekilde yürütür.

- P.G.6.Farklı ortamlarda öğrenci davranışlarını, öğrenme ortamını ve çevre koşullarını vb. düzenleme becerisine sahiptir.
- P.G.7.Bireysel küçük gruplarla ve büyük gruplarla öğretim stratejileri becerilerine sahiptir.
- P.G.8.Öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin kaynaklardan etkin olarak yararlanmalarını sağlayıcı düzenlemeler yapar.
- P.G.9.Zamanı etkin kullanır.
- P.G.10.Beden eğitimi dersinde sınıf içi çatışmaları ve öğrenciler arasında öğrenmeyi engelleyici davranışlara yönelik davranış yönetimi stratejileri uygular.
- P.G.11.Sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikler için uygun kurallar belirler.

S.8. İletişim Becerisi

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının ders içinde ve ders dışında, öğrencileri, okul yönetimi ve çevre ile kurması gereken etkin iletişim bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, etkin iletişim becerilerine sahiptir ve mesleki yaşantısı ile ilgili kişilerle (meslektaş, öğrenci, aile, okul yönetimi, çevre vb.) olumlu iletişim kurması gerektiğini bilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

- P.G.1.Öğretmenlik mesleğinin etkin iletişim becerilerine sahip olmayı gerektirdiğinin farkındadır.
- P.G.2.Mesleki yaşantısı ile ilgili kişilerle (öğrenci, aile, okul yönetimi, çevre vb.) pozitif iletişim içinde olma gayreti gösterir.
- P.G.3.Fiziksel aktivite bağlantılarını öğretebilmek için etkili sözel ve sözel olmayan iletişim teknikleri kullanır.
- P.G.4.Olumlu iletişim kurma konusunda tüm öğrencilerine aynı hassasiyette davranır.
- P.G.5.Pozitif iletişim kurma konusunda öğrencilerine model olur.
- P.G.6.Türkçe'yi doğru, etkili ve güzel kullanır.
- P.G.7.Öğrenci seviyesine uygun bir dil kullanır.
- P.G.8.Anlaşılır, özgün ve hızı ayarlı olarak konuşur.
- P.G.9.Düşüncelerini anlaşılır bir şekilde ve açıkça ifade eder.
- P.G.10.Öğrencileri ile iletişimi sadece ders içinde değil ders dışında da sürdürür.
- P.G.11.İletişimi çeşitli yollarla (bülten panoları, müzik, iş kartları, afişler, internet, video vb.) sürdürür.

P.G.12.Beden eğitimi etkinlikleri esnasında öğrenciler arasındaki olumlu iletişimi artırıcı stratejilere de yer verir.

S.9. Teknoloji Kullanımı

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının etkili öğretimi sağlamak ve dersi daha verimli hale getirmek için gereken bilgi ve iletişim teknolojilerini ve beden eğitimi dersine özgü diğer teknolojileri kullanma bilgi, beceri ve tutumları ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersinin programını etkin biçimde uygulayabilmek için bilgi ve iletişim teknolojilerinden ve beden eğitimine özgü diğer teknolojilerden en etkili ve verimli şekilde yararlanabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

P.G.1.Teknolojinin çok hızlı geliştiğinin ve bu gelişimin tüm eğitim sisteminin yanı sıra beden eğitimi dersini de etkilediğinin farkındadır.

P.G.2.Öğrencilerin ders içi ve ders dışı fiziksel etkinliklerini artırmak için bilgi teknolojilerinden çeşitli şekillerde yararlanır.

P.G.3.Kişisel ve mesleki verimliliğini artırmak için bilgi teknolojilerini kullanır.

P.G.4.Güncel teknolojileri ve bunların beden eğitimi alanındaki uygulamalarını düzenli olarak takip eder.

P.G.5.Bilgi teknolojileri ile birleştirilmiş öğrenme-öğretme etkinlikleri tasarımı yapar, geliştirir ve uygular.

P.G.6.Teknolojiyi, iletişim kurma, iş ağı oluşturma, kaynakları bulma ve hayat boyu mesleki gelişimini sağlamak için kullanır.

P.G.7.Kendi mesleki gelişiminin bir parçası olarak alanındaki teknolojik gelişmeleri takip eder.

Beden Eğitimi Öğretmen Eğitimi Özel Alan Bilgisi Standartları

S.1. İçerik Bilgisi

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının beden eğitimi bireyler yetiştirebilmek amacıyla sahip olduğu beden eğitimi alanı özel içerik bilgi ve becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, beden eğitimi dersi içeriğini, bu içeriğe ait kavramları bilir ve beden eğitimi dersi eğitim programını bir bütün olarak algılar.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

- P.G.1.Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili biyofiziksel (fizyolojik, anatomik ve biyomekanik) ve sosyal-psikolojik kavramları doğru ve uygun yerlerde kullanır.
- P.G.2.Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili psiko-motor öğrenme becerilerini bilişsel ve davranışçı kuramlar ile ilişkilendirir.
- P.G.3.Ustalaşmış hareket, fiziksel aktivite ve fiziksel uygunluk ile ilgili motor gelişim kuram ve ilkelerini uygular.
- P.G.4.Beden eğitimi dersi faaliyet konularını, yönetmelik ve kanunlarını, felsefi, tarihsel ve sosyolojik bakış açılarına dayalı olarak tartışır.
- P.G.5.Motor becerinin başarılması için gerekli olan adımları, kritik elementleri ve performans kavramlarını (enerji oluşumu, sinir kas koordinasyonu vb.) analiz eder.
- P.G.6.Motor beceri performansındaki kişisel yeterliğini çeşitli fiziksel aktivite ve hareket desenleri ile gösterir.
- P.G.7.Fiziksel uygunluğun sağlığı geliştirici seviyesine ulaşır ve bu seviyeyi korumayı alışkanlık haline getirir.
- P.G.8.Ustalaşmış hareket becerileri ile ilgili performans kavramlarını çeşitli fiziksel aktiviteler içinde gösterir.
- P.G.9.Beden eğitimi ve spor içeriği ve beden eğitiminin ilkeleri hakkında derin ve geniş bir bilgiye sahiptir.
- P.G.10.Motor becerilerin ve hareketlerin adlarını (yürüme, koşma, atlama, sıçrama, kayma, fırlatma, yakalama, vurma, bükme, çevirme vb) derslerinde doğru ve uygun yerlerde kullanır.
- P.G.11.Beden eğitimi ve spor aktivitelerinde kullanılan spor malzemelerinin (step tahtası, basketbol potası, voleybol filesi, kulplu beygir vb.) adlarını doğru ve anlaşılabilir şekilde kullanır.
- P.G.12.Beden eğitimi ve spor aktivitelerinde vücut bölümlerinin adlarını (baş, omuzlar, boyun, ayak, bacak, ayak parmakları vb.) doğru ve anlaşılabilir şekilde kullanır.
- P.G.13.Usta hareket ve fiziksel etkinlik (örneğin, fiziksel uygunluk ilkeleri, oyun taktikleri, beceri geliştirme ilkeleri) ile ilgili performans kavram ve stratejileri sınıflandırır.
- P.G.14.Genel hareket bilgi ve becerilerini geliştirecek uygulamalar tasarlar.
- P.G.15.Özel hareket bilgi ve becerilerini geliştirecek uygulamalar tasarlar.
- P.G.16.İnsan bedeninin yapısı, iskelet sistemi ve sinir-kas yapısı ve bu yapıların motor performansa ne şekilde katkıda bulunduğunu tanımlar.
- P.G.17.Vücut kompozisyonu, kalp-damar-solunum sistemi dayanıklılığı, esneklik, kas dayanıklılığı ve kas gücü gibi sağlık odaklı fiziksel uygunluk ile çeviklik, denge, koordinasyon, güç, tepki zamanı ve hız gibi beceri odaklı fiziksel uygunluk bileşenlerini açıklar.

P.G.18.Beden eğitimi özel alan bilgisini tüm temel eğitim kademelerindeki (okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim) öğrencilerle çalışabilecek şekilde ilişkilendirir.

P.G.19.Beden eğitimi programının dayandığı felsefe ya da yaklaşımları yorumlar.

P.G.20.Beden eğitimi programının öğrencileri okul dışındaki hayata hazırlamayı hedefleyen etkinlikleri tasarlar.

P.G.21.Beden eğitimi programını diğer disiplin alanları ile eşgüdüm içinde yürütebilecek şekilde ilişkilendirir.

P.G.22.Spor organizasyonları bilinci ve sevgisine sahiptir.

P.G.23.Ulusal ve uluslararası spor organizasyonlarını takip eder.

P.G.24.Davranışları ile spor etiği bilincine sahip olduğunu ortaya koyar.

P.G.25.Atatürk ve diğer Türk büyükleri ile dünya çapında spor alanında söz sahibi düşünürlerin beden eğitimi ve sporla ilgili duygu ve düşüncelerini uygulamalarına yansıtabilir.

P.G.26.Beden eğitimi ve spor alanı ile ulusal bayramlar, kutlamalar ve uluslararası organizasyonlar ilişkisinin farkındadır.

P.G.27.Ulusal bayramlar ve günlere özgü etkinlikleri protokol kurallarına uygun bir şekilde yönetebilir.

P.G.28.Öğrencilerini ve ailelerini ulusal bayramlar ve törenler etkinliklerine katılmaya teşvik eder.

S.2. Yaşam Boyu Spor Kültürünü Kazandırma

Kapsam:

Bu standart, beden eğitimi öğretmen adayının öğrencilerinin gelişimine ve fiziksel aktivite düzeylerinin artmasına destek olmak amacıyla öğrencilerine sporu sevdirmeye, iyi bir spor izleyicisi olmalarını sağlama ve yaşam boyu spor yapmalarını destekleme becerileri ile ilgilidir. Bu standardı gerçekleştiren beden eğitimi öğretmen adayı, her öğrencisinin en az bir spor alanı ile izleyici ya da uygulayıcı olarak ilgilenmesini sağlayabilir; kendisi de düzenli spor yaparak öğrencilerine örnek olabilir.

Beden Eğitimi Öğretmen Adayı:

P.G.1.Öğrencilerini yaş ve gelişim seviyelerine ve ilgilerine uygun spor dallarına yönlendirir.

P.G.2.Öğrencileri ve ailelerini serbest zaman (tenefüs, öğlen araları da dahil) etkinlikleri konusunda yönlendirir.

P.G.3.Öğrencilere ve ailelerine toplum kaynaklarını (devlete ait kaynaklar, sportif ve kültürel dernekler vb.) kullanmaları konusunda tavsiyede bulunur.

- P.G.4.Öğrencileri okul dışı sportif etkinliklere (okullar arası turnuvalar, geziler, doğa sporları vb) yönlendirir.
- P.G.5.Öğrencilerini spor ortamlarına her türlü katılıma (sporcu, antrenör, hakem, izleyici, dinleyici, yorumcu vb.) teşvik eder.
- P.G.6.Öğrencileri ile olan günlük etkileşimleri ve öğretim uygulamaları aracılığı ile öğrencilerinin sağlıklı yaşam tarzlarını artırmaya yönelik uygun davranışları seçmelerini sağlar.
- P.G.7.Fiziksel olarak aktif yaşam tarzının çeşitli yararlarını analiz eder.
- P.G.8.Öğrenciler için ders dışı fiziksel aktivite etkinlikleri organize eder.
- P.G.9.Sporun sağlıkla ilişkisini kurar.
- P.G.10.Kas gelişimini, kas dayanıklılığını, kalp-damar-dolaşım sistemi dayanıklılığını vb. artırıcı etkinlikler düzenler.
- P.G.11.Düzenli fiziksel etkinlik yapma konusunda örnek olur.
- P.G.12.Fiziksel uygunluğu korumaya yönelik becerileri kazandırmayı hedefler.
- P.G.13.Uygulamalarında kişisel güvenlik ve kazalardan korunmaya önem verir.
- P.G.14.Her ders yılı başında sportif etkinliklere katılacak öğrencilerinin sağlık kontrolünden geçirilmesini organize eder.
- P.G.15.Sağlıklı beslenmenin önemini savunur.
- P.G.16.Spor sakatlıklarında ilk yardım kurallarını uygular.
- P.G.17.Doğayı tanıma ve çevreyi koruma bilincine sahiptir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, A. (2005). Avrupa birliğine uyum sürecinde öğretmen niteliklerinde yeni bir boyut: Bilgi okur-yazarlığı. [Elektronik versiyon] *Milli Eğitim Dergisi*, 33(167), 53–70.
- Adıgüzel, A. (2008). *Eğitim fakültelerinde öğretmen eğitimi program standartlarının gerçekleştirme düzeyi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Akçamete, G. (2007). *Eğitim bilimleri bakış açısıyla eğitim bilimleri ve akreditasyon çalışmayı*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 204. <http://kitaplar.ankara.edu.tr/dosyalar/pdf/011.pdf> internet adresinden 16.03.2010 tarihinde edinilmiştir.
- Aksu, M. (2005). Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları. *Öğretmen yetiştirme sempozyumu bildiri özetleri kitabı*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.
- Aktepe, V. (2005). Eğitimde bireyi tanımanın önemi. *Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 15-24.
- Akyel, Y. (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının empatik eğilim düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(3), 27-33.
- Arnold, K.L. ve Holler, M. (1995). *Quality assurance: Philosophies, methods, and technologies*. New Delhi: Books International
- Aslan, B. (2009). Çeşitli ülkelerde yükseköğretimde akreditasyon ve türk yükseköğretimindeki gelişmeler. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(1), 287-309 <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/1147/13462.pdf> internet adresinden 15.04.2011 tarihinde edinilmiştir.
- Aslan, K. (2003). Eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılmalarına ilişkin bir değerlendirme. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(9), 23-38. <http://sbe.balikesir.edu.tr/dergi/edergi/c8s14/makale/c8s14m7.pdf> internet adresinden 12.05.2010 tarihinde edinilmiştir.
- Atalay, S. (2006, Kasım). *Kalite güvencesi ve akreditasyon*. Bologna Sürecinin Türkiye’de Uygulanması Projesi Malatya İl Toplantısı’nda sunulmuş bildiri, İnönü Üniversitesi, Malatya.

http://abofisi.inonu.edu.tr/bolognasunumlar/Prof.%20Dr.%20Suheyda%20Atalay___Kalite_Guvencesi_Akreditasyon-Malatya%20kisa.ppt internet adresinden 27.09.2007 tarihinde edinilmiştir.

Avşar, Z. (2004). Beden eğitimi öğretmenlerinin sosyal beceri düzeylerinin belirlenmesi. [Elektronik versiyon] *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 111-130.

Avşar, Z. (2009). İlköğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi değerlendirme süreci ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 20(3), 81-89.

Avşar, Z. ve Kuter, F. (2007). Beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin sosyal becerilerinin belirlenmesi (Uludağ Üniversitesi örneği). [Elektronik versiyon] *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3(2), 197-206.

Avşar, Z. ve Sağlam, M. (2008). How should a physical education and sport teacher be? - The opinions of primary school students. [Elektronik versiyon] *Elementary Education Online*, 7(3), 738-747.

Ayas, N. (1996). *Gençlik ve spor*. Ankara: Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları.

Ayaydın, A. (2010). Görsel sanatlar eğitiminde standart kavramı. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18 (1), 159-172. http://www.kefdergi.com/pdf/18_1/18_12.pdf internet adresinden 08.03.2010 tarihinde edinilmiştir.

Aydın, M. (1988). *Eğitim Yönetimi*. Ankara: Hatiboğlu Yayınları.

Ayhan, H. (1981). Dünya’da ve türkiye’de akademilerin tarihçesi ve bugünkü durumu. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.

<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/512/6305.pdf> internet adresinden 12.03.2010 tarihinde edinilmiştir.

Bakioğlu, A. ve Baltacı, R. (2010). *Akreditasyon eğitimde kalite*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

Baksan, G. (2001). Öğretmenlik mesleği ve öğretmen yetiştirmede yeniden yapılanma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 16-25.

Balcı, A. (1993). *Etkili okul*. Ankara: Yavuz Dağıtım.

Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: Freeman.
- Banville, D. (2006). Analysis of exchanges between novice and cooperating teachers during Internships using the NCATE/NASPE standards for teacher preparation in physical education as guidelines. [Elektronik versiyon] *Research Quarterly for Exercise & Sport*, 77(2), 208-221.
- Basinger, J. (2000). Teaching accreditor issues new standards. [Elektronik versiyon] *The Chronicle of Higher Education*, 46, 12-16.
- Başoğlu, B.(1995). *Ankara ili devlet liselerinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki sorunları üzerine bir araştırma*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve psikolojide ölçme, klasik test teorisi ve uygulaması*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Bilge, N. (1989). *Türkiye 'de beden eğitimi öğretmenin yetiştirilmesi*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Bologna Conference (1999). *Trends in Learning structures in higher education project report*. Denmark: The Danish Rectors Conference Secretariat.
- Bolton, N.K. (2008). *Teacher education: Assessing the national standards for beginning physical education teachers*. Yayımlanmamış doktora tezi, University of Illinois, Kinesiology in the Graduate College.
- Brittingham, B., ve diğerleri (1999). *Türkiye'de Öğretmen Eğitiminde Standartlar ve Akreditasyon*. Ankara: YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi Yayını.
www.YÖK.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_egitiminde_standartlar_ve_akreditasyon.htm internet adresinden 15.02.2007 tarihinde edinilmiştir.
- Burrows, A. ve Harvey, L. (1992, Nisan). *Defining quality in higher education: The stakeholder approach*. AETT “Quality in Education” konferansında sunulmuş bildiri, NewYork, University of York.
- Cafoğlu, Z. (1996). *Eğitimde toplam kalite yönetimi*. İstanbul: Avni Akyol Ümit Kültür ve Eğitim Vakfı Yayınları.

- Campbell, C. ve Rozsnyai, C. (2002). *Quality assurance and the development of course programmes*. Higher Education Regional University Network on Governance and Management of Higher Education, Bucharest.
- Can, N. (2004). Öğretmenlerin geliştirilmesi ve etkili öğretmen davranışları. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 103-119.
- Can, S. (2002). *Resmi ve özel okullardaki okul yöneticileri ve beden eğitimi öğretmenlerinin liderlik davranışı yönünden karşılaştırılması*. Yayınlanmamış doktora tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Can, Y. (1986). *Türk spor eğitimi ve öğretmen liseleri beden eğitimi ve spor bölümleri*. Yayınlanmamış yüksekisans tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Cemaloğlu, N. ve Şahin-Erdemoğlu, D. (2007). Öğretmenlerin mesleki tükenmişlik düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesi. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(2), 465-484.
- Chen, W. (2003). Evaluation of pre-service teacher preparation for achieving the national standarts for beginning physical education teachers. [Elektronik versiyon] *Journal of Personel Evaulation in Education*, 17, 331-347.
- Chernay, G. (1990). *Accreditation and the role of the council on postsecondary accreditation (COPA)*. Singapur: McGraw Hill International Editions.
- Chroinin, D. N., Tormey, R. ve O' Sullivan, M. (2012). Beginning teacher standards for physical education: Promoting a democratic ideal? [Elektronik versiyon] *Teaching and teacher education*, 28 (1), 78-88.
- Colleen, L. (1999). *Managing universities and college: Guides to good pratice quality and standards*. Buckingham-Philadelphia: Open University Pres.
- Council For Higher Education Accreditation [CHEA] (2001). *Glossary of Key Terms in Quality Assurance and Accreditation*.
http://www.chea.org/international/inter_glossary01.html internet adresinden 3 Austos 2010 tarihinde edinilmiştir.
- Creswell, J.W. (2005). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Michigan: Merrill.

- Cummiskey, M.D. (2007). *Implementation of the pennsylvania state standards for physical education: teacher and student perspectives*. Yayınlanmamış doktora tezi, Temple University.
- Çamlıyer, H., Çamlıyer, H. ve Eniseler, N. (1996) *Beden eğitimi öğretmeni adaylarının lisans öğrenimindeki akademik başarılarının öss puanlarıyla karşılaştırılması*. 3. Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri.
www.bayar.edu.tr/besbd/Dergi%20Çalışması/.../Sayı%201.doc internet adresinden 15.11.2010 tarihinde edinilmiştir.
- Çelenk, S. (2003). Okul başarısının ön koşulu: Okul aile dayanışması. [Elektronik versiyon] *İlköğretim Online*, 2(2), 28-34.
- Çeliksöy, S. (2002). *Beden eğitimi öğretmen adaylarının toplam kalite yönetimine ilişkin yönelimleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Çetin, K. ve Gülseren, H.Ö. (2003). Cumhuriyet dönemi eğitim stratejileri. [Elektronik versiyon] *Milli Eğitim Dergisi*, 160.
- Çetin, Ş. (2001). İdeal öğretmen üzerine bir araştırma. [Elektronik versiyon] *Milli Eğitim Dergisi*. 149.
- Çoklar, A. (2008). *Öğretmen adaylarının eğitim teknolojisi standartları ile ilgili öz yeterliklerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Demirel, Ö. (1998). Yabancı dil öğretmenlerinin yeterlikleri. [Elektronik versiyon] *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4, 5-26.
- Demirel, Ö. (1999). *Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirhan, G. (1997). Beden eğitimi ve sporda öğretme-öğrenme ekinlikleri ve felsefe. *Spor Bilimleri Dergisi*, 8(1), 4-16.
- Demirhan, G. (2001). *Dünyada Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme*. II. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu Bildiri Kitapçığı. Bursa: Akmat.
- Demirhan, G. (2009, Ocak). *Beden eğitiminde ölçme ve değerlendirme konusunda yapılan bilimsel araştırmaların incelenmesi*. II. Beden Eğitimi ve Spor

Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri,
Ankara.

- Demirhan, G., Açıkada, C. ve Altay, F. (1996). Beden eğitimi ve spor öğretmeni niteliklerinin öğrenci gözüyle değerlendirilmesi. *IV. Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı*. Ankara: Atlantis Basımevi.
- Demirhan, G., Coskun, H. ve Altay, F. (2002). Beden eğitimi öğretmenlerinin niteliklerine ilişkin görüşler. *Eğitim ve Bilim*, 27 (123), 35-41.
- Deniz, M. (2001). *Milli Eğitim Şuralarının tarihçesi ve eğitim politikalarına etkileri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Diab, A. (1989). Standards for undergraduate physical education teacher education at Kuwait University. Yayımlanmamış doktora tezi, Pittsburgh University.
- Doğan, E. (2002) *Eğitimde toplam kalite yönetimi*. Ankara: Academiplus Yayınevi
- Doherty-Delorme, D. ve Shaker, E. (2001). *Missing pieces II an alternative guide to Canadian post-secondary education*. 2000/2001 Provincial Rankings: Where Do the Provinces Stand on Education?
<http://www.policyalternatives.ca/publications/pub4.html> internet adresinden 29.02.2012 tarihinde erişilmiştir.
- Dursunoğlu, H. (2003). Cumhuriyet döneminde ilköğretime öğretmen yetiştirmenin tarihi gelişimi. [Elektronik versiyon] *Milli Eğitim Dergisi*, 160.
- Ergün, M. ve Duman, T. (1998). Kritik durumlarda öğretmen davranışları. [Elektronik versiyon] *Milli Eğitim Dergisi*, 137.
- Erişen, Y. (2001). *Öğretmen yetiştirme programlarına ilişkin kalite standartlarının belirlenmesi ve fakültelerin standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Erişti, B. (2004). *Avrupa Kalite Yönetimi Vakfı mükemmellik modelinin eğitim fakülteleri için uyarlaması*. Yayımlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Erlendsson, J. (2002). *Value for money studies in higher education*.
http://www.hi.is/~joner/eaps/wh_vfmhe.htm 04 January 2002 internet adresinden 12.05.2011 tarihinde erişilmiştir.

- Eskiler, E., Ekici, S., Sarı, İ., Soyer, F. ve Hacıcaferoğlu, B. (2011, November). *Beden eğitimi ve öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerine karşı tutumu (Physical education and sport teacher candidates' attitudes towards educational technologies)*. 4. Annual International Conference Physical Education Sport and Health Kongresinde Sunulmuş Bildiri, Romanya.
http://www.sportconference.ro/images/stories/45.Ersin_Eskiler.pdf adresinden 11.11.10 tarihinde erişilmiştir.
- European Training Foundation [ETF]. (1998). *Quality assurance in higher education: manual of quality assurance in higher education: Procedures and practices*. Turin: European Training Foundation.
- Eurydice [Directorate-General for Education and Culture]. (2010). *Quality assurance in teacher education in Europe [Avrupa'da öğretmenlik eğitiminde kalite güvencesi]*.
http://eacea.ec.europa.eu/eurydice/ressources/eurydice/pdf/0_integral/062TR.pdf internet adresinden 15.03.2010 tarihinde edinilmiştir.
- Eynur, R.B. (2002). *Türkiye'deki üniversitelerde uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmenliği eğitim-öğretim programlarının bazı ülkelerdeki üniversiteler ile karşılaştırılması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Fraser, M. (1994). Quality in higher education: an international perspective. Green, D. (Ed.) *What is Quality in Higher Education?* S: 101–111. Buckingham: Open University Press and Society for Research into Higher Education.
- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü [GSGM] (2009). *Spor Şuraları*.
http://www.gsgm.gov.tr/spor_egitim/dosyalar/sura_2008/index.html adresinden 21 Mayıs 2009 tarihinde erişilmiştir.
- Göktaş, Z. (2011). Beden eğitimi ve spor öğrencilerinin bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik özgüven algılamaları. [Elektronik versiyon] *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1).
<http://dergi.nigde.edu.tr/index.php/besyodergi/article/.../247/165> internet adresinden 29.04.2011 tarihinde erişilmiştir.
- Güçlü, M. (2001). Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Türkiye'de beden eğitimi ve sporun gelişimi. [Elektronik versiyon] *Milli Eğitim Dergisi*, 150.

- Güllü, M. ve Arslan, C. (2009). Beden eğitimi öğretmenlerinin liderlik stilleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 353-368.
http://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/121941-20110618121343-microsoft-word---11_16_gullu_arslan.pdf internet adresinden 09.11.2011 tarihinde edinilmiştir.
- Günçer, B. ve diğerleri (1999). *Türkiye’de öğretmen eğitiminde standartlar ve akreditasyon*. Ankara: YÖK Yayınları
- Güven, Ö. (1996). Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren okulların eğitimini hazırlayıcı çalışmalar. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 70-82.
- Hammond, L.D. ve Cobb, V. L. (1996). The changing context of teacher education. F. B. Murray (Ed). *Teachers Educator’s Handbook*. (s. 40-53). San Francisco: Jossey-Bass.
- Harris, M. (1997) Self-assessment of language learning in formal settings. [Elektronik versiyon] *ELT Journal*, 51(1), 12-20.
- Harvey, L. & Green, D. (1993). Defining quality. [Elektronik versiyon] *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 18(1), 9-34.
- Harvey, L. (1998). An assessment of past and current approaches to quality in higher education. [Elektronik versiyon] *Australian Journal of Education*, 42(3), 237–255.
- Hernes, G. ve Martin, M. (2005). *Policy rationales and organizational and methodological options in accreditation: Findings from an IIEP research project*. Accreditation and the Global Higher Education Market’de sunulmuş bildiri.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0016/001635/163514e.pdf> adresinden 11.12.2010 tarihinde edinilmiştir.
- Interstate New Teacher Assessment and Support Consortium [INTASC] (1992). *Model standards for beginning teacher licensing, assessment, and development: A resources for state dialogue*. http://www.ccsso.org/projects/Interstate_New_Teacher_Assessment_and_Support_Consortium/projects/Standards_Development/ adresinden 17.02.2007 tarihinde edinilmiştir.

- İnce, M.L. ve Hünük, D. (2010). Eğitim reformu sürecinde deneyimli beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stilleri ve stillere ilişkin algıları. [Elektronik versiyon] *Eğitim ve Bilim*, 35(157).
- İnci, H. (2011). *Avrupa Birliği ülkeleri ve Türkiye’de yerel yönetimlerin spora katkıları ve politikalarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kablan, Z. (2012). Öğretmen adaylarının ders planı hazırlama ve uygulama becerilerine bilişsel öğrenme ve somut yaşantı düzeylerinin etkisi. [Elektronik versiyon] *Eğitim ve Bilim*, 37 (163).
- Kalemoğlu, Y. (2005). *Türkiye ve Almanya’da uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması olarak incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kaptan, S. (1995). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. (10. Baskı). Ankara: Tekişik Matbaası.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi* (11.Baskı). Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kavak, Y. (2007, Mart). Öğretmen eğitiminde akreditasyon denemesi. *Eğitim Bilimleri Bakış Açısıyla Eğitim Bilimleri ve Akreditasyon Çalıştayı Bildiri Kitapçığı*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 204.
<http://kitaplar.ankara.edu.tr/dosyalar/pdf/011.pdf> internet adresinden 16.03.2010 tarihinde edinilmiştir.
- Kavcar, C. (2005, Mart). *Eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması*. Öğretmen Yetiştirmede Kalite Sorunları Çalıştayı’nda sunulmuş bildiri, Ankara.
- Kaya, Y. K. (1993). *İnsan yetiştirmede düzenimiz*. (Geliştirilmiş 3. Basım). Ankara: Erk Basımevi.
- Kılıçgil, E., Bilir, P., Özdiñç, Ö., Eroğlu, K. ve Eroğlu, B. (2009). İki farklı üniversitenin beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi. *Spormetre- Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1), 19-28.
<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/17/924/11514.pdf> adresinden 30.10.2010 tarihinde edinilmiştir.
- Kısakürek, M.A. (2007, Mart). Çeşitli ülkelerde akreditasyon. *Eğitim Bilimleri Bakış Açısıyla Eğitim Bilimleri ve Akreditasyon Çalıştayı Bildiri Kitapçığı*. Ankara:

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, 204.

<http://kitaplar.ankara.edu.tr/dosyalar/pdf/011.pdf> internet adresinden 16.03.2010 tarihinde edinilmiştir.

Kızılcıoğlu, A. (2005). Eğitim fakültelerinde yeniden yapılandırma sürecine ilişkin eleştiriler ve öneriler. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(14), 132-140. <http://sbe.balikesir.edu.tr/dergi/edergi/c8s14/makale/c8s14m7.pdf> adresinden 12.05.2010 tarihinde edinilmiştir.

Kirk, D. (2005). Physical education, youth sport and lifelong participation: The importance of early learning experiences. [Elektronik versiyon] *European Physical Education Review*, 11(3), 239-255.

Kocasaraç, H. (2003). Bilgisayarların öğretim alanında kullanımına ilişkin öğretmen yeterlilikleri. [Elektronik versiyon] *Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(3).

Koç, N. (2005). Eğitim fakültelerinde yeniden yapılandırmanın sonuçları ve öğretmen yetiştirme. *Gazi Eğitim Fakültesi Bildiri Özetleri Kitabı*. Ankara: Gazi Yayınları.

Korkmaz, İ. ve Akbaşı, S. (2001). Okul deneyimi I çalışmalarının öğrenciler tarafından değerlendirilmesi. *Eğitim Araştırmaları*, 5.

Kovac, M., Sloan, S. ve Starc, G. (2008). Competencies in physical education teaching: Slovenian teachers' views and future perspectives. [Elektronik versiyon] *European Physical Education Review*, 14(3), 299-323.

Küçükahmet, L. (1999). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Alkım Yayınevi.

Linn, R. L. ve Gronlund, N.E. (1995). *Measurement and assessment in teaching* (7th ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

McNamara, M. J. ve Deane, D. (1995). Self-assessment activities: Toward autonomy in language learning. [Elektronik versiyon] *TESOL Journal*, 5, 17-21.

Mentiş-Taş, A. (2004). Sosyal bilgiler öğretmenliği eğitimi program standartlarının belirlenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 37(1), 28-54. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/143/1010.pdf> adresinden 08.03.2010 tarihinde edinilmiştir.

- Mentiş-Taş, A. (2008). The views of primary school teachers on their own professional proficiency and professional development: Turkish profile. *The International Journal of Learning*, 15(4), 241-246.
- Miles, M.B. ve Huberman, A.M. (1994). *Qualitative data analysis*. (2nd Ed). Newbury Park, CA: Sage.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2006). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Ankara: MEB Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2007). *Beden eğitimi dersi(1-8 sınıflar) öğretim programı*. <http://ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx/program2.aspx?islem=1&kno=19> internet adresinden 08.04.2007 tarihinde edinilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2008). *Öğretmenlik mesleği özel alan yeterlikleri: Beden eğitimi öğretmeni özel alan yeterlikleri*. <http://otmg.meb.gov.tr/alanbe.html> internet adresinden 08.04.2008 tarihinde edinilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2011). *Milli Eğitim Şurası yönetmeliği*. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/22398_0.html internet adresinden 11.11.2011 tarihinde edinilmiştir.
- Ministerial Council on Education (2003). *A national framework for professional standards for teaching*. Australia: MCEETYA.
- Mirzeoğlu, D., Aktaş, I. ve Boşnak, M. (2007). Beden eğitimi öğretmeni, öğretmen adayı ve beden eğitimi ve spor yüksekokullarında görev yapan öğretim elemanlarının mesleki yeterlik duygusunun karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 18(3), 109-125. http://www.sbd.hacettepe.edu.tr/fulltext/2007_3_2.pdf adresinden 16.03.2009 tarihinde edinilmiştir.
- Mirzeoğlu, D., Çelebi, M. ve Özcan, G. (2005, Haziran). *Öğretmenlik uygulaması dersinin beden eğitimi öğretmenliği bölümü öğretmen adaylarının sınıf içi iletişim becerilerine etkisi*. IV. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Bursa.
- Muratlı, S. (2001, Aralık). *Türkiye'de spor öğretmenliği ve spor öğretmeni yetiştirme*. II. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu'nda Sunulmuş Bildiri, Bursa.

- National Board for Professional Teaching Standards [NBPTS] (2001a). *Early adolescence generalist standards*. <http://www.nbpts.org/candidates/ckc.cfm> internet adresinden 17.02.2003 tarihinde edinilmiştir.
- National Board for Professional Teaching Standards [NBPTS] (2001b). *Early childhood generalist standards*. <http://www.nbpts.org/candidates/ckc.cfm> internet adresinden 17.02.2003 tarihinde edinilmiştir.
- National Board for Professional Teaching Standards [NBPTS] (2001d). *Library media standards*. <http://www.nbpts.org/candidates/ckc.cfm> internet adresinden 17.02.2003 tarihinde edinilmiştir.
- National Board for Professional Teaching Standards [NBPTS] (2001). *Physical education standards*. http://www.nbpts.org/userfiles/File/emc_pe_standards.pdf internet adresinden 08.07.2007 tarihinde edinilmiştir.
- National Board for Professional Teaching Standards [NBPTS] (2001c). *Exceptional needs standards*. <http://www.nbpts.org/candidates/ckc.cfm> internet adresinden 17.02.2003 tarihinde edinilmiştir.
- National Standards for Physical Education [NASPE] (2001). *Standards for initial programs in physical education teacher education*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.
- Nunan, D. (1988). *The learner centered curriculum*. Cambridge: CUP
- OECD. (1998). *Staying ahead- in service training and teacher professional development*. Paris: OECD Publications.
- Oskarsson, M. (1981). *Subjective and objective assessment of foreign language performance*. (Edit.) J. Read, Directions in language testing. Singapore: SEAMEO Regional Language Centre.
- Özden, Y. (2000). *Eğitimde yeni değerler*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Özer, B. ve Gelen, İ. (2008). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeyleri hakkında öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(9), 39-55.

- Özkan, H. (1991). *Türkiye’de beden eğitimi öğretmeni yetiştirme sisteminin pedagojik temelleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Özkan, H. (1999). *Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirmek için bir model*. Yayınlanmamış doktora tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Özkan, Ş. (2004). *Türkiye ile bazı Avrupa Birliği ülkelerinin beden eğitimi öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal boyutlarıyla spor*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Pehlivan, Z. (1999). *Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştiren Çağdaş Bir Programın Genel Özellikleri*. *Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Basımevi.
- Pepe, K., Tot, E. ve Güler, D. (2005). *Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinde okutulan derslerin öğrencilere sağladığı katkı düzeyinin araştırılması*. *Süleyman Demirel Üniversitesi Burdur Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(9), 129-145.
- Rehber, E. (2002). *Yükseköğretimde kalite sorunu*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayını.
- Sağlam, M. (2007). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin eğitimi*. *Türk Eğitim Tarihi*. Ed.: M. Sağlam. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Sağlam, M. ve Adıgüzel, A. (2009). *Eğitim fakültelerinde öğretmen eğitimi program standartlarının gerçekleştirme düzeyi*. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23, 303 – 313.
- Sağlam, M. ve Kürüm, D. (2005). *Türkiye ve Avrupa Birliği ülkelerinde öğretmen eğitiminde yapısal düzenlemeler ve öğretmen adaylarının seçimi*. [Elektronik versiyon] *Milli Eğitim Dergisi*, 33(167).
- Saraç, L., Kirazcı, S., Çiçek, Ş. ve İnce, M.L. (2002, Ekim). *Beden eğitimi öğretmenlerinin sınıf ve zaman yönetimi davranışlarının analizi*. 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi’nde Sunulmuş Bildiri, Antalya.
- Senemoğlu, N. (2004). *Gelişim öğrenme ve öğretim-kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gazi Kitabevi.

- Sönmez, V. (2003). *Eğitimin tarihsel temelleri: Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Suomi, J., Collier, D. ve Brown, L. (2003). Factors affecting the social experiences of students in elementary physical education classes. [Elektronik versiyon] *Journal of Teaching in Physical Education*, 22(2).
- Şad, S.N., Acak, M. ve Kafkas, E. (2011). Contribution of physical education programs to lifelong sport: Evaluating the long-term efficacy of Turkish physical education curricula. [Elektronik versiyon] *World Applied Sciences Journal*, 15(4), 537-543.
- Şahin, A.E. (2004). Öğretmen yeterliklerinin belirlenmesi. [Elektronik versiyon] *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 5 (58).
- Şahinkayası, Y. ve Şahinkayası, H. (2004, Temmuz). *Okullar için öğretim teknolojisi planı (ötp) ve öğeleri*. 13. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sunulmuş bildiri, Malatya. <http://www.pegema.com.tr/dosyalar/dokuman/434.pdf> internet adresinden 22.12.2010 tarihinde indirilmiştir.
- Şirin, E.F. ve Cesur, K. (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının alan bilgisi ve öğretmenlik meslek dersleri ile öğretmenlik uygulaması dersi başarıları arasındaki ilişki. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 10(1), 1-10.
- Teacher Quality And Educational Leadership Taskforce [TQELT] (2001). *A National Framework for Professional Standards for Teaching*. www.tesol.org.au/.../Nat_Frame.doc internet adresinden 02.04.2009 tarihinde edinilmiştir.
- Tebliğler Dergisi (2003). *Milli Eğitim Bakanlığı eğitim ve öğretim çalışmalarının planlı yürütülmesine ilişkin yönerge*, 2551 (66). http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2551_0.html internet adresinden 01.04.2012 tarihinde edinilmiştir.
- Tekin, M. (2005, Haziran). *Öğretmenlik uygulaması ders etkinliğine katılan beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğretmen adaylarının ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor dersinin öncelikli amaçlarının ne olduğu konusundaki görüşleri*. IV. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Bursa.

- Tekin, M. ve Taşğın, Ö. (2009, Ocak). *Beden eğitimi öğretmenlerini kendi algılarına göre ölçme ve değerlendirme yeterliklerinin incelenmesi (Karaman İl Örneği)*. II. Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu’da sunulmuş bildiri, Ankara.
- Telama, R., Yang, X., Viikari, J., Valimaki, I., Wanne, O. ve Raitakari, O. (2005). Physical activity from childhood to adulthood: A 21-year tracking study. [Elektronik versiyon] *American Journal of Preventive Medicine*, 28(3), 267-273.
- Temel, C. (2009, Ocak). *İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin yeni öğretim programının ölçme değerlendirme bölümü ile ilgili görüşleri*. II. Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Yeni ve Yaratıcı Yaklaşımlar Sempozyumu’nda sunulmuş bildiri, Ankara.
- TEMPUS (2001). *Glossary of the terms related to quality assurance*. Development of Quality Assurance System in Higher Education (QUASYS) Tempus Joint European Project, UM JEP-16015-2001
<http://www.unizg.hr/tempusprojects/glossary.htm> internet adresinden 21.08.2010 tarihinde edinilmiştir.
- Tepeköylü, Ö., Soytürk, M. ve Çamlıyer, H. (2009). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerisi algılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Sportmetre-Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(3) 115-124.
<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/17/1343/15564.pdf> internet adresinden 21.08.2010 tarihinde edinilmiştir.
- The National Council for Accreditation of Teacher Education [NCATE] (2008). *Professional standards for the accreditation of school, colleges, and departments of education*. <http://www.ncate.org/2000/2000.stds.pdf> internet adresinden 09.01.2008 tarihinde edinilmiştir.
- The Teaching Council, (2009). *Codes of professional conduct for teachers*.
<http://www.teachingcouncil.ie/professional-standards/code-of-professional-conduct-for-teachers.1425.html> internet adresinden 01.02.2012 tarihinde erişilmiştir.
- Tozoğlu, E. (2003). *Farklı spor dallarında görev alan antrenörlerin liderlik özellikleri ve bu özelliklerinin bazı değişkenlerle ilişkileri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Training and Development Agency for Schools [TDA] (2007b). *Professional standards for teachers: Core*. London: Author.

Training and Development Agency for Schools [TDA] (2007c). *Professional standards for teachers: Post treshold*. London: Author.

Training and Development Agency for Schools [TDA] (2007d). *Professional standards for teachers: Excellent teacher*. London: Author.

Training and Development Agency for Schools [TDA] (2007e). *Professional standards for teachers: Advanced skills teacher*. London: Author.

Training and Development Agency for Schools [TDA]. (2007a). *Professional standards for teachers: Qualified teacher status*. London: Author.

Tuncer, M. (2006). Mesleki ve teknik eğitimde meslek standartları ve Avrupa Birliği'ne uyum sürecindeki yeri ve önemi (Motor yenileştirmeci meslek alanı örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(1), 181-206.

<http://web.firat.edu.tr/sosyalbil/dergi/arsiv/cilt16/sayi1/181-206.pdf> internet adresinden 11.11.11 tarihinde edinilmiştir.

Turner, R. C. ve Carlson, L. (2003). Indexes of item-objective congruence for multidimensional items. [Elektronik versiyon] *International Journal Of Testing*, 3(2), 163-171.

Tümkiye, S. (1996). *Öğretmenlerdeki tükenmişlik, görülen psikolojik belirtiler ve başa çıkma davranışları*. Yayımlanmamış doktora tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Türk Dil Kurumu [TDK] (1998). *Türkçe Sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları:549. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Türk Dil Kurumu [TDK] (2009).

<http://tdkterim.gov.tr/bati/?kelime=kalite&kategori=terim&hng=md> internet adresinden 11.05.2009 tarihinde erişilmiştir.

Türk Dil Kurumu [TDK] (2011).

www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5059b988ee37b4.87084851 internet adresinden 09.03.2011 tarihinde erişilmiştir.

Türk Standartları Enstitüsü [TSE]. (2009).

<http://www.tse.org.tr/Turkish/Standard/Genel.asp> internet adresinden 01.12.2009 tarihinde edinilmiştir.

Türkoglu, A. (2005), Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme. *Gazi Eğitim Fakültesi Bildiri Özetleri Kitabı*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları.

Ulusoy, K. ve Demirtaş, B. (2008). Osmanlının son döneminden günümüze Mersin’de eğitim. [Elektronik versiyon] *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1,1. <http://sbe.adiyaman.edu.tr/kulusoy.pdf> internet adresinden 10.09.2011 tarihinde erişilmiştir.

UNESCO (2005, May). *Unesco seminar on quality of physical education and sport: Final Report*. Porto Novo, Republic of Benin.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001408/140825e.pdf> internet adresinden 03.02.2012 tarihinde edinilmiştir.

Üstüner, M. (2004). Geçmişten günümüze Türk Eğitim Sistemi’nde öğretmen yetiştirme ve günümüz sorunları. [Elektronik versiyon] *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7).

Üşenmez, S. (2004). *Hava Harp Okulu’nda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin ders içi liderlik davranışlarının öğrenci gözüyle değerlendirilmesi*.
Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Varış, F. (1976). *Eğitimde program geliştirme-Teori ve teknikler*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.

Vlasceanu, L., Grünberg, L. ve Parlea, D. (2004). *Quality assurance and accreditation: A glossary of basic terms and definitions*. Bucharest: UNESCO-CEPES.
<http://www.cepes.ro/publications/Default.htm> internet adresinden 28.06.2012 tarihinde edinilmiştir.

Vural, S. (1989). Disiplinler arası bir alan: İletişim. *Eskişehir Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2).

Wadsack, I. ve Kasparovski, H. (2004). *Higher Education in Austria*.
<http://www.eui.eu/Documents/MWP/AcademicCareers/Countries/Austria/AustriaHigherEducation.pdf> internet adresinden 20.11.2010 tarihinde edinilmiştir.

- Werner, I. (1993). *Liderlik ve yönetim* (Çev: Vedat Üner). İstanbul: ROTA Kişisel Gelişim ve Yönetim Dizisi.
- Westerheijden, D.F. (2001). Ex oriente lux?: National and multiple accreditation in Europe after the fall of the wall and after Bologna. [Elektronik versiyon] *Quality in Higher Education*, 7(1), 65-75.
- Wojtczak, A. (2002). *Glossary of medical education terms*.
<http://www.iime.org/glossary.htm> internet adresinden 12 Şubat 2010 tarihinde edinilmiştir.
- Woodhouse, D. (1999). Quality and Quality Assurance' in Organisation for Economic Co-Operation and Development (OECD). *Quality and Internationalisation in Higher Education* (s. 29-44). Paris: Programme on Institutional Management in Higher Education (IMHE).
- Yanpar-Yelken, T., Çelikkaleli, Ö. ve Çapri, B. (2007). Eğitim fakültesi kalite standartlarının belirlenmesine yönelik öğretmen adayı görüşleri (Mersin Üniversitesi örneği). *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (2), 191-215.
- Yıldırım, A.; İnce, M.L.; Kirazcı, S. ve Çiçek, Ş. (2007). Beden eğitimi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının derslerindeki akademik öğrenme sürelerinin analizi. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 18(1), 31-41.
- Yılmaz, G. ve Gündüz, N. (2008). Ankara merkez ilköğretim okullarında görevli beden eğitimi öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme tekniklerinin uygulamasına ilişkin görüşleri. *Spormetre-Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3).
<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/17/889/11169.pdf> internet adresinden 12 Mayıs 2009 tarihinde edinilmiştir.
- Yılmaz, İ. ve Çimen, Z. (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının iletişim beceri düzeyleri. *Spormetre-Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(3).
<http://edergi.atauni.edu.tr/index.php/besy/article/viewArticle/1020> internet adresinden 12 Mayıs 2009 tarihinde edinilmiştir.
- Yılmaz, İ., Yoncalık, O. ve Çimen, Z. (2010). İletişim becerisi ile öğretimde yeterlik arasındaki ilişkinin öğrenci algılarına göre değerlendirilmesi (Beden eğitimi ve spor alanı). *Spormetre-Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(4) 143-150.

- Yiğit, D., Sülün, A. ve Yalçın, P. (2004). Erzincan Eğitim Fakültesi'nde öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının yöntem seçme ve dersi planlama becerileri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5, 79-90.
- Yorke, M. (1995). Taking the odds-on chance: Using performance indicators in managing for the improvement of quality in higher education. [Elektronik versiyon] *Tertiary Education and Management*, 1(1), 49–57.
- YÖK. (2011). *Türkiye'de yükseköğretim sistemi (The higher education system in Turkey)*. www.YÖK.gov.tr/index.php?option=com_docman&task=doc internet adresinden 06.04.2011 tarihinde edinilmiştir.
- Yükseköğretim Kurulu [YÖK] (1998). *Eğitim fakültelerinin öğretmen yetiştirme programlarının yeniden düzenlenmesi*. Ankara: Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığı
- Yükseköğretim Kurulu [YÖK] (1999). *Milli eğitimi geliştirme projesi, hizmet öncesi öğretmen eğitim: Türkiye'de öğretmen eğitiminde standartlar ve akreditasyon*. Ankara: Öğretmen Eğitimi Dizisi.
- Yükseköğretim Kurulu [YÖK] (2007). *Öğretmen yetiştirme ve eğitim fakülteleri (1982-2007)*. Ankara: Yükseköğretim Kurulu.
- Yükseköğretim Kurulu [YÖK] (2009). <http://www.YÖK.gov.tr/content/view/527/222/lang,tr/> internet adresinden 19 Mayıs 2009 tarihinde erişilmiştir.

Web Adresleri

- www.ate1.org [Association of Teacher Educators]
- www.cnvsu.it [Comitato Nazionale per la Valutazione del Sistema Universitario]
- www.enqa.eu [The European Association for Quality Assurance in Higher Education]
- www.finheec.fi [The Finnish Higher Education Evaluation Council]
- www.hsv.se [Swedish National Agency for Higher Education]
- www.juaa.or.jp [Japan University Accreditation Association]
- www.nbpts.org [The National Board for Professional Teaching Standard]

www.ncate.org	[National Council for Accreditation of Teacher Education]
www.nokut.no	[The Norwegian Agency for Quality Assurance in Education]
www.pca.gov.pl	[Polish Centre for Accreditation]
www.teqsa.gov.au	[Tertiary Education Quality and Standards Agency]
www.tta.edu	[Teacher Training Agency]
www.ua.gov.tr	[Ulusal Ajans]